הארץ

1.30 ש"ח יום א', כ"א באייר התשמ"ח, 8 במאי 1988 VOL.69/20981 MAY 8 1988

"המאוורד"
איוורור מעולם אחר
יבוא, שיווק ושירותים
Xpelair
מס' 1 באירופה
elicent
פאר תוצרת איטליה
במבחר דגמים המתאימים לכל מטרה
רח' זבוטינסקי 149 ר"ג. טל' 03-7515442,7526808

80 הרוגים עד כה במלחמת אמל–חיזבאללה בביירות

כ־200 נפצעו ● נפגעו מאות בתים ונשרפו עשרות מכוניות ● עדי ראיה: חיזבאללה לא לוקח שבויים; כל איש אמל – נרצח

מאת סופר "הארץ" לענייניים ערביים

קרבות רחוב הפגזות, ובכלל זה – אש טנקים, בשש השכונות המאוכלסות ביותר בפרוורים הדרומיים של ביירות נמשכו הלילה, וגרמו יותר מ־80 הרוגים וכ־200 פצועים. נפגעו מאות בתים ונשרפו עשרות מכוניות.

הקרבות העזים ניטשים בין "אמל" לחיזבאללה במעוז השיעי

(סוף בעמוד 13)

נשיאה לשעבר של צרפת, ולרי ז'יסקר ד'אסטן, (משמאל) מאזין לראש הממשלה המועמד בבחירות לנשיאות, ז'אק שיראק, באסיפת הבחירות האחרונה שנערכה ביום שישי באולנה, בדרום צרפת. ז'יסקר נמנה עם תומכיו של שיראק. (תצלום איפי).

38 מיליון צרפתים יכריעו היום מי הנשיא הבא: מיטראן או שיראק

סקרים: יתרון למיטראן ● אבל יתכן שהבוחרים יושפעו מ־3 ההפתעות שהנחית שיראק: שחרור בני־הערובה מלבנון; מבצע הקומנדו בקאלדוניה והחזרת הסוכנת מניו־זילנד

מאת יואב טוקר סופר "הארץ" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"הארץ"). על רקע הערכות, מישאלים ופרשנויות המכביעים, בלא יוצא מן הכלל על נצחונו הצפוי של פראנסואה מיטראן, נקראים היום כ־38 מליון בוחרים צרפתיים – לקלפיות במסיבוב השני של הבחירות לנשיאות.

הבחירה בקלפיות היום מוגבלת להכרעה בין שני המועמדים שצברו את מספר הקולות הגדול ביותר בסיבוב ההצבעה הראשון לפני שבועיים: מועמד מחנה השמאל, הנשיא היוצא פראנסואה מיטראן, והמועמד הימין, ראש הממשלה הנוכחי, ז'אק שיראק. המועמד שיבצה בהתמודדות היום ייכנס רשמית לתפקידו (או ימשיך בו) בעוד בעשרה ימים, לתקופת כהונה בת שבע שנים.

ממצאיהם האחרונים של סקרי דעת־הקהל (מלפני 9 ימים, שכן בצרפת אסור לפרסם את תוצאותיהם של מישאלים בשבוע הקודם להצבעה) הורו על יתרון חד־משמעי של מיטראן: עד 55% תמיכה במיטראן לעומת כ־45% – בשיראק. אולם סדרת ההפתעות הדראמתיות שהפיק שיראק בשלושת הימים האחרונים של מערכת הבחירות עתידים, כפי הנראה, לצמצם את שיעורי נצחונו של מיטראן; אמש נקבו משקיפים – על בסיס הערכות אינטואיטיביות בעיקר – בשיעורי נצחון משוערים של 52 אחוזים למיטראן לעומת 48 אחוזים לשיראק.

(סוף בעמוד 4)

ארה"ב לישראל: אל תגרשו את עוואד בלי לשפוט אותו

דובר הסטייט דפארטמנט: לאזרחים אמריקאים בחו"ל יש זכות לעמוד למשפט ● דוברו של שמיר: אין מקום למשפט; האיש יושב כאן שלא כחוק; עוואד – סוכן אש"ף, היה אחד המוחות מאחורי המהומות והשתתף בכתיבת הכרוזים ● עוואד יודיע היום אם יעתור לבג"ץ; אם יימנע – אפשר לגרשו כבר הלילה

מאת עקיבא אלדר, אורי ניר, צבי בראל, ויללי גלילי

גורם בכיר במשרד החוץ אמר אתמול כי החלטתו של ראש הממשלה לגרש את מובארק עוואד ימים אחדים לפני ביקורו של שר החוץ, שמעון פרס, בארה"ב, נועדה להכשיל את הביקור, שכן גירושו של אזרח אמריקאי מרכזות סביבה את התעניינות התקשורתית והציבורית בארה"ב, ופרס ייאלץ לעסוק בהתגוננות מול הביקורת האמריקאית במקום להשיג לקידום תהליך השלום.

בירושלים מצפים היום לפניה מודג אמריקאי בכיר למניעת גירושו של מנהל המרכז הפלשתיני ללימודי אי־אלימות, ד"ר עוואד, שקיבל את צו הגירוש ביום ו' לפנות בוקר.

נודע כי שגרירות ארה"ב בתל־אביב המליצה למזכיר המדינה, ג'ורג' שולץ להתערב בפרשה.

ביום ו' שוחח שגריר ארה"ב בישראל תומס פיקרינג עם פרס, וכן עם מנכ"ל משרד ראש הממשלה, בעניין הגירוש, ול־שניהם מסר אגרות משולץ. השגריר חזר על העמדה האמריקאית כי אין מקום לגרש את עוואד וכן שהדבר לא יסייע לעניינה של ישראל.

התנגדות הממשל

הממשל האמריקאי מחה בחריפות לפני ישראל על ההחלטה לגרש את מובארק עוואד. דוברים רשמיים דוחים את הטענה הישראלית כי עוואד עסק בהסתה לאלימות, ודורשים מישראל להציג הוכחות משפטיות מוצקות כדי להוכיח את אשמתו. דובר מחלקת המדינה, צ'ארלס רדמן, הבהיר כי התעניינות הממשל בפרשת עוואד עמוקה יותר בשל היותו אזרח אמריקאי, ולאזרחים אמריקאים הנמצאים בחו"ל יש זכות לעמוד בהליך משפטי. אין להכריחו לעזוב את ישראל בלא הליך כזה.

החלטתו של ראש הממשלה לגרש את עוואד זכתה בכיסוי נרחב בעיתונות האמריקאית, ולפרשה יוחד מקום רב. גם תכנית הלילה הפופולארית

(סוף בעמוד 13)

רקע / אורי ניר

אידאולוג האינתיפאדה

– כך הגדיר עצמו מובארק עוואד בראיון לעתון ● קרנו בקהילה הפלשתינית החלה לעלות רק כשלא חודשה אשרת התייר שלו

מובארק עוואד

התקוממות בשטחים, שהתגבשה ברשפים של "מרי עממי", הקנתה למובארק עוואד (44) דימוי של מי־הוא אידיאולוגי בחברה הפלשתינית.

עוואד הטיף למרי עממי פלשתיני נגד שלטון ישראל בשטחים מאז הקים את "המרכז הפלשתיני ללימודי אי־אלימות" במזרח־ירושלים לפני יותר מארבע שנים. פעילותו של עוואד בארגון פעולות מחאה והתרסה נגד הממשל בשטחים, והקירונן, היו מוגבלות למדי בשנים שולשה, עד שפרצה ה"אינתיפאדה". קריאותיו לנקוט פעילות לא־אלימה נגד ה"כיבוש", בסגנון מפ־

(סוף בעמוד 2)

ארה"ב תודיע מתרתיים לסובייטים בז'נווה: לא דנים במזה"ת כי אין סיכוי לתוצאה

שולץ יחזור לאיזור ב־3 ביוני

מזכיר המדינה שיגר מכתבים לשמיר ולפרס ● פרס יוצא הלילה לספרד וארה"ב

מאת עקיבא אלדר סופרו המדיני של "הארץ"

בשיחות בין שרי החוץ של ארה"ב וברה"מ שיסתיימו מחר, ימים בז'נווה לא ייזום ג'ורג' שולץ דיון על אזורי התיכון. הנושא גם לא יועלה אלא אם יעלו לעיניין המזרח התיכון. לדבר ביטני, יועצו של שולץ, בכלי היל, מסר בשבוע שעבר לאוזניו של שר החוץ פרס, ד"ר נמרוד נוביק, שביקר בוואשינגטון, כי תוצאות המפגש האחרון של שולץ עם הסובייטים "היה אפס" בכל הקשור ליוזמת השלום של שולץ.

לדבריו, תודיע ארה"ב לסובייטים כי אין לה עניין להמשיך בשיחות של העמדת פנים, אשר אינן מביאות תוצאה בתהליך. היל ציין כי אין טעם לבזבז זמן בלא תכלית, ועל כן, אם יבקשו הסובייטים לדון בז'נווה בנושא המזרח התיכון, יבהיר להם שולץ כי עליהם להפגין עמדה רצינית, שכן לא נותר זמן רב למימוש היוזמה.

ביום שישי הודיע השגריר פיקרינג לראש הממשלה יצחק שמיר ולשר החוץ שמעון פרס כי שולץ יגיע לאיזור בשלושה ביוני ויישאר כאן ארבעה ימים.

במכתב לשני האישים כתב שולץ כי הוא מקווה שביקורו ישמש הזדמנות לקידום תהליך השלום. במכתב לפרס כתב שולץ כי הוא מצפה לפגישה עמו בוואשינגטון בשבוע הבא. לדבריו יתאפשר להם לדון בשיחותיהם על המגעים עם ברה"מ לקראת ביקורו של שולץ בארץ ימים אחדים לאחר פיסגת רייגן גורבצ'וב שתתקיים במוסקווה בסוף החודש.

פרס יוצא הלילה לביקור קצר בספרד, ושם ייפגש, בין השאר, עם אלכסנדר זוטוב, אחד הבכי־רים הסובייטיים לכינוס, העוסק בנושא המזרח התיכון, שעמו נועד לפני שנה ברומא. פרס ינסה, לברר עמו גם מה עלה בגורל הבקשה הישראלית לאשר רות כניסה למשלחת קונסולרית

(סוף בעמוד 13)

מירון בנבנישתי זומן להעיד בביה"נ בארה"ב

– ידבר בתת־ועדת החוץ למזה"ת ● ציר־י קונגרס: הוא עלול לפגוע בתדמית ישראל

מאת צבי בראל, שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). מירון בנבנישתי הוזמן להעיד לפני תת־ועדת החוץ של בית הנבחרים לענייני המזרח התיכון.

יו"ר תת־הוועדה, לי המילטון, אישר את ההזמנה על אף ביקורת מצד כמה חברים מתומכי ישראל, החוששים שדברי בנבנישתי "עלולים לפגוע בתדמיתה של ישראל".

לדברי מקורות בתת־הוועדה הוזמן בנבנישתי כדי להציג "עמדה ישראלית מתונה וריאלית, ומשום שהוא מומחה בעל שם עולמי למתרחש בשטחים".

פרסומיו של בנבנישתי משמשים, בדרך כלל, את חברי הוועדה כמקור מהימן לנתונים על השטחים. מקור בקונגרס אמר כי נוכח הביקורת שהשמיעו כמה חברי קונגרס על הופעתו של בנבנישתי ראוי לזכור כי "הדברים הנשמעים באחרונה מפי מנהיגים ישראליים אינם בהכרח עוזרים לתדמיתה של ישראל".

משפחת הרועה שנהרג מירי מתנחל תובעת: לשפוט את היורה על רצח

המשטרה: החקירה עדיין לא הסתיימה ● רועים שנכחו בתקרית: ישראל זאב ירה אלינו במקום שאנו רועים בו שלוש שנים; לא זרקנו אבנים ● הבוקר – כתב אישום נגד 8 מראשי ההתקוממות ברצועה; אחראים להפצת כרוזים שקראו להפרות סדר וא־תשלום מס

מאת אורי ניר ואיתן רבין

בני משפחתו של תושב הכפר תורמוס־עיא שנהרג ביום חמישי שעבר מיריות מתנחל משילה ישראל זאב, תובעים להעמיד את היורה למשפט באשמת רצח.

פרקליטתם, עו"ד פליציה לנ־גר, שלחה מברקים אל שר הבט־חון, שר המשטרה והיועץ המשפטי לממשלה. היא מסתמכת, בין היתר, על עדויותיהם של רועים ערבים מתורמוס־עיא על מות חברם, עלי ג'והראלה עוואד (28).

עדי הראיה אומרים כי האיש ירה אליהם בלא כל התגרות מצידם, במקום שבו נוהגים לרעות בו את צאנם זה שלוש שנים לפחות. הם מכחישים את

(סוף בעמוד 13)

שרים יסתייגו היום בממשלה מדרך ההחלטה בדבר פעולת צה"ל בלבנון

שרים בכירים: איננו יכולים לשאת באחריות הקולקטיווית לפעולות הממשלה ששמענו עליהן ברדיו ● צה"ל: לא נאפשר למחבלי חזבאללה לשוב ולבסס מפקדה שלהם במידון

מאת עקיבא אלדר וראובן פדהצור סופרי "הארץ"

בישיבת הממשלה הבוקר יודוח שר הבטחון יצחק רבין על הפעולה שנערכה בשבוע שעבר בלבנון ושרים אחדים הודיעו כי בדעתם להשמיע הסתייגויות באשר לתהליך ההחלטות. השר עזר ויצמן שטען אף הוא כי למרות היותו חבר בקבינט המצומצם, לא היה שותף להחלטה, אמר כי אילו נשאל תחילה, היה מאשר את הפעולה. ביקורתו של ויצמן נסבה על השלב השני של הפעולה – הכניסה למידון.

בראיון בטלוויזיה טען שר הבט־חון יצחק רבין כי הפעולה נעשתה במסגרת החלטת הממשלה משנת 85 ולא היה בה דבר יוצא דופן. לדבריו השתתפו בפעולה פחות מ־1000 חיילים וכל השלבים בוצעו על פי התוכנית והוא נוטל על עצמו את מלוא האחריות למבצע ול־תוצאותיו. שרים בכירים אמרו כי אינם מקבלים את הסבריו של רבין, שכן הם אינם יכולים לשאת באחר־יות הקולקטיבית לפעולות הממ־שלה שהם שומעים עליהן בראשונה ברדיו.

"צה"ל לא יאפשר למחבלי החז־באללה לחזור ולבסס מפקדה במי־דון. צה"ל גם ימשיך לפעול בעתיד נגד התבססות אנשי החיזבאללה באיזור ולא רק במידון". דברים אלה מסרו אתמול מקורות צבאיים בכי־רים.

מקור צבאי בכיר הדגיש כי זו פעם ראשונה, לאחר שנים ארוכות, שפעולה אחת של צה"ל מביאה

(סוף בעמוד 13)

מפרק אליאנס סוגר הבוקר המפעל; הודיע: כל הסכמי העבודה מושעים

ועד העובדים: סיכמנו עם הברפלד שהעבודה תחודש מחר; איננו מכירים בסמכות המפרק ● פרוטוקול סודי, מודיון בחברת העובדים מלמד: ניתן גיבוי מלא להנהלת "אליאנס"

מאת יונתן שרמן ויהודית ויניקלר

המפרק הזמני של "אליאנס" משבית את החברה מהיום, ומוציא את כל עובדיה לחופשה בלא תש־לום, לזמן בלתי מוגבל. המפרק, עו"ד עמרם בלום, הודיע לעובדים, כי מהיום – שערי המפעל סגורים, וכל הסכמי העבודה – מושעים.

צעד זה לאחר שהעובדים סגרו את המפעל בפני המנהל יונן עוזרני, המשמש מנהל מיוחד מטעם המפרק, ומנעו הוצאת סחורה.

ההשבתה אמורה לתת למפרק ארכה לגבש תוכנית הבראה, ולנסח הסכמי עבודה המתאימים למצב הכלכלי של "אליאנס". בהנהלה צר־פים שבתוך שבוע־שבועיים יהיה אפשר להתחיל בהפעלה מצומצמת

(סוף בעמוד 4)

רעידת אדמה חזקה בגליל

מאת מנחם הורוביץ

רעידת אדמה הורגשה אמש אחרי השעה 23.00 במקומות רבים בגליל. תושבים סיפרו, כי היתה זו רעידת אדמה חזקה ביותר, אך בשעת מסירת הידיעה לא נמסר על נזקים. רעידת האדמה הורגשה בעיקר באזור טבריה, עמק הירדן, רמת הגולן וצפת.

כתב־עת אמריקאי:

ישראל תפסה רשימת סוכנים של אש"ף בבית אבו־ג'יהאד

"המסמכים חשובים לא פחות מהרצח עצמו"

וושינגטון (ע"צ). מסמכים חשובים ביותר, הנוגעים לפעולות אש"ף, נתפסו על ידי ישראלים בביתו של אבו־ג'יהאד בתוניסיה – על כך כותב כתב־העת האמריקאי "יו.אס. ניוז אנד וורלד ריפורט" בגיליונו החדש.

כתב העת מצטט מקורות מקור־בים לשירותי הביון הישראליים, אשר הביעו את הדעה כי מסמכים אלה "חשובים למעשה לא פחות מהרצח עצמו". עוד אומרים מקורות אלה, לדברי כתב העת, כי תפיסת המסמכים בידי חוליית הקומנדו הישראלית "תעצבן מאוד אנשים מסויימים בהרצות שונות".

לדברי כתב העת, המסמכים שנתפסו נוגעים בין היתר לפעולות בכפיות של אש"ף, כן כוללים המסמכים רשימה של ספקי נשק לארגון המחבלים, וכן רשימה של סוכני אש"ף בארץ ישראל.

מערכת הבטחון חוקרת שידור הידיעה ברשת אן־בי־סי ערב הפעולה בלבנון

מאת עקיבא אלדר

מערכת הבטחון עדיין חוקרת את נסיבות שידור הידיעה על הפעולה בלבנון עוד בטרם הזה צה"ל את הגבול. יועץ ראש הממשלה לתקשורת אבי פזנר פנה בסוף השבוע לגורם בכיר במערכת הבט־חון. הודיע כי למרות שרשת אן־בי־סי ששידרה את הידיעה טוענת כי המידע לא הגיע מישראל אלא ממקורות אמריקאים הוא עומד על כך שתיעשה בדיקה מדוקדקת, על מנת לחקור כיצד הגיע הידיעה לרשת ואם אמנם שודרה תוך עקיפה נוספת של הצנזורה.

חדשות הארץ

נבעלה ועידת מפ"ם (עמ' 3)

★

שבוע עבודה קצר: ב"בזק" וגם בחברת החשמל (עמ' 4)

★

הממשלה תדון היום בהמשך מצב החרום במערכת הבריאות (עמ' 5)

★

1.6 מיליון מהגרים לא חוקיים בארה"ב מבקשים חנינה מהשלטונות (עמ' 6)

★

ג'קסון נפגש עם ראשי יהדות דרום קליפורניה (עמ' 7)

★

נשברה השביתה במיספנת לבין (עמ' 7)

★

ליברמן הגיע לפגישות מכריעות בעניין רכישת פז (עמ' 8)

אדריכל! הרעיון שלך. ההפקה של Drawbase טלפון למילון 03-7515115

שרות הארץ

מזג האוויר

ירידה קלה במעלות החום
● ירושלים: 14–26
● תל־אביב: 14–24
● באר־שבע: 13–29
רמת הגולן 12–27, צפת 15–25, טבריה 15–32, עפולה 12–30, שומרון 14–28, לוד 13–26, ירדן 16–35, עזה 14–23, אילת 22–8.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.5698	+0.0019
נוסעים	1.8658	+0.0022
שחור	1.6600	—

שער הסל

יציג	1.7192	+0.0017

בגליון זה 16 עמודים

Budget
שבוע השכרת רכב בחו"ל
לדוגמא
רק 199 DM בגרמניה!
דוגמאות נוספות למחירים המפתיעים וללא תחרות של באדג'ט, להשכרת רכב לשבוע ימים**:
רק 695 FF בצרפת!
רק 80 £ באנגליה!
רק 1,644 AS באוסטריה! ועוד...
בבאדג'ט אינך משלם את כל הסכום מראש בארץ, וכך אתה חוסך בסה"כ התשלום. אצלנו בבאדג'ט אתה זוכה לתעריף המוזל גם כאשר אתה משלם מקדמה של 20% בלבד!* את היתרה תוכל לשלם בנוחיות בארץ ההשכרה.
בדוק, השווה ותווכח - בבאדג'ט אתה מקבל את העיסקה הכדאית ביותר.
לפרטים נוספים פנה אל סוכן הנסיעות שלך או לבאדג'ט, מרכז ההזמנות, דרך פ"ת 74, תל־אביב, טל. 03-335171.
המחיר לשבועיים ויותר - יורד עוד יותר!
* שלם רק 20% בארץ!
* להשכרה בבריטניה - המקדמה 27% בלבד!
** המחיר לרכב סוג A, לשבוע, ללא הגבלת ק"מ, לא כולל מיסים וביטוח.
חברת השכרת הרכב הבינלאומית הגדולה בישראל
Budget באדג'ט rent a car השכרת רכב
דגש

هكذا عن الاصل

שיחת היום / אורית גלילי

עם: אמרי רון, חבר כנסת לשעבר של מפ"ם
על: ההחלטות שהתקבלו בוועידת מפ"ם

מפ"ם לא חוזרת להזדהות עם הקומוניזם הסובייטי

בתור מי שנחשב לאגף הזהיר יותר במפ"ם אתה מרוצה עם החלטת המפלגה שלך התומכת במו"מ עם אש"ף והקמת מדינה פלשתינית?

מי שחושב שבוועידת מפ"ם היתה מהפכה בקשר לנושא הזה לא מדייק. אמנם ההחלטה הפעם כללה את השם אש"ף באופן מפורש, אבל כל אחד במפ"ם ידע שנוסחת ידיד שם טוב, שדיברה על מו"מ עם כל גורם פלשתיני שיכיר ב־242 ויפסיק את הטרור, התכוונה לאש"ף. על מפלגת העבודה הנוסחה הזאת לא היתה מקובלת אף פעם. יותר מתמיד יוכלו עכשיו — בעקבות הוועידה — לחיות בשלום במפ"ם אלה שתומכים במדינה פלשתינית לצד מדינת ישראל ואלה שתומכים במדינה ירדנית פלשתינית. לי באופן אישי תמיד היה ברור שהנוסחה כוללת גם אש"ף וזה היה ברור אפילו למאיר יערי ז"ל, שעד יום מותו לא השלים עם מו"מ עם אש"ף.

אז מה בכל אופן היה המפנה בוועידה שלכם שנבעלה אתי מולך?

אני באופן אישי נרגעתי מכמות הפרצופים החדשים — יש מין תחושה של התלהבות והתחדשות שהפתיעה גם ותיק כמוני. מי שמיהר להספיד את מפ"ם עשה את זה מוקדם מדי. המעטים שהסתייגו מהזכרת השם המפורש של אש"ף בהחלטה שהתקבלה עשו זאת לא מבחינה אידיאולוגית, אלא רק מחשש של איך זה יתקבל בציבור לקראת הבחירות. גם אני מודד קצת מה שיותר מדי קשרים את מפ"ם עם ההכרה באש"ף ובאות מרי עם המסרים למניעת אבטלה ונגד סגירת מפעלים. על זה מפ"ם תילחם. יותר מתמיד תנסה היום מפ"ם לייצג את מצוקות העובדים.

אומרים שמפ"ם החליטה ללכת באופן עצמאי לבחירות בגלל שאף אחד לא רצה ללכת אתה, כי היא לא אטרקטיווית בקלפי?

מפ"ם החליטה ללכת לבד כי היא לא יכולה ללכת עם מפלגת העבודה כל עוד העבודה משתתפת בממשלה אחת עם הליכוד. מפ"ם לא יכולה להסכים למדיניות הכלכלית של הליכוד ולא לקיפאון המדיני. לשמעון פרס יש כל מיני יוזמות להיחלץ מהקיפאון המדיני אבל הוא כבול ולא יכול לזוז. מפ"ם גם לא יכולה ללכת עם רצ כי היא מפלגה שרחוקה מתנועת העבודה. גם שולמית אלוני שעומדת בראשה מתנגדת בהרבה דברים להסתדרות. היא תוקפת לא פעם את התנועה הקיבוצית והיא רחוקה מרחק רב מהסוציאליזם של מפ"ם.

הסוציאליזם שאתה מדבר עליו הוא לא מושג אנכרוניסטי שעלול להבריח קולות ממפ"ם?

מברק התמיכה שהגיע מבריה"מ לוועידה לא אומר שמפ"ם חוזרת להזדהות עם הקומוניזם הסובייטי. זה מבטא דווקא תזוזה אצל הסובייטים כלפי ישראל. מפ"ם לא מדברת על סוציאליזם מיושן. שעברה — היא פונה לאלה שמתגברים לרווחים הגברים של הבנקים ולאחורי היריבות המשוגעים במשק.

מה לגבי הליכה עם רשימות ערביות?

רק במפ"ם יש אחווה יהודית ערבית וזו לא פרזיולוגיה. מפ"ם היא היחידה שנותנת לערבים בתוכה שיוויון זכויות מלא ואני מקווה שחוץ מהאליד צארק שהיה בשליי עוד הרבה יצטרפו אלינו. הרעיון על משולש פרלימי לא קום בסופו של דבר עוד וגידים ומפ"ם כרגע היא עצמאית וזהו.

אתה חושב שמפלגת העבודה תצטער בדיעבד על פירוק השותפות?

חוגים בעבודה שמעריכים את המסרים האידיאולוגיים של מפ"ם מצטערים ובעתיד יהיו הרבה כאלה שיצטערו. בעבודה יש נטייה חזקה כלפי המרכז ימינה כדי לכבוש ציבור יותר מטושטש מבחינה אידיאולוגית.

כמה מנדטים יהיו לכם?

לפחות שניים ויותר מזה ייחשב להצלחה.

רבבות אנשים התאספו ביום ששי בכיכר הקונקורד בלב פאריס כדי להביע תמיכה בראש הממשלה והמועמד לנשיאות ז'אק שיראק, לפני סיבוב הבחירות המכריע הנערך היום. בכרזות נאמר: "צרפת יחד" ו"תחי הרפובליקה החמישית" (תצלום אי־פי).

עוד 3—4 חברות, בנוסף על "אמפל" מבקשות לקנות את "משקיעי ישראל"

מאת עדה הורסלם

סופרת "הארץ" לענייני כלכלה

ניו־יורק (מיוחד ל"הארץ"). מקור מוסמך מסר ל"הארץ", כי אחד מחברי ההנהלה של חברת "משקיעי ישראל", ד"ר א' שטרן, הוא זה המאיים לתבוע את דירקטוריון החברה, אך לא בשל השגת מחיר נמוך בעיסקות קודמות, אלא בשל הפרת הבטחה.

כעסו של ד"ר שטרן נובע מן העובדה, כי משהוחל לדבר על מכירת החברה, הבטיחו לו אופציה, ליומיים, באפשרות לקנייתה. אבל, בו זמנית, פנו שבח אופיר ושייקה גביש בהצעות רכישה לאמפל, דבר שהכעיס במיוחד את שטרן המאיים עתה לתבוע את "כור" למשפט. "בני גאון ידע את המודל של גביש ואופיר, ועתה הוא בא לסדר את העניין", מסכימים ב"סולכור".

עוד נודע לסופרת "הארץ" כי לבד מאמפל, מצויות עוד 3 — 4 חברות המעוניינות לקנות את "משקיעי ישראל". באמפל הובעה סברה, כי בשל הפרסומים הרבים לא תצא העיסקה לפועל.

להוציא את ד"ר שטרן, נראה כי לפחות חלק מחברי הנהלת "משקיעי ישראל" אינו יודע דבר על העיסקה, בה נמכרה ה"כור" פוסט" חולק מ"נשר" לבנק וינטה, ובן אינו יודע על הכוונה למכור את "חברות משקיעי ישראל" לאמפל, או לחברה אחרת.

חברי הנהלת "משקיעי ישראל" יתכנסו השבוע לשמוע מפי בני גאון ושבח אופיר, המגיעים היום לניו־יורק פרטים על הכוונה למכור את החברה ולקבל דיווח מפורט על העיסקות שנעשו עד כה.

לשאלת "הארץ" השיבה עו"ד רישה האחר, חברת הנהלת "משקיעי ישראל", כי "אינני יודעת כלל על מה מדברים. כל השבוע אני מנסה לדעת מה הולך, שמעתי כל מיני שמועות וביקשתי שישלחו לי תצלום של הפירסומים בארץ. כשאקבל, אוכל להגיב. בינתיים כמו שאמרתי לך, אין לי מושג במה מדובר".

חבר הנהלה נוסף, ג'יי פומרנץ, גם הוא מניו־יורק, אמר, "זו חולק, אין תגובה". אחר כך הוסיף, כי הנושא אינו מוכר לו וכי רק לאחר ישיבת ההנהלה השבוע "שאלו שם יודיעו לנו מה העניין". יהיה מוכן להגיב לשאלה אם אינו יודע על האיום של ד"ר שטרן לתבוע למשפט, השיב כי אינו מכיר כלל את ד"ר שטרן, "יש 2 - 3 ישיבות הנהלה בשנה, ולא תמיד כולם באים", הסביר.

חבר הנהלה שלישי וילפורד ויילה, אמר ל"הארץ": "אינני מוכן להגיב בטלפון למישהו שאינני מכיר". כשקראתי לו את הידיעה שפורסמה ב"הארץ" על העיסקה הסיבובית, אמר: "אני שומע על כך לראשונה ואני צריך לבדוק. אולי אגיב בסוף השבוע. בינתיים — אין תגובה".

גם בשיחה עם ראשי אמפל, הנשיא מייק ארנון ומנהל הכספים והגזבר, שלמה רכט, אם אמפל עומדת לרכוש את "משקיעי ישראל", היתה התשובה "אין תגובה". נשיא "סולכור" בארה"ב, יחיאל פרומר, היה מוכן רק לאשר כי אכן "בני גאון ושבח אופיר מגיעים לניו יורק, היום, יום ראשון".

בתי־הספר העירוניים במזרח ירושלים ייפתחו בעוד שבוע

המשטרה: אין לנו התנגדות; מדובר רק ב־10% מבתי הספר שם

מאת נדב שרגאי

סופר "הארץ" בירושלים

מחלוקת התגלעה בין גורמי הממסד בירושלים אם לפתוח מחדש את בתי הספר במזרח העיר.

הממונה על תיק החינוך בעיריית ירושלים, סגנית ראש העירייה הגב' לוטה זלצברגר אמרה כי בתי הספר במזרח ירושלים, ייפתחו שוב ללימודים, בעוד כשבוע, בתום צום הרמדאן.

עיריית ירושלים ומשרד החינוך הוחליטו לפני כחודשיים לסגור את בתי הספר העירוניים במזרח העיר, לאחר שרק אחוז קטן של התלמידים הופיע ללימודים.

זלצברגר אומרת, כי יש לחצים מצד הורים ותלמידים לשלוח שוב את ילדיהם לבתי הספר, וכי האיום מצד גורמים פלשתינאיים קיצוניים על ההורים והמורים, קטן עתה בהרבה.

זלצברגר שוללת טענה של רבים כי, החולט שלא לפתוח, לפי שעה, מחדש את בתי הספר העירוניים במזרח העיר. זלצברגר גם מאשימה את המשטרה בירושלים, בנסיון לקשור בין סיום שביתת המסחר במזרח העיר לבין הפתיחה מחדש של בתי הספר, ואומרת, שהמשטרה מבקשת לנצל את בתי הספר.

מפקד משטרת ירושלים יוסף יהודאי מסר בתגובה כי הוא מבקש מסגנית ראש העיר שלא תדבר בשם המשטרה. מבחינתו, עניין סגירת או פתיחת בתי הספר במזרח ירושלים אינו משמעותי, מכיוון שמדובר בבתי הספר העירוניים בלבד, שהם 10% מבתי הספר במזרח העיר.

אמש בקונצרט / נתן מישורי

הצעירים שבהיכל

קונצרט פילהרמוני הוקדש לציון "שבוע האומן הצעיר" של קרן התרבות אמריקה־ישראל, בהשתתפות המנצח אשר פיש, נגן הכנור מאוריציו פוקס והצ'לן צבי פלסר בהיכל התרבות בתל־אביב.

היתה זו הנאה להלך בשבילי הקונצ'רטו לכנור ק.191 מאת מוצארט, כשהשביל הוא מאוריציו פוקס בן ה־25, שצלילו יפה ובעל חזיונות, שסליטתו הטכנית מלאה ושנגינתו המוסיקאלית נקייה. אך אודה, בפרק ב' חסר לי המימד הרגשי של מעין זמר האהבה שצפן, כמו גם הרגישות הרבה יותר להשתנות תוכן הדיעונות בפרק הסיום.

"שלמה", רפסודיה עברית לצ'לו ולתזמורת מאת בלוך, נזקקת לסולן ששיעור קומתו הנפשית יוכל להתמודד עם דיוקן מופת מוסיקאלי זה של החכם במלכי ישראל. העושר הפנימי הנפשי של הצ'לן צבי פלסר בן ה־20, כמו גם יכולתו לנצל עושר זה ולשקפו בצלילי הצ'לו ההולמים לצרכי היצירה המשתנים. אכן צפויה יהיה לאותו שיעור קומה נדרש של סולן הפרשן, שראוי כבר עכשיו להאזין היטב לדבריו.

השלישי שבחבורה, אשר פיש, המנצח בן ה־30, סייע יפה לצעירים ממנו. למרות מיני תקלות טכניות שכמותן לא ראוי לפילהרמונית שתקרינה ושעליה אחריותן. לסיום הוא ניצח על הסימפוניה הפנטסטית של ברליוז בידע וביכולת, אך השכלול המלודי והזהירה הצפנייה, הרשנו חלקית בלבד. לדעתי, ביצירה בת זמננו, ואפילו ישראלית, היו אשר פיש והפילהרמונית משיגים יותר ומהרבה בחינות.

אמש בתיאטרון / מיכאל הנדלזלץ

סגנון נטול חיים

התיאטרון העירוני חיפה מעלה את "היהודי בחצר הרוזנב" מאת יהודה סומו. עיבוד ותרגום: יונתן דוברסקי. עיבוד הבימוי: ג'ילברטו סוקנו. תפאורה: סמואלה לוצאני. תלבושות: פרידה קלפהולץ. מוסיקה: יוסי מר־חיים.

המנהל האמנותי החדש של תיאטרון חיפה ג'ילברטו סוקנו נטל על עצמו משימה קשה מאוד: להציג קומדיה דל ארטה שנכתבה על ידי המחזאי האיטלקי־יהודי יהודה סומו לפני 400 שנה, ותוך כדי כך להראות את כוחו של המחזאי ושוקניה, שכיהודים נרדפו כבר אז, וכבר אז נדרש לעשות סלאי צהוב. תיאטרון בתוך תיאטרון בתוך חיים.

המעטפת הסגנונית עשויה כהלכה, הצגתה והתלבושות מרתקים ומלבבים, מזמן לא נראתה בארץ הצגה שבה שלטה יד סגנונית כה בוטחת וכה תרבותית.

הצרה היא — כמו שידע סומו כבר לפני 400 שנה — שאין תיאטרון ללא שחקנים, ושחקני תיאטרון חיפה לא השכילו ללמוד בזמן החזרות את שפת הסגנון הנדרשת מהם. להוציא סלים דאו (שגם הוא לוקה מבחינה קולית) לאיש מהם אין המיומנות שנדרשת להצגה בסגנון כזה, ולאף אחד מהם אין רמת אנרגיה שתגרום לקהל להתעניין במה שקורה להם ולהשאר ער. יכול להיות ששנים של תיאטרון רלוונטי גרמו להם ולקהל להיות מנותקים מתיאטרון מהסוג הזה. שליטה ומשמעת סגנונית.

הטקסט המסוגנן והמתייפייף אינו מקל עליהם, אבל זו היתה משימתם להחיות אותו. במשימה זאת הם נכשלו. ההצגה אינה משעשעת או מבדרת כקומדיה דל ארטה ולכן גם אינה מוסיפה כשמסגרת התיאטרונית מתפרקת ותוספת את מסכת חיי התיאטרון היהודי, הנתון תמיד בסכנה וחי תמיד בחסר. היא נותרת כסגנון נטול חיים, למרות הידע העצום והכוונות שהושקעו בה.

פיקוח נפש דוחה שטחים — אמר פרס לנציגי אגו"י

מאת סופר "הארץ"

מנהיג מפלגת העבודה, שמעון פרס, נפגש ביום ששי עם חברי המועצה המדינית של אגודת ישראל, וטען באוזניהם כי יהדות אינה רק עניין של שטחים, אלא גם דת העוסקת במוסר.

בפגישה, שבה השתתפו חברי הכנסת אברהם שפירא ומנחם פרוש וחבר הכנסת לשעבר שלמה לורנץ, אמר פרס, כי באמצעות המערך אפשר להביא מיד לידי פתיחה במשא ומתן לשלום, שישחרר את ישראל משליטה על מליון וחצי ערבים תוך הבטחה כי צבא זר לא יחצה את נהר הירדן.

פרס אמר לחברי אגודת ישראל כי רבנים גדולים גורסים שפיקוח נפש חשוב מהשטחים.

שיפור ניכר במצב הפצועים מהפשיטה בלבנון

(עו). שיפור ניכר חל במצבם של 15 הקצינים והחיילים שנפצעו במהלך פשיטת צה"ל במיידון שבלבנון.

אחד הפצועים שאושפזו במחלקת ההתאוששות במצב קשה, הועבר שלשום למחלקה הכירורגית לאחר שחל שיפור במצבו.

בקרוב: הצעת חוק לסימון מחירים על כל המצרכים

מאת לאה פורת

במשרד התעשייה והמסחר מקווים כי בזמן הקרוב ביותר, תועלה על סדר היום של ועדת השרים לענייני חקיקה, הצעת החוק של המשרד שהוגשה כבר ביולי 1987, להחייב סימון מחיר על כל מיצרך (הצעה באה לענות על הצורך לתת לצרכן מידע ברור על המחיר לאחר שרשתות התחילו לסמן את אריזות המיצרכים בקודים והפסיקו לסמן מחירים.

דברים אלה אמר לי אמש היועץ הבכיר של שר התעשייה והמסחר ממי בובר. הוא מסר עוד כי מאז הוגשה ההצעה, פנה המשרד פעמים לוועדת השרים לענייני חקיקה כדי שתדון בה. הדיון האחרון בנושא היה בפברואר.

ביומים הקרובים יפנה שוב המשרד לוועדה ויש לקוות כי אכן העניין יידון בה. מן הוועדה אמורה הצעת החוק לחזור לממשלה ומשם כך לכנסת, לחקיקה.

הרשתות מתנגדות

הצעת החוק באה בעקבות לחץ של הציבור שדרש לשנות את השיטה על פיה, בעיקר ברשתות השיווק, מסומן כל מיצרך בקוד בלבד, והמחיר מסומן על המדף בצורה קשה לפיענוח.

מנהלי רשתות השיווק מסרבים לשנות את השיטה, בטענה כי הדבר כרוך בעבודה נוספת וביקור המוצרים, ומנהלים מזה זמן רב מסע נגד קבלת החוק. המנהל הכללי של קואופ הריבוע הכחול, יוסף רוזן, אמר בסוף השבוע בתשובה לשאלה כי הוא עדיין לומד את הנושא. איש הנהלת השופרסל, אמיר פאשה, אמר כי בהנהלת הרשת לא שונתה המדיניות השוללת סימון מחירים, אבל אם יתפרסם חוק המחייב סימון מחיר על כל מיצרך, הם יכבדו את החוק.

מתנגדי החוק

גורם נוסף שהצטרף באחרונה למתנגדי הצעת החוק: האגודה לקידום הצרכן בישראל (אמ"י). יו"ר האגודה ד"ר אריה בניגר (מנהל "תה"ה), אמר כי הוא מתנגד להקדמת הצעת חוק שעלול לפגוע בשיפורים הברוכים בשימוש בקוד". הוא הביע חשש שאם הרשתות יצטרכו לסמן מחירים הן לא ירצו להשתמש בקודים. על השאלה למה הוא מתנגד ל"חוק חסר", אמר כי הוא מתייחס להצעת החוק של הח"כ דן תיכון שהוגשה באחרונה בנושא, ויש חשש, לדבריו, כי יקבלו את הצעת החוק שלו בלי לאפשר לגורמים המעוניינים להופיע בפני הוועדה הדנה בהצעת החוק.

לא הצעת חוק חסרה

הממונה על הגנת הצרכן במשרד התעשייה והמסחר עוזיה שרגאי שהתבקש להגיב על טענותיו של בניגר, אמר כי הצעת החוק של משרד התעשייה והמסחר איננה הצעת חוק חסרה, אלא נדונה בהרחבה במשרד. אחר כך הועברה לקבלת תגובה לכל הגורמים המעוניינים, לרבות רשתות השיווק. במידה מסויימת, אמר שרגאי, באנו לקראתם בהצעת החוק. כמובן, שהגרעין נשאר, והוא הצורך לסמן בגלוי על כל מיצרך את המחיר. עוד אמר כי בהצעה של תמ"ת אין מדברים על הקוד ואין שום כוונה לבטלו. הקוד, אמר, בא בעיקר לצורך ניהול מלאי, פיקוח על הקופאיות ועוד, אך לא במקום המחיר. כן ציין כי ברוב ארצות העולם, נהוג שמסמנים מחיר בנוסף לקוד.

השוואות מחירים

שרגאי ביקש לציין כי בהצעת החוק יש סעיפים חשובים נוספים, כמו מתן סמכות לממונה על הגנת הצרכן, לקבוע מצרכים שלגביהם תהיה גם חובת סימון של מחיר ליחידה (יוניט פרייס — מחיר ל־100 גרם, לקילוגרם, לליטר). סעיף זה בא להקל על הצרכנים לערוך השוואות מחירים.

"לבדוק אם יש לח"כ שפירא בטחונות בעסקיו"

מאת צבי זרחיה

ח"כ רן כהן (רצ) פנה אתמול אל המפקח על הבנקים לבדוק אם יש בטחונות מתאימים להלוואות הכבדות של עיסקי ח"כ אברהם שפירא ולבדוק עם הבנקים אם ההלוואות ניתנו על בסיס שוויון עם כל "איש עסקים מן השורה".

כהן טען כי עיסקי ח"כ שפירא, יו"ר ועדת הכספים, פרוסים ב־3 בנקים גדולים (כלל, פועלים, ומזרחי) והכלל זה הלוואות בסכומים גדולים מאד לעסקיו, בארץ ובחו"ל.

סוחר ישראלי לשנתיים מאסר בהונג קונג

— על החזקת דרכונים מזויפים, נשק ותחמושת

הונג־קונג (ע"ד). סוחר נשק ישראלי נידון ביום ו' בהונג־קונג לשנתיים מאסר, לאחר שמצאו ברשותו 6 דרכונים מזויפים, תת־מקלע סטן ותחמושת.

צבי גפני, בן 37, הודה באשמה. פרקליטו אמר כי יערער על גזר הדין.

לבית המשפט הוגשה הצהרה שמסר גפני למשטרה לאחר שנעצר, בדצמבר 1987, ובה טען כי מכר נשק למשטרת הונג־קונג.

פרקליטו, איאן פולסון, אמר לבית המשפט כי 5 ישראלים נסעו לפקין בנובמבר 1987, מצויידים בדרכונים פיליפיניים מזויפים, כדי לנסות למכור נשק לסין. הפרקליט אמר כי אינו יכול לגלות פרטים נוספים על עסקת הנשק. הוא טען, כי גפני לא השיג את הדרכונים, אלא רק הסכים להחזיק אותם בכספת שלו. עוד אמר כי הישראלים השתמשו בדרכונים אך ורק בסין, ולא בהונג־קונג. "אם היתה כאן עבירה, היא התרחשה בפקין", הטעים.

גפני נעצר כשניסה לצאת את הונג־קונג, כדי להגיע למושבה הפורטוגלית השכנה מאקאו.

המשטרה מציינת כי הנשק, הדרכונים והתחמושת נתגלו בחיפושים בביתו ובמשרדו בהונג קונג.

ראיתי שמעתי

ימים קשים מחכים לפרס בספרד

ידיעות שהגיעו מספרד לקראת ביקורו של מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס במדריד, מבשרות לו ביקור קשה. ספרד עצמה, כמו גם באי כינוס האינטרנציונל הסוציאליסטי שאליו הוזמן פרס, מכינים לו שאלות נוקבות בנושא הטיפול באינתיפאדה. למרות שפרס נמנה עם ידידיו של ראש ממשלת ספרד, פליפה גונזלס, בטוחים בלשכת שר החוץ כי הפגישה עמו הפעם לא תהיה קלה במיוחד.

בתום ביקורו בן היומיים בספרד, ימשיך פרס לארה"ב, שם יגמע הפסק מרחקים גדולים: ניו־יורק, וושינגטון, שיקאגו ולוס־אנג'לס.

א. לם

ה"מופתי" של ירושלים התלונן אצל הקונסול האמריקאי

בראיון לגליון האחרון של השבועון הערבי "אליום אל סאבע" היוצא לאור בפריס, סיפר ראש המועצה המוסלמית העליונה (ה"מופתי") של ירושלים, השייח סעד אל דין אל־עלמי, סיפור שאולי מתקשר להחלטת המפעל האמריקאי לייצור גז מדמיע להשעות את אספקת רימוני הגז מתוצרתו לישראל.

בראיון לשבועון, הנוטה לארגוני השמאל הפלשתינאים, שהתקיים ברבת־עמון, מתאר השייח הקשיש את התקרית שאירעה ב־15 בינואר השנה, כאשר המשטרה פיזרה בגז מדמיע הפגנה גדולה של מתפללים מוסלמים ברחבת מסגד אל־אקצא. המוסלמים טענו אז כי אחד מרימוני הגז חדר אל תוכי המסגד הקדוש, והמשטרה הכחישה זאת מכל וכל. בראיון מספר השייח אל עלמי, כי לבחורה התקרית זימן אליו את קונסול ארצות־הברית בירושלים, והציג בפניו את רימוני הגז מתוצרת ארצו, שעליהם הכתובת "ייצור שלום 1988". "אתה קורא אנגלית טוב ממני", אמר השייח אל־עלמי — לדבריו — לקונסול האמריקאי. "כיצד הגיעו הרימונים האלה במהירות כזו לידיה של ישראל?"

כותרת הראיון, אגב, המצוטטת מדבריו של אל־עלמי, היא: "אמריקה היא אויבנו הראשון במעלה".

אודי ניר

גם לוס־אנג'לס סערה בפרשת הקריקטורות

וסער בפרשת הקריקטורות הארסיות ב"לוס־אנג'לס טיימס". בלוס־אנג'לס הוללה הקריקטורה של פול קונראד סערת רוחות. 543 מקוראי העיתון שיגרו מכתבי תגובה למערכת, כשהם מותחים ביקורת ומביעים כעס. רבים מהם ביטלו את התימויתם על העיתון. רק 12 מהמכתבים תמכו בעמדתו של הקריקטוריסט.

בני לנדאו

לוס־אנג'לס

הנשיא ייבחר מחדש — מחר

בטקס מסורתי שיתקיים מחר אחה"צ במשכן הכנסת, ייבחר נשיא המדינה חיים הרצוג לתקופת כהונה שניה כבנייא. בשעה 19:26 בערב בדיוק יעמדו כל הח"כים על רגליהם באולם המליאה ויקראו בקול רם: יחי, יחי, יחי, תחי מדינת ישראל. בדיוק באותה עת ירים הנשיא הרצוג את ידו וישבע אמונים.

לקראת טקס ההשבעה התגייס הוגן בכנסת חוזר מיוחד, הכולל את ההוראות המדויקות לח"כים. שעה קלה לאחר תום הטקס יקיים הנשיא קבלת פנים חגיגית לכל האח"מים במשכן הנשיא.

ג. ארם

מרתון תיאטרוני בוואדי סאליב

שני מחזות חדשים ומחזה שנמצא כעת בחזרות ויועלה במהלך העונה הנוכחית, עמדו אתמול במרכז "מרתון תיאטרון" שקיימה הנהלת התיאטרון העירוני חיפה לאנשי ציבור, אמנים, שחקנים ועיתונאים, במרכז התיאטרוני בוואדי סאליב ובאולם התיאטרון המרכזי. המרתון נפתח בהצגת הבכורה של "מר מאני" מאת א.ב. יהושע. הצגת יחיד של יורם חבורי. זהו פרק מתוך הרומן גנוז של יהושע, שאותו הוא מתכוון להשלים. הרומן יגולל את קורותיהם של חמישה דורות של בני משפחה יהודית סלוניקאית בירושלים ובניכר.

בהמשך המרתון התיאטרוני הוצגו לראשונה קטעים מתוך מחזה על־פי ספרם של העיתונאים אהרון ועמליה ברנע "ללכת שבי", העוסק במפקד באש"ף מעצירי מחנה אנצאר בלבנון והקשרים שנרקמו בינו לבין סוהרי הסוהר. המחזה יועלה בהמשך העונה בתיאטרון חיפה. המרתון ננעל בערב, בהצגת "יהודי בחצר הרוזנב" מאת יהודה סומו, שנחשב למחזאי העברי הראשון.

ירח טל

אולריקה מיינהוף היתה אמה

מה מספרת בת על אמה, כשאמה של זו היה אולריקה מיינהוף? בטינה רול (25) הנושאת את שמו של אביה, סיפרה לשבועון הגרמני "בונטה": "אני זוכרת היטב, כיצד בשנת 1968, בהיותי בת שש, נשאה אותי אמי על כתפיה בהפגנות בברלין. דווקא היה שמח, כשהתיזו עלינו מרנקוסים".

מאוחר יותר חילקו עם האם הכת את הריה אנדריאס באדר, הרוחניים וידידה של מיינהוף, גודרון אנסלין, כדי להתחמק מעיני המשטרה. כשרודה מיינהוף נעצרה ב־1972, נשלחה רול אל אביה בהמבורג. "זה היה כמו מסע לעולם אחר", היא אומרת. "חזרתי להיות ילדה. קיבלתי שיעורי פסנתר ושוב הרשיתי להשתתף בימי הולדת של ילדים אחרים."

זובין מהטה (משמאל), הטעם עושה אודות המנהל המוסיקאלי של התזמורת הפילהרמונית של ניו־יורק, ואלבנור פומוסקין, נספח התרבות של שגרירות בריה"מ בוואשינגטון, מציגים בגאווה את המודעה המבשרת על "ערבות מסגה סימפונית" שתתקיים בבריה"מ. הפילהרמונית האמריקאית תצא בסוף החודש לבריה"מ לעשרה ימי הופעות, ובתום הסיור יתקיים קונצרט משותף עם הפילהרמונית הרוסית בפארק גורקי, בניצוחו של מהטה. (תצלום: איפי)

בעריכת עידית רוזנבלום

אידאולוג האינתיפאדה

(סוף מעמוד 1)

לתם של מהטמה גאנדי ומרטין לותר קינג. לא זכתה עד אז לתמיכה של ממש בקהילה הפלשתינית. ועואד נהנה מקירבתם של פלשתינים מעטים. חוגים פלשתיניים קיצוניים ניסו אף להדביק לו תווית של "סוכן הביון האמריקאי".

עליית קרנו של עוואד בעיני הקהילה הפלשתינית החלה בסוף נובמבר אשתקד, לאחר שמשרד הפנים הורה שלא לחדש את תוקף אשרת התייר שלו, ולא להכיר בתעודת הזהות הישראלית שלו, שהוצאה ב־1967 ומאז לא חודשה.

המאבק הציבורי שעוואד ניהל אז נגד אילוצו לצאת את המדינה — מאבק שזכה לתמיכה מלאה של הממשל האמריקאי, שינה לחלוטין את דימויו של הפסיכולוג הנוצרי יליד ירושלים, בעל הנתינות האמריקאית, בחברה הפלשתינית, והפכו אותו לאחד מאישי הציבור המבוקשים ביותר במזרח־ירושלים. בה בעת, התקרב עוואד למצלמות הטלוויזיה, והיה לאחד מחביביהם של כתבי התקשורת הבינלאומית באזור. האנגלית השוטפת שבפיו, הקסם האישי שלו, הפכו אותו למרואיין פופולארי, והמאבק נגד שלטונות ישראל היקנו לו את "חותמת הכשר" הפלשתינית.

בראיון ל"הארץ" בסוף נובמבר השתבח עוואד בהצלחתו לזכות בלגיטימציה בקהילה הפלשתינית. "כל זה בזכות ממשלת ישראל".

"מה שהישראלים עשו לי שבועיים, אני עצמי לא הייתי יכול לעשות עשרים שנה", אמר אז.

ההודעה לעתונות שפירסמה שלשום לשכת ראש הממשלה (בתפקידו כשר הפנים), ובה נימוקי ההחלטה לגרשו, מגדירה את עוואד: "אחד התורמים העיקריים למהומות האלימות ביו"ש ובעזה" בזמן האחרון, והגורם נזק לבטחון המדינה ולסדר הציבורי. עוואד מואשם כי קיבל סיוע למרכזו מ"ארגוני טרור" בחו"ל, וכי הוא תומך במאבק מזויין נגד מדינת ישראל.

בהודעה גם נאמר כי עוואד ניהל מגעים עם הנהגת אש"ף, וכי היה מעורב בהכנת סידרת הכרוזים הממוספרים של "ההנהגה הלאומית המאוחדת של ההתקוממות בשטחים", שקראו לפגוע בשלטון ישראל בשטחים בדרכים של מרי עממי (אי־תשלום מיסים, החרמת מערכת המינהל הישראלי) וכן בדרכים אלימות.

בראיונות לעיתונות בשבועות שקדמו הגדיר עוואד את עצמו "מורד בהתרחשויות בשטחים", ואף תיאר את עצמו "האידאולוג של האינתיפאדה". בין היתר, אמר כי אם יגורש יעשה כל מאמץ לחזור לתחומי ישראל, ואף יתכן שיתגייר כדי שיוכל לחזור בתוקף חוק השבות.

משקיפים אומרים כי לעוואד סיכוי קלוש לזכות בצו לבג"ץ, אם אכן יחליט לעתור על צו הגירוש שהוצא נגדו. רשמית, עוואד אינו נחשב לתושב קבע בארץ. הוא מחזיק בדרכון אמריקאי, ושהייתו בישראל היתה בתוקף אשרת תייר.

מאז 22 בנובמבר אשתקד, כאשר החליט משרד הפנים שלא להאריך את אשרת התייר שלו, שהה כאן עוואד שלא כחוק. הגורם היחיד להימנעות השלטונות מלאלץ אותו לעזוב את תחומי המדינה היה הלחץ הכבד שהפעיל הממשל האמריקאי (ובכלל זה — שר החוץ שולץ אישית) על ישראל. הודעת הגינוי של דובר מחלקת המדינה נגד הכוונה לגרש את עוואד מעמידה את ישראל בעימות לא נעים עם הממשל.

נציג אש"ף ייעדר מאזכרה לאבו ג'יהאד בלונדון

מאת שאול צדקא

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). עצרת זכרון לאבו ג'יהאד תהיה הערב בלונדון.

נציג אש"ף בעיר ביטל ברגע האחרון את השתתפותו. משרדו סירב להסביר את ההחלטה, אך נראה כי היא נובעת מזהות המארגנים: פעילים מרכסיסטים וטרוצקיסטים, ובראשם השחקנית ואנסה רדגרייב.

המעלות של

אל על

	טמפ' מינימום	טמפ' מקס'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	5	17	מ"ח	12	25
אתונה	14	25	בהיר	16	31
בוקארשט	12	19	גשום	—	—
בריסל	5	14	מ"ח	11	24
וינה	9	20	מ"ח	13	20
ז'נבה	7	21	מ"ח	—	—
לונדון	10	15	מעונן	10	19
ליסבון	13	16	גשום	13	21
מדריד	9	18	מ"ח	11	17
ניו־יורק	11	15	גשום	11	14
פאריס	13	20	ממטרים	15	24
פרנקפורט	11	20	מעונן	10	22
ציריך	12	18	מ"ח	—	—
קהיר	17	32	בהיר	16	33
קופנהאגן	5	14	מ"ח	6	14
רומא	14	25	מ"ח	12	30
שטוקהולם	3	7	מ"ח	8	16

ELAL אל על

טלפון פתוח בנושא: גידולי עור

סרטן העור • שיזוף • נקודות חן • כתמי גיל ושמש • גישה ושיטות טיפול

צוות מומחים
ישיב טלפונית לפניות הציבור
מחר יום שני 9.5.88
בין השעות: 18.00-16.00
בטלפון: 03-233251-4
03-234437
03-229880
03-241622

משתתפים:
ד"ר שרה ברנר
מומחית למחלות עור - מרכז רפואי איכילוב
ד"ר דב סטמפלר
מומחה למחלות עור - מרכז רפואי אסף הרופא
ד"ר פאני ברזובסקי
מומחית למחלות עור - קופ"ח מאוחדת תל־אביב
ד"ר שרה שליט
מומחית למחלות עור - קופ"ח מאוחדת חדרה
ד"ר אודה שיפר
מומחית למחלות עור - פתח־תקוה

קופת חולים מאוחדת
העיקר הבריאות

כדאי לך בקופת חולים מאוחדת!!

שריר הורה למנות משפטנים בכירים במשפטים של חשודים ביידוי אבנים

"במגמה לשכנע את בתי המשפט בחומרת מעשיהם כדי שיחמירו בעונשיהם"

מאת גדעון אלון
כתב "הארץ"

שר המשפטים, אברהם שריר, הורה באחרונה לפרקליטות המדינה, לשגר למשפטיהם של חשודים בזריקת בקבוקי תבערה וביידוי אבנים על מכוניות ישראליות ועל חיילי צה"ל, את המשפטנים הבכירים ביותר.

שריר הדגיש, כי הוא נוקט בצעד זה "לאור החשיבות הרבה שהוא מייחס למשפטיהם של מפירי חוק אלה, ומתוך מגמה לשכנע את בתי המשפט בחומרת מעשיהם, על מנת שיחמירו בעונשיהם".

שלשום יושמה זו הפעם הראשונה הנחייתו של שריר, כשבמשפטו של הרון מרקאן (16), שהואשם בנסיון לזרוק בקבוקי תבערה על שוטרים, ייצג את המדינה פרקליט מחוז ירושלים, עוזי חסון.

שופטת בימ"ש השלום בירושלים, רות אור, גזרה על הצעיר הערבי שנת מאסר בפועל ושנת מאסר על תנאי וכן קנס בגובה 3000 ש"ח.

השופטת אור החליטה להחמיר בעונשו של הצעיר הערבי, משום שבעבר כבר הורשע בהיתוך צמיגי מכוניות בשכונת אבו-טור בירושלים.

היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, קיים בסוף השבוע התייעצות בלשכתו עם היועץ המשפטי למערכת הביטחון ועם צמרת הפרקליטות הצבאית, בנושאים משפטיים הקשורים לאירועים ביו"ש ובחבל עזה. בדיון השתתפו בכירי המשפטנים במשרד המשפטים, וכן מזכיר הממשלה, אליקים רובינשטיין.

במהלך הדיון הציג חריש את השאלה: האם נדרשים כלים משפטיים נוספים לשם קידום צרכי הביטחון, והאם מבחינה משפטית ישנן בעיות הטעונות טיפול. נציגי מערכת הביטחון ציינו, כי כל הבעיות בשטחים באות על פתרונן הנאות במסגרת החוק הקיים והטיפול בהן נעשה בתיאום מלא ושוטף עם פרקליטות המדינה.

כנס האגודה למדע המדינה — מחרתיים באוניברסיטת תל אביב

מאת סופרת "הארץ"

כנס האגודה הישראלית למדע המדינה יתקיים מחרתיים באוניברסיטת תל אביב. הכנס יעמוד השנה בסימן ארבעים שנות מדינה ויכלול הרצאות ודיונים בנושא.

ירצו וישתתפו בדיונים פרופ' יחזקאל דרור, פרופ' שלמה אבינרי, פרופ' יונתן שפירא, פרופ' גבריאל בן דור, פרופ' אלה בלפר ועוד. בין השאר יתקיימו פנלים בנושא גיבוש ושינוי סדרי שלטון בישראל, מדעי המדינה בישראל.

מטרות האגודה למדעי המדינה כוללות בין השאר את קידום חקר מדעי המדינה והיחסים הבינלאומיים באוניברסיטאות בישראל. הדיונים וההרצאות פתוחים לקהל הרחב.

מאות סטודנטים מאוניברסיטת תל אביב יקיימו אחר הצהריים את כנס היסוד של "עד כאן סטודנטים". מדובר בהתארגנות בלתי מפלגתית של סטודנטים, הקוראים לחתירה לשלום בין ישראל לשכנותיה והעם הפלשתיני.

מפלגתו של ח"כ דראושה החלה במגבית לגיוס 600 אלף שקל

למימון מערכת הבחירות

מאת עטאללה מנצור
כתב "הארץ" בגליל

המפלגה הדמוקרטית הערבית, מיסודו של ח"כ עבד אל והאב דראושה, פתחה במגבית לגיוס 600 אלף שקלים למימון מערכת הבחירות הקרובה לכנסת.

את הסכום הזה מתכוונים ראשי המפלגה החדשה לגייס מתורמים ומאוהדים בארץ ובחו"ל, בנוסף למימון המפלגות מטעם הכנסת. בשבוע הבא עומדת משלחת של המפלגה לצאת לארה"ב כדי להשתתף בכנס אירגונים של מהגרים ערבים ולדתום אותם למימון מפלגתם.

דראושה מסר אתמול ל"הארץ" כי זה עתה חזר מביקור בגרמניה המערבית בראש משלחת של אנשי ציבור ערביים, מתוך כוונה ליצור קשרים בינם לבין אנשי עסקים גרמנים לעידוד תיעוש המיגזר הערבי. המפלגה הדמוקרטית, אמר דראושה, ייסדה חברה יהודית ערבית שבראשה העמדו ראשי מועצות ערביים מאנשי המפלגה ועורכי הדין, יוסי שלוש ואבי גזית.

"אני גאה בך, אחי"

קרא האח על קברו הפתוח של סמל מרקו ברנשטיין, שנפל במיידון

(ע). "הקורבן החדש שזה עתה ניסמן בארמת הגליל לא היה לשווא. אנו נמשיך בדרך זו משום שאין דרך אחרת, ואיש לא ישלה את עצמו שניתן להרתיע אותנו מלקיים את הביטחון בישובי הצפון", אמר שלשום אלוף פיקוד הצפון, יוסי פלד, על קברו הרענן של סמל מרקו ברנשטיין שנפל בקרב במיידון.

הבאתו למנוחות של סמל ברנשטיין התעכבה ביממה, על מנת לאפשר לאחיו יורי, ששהה בארה"ב, להגיע להלוויה. בעת שהורד הארון אל הקבר קרא האח, שנפצע במלחמת שלום הגליל כשדמעות בעיניו: "אני גאה בך, אחי היקר".

מפקדו, שהיה ליד המנוח ברגעיו האחרונים סיפר, כי מרקו נפל לצידו בהדגישו כי לאורך כל הדרך הלך בנחישות וברצון עז. הוא סיפר, כי בעת הפעולה ביקש מרקו להתמקם ולחפות על חבריו, והוא עשה זאת ללא רתע, עד שנפל.

ראש עיריית נהריה, חיים לבב, שהוא עצמו אב שכול פנה להורים ואמר: "אני כואב ומבין את כאבכם, אך החיים חייבים להימשך. עלינו להמשיך את שמרקו לא הספיק לעשות".

נעצרה הדס להב מ"דרך הניצוץ"

הקדישה לאחרונה זמנה לטיפול בחבריה העצורים ובארגון סימפוזיון בין לאומי על חופש הביטוי

• ראש היחידה לחקירת פשעים במשטרה: גם היא חשודה בהשתייכות לארגון עויין

מאת לילי גלילי
סופרת "הארץ"

הדסה להב, עורכת מדור התרבות בעיתון "דרך הניצוץ", נעצרה אור ליום שישי. להב היא העצורה החמישית ממערכת העיתון. היא נעצרה בביתה על ידי שני שוטרים שהגיעו לביתה. מאז נעצרו עמיתיה, הקדישה להב את עיקר זמנה לטיפול בעצורים ובבעיותיהם ועסקה בארגון סימפוזיון בין לאומי על חופש הביטוי, שמארגנת תנועת "הניצוץ" בחודש יוני הקרוב.

שעות ספורות לפני מעצרה, קיימה להב מספר פגישות עם עיתונאים ועם הנ"ד קנת מאוניברסיטת תל אביב, אשר הבטיחו את עזרתם ואת השתתפותם בסימפוזיון. עד לא מכבר עבדה להב גם במחלקת הסדר של עיתון "העיר". עמיתיה אמרו בתגובה, כי "מעצרה של להב נושא אופי נקמני, לאחר שהחוקרים לא הצליחו להוציא דבר מן העצורים עד כה". לטענתם, גם עיסוקה בהכנות לסימפוזיון וקשריה עם העיתונות בנושא סגירת העיתון והמעצרים, "הרגיזו את השלטונות".

ראש היחידה לחקירת פשעים במשטרה, תת-ניצב שמעון סביר, מסר לכתבת "הארץ", כי נבדקת האפשרות להאריך את מעצרה במוצאי-שבת אצל שופט תורן, או ביום ראשון בבוקר, לאחר שיסתיימו 48 שעות. סביר מסר עוד, כי היא חשודה בהשתייכות לארגון עויין ובעבירות בטחוניות, בדומה לשאר חבריה לעבודה בעיתון, העצורים בפרשה זו.

עוה"ד אבר אסלי, שהוזעק לפנות בוקר על ידי אסף אריב, חברה לחיים של הדסה להב מסר, כי אנשי המשטרה לא נאותו לשוחח עימו ולמסור לו פרטים על סיבת המעצר.

בסוף השבוע הוארך בעשרה ימים נוספים מעצרה של רוני בן אפרת, ממערכת העיתון. התביעה דרשה הארכת מעצר של 15 יום. על אף שמעצרה של בן אפרת נמשך כבר כמעט שבועיים, תותר רק היום פגישתה הראשונה עם פרקליטתה, עו"ד פליציה לנגר. היום ידון בית המשפט העליון בעתירה שהוגשה נגד מעצרה של עורכת "דרך הניצוץ", מיכל שוורץ.

אנג'י ויידה ב"מוספשבת" של "הבימה" ו"הארץ":

"קל להכריז על משטר צבאי, אך לא לפתור בעיות חברה"

"חטאי הפולנים נגד היהודים טרם כוסו בעפר"

מאת חיים הנדוורקר
כתב "הארץ" בתל אביב

הבימאי הפולני הנודע, אנג'י ויידה, מתח ביקורת על המשטר הצבאי בפולין ואמר, כי משטר צבאי קל להכריז, אך הוא פותר בעיה לשלטונות ולא לחברה.

ויידה שדיבר ב"מוספשבת" של "הארץ" ועיריית תל אביב ותיאטרון הבימה בחסות "כתר" אמר עוד כי צריך לסלק את הסיבות לחיכוכים בין השלטונות לחברה בפולין ובתוך כך המשטר הצבאי. אף אחת מהסיבות הללו לא הסתלקה.

ויידה שבא עם המעצבת כריסטינה ויידה כדי לביים את הדיבוק בתיאטרון "הבימה" הוסיף עוד כי "יש חטאים כבדים מצד הפולנים כלפי היהודים. חטאים אלה טרם כוסו בעפר וצריך לדבר עליהם".

הוא סיפר כי יש לו רעיון שהוא מקווה שיתגשם לעשות סרט על יאנוש קורצ'אק.

את חלק האורי של "מוספשבת" הקדיש המנחה מיכאל הנדלזלץ להצגת סלח שבתי המועלית בימים אלה על בימתו של תיאטרון הבימה. האורח המרכזי בחלק זה היה אפרים קישון, שבא ארצה במיוחד לצורך זה. לדבריו, "רוצים תמיד לשמוע ממנו כי הוא מקופח וסובל, אבל הוא אינו מרגיש כך, כי הקהל מפנק אותו". זה שיש 50 עיתונאים ואנשי מקצוע שמבקרים אותו, כדבריו, זה עדיין לא כל הארץ. הוא הוסיף כי קלקל את יחסיו עם גדולי העיתונים בעולם, משום שהוא פרו-ישראלי.

יחד עם קישון הופיעו זאב רווח, בטלה נוי, חני נחמיאס, יהודה אליאס, ראובן לביא ודפנה דקל.

עוד הופיעו ב"מוספשבת" הכינורית הצעירה, יפעת ולטמן, ואחותה הפסנתרנית, מאיה, יחד עם עידית צבי, לקראת ימי המוסיקה הקאמרית בגליל העליון. מאיר שלו סיפר על סיפרו החדש "רומן רוסי" ויוסי ידין, אילן אשר ומשה חורגן הופיעו בקטע מתכניתם "מילים להצגה ולפסנתר".

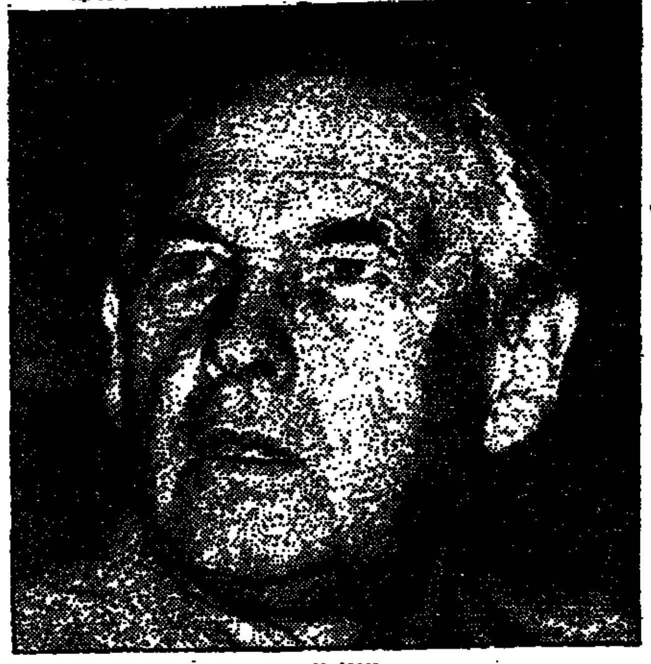

אנג'י ויידה

תלמידי השטחים בתיכון צפאפא לא הצליחו לשכנע את ערביי ישראל לשבות

מחצית מתלמידי התיכון הם אזרחי ירדן ומחציתם אזרחי ישראל

• לראשונה מאז פרצו המהומות בשטחים לא שוכנעו הערבים הישראליים להצטרף לשביתת חבריהם מהגדה

מאת נילי מנדלר
סופרת "הארץ"
לענייני חינוך

לראשונה מאז פרוץ המהומות בשטחים, נכשל נסיון של קבוצת תלמידים בתיכון בבית צפאפא לשכנע את כל התלמידים להשבית את הלימודים.

הניסיון אירע ביום רביעי שעבר, שהוכרז כיום שביתה כללית בגדה המערבית וברצועת עזה. בתיכון בבית צפאפא לומדים מחצית מהתלמידים לפי התוכנית הישראלית, והמחצית האחרת לפי תכנית הלימודים הירדנית (מחצית מתושבי הכפר הם אזרחי ישראל, והמחצית השניה — אזרחי ירדן).

כל תלמידי השטחים בתיכון זה שובתים בלימודים מאז התשיעי בדצמבר, אולם התלמידים הערבים-ישראלים ממשיכים בלימודיהם. ביום השביתה בשבוע שעבר הגיעה קבוצה של כ-20 תלמידים ירדניים בבניינה לבית הספר וניסתה לשכנע את שאר התלמידים מאותה תכנית להשבית את הלימודים. בפעמים קודמות, כשהוכרזה שביתה כללית, הצליחו המארגנים לשכנע את חבריהם לא ללמוד. הפעם לא עלה הדבר בידם ותחת זאת הם שוכנעו להיכנס בעקבות חבריהם לבית הספר [illegible].

מנהל התיכון, עטי עותמאן, אמר כי עד השבוע שעבר נהגו התלמידים הישראליים להפגין את הזדהותם עם השביתה הכללית בחשש שמא יחשדו בהם באי-זיקה לידידות עם תושבי השטחים. עוד ציין עותמאן, כי אפשר שהפעם ויתרו התלמידים על רעיון ההשבתה, משום שבחינות סוף השנה קרובות והם כבר הפסידו ימי לימוד רבים. "אני מתפלל ששנת הלימודים כבר תיגמר", אמר המנהל.

ועידת מפ"ם החליטה על הליכה עצמאית לבחירות

כן הוחלט לצדד במו"מ ישיר עם נציגות מוסמכת פלשתינית, כולל אש"ף, אשר תכריז על נכונותה להכיר בישראל

(ע). ועידת מפ"ם החליטה בתום דיוניה אתמול לאמץ את החלטת מרכז המפלגה מלפני שלושה חודשים בדבר הליכה עצמאית של מפ"ם בבחירות לכנסת ה-12.

במהלך הוועידה התעורר ויכוח עקרוני בנושא הדרך לשלום, ובמוקד של דבר התקבלה הצעת הוועדה המדינית שאמרה, כי "שלום כולל, קבוע ויציב באזורנו יושג במשא ומתן ישיר בין ישראל לבין שכנותיה ונציגות מוסמכת של העם הפלשתיני, לרבות אש"ף, אשר תכריז על נכונותה להכיר בישראל ולעשות עימה שלום בהתאם להחלטות מועצת הבטחון 242 ו-338 ותשלול את הטרור".

בנושא מדיניות השלום התקבלה בוועידה ההחלטה הבאה: שלום כולל באזורנו מותנה בפתרון בעיית בטחונה של ישראל ובפתרון בעייתו הלאומית של העם הפלשתיני. מתוקף זכותה המובנת להגדרה בדרך מו"מ להסכם שיעניק לה ולאחר כולל סידורי [illegible] לביטחון ולשלום קבוע ויציב, תשאף ישראל לכך שהעם הפלשתיני להגדרה עצמית לאומית תמומש במסגרת מדינית משותפת עם ירדן. מעבר לגבולותיה המוכרים והבטוחים במסגרת שלום מוסכם, ובמציאות של קיום כל סעיפיו של ההסכם וסדרי הביטחון הכלולים בו, תכבד ישראל את הכרעותיהם של הפלשתינאים בכל הנוגע לריבונותם, לעצמאותם ולאופי היחסים ביניהם לבין ירדן.

בהחלטה בנושא ירושלים נקבע, כי ירושלים המאוחדת, היא בירתה של מדינת ישראל. לוועידה נשלח מברק ברכה מהוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית בבריה"מ, ובו נאמר: "אנו מאחלים לכם עבודה מוצלחת ופוריה, ושדיוני הוועידה יתרמו לפיתרון הסכסוך באיזור, לרבות פיתרון הבעיה הפלשתינית".

מברק נוסף התקבל מחנא סניורה, עורך העיתון הירושלמי "אל-פאג'ר" ובו נאמר: "מברך את מפ"ם בוועידתה, למען השלום ולמען ששני העמים יוכלו לחיות כאן בשלום — מטרה אשר למענה אני שואף ומייחל".

במהלך הדיונים הופיע המנהיג הקשיש (89) יעקב חזן, שביטא את מדיניות מפ"ם בנושאי השלום והביטחון. הוא הזכיר לצירי הוועידה את רעיון הקונפדרציה, כפי שהועלה בשעתו, בציינו כי במדינת ישראל לשלום יציב וקבוע, יש לשאוף לכך שהעם הפלשתיני יזכה להגדרה עצמית לאומית, וזו תמומש במסגרת מדינית משותפת עם ירדן.

את הדיון בנושאי כלכלה וחברה פתחו המזכיר המדיני של מפ"ם, ח"כ יאיר צבן ויו"ר הוועדה המרכזית של ההסתדרות, אהרים ילין. צבן אמר, כי לא יתחולל שינוי ביחסי הכוחות הפוליטיים, שיבטיח רוב לתכנית שלום פרוגרסיבית ולממשלת שלום, אם תנועת העבודה הישראלית על מרכיביה הפוליטיים השונים לא תסכים להפיל מחיצות של ניכור, אי-אימון ועויינות בינה לבין תושבי עיירות הפיתוח והשכונות, ובינה לבין ציבור עובדים גדולים, התומכים כיום עם הליכוד.

ילין תקף בחריפות את שר האוצר, משה נסים, בטענה כי הוא יוצר סטיגמה בציבור, כאילו השכר ותוספת היוקר הם אוייבי העם, והרבה הוא מחלק מתנות לעשירי המדינה. "יתכבד נא שר האוצר לקבוע מדיניות נבונה למשק ויפסיק להרוש על גבם של השכירים".

יהוד דיויד מנוער מפ"ם מסר, כי ב"מבחני בחירות" הנערכים בבתי ספר רבים, ניכרת עליה באחוזי התמיכה במפ"ם, כתוצאה מפעילות הנוער שלה. לדבריו, לקראת הבחירות לכנסת על המפלגה לחשוב על הליכה עצמאית בכל הזירות, כולל בהסתדרות, ולהבליט בכך את ייחודה של מפ"ם והמסר המיוחד שלה לציבור הישראלי.

ח"כ מוחמד וותד תקף את רעיון הקמת "חזית משולשת" של מפ"ם, רצ והדמוקרטים מתנים במיגזר הערבי. "מפ"ם היא הכתובת היחידה לערביי ישראל. כולם, במיוחד בכל הנוגע למאבק על שוויון זכויות והחתירה לשלום", אמר וותד.

ערכה את העמודה: עדה ארושטי

בנק לאומי - רווח יומי

ביזנס. נשים. שותפים.

היום אתה חייב להיות ערוך. האם אתה מוגן?

• חקירות מסחריות
• חקירות כלכליות
• חקירות נזיקין
• חקירות פליליות
• חקירות אישות (גירושין)

לשם חקירות

ת"א, אחד העם 93, 03-292871

תצהיר המוגש היום לבג"ץ:

התעודות שבידי הזוג תורג'מן בעניין אימוץ הבת — מזוייפות

המזכיר בשגרירות ברזיל: לשלטונות ארצו התברר כי מסמכי האימוץ מפאראגוואי נלקחו מספרים מ־1957 וב־1920

(ס). המזכיר הראשון בשגרירות ברזיל בישראל אומר בתצהיר שיוגש היום לבג"ץ, כי תעודות האימוץ ותעודת הלידה שבהן מחזיקים בני הזוג תורג'מן שאימצו בסוף 1986 ילדה בפאראגוואי, אחרי שהועברה אליהם מבראזיל, הן מזוייפות.

אוסוואלד ויירה, המזכיר הראשון, אומר בתצהיר, שבעקבות בדיקת שלטונות ארצו התברר, שהתעודות מזוייפות. הספר שממנו נלקחו כביכול תעודת האימוץ הושלם כבר ונחתם בשנת 1957. גם הספר שממנו נלקחה תעודת הלידה הושלם כבר ב־1920, ולכן לא ניתן להשתמש בהם לגבי תינוקת שנולדה ביוני 1986.

בתצהירים המשלימים שמבקשת המדינה להגיש לבג"ץ נאמר, כי ספרי האימוץ נסגרו בעמוד 100, ואילו מסמכי האימוץ של הזוג תורג'מן נלקחו מעמוד 633. גם הדף בספר הלידה המקורי אינו קיים.

את תצהירו של המזכיר הראשון בשגרירות בראזיל, מבקשים להגיש לבג"ץ עורכי הדין אלי כהן ושמעון שוטר, פרקליטיה של רוסילדה קנטאלם, האם שטוענת כי בתה בת השנה נחטפה ממנה ונלקחה לאימוץ על ידי בני הזוג יעקב ושמחה תורג'מן המתגוררים בלוד.

לתצהיר צורף גם מכתב שעליו חתום שגריר בראזיל בישראל, האומר, כי כבר באמצע ינואר השנה שלחה השגרירות מכתב למשרד החוץ הישראלי ובו כל הפרטים הנוגעים לחטיפתה של הפעוטה לישראל.

בית משפט גבוה במדינת פרנה בבראזיל, הוציא מכתב לבית משפט ישראלי ובו בקשה להחזיר את הפעוטה לבראזיל. נמסר, כי השגרירות תפנה בימים הקרובים לבית משפט בישראל כדי לבצע את הצעד הזה.

"לא האם האמיתית"

בני הזוג תורג'מן טענו בתצהיר תשובה שהגישו בשבוע שעבר לבג"ץ, כי רוסילדה קנטאלם אינה האם האמיתית של בתם המאומצת. לדבריהם נמסר להם ששמה של בתם היא קרולינה סלזרה, והיא נולדה לצעירה רווקה בשם קלוטילדה סלזרה ב־5 ביוני 1986.

השגריר אומר במכתבו, כי בבראזיל לא רשומה לידה באותו יום של ילדה בשם קרולינה סלזרה. עוד מוסיף השגריר שלאימוץ ילדים בבראזיל והעסקה בידי זרים נדרש אישור מפורש של שופט בראזילאי.

ביום ו' הגיש פרקליטם של בני הזוג תורג'מן, עו"ד גרשון שניידר, את עיקרי הטיעון שלו לבג"ץ. שניידר אומר, כי בג"ץ אינו מוסמך לדון בפרשה אלא בית משפט מחוזי, משום שהשאלה החשובה היא אם העותרת לבג"ץ היא אכן האם האמיתית, שאלה זו מחייבת חקירת עדים ובדיקות מעמיקות, שיכולות להתבצע רק במסגרת דיון בבית משפט מחוזי.

הדיון בעתירה יתקיים ביום ב' בפני שלושה שופטים, בראשם המשנה לנשיא בית המשפט העליון, פרופ' מנחם אלון, לצידו השופטים ד"ר משה בייסקי והנרי אריאל.

החלטות הוועידה הראשונה של

הרשימה המתקדמת לשלום

הוועידה הראשונה, שנערכה בנצרת ב־29 וב־30 באפריל 1988. אישרה את העיקרים המתפרסמים להלן:

1. הרשימה המתקדמת לשלום היא התאגדות מרצון של יהודים וערבים, ערבים ויהודים, אזרחי מדינת־ישראל ותושביה, אשר הסכימו ביניהם לשתף פעולה לשם ניהול מאבק פוליטי וחברתי להשגת מטרות מוגדרות, שעיקרן: הבטחת שיוויון לכל אזרחי המדינה, תמיכה בהקמת מדינה פלסטינית ועצמאית לצד מדינת־ישראל והשכנת שלום בין כל מדינות האזור.

2. מדינת־ישראל קמה מכוח החלטת עצרת האומות המאוחדות משנת 1947, שקבעה כי ארץ־ישראל/פלסטין המנדטורית תחולק בין מדינה יהודית ומדינה ערבית. בשנת 1948 קמה מדינת־ישראל, ובכך מימש העם היהודי את זכותו להגדרה עצמית. זכות קיומה של מדינת־ישראל אינה מוטלת בספק, כזכותה של כל מדינה בעולם. המדינה הערבית־הפלסטינית, אף זכותה לקום ולהתקיים בשלום ובביטחון, וזכות זו אינה מוטלת בספק. מדינה זו טרם קמה, ומצב א־סימטרי זה הוא המונח ביסוד הסיכסוך. אך כשם שהעם היהודי מימש את זכותו להגדרה עצמית, כן זכאי העם הפלסטיני לממש את זכותו ולהקים את מדינתו לצד מדינת־ישראל, בשטחים שנכבשו בשנת 1967. הגבול בין שתי המדינות ייקבע במו"מ בין נציגותיהן המוסמכות של מדינת־ישראל והמדינה הפלסטינית, בהתבסס על קווי שביתת הנשק משנת 1949. הקמתה של המדינה הפלסטינית, בה תמומש זכות העם הפלסטיני להגדרה עצמית, הינה הערובה המוצקה ביותר לקיומם וביטחונם של שני העמים ומדינותיהם, לשלום ישראלי־ערבי כולל ויציב, ולזיקתם של אזרחי ישראל הערבים־פלסטינים למדינת־ישראל, שהיא מולדתם וביתם היחיד.

3. מדינת־ישראל היא נחלת כל אזרחיה — יהודים וערבים, נשים וגברים, מזרחיים ומערביים, חילוניים ודתיים. על המדינה להבטיח שיוויון גמור וצדק סוציאלי, להלכה ולמעשה, לכל אזרחיה, ללא הבדל לאום, דת, גזע, מין, עדה והשקפה. אין קביעה זו עומדת בסתירה עם היות מדינת־ישראל "מדינה יהודית" על־פי העקרונות המנחים של החלטת החלוקה ושל מגילת־העצמאות, ו"מדינת העם היהודי" במובן של קיום הקשר ההיסטורי והרוחני של היהודים בישראל עם העם היהודי ברחבי העולם.

4. במדינת־ישראל ניתנת האפשרות לכל חלקי המורשת התרבותית של העם היהודי לתרום לעיצוב דמותה הרוחנית־תרבותית ובכלל זה מורשת־יהדות המזרח. מורשת זו הוזנחה ואוששה לאחר תקופה של התעלמות וקיפוח, בהם היתה נתונה במדינת־ישראל, והיא מטביעה את חותמה על החברה היהודית. בהיותה משולבת בתרבות הערבית מזה דורות יש בכוחה של מורשת יהודי המזרח לתרום ליצירת הבנה וקירבה בין חלקי האוכלוסיה בישראל, היהודית והערבית, ולשמש גשר לשלום בין מדינת־ישראל והעמים הערביים.

5. אזרחיה הערביים של מדינת־ישראל הם חלק של העם הפלסטיני, אשר טרם מימש את זכותו להגדרה עצמית; זכות זו תמצא את ביטויה עם כינון מדינה פלסטינית לצד מדינת־ישראל. האזרחים הערביים בישראל זכאים לא בלבד לשיוויון אזרחי ומשפטי מלא, אלא גם לביטוי זהותם הלאומית כבני־מיעוט, ולשמירת מורשתם הלאומית, התרבותית והדתית, כפי שזכאים לכך האזרחים היהודיים.

6. הרשימה המתקדמת לשלום מאמינה כי הגשמת המטרות הנ"ל עולה בקנה אחד עם הבטחת קיומה, שלומה ושיגשוגה של מדינת־ישראל, ומבטיחה את אופיה כמדינה דימוקרטית, פלוראליסטית והומאניסטית תוך כינון יחסי־שלום בינה לבין העם הפלסטיני והעולם הערבי כולו.

7. כל עוד לא מומשה זכות ההגדרה העצמית של העם הפלסטיני, וכל עוד אין אזרחי ישראל הערבים נהנים משיוויון מלא וממשי המעוגן בחוק ובחיי המעשה, נפגמת זיקתם הפוליטית של האזרחים הערבים־הפלסטיניים אל מדינתם. מצב זה משמר את תחושת הניכור שחש הציבור הערבי־הפלסטיני בישראל אל המדינה. מעורבותה של הרשימה המתקדמת לשלום במערכות הפוליטיות והאלקטורליות של מדינת־ישראל מבטאת את אמונתה, כי מדינת־ישראל היא הזירה למאבק למען שיוויון אמיתי בין כל אזרחיה, ולמען שלום שיבטיח את הזכויות הלאומיות הצודקות של כל עמי האיזור, לרבות ישראל והעם הפלסטיני, באמצעות נציגותו הלאומית היחידה והלגיטימית — אש"ף. השגת מטרות אלה תחזק את זיקתם של האזרחים הערבים־הפלסטיניים בישראל אל מדינתם, תוך שיוויון־ערך עם כלל האזרחים, ובכך תתרום תרומה מכרעת לשלומן ושיגשוגן של מדינת־ישראל ושל כל מדינות האיזור.

8. הרשימה המתקדמת לשלום איננה גוף בעל ציביון דוקטרינרי. היא מהווה מיסגרת פוליטית המושתתת על נורמות־יסוד מתקדמות והומאניסטיות שבמרכזן זכותם של העמים לשיחרור לאומי ולהגדרה עצמית, וזכותו של הפרט לחירות אישית, אזרחית ופוליטית ולצדק חברתי. התייחסותה של הרשימה המתקדמת לשלום לסוגיות חברתיות ופוליטיות עקרוניות ולהתפתחויות קונקרטיות תיקבע לאור העקרונות הנ"ל, ועל־פי נוהל מוסכם, בוועידת הרשימה המתקדמת לשלום ובגופי הרשימה המוסמכים.

ביחד, לא לחוד

הרשימה המתקדמת לשלום החליטה בוועידתה לקרוא לכל כוחות השלום בישראל — מפלגות, אירגונים, קבוצות, תנועות ובודדים — לעשות יד אחת ולפעול במשותף.

ההתקוממות הפלסטינית בשטחים הכבושים ומלחמת ההורמה שמנהלת הממשלה נגד העם הפלסטיני מחייבות את כולנו — בכנסת וברחוב — לתאם עמדות וליזום פעולות משותפות, בכל הרמות ובכל תחומי הפעילות.

השעה היא שעת־חירום, והיא מחייבת את כל כוחות השלום לשים קץ למסורת ההחרמות, ההשמצות והדיבות. בצד חילוקי הדעות הרעיוניים והפוליטיים, יש הרבה מן המשותף ואותו יש למצות עד תום: ההכרה המשותפת לכולנו, שאין סיכוי לשלום ישראלי־פלסטיני אם לא תוכר ותכובד זכות שני העמים להגדרה עצמית לאומית; שאין סיכוי להחלץ ממעגל הדמים, המאיים להתרחב ולהתפשט, אם לא תוכר זכותו של העם הפלסטיני לכונן מדינה פלסטינית עצמאית לצד מדינת־ישראל.

אנו קוראים לכל תנועות המחאה וההתנגדות ולכל המפלגות שחרתו את עניין השלום על דגלן (מפ"ם, רצ ורק"ח) להיוועד בצוותא, כדי לדון על הדרכים הנאותות ועל המיסגרות היאות לקידומו של המאבק המשותף.

המען להתקשרות: טל' 03-659474; ת.ד. 31109, תל־אביב
תרומות אפשר לשלוח לבנק הפועלים, סניף 510, תל־אביב — חשבון מס' 159001

ב"בזק" קוצר שבוע העבודה; ההנהלה: ננכה משכר המקצרים

שירות 14, 16, 18, משרדי העסקים ותחנות השירות יעבדו בימי ששי

מאת צבי זרחיה, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

עובדי "בזק" ברחבי הארץ החלו ביום ו' בהפעלת שבוע עבודה מקוצר, למעט עובדי המינהלה בירושלים ובתחנות השירותים, שהגיעו שלשום לעבודה: שירות מודיעין 14, שירות תיקונים 16, השירות הבינלאומי 18, משרדי העסקים של החברה, ותחנות השירות לטלפונים יוסיפו לפעול בימי ו', תוך המעבר לחמישה ימי עבודה בשבוע.

העובדים החליטו לעבור באחדה זו בצדדי לשבוע עבודה מקוצר, כיוון שכך נקבע בהסכם להקמת "בזק", אולם ההנהלה טוענת, כי המעבר הינו צעד לא חוקי, מאחר שהנושא טרם אושר על ידי דירקטוריון החברה, רשות החברות הממשלתיות וועדת השרים לכלכלה.

ההנהלה הודיעה, כי היא מתכוונת לנקוט צעדים, והיא תנכה משכר העובדים שיעבדו חמישה ימים בשבוע. העובדים הודיעו בשבוע שעבר, כי נקיטת צעדים על ידי ההנהלה תגרור השבתת העבודה ב"בזק".

עובדי חברת החשמל בדרום ובבירה עבדו ביום ו' עד 12

בכך עברו לעבודת שבוע מקוצר של 45 שעות ● עובדי מחוז חיפה עבדו בשבוע שעבר 47 שעות "כדי לתת להנהלה צ'אנס"

מאת אלי אלעד, סופר "הארץ"

עובדי חברת החשמל במחוזות הדרום וירושלים, המהווים יותר ממחצית מכלל עובדי החברה, עבדו ביום ו' עד השעה 12 בצהריים בלבד. זאת, על־פי הוראת ארגון העובדים שלהם שהחליט, כפי שנמסר בראשונה ב"הארץ", לעבור בצורה חד־צדדית משבוע עבודה של 47 שעות ל־45 שעות.

עובדי החברה במחוז חיפה והצפון המשיכו, על פי הוראת הוועד הצפוני, לעבוד 47 שעות, כדי "לתת צ'אנס להנהלה".

המחלוקת בין ראשי העובדים בדרום לבין ראשי העובדים בצפון גורמת למתיחות ולחילוקי דיעות פנימיים בארגון העובדים של החברה. הנהלת החברה הודיעה לעובדים, כי היא שומרת לעצמה את הזכות לנכות משכרם ארבעה וחצי אחוזים ולפנות לבית הדין לעבודה. בתגובה הודיעו העובדים, כי יראו בכך הרעת יחסי העבודה בחברה על כל המשתמע מכך.

בתשובה לשאלה על המחלוקת הפנימית בארגון העובדים אמר אמש יו"ר ועד עובדי חברת החשמל, יורם אברקוביץ (המכהן גם כיו"ר הדרום): "רצונם — כבודם. אם חיפה מוכנה להמשיך ולעבוד 47 שעות בשבוע, שיבושם לה. אני בטוח שגם יצטרפו בשבוע הבא".

דובר חברת החשמל, אברי דביב, הגיב: ההנהלה סבורה שתביעת העובדים הגיונית ומוצדקת ואין שום סיבה שכאשר בכל מקום עובדים 45 שעות בשבוע, יעבדו בחברת החשמל 47. עם זאת החברה מנועה בשלב זה מלסיים את המשא ומתן, והיא מצטערת שהעובדים אינם מספיק סבלניים להמתין לשלב המשא ומתן המפעלי.

קופ"ח הפסיקה לשלוח את מבוטחיה לבתיה"ח של נצרת

בתיה"ח היחידים המשרתים את העיר ואת האיזור — בסכנת סגירה ● הקופה חייבת לביה"ח האנגלי, הצרפתי והאיטלקי יותר מ־2 מיליון ש'

מאת עטאללה מנצור, סופר "הארץ" בגליל

קופת חולים הכללית הפסיקה להפנות את מבוטחיה לשלושת בתי החולים של נצרת, הדבר מאיים על המשך תפעולם של בתי החולים, המשרתים את נצרת וכפרי הגליל במאה השנים האחרונות.

אתמול קיימו ועדי האחים של שלושת בתי החולים (האנגלי, הצרפתי, האיטלקי) כנס מחאה, ובו נמסר, כי חוב קופת חולים לשלושת בתי החולים עלה על שני מיליון שקלים, ולא ברור מתי תעביר קופת חולים את התשלומים האלה לבתי החולים, הסובלים ממחסור חמור במזומנים.

בשבועות האחרונים הפסיקה קופת חולים להשתמש בשירותי בתי חולים אלה לאישפוז או למרפאות חוץ. רק מקרי חירום מגיעים לחדרי המיון של בתי החולים, ורבים מהמאושפזים בחדר המיון עוברים עם שחר את המחלקות, כאשר אין בני משפחותיהם מצליחים לקבל הפניה. ההתנגשות כספית במרפאות קופת חולים בנצרת.

4 חברות פרסום זרות יסייעו לתיירות למרות ההתקוממות

משרד התחבורה יעודד את טיסות השכר

מאת זהר בלומנקרנץ

נציגי ארבע חברות פרסום ויחסי ציבור בינלאומיות יגיעו לארץ ויצטרפו החל מהחודשים את הצעדים במבצע למסע שיווק ויחסי ציבור חדש של משרד התיירות, מול התקוממות בשטחים. החברות הן "סאצ'י אנד סאצ'י", "גריי אדוורטייזינג", "האוס", (הקשורה במשרד) "בי.ג'יי".

יעודדו את טיסות השכר

משרד התחבורה, ינקוט צעדים לעידוד תנועת תיירות השכר לישראל, מול גל הביטולים המגיע מאירופה. בין האפשרויות: הכנסת שינויים, ולהזמנים, בתחום התקינה של טיסות השכר, כדי להקל על חברות השכר מאירופה, הפחתה בתשלומי שעורי האגרות.

סיטונאי תיירות החלו כמצמצמים בכח אדם וקיצור שעות העבודה בשבוע, נוכח השפל המסתמן בתנועת התיירות ארצה. חברת "יונייטורס", הצטרפה למשרדי הנסיעות שהנהיגו שבוע עבודה בן חמישה ימים, בעקבות "דיזנגוף", "הסתור" ו"מיאל טורס". "יונייטורס" פיטרה שלושה עובדים ובסך הכל צמצמה ב־17 עובדים את מצבת כח האדם.

לא בכל מקום היה שפל

השפל בתנועת התיירות ארצה לא היה בחודש האחרון בולט בכל בתי המלון. במלון "שרתון" בת"א הגיעה התפוסה בחודש אפריל ל־83.1 אחוז, בשלושה אחוזים יותר מאשר באפריל 1987. ב"דן קונטיננטל" בת"א הגיעה התפוסה ל־88 אחוז וארבעת החודשים הראשונים של השנה היו טובים יותר מאשר אותה תקופה אשתקד.

מתנגדים לנציגי הסוכנים מבריטניה

מארגני תיירות פנו שלשום לשר התיירות, כדי שהמשרד הממשלתי יפתח פומבית לפני אירגון הגג של סוכני הנסיעות והתיירות של בריטניה, על שרק עם נציגי אש"ף בתוכניותיו לקיים את הכנס השנתי שלו בנובמבר בישראל.

שחקן הקולנוע ריצ'ארד דרייפוס, המבקר בארץ, בשיחה עם גילה אלמגור, בעת מסיבה שנערכה ביום ו' במביון. (תצלום: אסף שילה)

לא די בסינדול בת"א; בסוף השבוע נגררו מאות מכוניות

עיריית ת"א פנתה למשטרה כדי שזו תרבה בגרירות באזור חופי הרחצה

מאת חיים הנדוורקר, סופר "הארץ" בתל אביב

גרירות כלי הרכב באזור תל אביב הוגברו בשבועות האחרונים, במיוחד באזור חוף הים.

עיריית תל אביב פנתה למשטרה להרבות בגרירות באיזור, בעיקר בסופי השבוע, לקראת פתיחתה של עונת הרחצה וגידול במספר המבלים באיזור. בסוף השבוע שעבר נגררו באיזור יותר מ־100 מכוניות ביום.

כרגע עוסקת המשטרה בעבודות הגרירה ואולם בקרוב תבוצע עבודה זו על ידי העירייה. באחרונה הוצא מכרז כדי לגייס קבלן לביצוע העבודות הללו.

הרקע להחלטה — העובדה שהתברר, כי אין די בביצוע סינדולים ובמקומות מסויימים אף מקשה הסינדול על תנועת כלי הרכב. יתר על כן, בשבתות אין סינדולים על פי החוק ולכן הוחלט להפעיל את נשק הגרירה.

יצויין עוד, כי כבר לפני כשנה התכוונה העירייה להגביר את גרירות כלי הרכב בעיר ואולם בפועל לא בוצע הדבר.

עוד הוחלט בעירייה להגביר את הסינדול עד לשעה 7 בלילה באזור רחוב ירמיהו, משום שמבלים נהגו להחנות את כלי רכבם במקומות אסורים בידיעה, כי לאחר חצות אין סינדול.

התפטר מנכ"ל משרד התקשורת

המחלוקת בין השר למנכ"לו — אימוץ חוות הדעת המשפטית בעניין הרישיון הכללי של חברת "בזק"

מאת צבי זרחיה

התפטר מנכ"ל משרד התקשורת בן־עמי גוב. שר התקשורת גד יעקבי קיבל את ההתפטרות.

יעקבי הסביר כי קבלת ההתפטרות היתה בלתי נמנעת שכן מנכ"ל חייב לבצע את מדיניות הממשלה והנחיות השר, ... על אימוץ חוות הדעת המשפטית בעניין הרישיון הכללי של חברת "בזק". גוב התמנה לתפקידו לפני כשנה על ידי השר רובינשטיין.

"ללא שיקולים אחרים"

גוב טען כי עמדותיו בנושא תקשורת נועדו לקדם ולהבטיח את האינטרסים של הציבור, המשק והתעשיה ואינטרסים של שיפור איכות השירות. על כך היה מוכן לעמוד, מול עקשנותה של חברת "בזק" באחיזתה במונופול.

על הצעד הוסכם בין יעקבי וגוב לפני זמן מה בשל מחלוקת ביניהם.

הוא ציין כי לשם כך יש הכרח בהכרעה ברורה וחדה, לגבי מדיניות השר והסמכויות שהוא מאציל למנהלו הכללי ולגיבוי שהוא מעניק לו בכל פעילותו. גוב סבור כי הכרחי להגביל את הרישיון הכללי שניתן ל"בזק", לאותם השירותים שירשה החברה ממשרד התקשורת, ערב הקמתה. הוא הביע צער שלא ניתן לו לבצע את המשימות והיעדים וליישמם בדרך הנבונה והמאוזנת ללא שיקולים אחרים.

נעצר חשוד בתקיפת תושב עומר בעקבות נסיון גניבת מכונית

(ע). המשטרה עצרה בסוף השבוע צעיר בדואי, החשוד, יחד עם חברו, בניסיון לגנוב מכונית בישוב עומר ליד באר שבע ובפציעתו בסכין של תושב עומר, שניסה להיאבק איתם, כשאחד הצעירים מאיים עליו בסכין שלופה. שופט שלום ציווה ביום ו' להאריך את מעצרו של אחד הצעירים.

תושב שכונת הווילות עומר ליד באר שבע יצא ביום ה' מביתו, כשמתוך לשעה תשע וחצי בערב שמע קול נפץ, זו מהרחוב. הוא הבחין בשני נערים בני 18 מהשבט הבדואי אבו סירחאן שליד עומר, כשהם נמלטים, לאחר שניפצו את שמשת מכוניתו. השניים נכנסו במנוסתם לחצר של אחד הבתים, ובעל הבית הבחין בהם. על שאלתו למעשיהם בחצרו, הגיב אחד הנערים בשליפת סכין ובאיום ותשעל של האיש, אם יעז להזעיק את המשטרה.

השכן לא נסוג מהסכין וניסה להיאבק בשני הצעירים. בתוך כך פצע אותו בעל הסכין וגרם לחתך בשבבו. השניים הצליחו להימלט מעומר.

אחד מהם נעצר ביום ו' על ידי המשטרה, ושופט שלום ציווה להאריך את מעצרו של הנער בשבוע, על אף שהוא הכחיש כל קשר לפרשה.

ערך את העמוד: יצחק לאור

המשכים מעמוד 1

מפרק אליאנס סוגר הבוקר המפעל

(סוף מעמוד 1)

של המפעל, ולגייס עובדים על פי הסכמי עבודה חדשים.

המפרק מזהיר את העובדים, במכתב ששלח אליהם לפני ימים אחדים, כי אם לא ישתפו פעולה — תפורק החברה.

עקב העברת המפעל לידי המפרק, הופסק המסחר במניות "אליאנס" בבורסה ת"א — "מעבר לרשימה". במסחר בארה"ב — "מעבר לרל־סק". במסחר בארץ הופסק המסחר עוד קודם לכן.

יו"ר ועד העובדים, רפי בוהדנה, הגיב אתמול על החלטת המפרק ואמר: באנו לידי סיכום עם זיים הברפלד כי העבודה במפעל תחודש ביום שני. לדברי בוהדנה, אין העובדים מכירים בסמכות המפרק, והם מתכוונים להיכנס למפעל גם היום, ולהמשיך לעבוד.

"המפעל הוא שלנו", אמר בוהדנה ל"הארץ". לדבריו, לפי שעה אין העובדים מתבצרים במפעל, אלא רק "נכנסים ויוצאים".

ראש עיריית חדרה, יחיאל כהנא, הביע אתמול דאגה מההחלטה על סגירת המפעל, שתקפה את פרנסתם של אלפי משפחות. הוא פנה במברקים אל המפרק, וכן אל שרים ואל ראשי משק העובדים, בבקשה לדחות בחודש את ההחלטה להשבית את המפעל.

(ע). לאחר שקיבלו את מכתב המפרק, באו למפעל עשרות פועלים והתבצרו בו. חבר־הוועד, דוד איטח, מסר כי ביום ה' בערב, בעת ששהו בציר הוועד בתל אביב בפגישה עם מנכ"ל כור בני גאון, הפסיקה ההנהלה את העבודה במפעל, והמכונות דוממו לאחר שמהבוקר הופסקה אספקת חומר הגלם.

פועלי "אליאנס" יצאו בקריאה לפועלי ישראל לקום ולישאת את דגל זכותם של העובדים. "עוד יישמע קולנו, ולא נבהל בשום אמצעים כדי ש"אליאנס" ימשיך לתפקד בלא מפרק ובלא כונס־נכסים", אמר דוד איטח.

חברת העובדים תמכה בהנהלה

פרוטוקול סודי מדיוני הוועדה המנהלת של חברת העובדים, שבהם ניתן להנהלת "אליאנס" גיבוי מלא לנקוט את כל הצעדים הדרושים להצלת המפעל, ובכלל זה גם פניה לכונס נכסים, הגיע לידי העובדים.

בוועד הפועל סבורים שאת הפרוטוקול לקחו עובדי "שמשון" מאחד החדרים בקומה החמישית שבה שוכנות לשכותיהם של המזכ"ל קיסר ושל מזכיר חברת העובדים רוזוליו.

בישיבת הוועדה המנהלת, לפני שבועות אחדים, נותר קיסר במיעוט בתביעתו למצות את המשא־ומתן עם העובדים. הרוב גרס שהמצב ב"אליאנס" אינו יכול להימשך כך, לנוכח ההפסדים הכספיים הכבדים והתנגדות העובדים לקבל פסיקה של האגף לאיגוד מקצועי. על כן ניתן להנהלה גיבוי מלא לנקוט את כל הצעדים הדרושים להצלה.

אף על פי שקיסר נשאר בישיבה במיעוט, נמסר מחוגים בהסתדרות כי בשבוע שעבר נתן אור ירוק להנהלת "כור" לפנות לכונס נכסים. המנכ"ל בני גאון בא ללשכתו למסור על ההחלטה לפעול כך, וקיסר דיבר, בתשובה, על סמכותה של ההנהלה לנהל.

בהודעה רשמית גרסו הן קיסר והן זיים הברפלד כי הפניה למפרק לא נעשתה על דעתם.

הברפלד, וסגנו אפרים זילוני, אמורים לפתוח היום בצהריים בדיונים עם העובדים במטרה להגיע איתם להסכם הבראה. זילוני אמר אמש כי הדיונים יהיו רצופים, וסיכומם יוגש למפרק. במקביל עושה האגף לאיגוד מקצועי מאמצים לחדש את העבודה ב"אליאנס" כבר מחר, אך הבעיה איננה רק עקרונית אלא גם משפטית, שכן הסמכות לכך נתונה עתה בידי המפרק, ואותו יש לשכנע בבריאות הכלכלית של צעד כזה.

ספק אם יהיה היום דיון על משבר "אליאנס" בוועדה המרכזת, המתכנסת לישיבתה השבועית. בחוגים בוועדה המרכזת הוסבר אמש כי הדיונים הפוליטיים והציבוריים של הפרשה כה מורכבים, עד כי ספק אם כדאי לנקוט עמדה בלא שיהיו לכך השלכות על הדיונים עם העובדים על תכנית ההבראה.

הפער בין תביעת ההנהלה לצמצם את השכר לבין עמדת העובדים הוא כ־10%.

זילוני סבור כי עד כה היו הדיונים בין הצדדים בבחינת "דו שיח בין חרשים", ועתה יש סיכוי להגיע להסדר שיניח את דעת הכל.

38 מיליון צרפתים

(סוף מעמוד 1)

לשיעורי הבצוון של מיטראן תיוודע חשיבות רבה בעיצוב המפה השלטונית והפוליטית בצרפת שלאחר הבחירות, שכן לפי שעה לא ברור אם בכוונת מיטראן, אם אכן יבחר, לפזר לאלתר את האספה הלאומית ולהכריז על בחירות במגמה לזכות ברוב פרלמנטארי שיתמוך בו. באספה הלאומית הנוכחית מחזיקות ברוב, אף כי רופף, סיעות מן הימין והמרכז.

במקביל להחלטה על פיזור בית־הנבחרים תלוייה ועומדת שאלת מינויו של ראש ממשלה חדש: משורות המנהיגים הסוציאליסטיים, או "אישיות מן המרכז" העשוייה לבסס ולפרוץ, יחד עם מיטראן, את קווי החציה המסורתיים בין שמאל לימין בצרפת.

הימים האחרונים של מערכת הבחירות לנשיאות עמדו בסימן שלוש הפתעות ש"הנחית" שיראק תוך פחות מ־48 שעות על הזירה האלקטוראלית:

● שיחרורם של שלושה בני־ערובה צרפתיים שהוחזקו משך כשלוש שנים בלבנון. נסיבות הצעדים שהוליכו לשיחרורם, ארבעה ימים לפני ההצבעה המכריעה, עודם לוטים בערפל.

● מבצע קומנדו בטריטוריה הצרפתית של קאלדוניה החדשה, שבו שוחררו חיילים צרפתים 23 שוטרים שהוחזקו כבני ערובה בידי פעילים אוטונומיסטיים. במבצע הצבאי נהרגו 21 אנשים: שני חיילים ו־19 מבין הפעילים האוטונומיסטיים; על אף הביקורת בחוגים נרחבים נגד "הטבח" בקאלדוניה, הציג מטה שיראק את המבצע כבחינת "תשובה הולמת לטרוריסטים (הלוחמים האוטונומיסטיים)".

● החזרתה המפתיעה לצרפת, יומיים לפני הבחירות, של סוכנת ביון צרפתייה, שהשתתפה לפני כארבע שנים במבצע הטבעה האומלל של ספינת "גרינפיס" בנמל אוקלנד בניו־זילאנד. הסוכנת הורשעה בשעתו בדין ונכלאה בניו־זילאנד; ואולם הסדר עם ממשלת צרפת איפשר את יציאתה מהכלא והעתקתה לאי צרפתי קטן בדרום האוקיאנוס השקט.

EUROCOM

הקשר שלך...

HARRIS/3M פקסימיליות

HARRIS/3M - הפקסימיליה המשודרת מסמכי מקור גם בגודל A3 (רוחב 29.7 ס"מ)
HARRIS/3M - משודרת במהירות שיא 13 שנ' בלבד
HARRIS/3M - משווקת מס' 1 בעולם למכשירי פקסימיליה
הינה מיזוג של שתי חברות ענק בעלות שם עולמי HARRIS/SYSTEM וחברת 3M.

יורוקום מציעה לך מגוון מסלולי רכישה:
● עד 24 תשלומים
● ליסינג ל־5 או 7 שנים
● השכרה על בסיס חודשי

קנו עכשיו את התקשורת והשירות הטובים ביותר שכסף יכול לקנות.

שנתיים אחריות לרוכשי פקסימיליה עד סוף יוני 1988.

יורוקום שווק (1986) בע"מ
חברה בת של חדיאן
רח' דב פרידמן 2 ר"ג
טל' 03-7520666

EUROCOM הקשר שלך לתקשורת

שרת הבריאות: אסור להשאיר את מערכת הבריאות בידי שר האוצר

היום המשך הדיון בממשלה על הצעתו של משה נסים להמשיך את מצב החרום במערכת הבריאות ב־6 חודשים נוספים ● מרפאות החוץ ומחלקות היום בבתי החולים סגורות, למעט טיפולי דיאליזה

מאת עדנה אריהוד
סופרת "הארץ"

בישיבה השבועית של הממשלה היום צפוי המשך הדיון על דרישת שר האוצר להאריך את תוקף תקנות החרום למערכת הבריאות לתשעה חודשים נוספים, תקנות שמאפשרות להוציא צווי ריתוק או מניעה לקבוצות עובדים שנוקטות עיצומים במערכת. תוקף התקנות הקיימות עומד לפוג מחרתיים. שרי המערך התבטאו בישיבה הקודמת נגד הארכת הצווים ומציאת פיתרון למשבר בדיונים ענייניים. אם לא תאשר הממשלה את הארכת התקנות, המו"מ בין הרופאים, הרד־פאים המדריכים, עובדי המעבדות או עובדי משק ומינהל, לא יקבל את פתרונו בימים הקרובים בצווים חידוש השיבושים.

שרת הבריאות, שושנה ארבלי אלמוזלינו, מתכוונת לדרוש היום בישיבת הממשלה, כי הממשלה תי־טול על עצמה אחריות לנעשה במערכת הבריאות. "במצב בו נתונה המערכת היום לא ניתן להשאיר את הטיפול בנושאי הבריאות בידי שר האוצר", קובעת השרה.

השבתת השרותים האלקטיביים בבתי החולים של קופת חולים נכנסת היום לשבוע השישי מבלי שמסתמן פתרון למצב.

מרפאות החוץ ומחלקות היום בבתי החולים סגורות, למעט טיפולי דיאליזה וטיפולים אונקולוגיים. בחדרי הניתוח מבוצעים רק ניתוחים דחופים להצלת חיי אדם. התפוסה בשמונת בתי החולים הכלליים של הקופה יורדת. רופאי בתי החולים ממשיכים בהפעלת שמונה מרפאות החוץ מקצועיות במלון פאלס בתל־אביב. אלה הן מרפאות כירורגיה כללית, עיניים, אף אוזן וגרון, פני־מית קרדיולוגית, אורטופדית, אורו־לוגית, גניקולוגית וילדים. תמורת הביקור הם גובים 45 שקלים, סכום שלא מוחזר על ידי הנהלת הקופה.

צעדים נגד הרופאים

הנהלת קופת חולים הכללית החליטה ביום שישי לנקוט צעדים משפטיים נגד הרופאים המפעילים מרפאות חוץ בבתי החולים של הקופה ושולחים חולים מבתי החו־לים למרפאות אלה, וכן צווי מניעה לסגירת המתקנים. ההנהלה החליטה על נקיטת צעדים אלו לאחר שהמ־געים להפסקת העיצומים נקלעו למבוי סתום.

בהסתדרות שוררת דאגה רבה מהתדרדרות היחסים בין הנהלת הקופה לרופאים, וחוששים שה־הנהלה החדשה שאמורה להיכנס לתפקידה בסוף החודש לא תוכל להתחיל בביצוע ההמלצות לרה־ארגון, שעליהם החליטה מועצת ההסתדרות. גורמים במערכת מות־חים ביקורת על הנהלת קופת חו־לים, שנמנעת עד כה מלגנות את הרופאים ועושה הכל כדי להשעות כל נקיטת צעדים כלפיהם.

היום יישמע בבית הדין האזורי לעבודה בירושלים הערעור שהגישו עובדי המינהל והמשק על הוצאת צו על תנאי נגדם, האוסר עליהם לשבות או לנקוט עיצומים. כזכור הודיעו העובדים מהאוצר למלא אחר ההסכם שנחתם עמם בחודש פברואר, לפיו יקבלו תשלום עבור עבודת שעות נוספות להיסול פיגור של שביתה שנמשכה כשלושה שבועות, ושעות אלו יהיו כיסוי לני־כוי ימי השביתה משכרם. האוצר, שטוען כי הוגשו לו דיווחים כוזבים של שעות נוספות, פסל חלק מהם. בתגובה להפעלת צווי ריתוק וצווי מניעה נגדם מתכוונים העובדים להפגין היום בעת ישיבת הממשלה שתדון בהארכת תקנות החרום. העובדים ישאו שלטים "מדינה שבה חוקים מופקרים אין כבוד לשר אוצר". "אנחנו לא עובדי רשות השידור לנו יש הסכם".

המו"מ בין האוצר וארגון רופאי המדינה יחודש ביום שלישי הקרוב. האוצר חידש את המו"מ לאחר איומי הרופאים לחדש את השיבושים בבתי החולים. מעבר לדרישה להפעיל משמרת שניה במערכת האשפוז הממשלתית דורשים הרו־פאים השוואת תנאי העסקתם לאלו הנהוגים לרופאים במערכת האשפוז של קופת חולים הכללית.

בדיקת מכבי האש: הקומות העליונות בבית האבות משען ברמת אביב נבנו מחומר דליק

מאת חיים הנדוורקר
סופר "הארץ" בתל אביב

הקומות העליונות בחלק מהבניינים בבית האבות "משען" ברחוב פיכמן ברמת אביב, בו פרצה ביום חמישי בלילה דליקה, נבנו מחומר דליק, כך עולה מבדיקה שנעשתה במקום על ידי מכבי האש לאחר השריפה.

הבניה בוצעה בשנת 1966, וקיבלה רישיון כחוק, ואולם סוג כזה של בניה אינו עומד בתקנים של היום.

בדיון שהתקיים ביום שישי בעירית תל אביב התברר, כי שתי הקו־מות הראשונות של שלושת המבנים הבמוכים במקום נבנו מחומר קשיח, ואילו הקומה העליונה נבנתה בעיקר מאסבסט וקלקר, שהינם חומרים מסוכנים.

כתוצאה מהשריפה הוחלט לדרוש ממשען להרוס את הקומה שנשרפה ולדאוג לשינויים בהתאם לתקנים החדשים גם במבנים האחרים.

(ע). 55 הקשישים דיירי בית האבות שבו היתה הדליקה, שכנו באופן זמני בחדרים אחרים בבית אבות ברחוב פיכמן ובבתי אבות אחרים באזור תל אביב וכן בבתי קרובים.

דובר "משען", גיורא קרובנט, אמר, כי הקשישים פונו מיד עם פרוץ הלהבות, עוד בטרם הגיעו צוותי החירום של מגן דוד אדום, הכבאים והמשטרה.

ארבעת הדיירים שפונו לחדר המיון בבית החולים איכילוב השתחררו ביום שישי.

מהנהלת בית האבות של "משען" ברמת אביב נמסר, כי בשריפה נפגעו קשה עשר דירות מתוך 50 הדירות בבניין זה.

לגב' שושנה באייר
יו"ר הארגון
אשת הברזל עם לב חם ורגיש וחברה נאמנה

לארגון המורים העל־יסודיים

איחולינו הלבביים שלוחים
לועידתכם המתכנסת היום

הסתדרות המהנדסים בישראל

מוזיאון תל אביב לאמנות
שדרות שאול המלך 27

תערוכה חדשה
צבע טרי
הדור הצעיר באמנות ישראל

התערוכה אורגנה במשותף ע"י מוזיאון תל אביב לאמנות, ומוזיאון ישראל, ירושלים.
במוזיאון תל אביב לאמנות מוצג תחום הציור
ובמוזיאון ישראל, ירושלים, מוצג תחום הפיסול

הפתיחה ביום שלישי, 10.5.88:

★ בשעה 17.00 במוזיאון תל אביב לאמנות (ציור)
דברי פתיחה: מר שלמה להט, ראש עירית תל אביב־יפו
מר אבנר שלו, יו"ר הנהלת המועצה הציבורית לתרבות ואמנות
★ בשעה 21.00 במוזיאון ישראל, ירושלים (פיסול)
דברי פתיחה: מר יצחק נבון, סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות
התערוכה מאורגנת בחסות משרד החינוך והתרבות, המועצה הציבורית לתרבות ואמנות
אוטובוסים ייצאו לפתיחה בירושלים מרחבת מוזיאון תל אביב לאמנות בשעה 18.30.
מחיר כרטיס 10 ש"ח. הזמנת כרטיסים בטלפון 257361.

בנק כללי לישראל בע"מ

תמצית מאזן
ליום 31 במרץ 1988
מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד מרץ 1988
(באלפי שקלים חדשים)

	31.3.88 (לא מבוקר)	31.12.87 (מבוקר)
מזומנים בקופה ופקדונות בבנק ישראל	111,891	130,457
פקדונות בבנקים	26,181	48,327
ניירות ערך	12,161	10,274
הלוואות לממשלה	15,560	19,926
הלוואות לציבור	146,872	169,119
בניינים וציוד	33,914	34,303
נכסים אחרים	5,453	4,457
	352,032	416,863

	31.3.88 (לא מבוקר)	31.12.87 (מבוקר)
פקדונות הציבור	257,838	329,028
פקדונות מבנקים	22,568	14,768
פקדונות למתן הלוואות	20,160	21,354
התחייבויות אחרות	4,856	5,678
סך הכל התחייבויות	305,422	370,828
שטרי הון נדחים ניתנים להמרה במניות	4,682	4,809
הון עצמי	41,928	41,226
	352,032	416,863

תמצית דוח רווח והפסד
לשלושת החודשים שנסתיימו ב־31 במרץ 1988
מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד מרץ 1988
(בלתי מבוקר)
(באלפי שקלים חדשים)

לשלושה החודשים שנסתיימו ב־31 מרץ	1988	1987
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים	944	553
הפרשה למיסים	(240)	(3)
רווח נקי	704	550

דוח על השינויים בהון, בקרנות ובעודפים
בתקופה שנסתיימה ב־31 במרץ 1988
מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד מרץ 1988
(בלתי מבוקר)
(באלפי שקלים חדשים)

ל־3 חודשים שנסתיימו ב־31 במרץ	1988 הון	1988 עודפים	1987 הון	1987 עודפים
יתרה לתחילת התקופה	61,023	(19,797)	56,465	(31,742)
רווח בתקופה		704		550
ריבית על שטרי הון הנדחים בהון העצמי		(2)		(2)
יתרה לסוף התקופה	61,023	(19,095)	56,465	(31,196)

הדו"חות הכספיים נערכו לפי אותם כללי חשבונאות שלפיהם נערכו הדו"חות הכספיים ליום 31 בדצמבר 1987.

התאבד בעקבות כשלון ניתוח לב פתוח שעבר

(ע). אברהם מרקפלד (68), מותיקי באר שבע, התאבד ביום ה' בלילה בדירתו.

אשתו סיפרה לחוקרי המשטרה, שבעלה היה שרוי בדיכאון, מאז לאחר שעבר ניתוח לב פתוח, שלא עלה יפה ונקבע לו מועד לניתוח חוזר.

אברהם מרקפלד היה מנהלו הראשון של משרד התובלה "שלב" בבאר שבע, ובמשך שנים אחרות כיהן כגזבר המועצה המקומית של הישוב עומר ליד באר שבע.

סמוך לשעה 22.00 ביום ה' בלילה הוזעקה המשטרה לביתו שבר־חוב הבתול המערבי 17, לאחר שנמסרה הודעה על אדם תלוי בדירה. שוטרים וצוות ניידת לטיפול נמרץ של מד"א, שהגיעו למקום, מצאו את גופת האיש תלויה במטבח הדירה. בחבל שכרך סביב צוארו. רופא קבע את מותו. והגופה הועברה למכון הפתולוגי במרכז הרפואי "סורוקה" בעיר.

צעיר שזהותו לא הוברדה טבע בחוף גאולה בת"א

(ע). צעיר, שזהותו טרם הוברה, טבע ביום ו' בצהרים בחוף ימה של תל־אביב, מול בתי הקולנוע סינמה 1 ו־2 בחוף גאולה.

הצעיר נכנס למים סמוך לשעה 3 אחה"צ. לפתע הבחינו בו מתרחצים, ששחו על החוף, כשהוא מנסה לצוף מעל פני המים בשארית כוחותיו.

הצעיר נמשה מן המים על ידי כמה מתרחצים, כשהוא חסר הכרה. צוות מד"א, שהוזעק למקום ניסה להנשימו בפעולות החייאה, אולם כל המאמצים עלו בתוהו.

גופת הצעיר הועברה לבית החולים הדסה.

המדען מרפא"ל שתקף את אשתו לא אחראי למעשיו

(ע). פיזיקאי, מדען ברפא"ל, המואשם בגרימת חבלה חמורה לאשתו בנסיבות מחמירות, כאשר הלם בראשה במקרוה השמלית ובמשקולת, ב־23.4.88, אינו מסוגל לעמוד לדין — כך עולה מבקשה למתן צו אישפוז שהגישה פרקליטות מחוז חיפה ביום ו' לבית המשפט המחוזי בחיפה.

המדען נשלח להסתכלות בעקבות המקרה, על פי צו שניתן בבית המשפט השלום בחיפה. חוות דעת פסיכיאטרית קובעת, כי הוא אינו אחראי למעשיו וכי אינו מסוגל לעמוד לדין.

המדען ואשתו התעסקו לאחרונה בתורת הקבלה, והמחלוקת נתגלעה ביניהם, לאחר שהאשה פירסמה רומן שמתוכו עולה תיאור כלה של אשה בנשואיה. המדען העלה חשד, כי הספר הוא אוטוביוגרפי.

ערבי נעצר ל־7 ימים אחרי שבחיפוש על גופו התגלו מחסניות אמ־16

מאת נדירת אמיתי

פלשתינאי מכפר יאטה, שבחיפוש בתחנה המרכזית ברמלה נמצאו על גופו מחסניות מלאות, נעצר ביום שישי על ידי שופט בית משפט השלום בפתח תקוה, ראובן ג'יבלי, לשבעה ימים.

ביום חמישי הבחין שוטר בתחנה המרכזית ברמלה בנואגשה ג'בריין חליל (28), המרדה בצורה חשודה. הוא עצר אותו ובחיפוש על גופו מצא שלוש מחסניות אמ־16, כשהן קשורות לרגלו בחוט חשמל.

בבית המשפט אמר נציג המשטרה, כי "ביצוע העבירה נקטע טרם היו לה תוצאות חמורות יותר, וכי לחשוד בהחזקת אמצעי לחימה נרשמו בעבר שלוש הרשעות בנושאי ביטחון".

ג'בריין טען להגנתו, כי מצא את המחסניות בפרדס, ליד מחנה צריפין, שם עבר באחרונה.

כאמור, הוא נעצר לשבעה ימים.

3 נעצרו בחשד גניבה 10 כבשים מדיר ברמת הכובש

מאת נדירת אמיתי

שני תושבי קלקיליה ותושב טייבה נעצרו ביום שישי לארבעה ימים בחשד שהיו מעורבים בגניבת עשרה כבשים מהדיר של קיבוץ רמת הכובש.

המשטרה טענה בבית משפט השלום בכפר סבא, כי מדובר במכה קשה של גניבת בהמות מכל הסוגים, וכי מתחילת השנה נגנבו כמאה כבשים. יצויין כי יש במשטרה הקושרים את גניבת הכבשים לצום הרמדאן והסעודה הלילית בתקופה זו.

השלושה נעצרו בעקבות פעילות של שוטרי משמר הגבול, שע־קבו אחר עקבות שהובילו לצריף בקלקיליה.

חשוד שגנב מעין החורש 5 כלבים מגזע משובח

מאת נדירת אמיתי

קטין מרמת גן נעצר לחמישה ימים כחשוד בגניבת כלב מגזע פינצ'ר וארבעה גורים מהכלביה להשבחת גורים בקיבוץ עין החורש. בעקבות תלונה על גניבה ערכה המשטרה חיפושים וסריקות באזור הקיבוץ, שם נלכד הקטין וברשותו שניים מהגורים.

במשטרה סבורים, כי הנער לא פעל לבדו, וכי מדובר בגניבה לצורך מסחר בכלבים יקרים.

ב־4 תחנות אוטובוסים בחיפה נצבעו בשחור פרסומות לבגדי ים

מאת נדירת בהנא

תמונות פרסומת של בגדי הים החדשים לעונה שהודבקו בארבע תחנות אוטובוס הסמוכות למרכז הקהילתי הדתי נוה שאנן נצבעו אור ליום שבת בשחור. איזור תחנות האוטובוס מהווה שכונת מגורים רגילה, ולא דתית.

נהג מונית הבחין כחמישה נערים דתיים, שריססו את תחנות האוטובוסים ברחוב טרומפלדור בצבע שחור ונמלטו. באחת התחנות נמצא מיכל הצבע בו השתמשו. מן המשטרה נמסר שהאירוע נתון בחקירה, טרם בוצעו מעצרים.

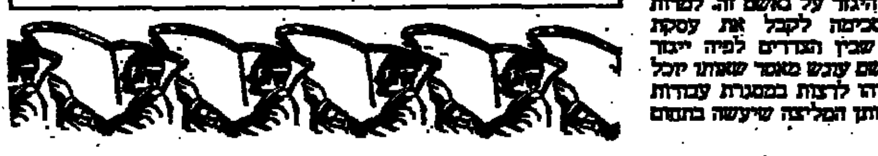

יריד אדם ומעונו נפתח ביום ה' בערב בבני התערוכה בת"א. בתמונה: ליצנים מקדמים את פני הבאים ליריד. (צילום: עודי קרן).

ציור של תלמידה חיפאית שכלל את דגלי פלשתין וישראל הוצא מתערוכה

ראש מינהל חברה, תרבות ורווחה בעיריה, שהורה להסיר את התמונה, אמר לתמי יניב (16): "אני מעריך את ציורך, אבל הוא אסור ע"פ החוק" ● התמונה נתלתה בבית רוטשילד בתערוכה הנקראת "ניגודים" ● גורם בכיר בעיריה: האקט מנוגד לזכויות האורח ומהווה סתימת פיות

מאת נדירת בהנא
סופרת "הארץ" בחיפה

ציורה של תלמידה בת 16, תמי יניב, מבית הספר "ליאו בק" בחיפה, בו מופיע דגל פלשתין הוצא מתערוכה המתקיימת במרכז בית רוטשילד, על ידי ראש מינהל חברה, תרבות ורווחה בעיריה, ד"ר מרדכי פרי.

התמונה מורכבת משלושה חלקים, בכל אחד מהם שני רעיות, על רקע יונת שלום. אחת נושאת את דגל ישראל ואחת את דגל פלשתין. התמונה הוצגה במסגרת תערוכת הציורים "ניגודים" מטעם החוג לציור בבית רוטשילד, ונפתחה ביום שבת שעבר.

ביום שישי לפני כן, לאחר שראה את התמונה, נועץ ד"ר פרי בכמה גורמים, ביניהם עורך דין, אנשי עיריה ומומחה לאמנות, ועל סמך חוות דעת אלו החליט למנוע את הצגת התמונה. ד"ר פרי אמר לתלמידה, כי הוא מעריך את ציורה, אלא שהצגתו אסורה על פי החוק.

גורם בכיר בעיריה אמר כי הסרת התמונה מן התערוכה מנוגדת לזכויות האורח ומהווה סתימת פיות. התמונה במיוחד כשמדובר בבני נוער.

"אילו היה בתמונה ענין פוליטי מובהק, ניחא", הגיב מבקר האמנות צבי רקאלי. "בהסרת התמונה יש אי צדק מובהק". לדבריו המסר של התמונה הוא: "להם יש דגל ולנו דגל".

המקומון "כלבו" שחשף בכותרת ראשית את הסרת התמונה בגליונו מיום ו', מוסר, כי חבריה של יניב בבית הספר התכוננו לקיים הפגנה נגד הסרת התמונה, אולם ההפגנה בוטלה לאחר שאלמוני איים טלפונית על המורה לציור במרכז בית שאם תתקיים ההפגנה, היא עלולה לאבד את משרתה.

במאים וסטודנטים מפולין והונגריה בפסטיבול השני לסרטי סטודנטים בת"א

אורחי הכבוד — הבמאים: רוברט וייז, אישטוון סאבו וקרל רייס

מאת חיים הנדוורקר
ודני [illegible]
סופרי "הארץ"

הפסטיבל השני לסרטי סטודנטים נפתח אמש באולם [illegible] באוניברסיטת תל־אביב.

אורחי הכבוד של הפסטיבל הם הבימאי המפיק, רוברט וייז, יוצרם של "סיפור הפרברים" ו"צלילי המו־סיקה", הבימאי ההונגרי אישטוון סאבו, בימאי "מפיסטו" ו"התמודדות" והבימאי קרל רייס, שעשה את "[illegible]".

בטכס נכחו קולנוענים רבים וס־טודנטים מבתי ספר לקולנוע ברחבי העולם. [illegible] של בתי הספר לקו־לנוע של מינכן, ליוורפול, ולודז' מפולין (שרומן פולנסקי הוא אחד מבוגריה), נשאו את ברכותיהם.

בפסטיבל נוטלים חלק כ־40 בתי־ספר לקולנוע מ־20 מדינות, בכללם בתי ספר לקולנוע במדינות במזרח אירופה, כמו פולין והונגריה [illegible].

הפסטיבל יימשך שבוע ימים. [illegible] יקבל שרותים [illegible] כ־70 אלף דולר.

אחד האירועים הבולטים בפסטיבל יהיה רטרוספקטיבה בנושא הסכסוך הישראלי ערבי והבעייה הפלשתינית.

בטכס, שכלל תכנית אמנותית ששילבה את אמנות הקולנוע והריקוד עם פירוטכניקה [illegible], לא נעדרה ההתייחסות למצב הפו־ליטי. [illegible] מספר גורמים [illegible] השתתפותם בפסטיבל.

אירועי הפסטיבל נערכים בשבוע הקרוב במקביל באוניברסיטת תל אביב, בסינימטקים של תל אביב, חיפה וירושלים ובמקומות נוספים בתל אביב.

עמידר סירבה למכור לערבים דירה ביפו והמשטרה פינתה אותם בכוח

הדירה מיועדת להריסה ונאטמה ● אב המשפחה, חסן גרגריה, נעצר וחפצי המשפחה הושלכו לחצר ● לדברי עמידר חסן הוא תושב ג'נין ואינו זכאי לדירה ● אשתו — יפואית

מאת חיים הנדוורקר
סופר "הארץ" בתל אביב

כוח משטרה פינה ביום שישי משפחה ערבית, שנכנסה לדירה אשר נאטמה על ידי עמידר ביפו.

מדובר במשפחת חסן ומהימה גר־גריה. הם ביקשו לרכוש את הדירה, ואולם עמידר סירבה.

האב נאבק עם השוטרים בעת הפינוי. הוא נעצר וחפציהם של בני המשפחה הוצאו אל החצר. האשה היא אחותו של האימאם של יפו, והבעל, תושב ג'נין, עקב מצוקת דיור פלש לבית.

מחברת עמידר נמסר, כי המשפחה פלשה לדירה, שהיתה מיועדת להריסה, ומשום כך נאטמה. הם הוזהרו מספר פעמים, שעליהם לפנותה, ומשלא נענו פנתה עמידר למשטרה. המשטרה נתנה למשפחה ארכה של שבועיים, ומשלא פינו את הדירה, פינתה אותם בכוח ביום שישי. עמידר ביקשה להעביר את כל חפציהם למחסן, ואולם המשפחה לא הסכימה, ולכן פונו חפצי המשפחה לחצר. לדברי עמידר, חסן הינו תושב ג'נין, ואין הוא זכאי לקבל דירה.

רופא הורשע שלקח שוחד תמורת שחרור ממילואים נדון לחצי שנת מאסר וקנס

מאת נדירת אמיתי
סופרת "הארץ"

רופא שהורשע בלקיחת שוחד תמורת מסירת תעודות רפואיות כו־זבות, ששימשו לשחרור משירות מילואים, נדון לשנת מאסר, מתוכה בפועל, ומחציתה בעבודות שירות. הרופא, ד"ר משה (בן ברוך) אליהו (64) מנווה מונסון, נקנס גם ב־4000 שקלים. הוא הודה בעבירות שיוחסו לו ושבוצעו בין השנים 1981־1983, כשהיה רופא בסניף קופת חולים קריאון של ההסתדרות.

בכתב האישום נאמר, כי מסר כ־15 אישורים רפואיים כוזבים תמורת אלפי שקלים למספר אנשים, וב־אמצעותם הם השתחררו משירות מי־לואים. בין השאר מסר הרופא אישורים רפואיים תמורת תשלום לסוכן משטרתי באמצעות איש קשר.

הרופא הואשם בלקיחת שוחד על ידי עובד ציבור, גניבת תעודה כו־זבת והפרת אמונים על ידי עובד ציבור.

בגזר הדין קבעה השופטת שרה פריש, כי "מעבר לפגיעה בשלטונות הצבא בפרט והציבור בכלל הפר הנאשם אמונים גם כלפי מקצוע הרפואה וביצע מעשי שחיתות מב־חינה המוסרית ציבורית".

השופטת פריש הדגישה, כי אין לה ספק, שמאסר בפועל הוא העונש הראוי להיגזר על נאשם זה. למרות זאת הסכימה לקבל את עסקת הטיעון שבין הצדדים לפיה ייגזר על הנאשם עונש מאסר שאותו יוכל ד"ר אליהו לרצות במסגרת עבודות שירות אותן המליצה שיעשה בתחום הרפואי.

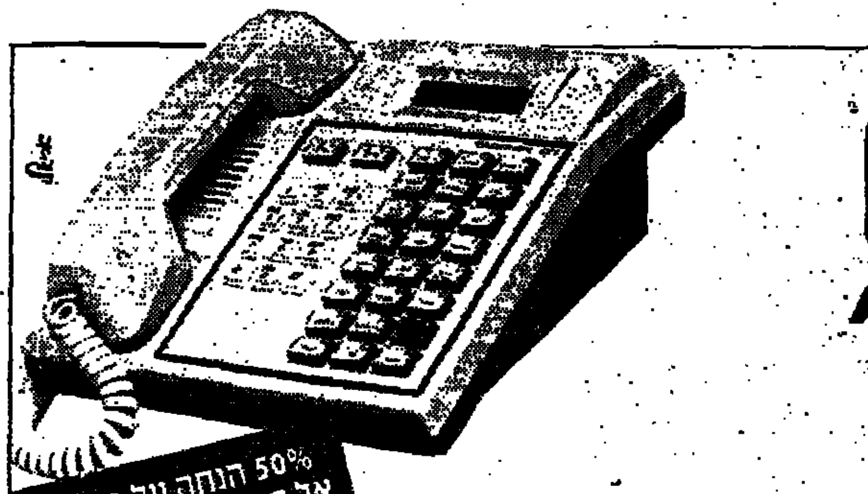

EUROCOM
הקשר שלך ל"אמרלד"

"אמרלד" – מערכת התקשורת המשרדית של תדיראן נותנת לך יותר תכונות תקשורת מכל מערכת אחרת.
מאחורי ה"אמרלד" תמצא את מערך השרות המשולב של תדיראן ויורוקום.

יורוקום מציעה לך מגוון מסלולי רכישה:
• עד 24 תשלומים
• ליסינג ל־5 או 7 שנים
• השכרה על בסיס חודשי

קחו עכשיו את התקשורת והשירות הטובים ביותר שכסף יכול לקנות.

יורוקום שווק (1986) בע"מ
חברה בת של תדיראן
רח' דב פרידמן 2 ר"ג
טל' 03-7520666

EUROCOM הקשר שלך לתקשורת

صكنا من الاصل

هكذا عن الاصل

"סאנדיי טלגראף": ה"מוסד" מסכסך בין ערבים באנגליה

מאת שאול צדקא

"המוסד" הישראלי קשור ככל הנראה להטמנת סליק נשק בצפון אנגליה, כדי להרבות מלחמות בין ערבים לערבים בבריטניה" — טוען "סאנדיי טלגראף" בגליונו היום. העתון מתייחס לשתי פרשיות מן העבר, ומהן הוא מסיק כי הישראלים קשורים, ככל הנראה, קשר כדי להביא לידי הרג ערבי הדיי.

העתון רומז לפרשת הריגת הקריקטוריסט הפלסטינאי עלי נאג'י אשתקד בלונדון. הוא נרצח, ככל הנראה, בפקודת יאסר עראפת, לאחר שגילה את שם אהובתו של ראש אש"ף באחד מציוריו. במגעד שניהלו הבריטים אחרי הרצחה, עצרו דרווי, בשאר סואארה, שהיה מיודד עם הרוצח האלמוני, שעזב בינתיים את המדינה. סוואארה שהתגרר כעבור כמה ימים, ככל הנראה בהתערבות ישראלית, הנושר כמי ש"יורד לשורות אש"ף בלונדון מטעם ה"מוסד".

הפרשיה השניה קשורה בגילוי מחסן נשק בעיר האל שבצפון־אנגליה. ממחסן זה נלקח, ככל הנראה, האקדח שהרג את הקריקטוריסט עלי, שנהג לצייר נגד אש"ף ונגד ישראל גם יחד בעתון הכוויתי "אל קבאס". ערבי הקרוי פואאן נעצר לאחר גילויו של הסליק והוא ממתין עתה למשפטו.

העתון כותב כי ביקש את תגובת משרד הפנים, הממונה על המשטרה, אך זה סירב להגיב. אם נכונה הידיעה, היא תזיק ליחסי ישראל־בריטניה. הטלוויזיה הבריטית הספיקה אמש לצטט מן הידיעה.

סוריה מקצצת 15% מתקציב הבטחון — בשל קשיי המשק

מאת ראובן פדהצור
מתאר הצבאי של "הארץ"

סוריה קיצצה השנה כ־15% מתקציב הבטחון שלה.

הקיצוץ נעשה במסגרת המאמצים לייצב את המשק האהרוי הסורי.

מצב הכלכלה הסורית רעוע. הדבר בא לידי ביטוי ביתרות המטבע הקטנות, 50 — 100 מיליון דולר בלבד. בגלל מצב היתרות הפסיקו מדינות המפרץ לתת לסוריה אשראי לקניית חומרי גלם ומצרכי יסוד.

לפיכך, יש מחסור קבוע במצרכי יסוד בשווקים, וחומרים חומרי גלם לבנייה. התוצאה — שיגשוג של השוק השחור, ושל השחיתות בקרב קציני צבא, פוליטיקאים ואנשי הממסד. קציני צבא סוריים המשרתים בלבנון מעורבים במערכת מסועפת של הברחות לשוק הסורי, ובכלל זה של מוצרים חיוניים כגון מלט.

ללירה הסורית יש שלושה שערי חליפין: הרשמי; השער לעסקות הממשלה; השער לאורח. הפער בין שלושת השערים גדול מאוד: 15 לירות הדולר — 45 לירות הדולר.

כאלף ומאתיים איש הפגינו בשבת נגד הבחירות העליונות בנומיאה שבקלדוניה החדשה מול שוטרים צרפתיים חמושים. (תצלום אי־פי)

יסמין וענת בהופעה נרגשת בפני האפיפיור: אם תרשה לקחתו — ידרשו גם אותך

מאת שליח "הארץ"

קרית הותיקן (מיוחד ל"הארץ"). יסמין וענת, רעייתו ובתו של הנאמן יעקב גרונדמן, באו אתמול לקרית הותיקן, לביקור שתולעת אצל האפיפיור יוחנן פאולוס השני, כדי שיפעיל השפעתו לביטול בקשת ההסגרה של ממשלת פולין.

האפיפיור קיבל את השתיים ואמר להן, כי הוא מעדיף להאמין שבסופו של דבר יבטל ראש ממשלת פולין הגנראל יארוזלסקי את רוע הגזירה.

כאשר עיניהן דומעות והן אינן מצליחות להסתיר את התרגשותן הגדולה, אמרו הגברות גרונדמן לאפיפיור הנפעם מהופעתן התקיפה והאמיצה: "כמי שנולד בפולין עליך להתנגד בכל כוחותיך להסגרתו של ראש משפחתנו. אם יצליחו הפולנים לקבל את יענקל'ה, הם עוד עלולים לדרוש להסגיר גם אותך". יוחנן פאולוס השני חייך והבטיח לגברות גרונדמן "הסירו דאגה מעל ליבכן, הפולנים לא יקבלו אותו".

ילדה ובעקבותיה צעירות נסות מגז מדמיע שהמשטרה בסיאול הפעילה ביום ו' נגד סטודנטים בהפגנה נגד השלטון. (תצלום אי־פי)

רשות השידור הבריטית התעלמה מפניית הממשלה

בי.בי.סי תקרין סרט המביא עדי ראיה על רצח האירים בגיברלטאר

מהסרט עולה ששלושת אנשי המחתרת האירית נהרגו בירויות על ידי סוכנים בריטיים וללא אזהרה

לונדון (ע"ח). רשות השידור הבריטית, הבי.בי.סי. התעלמה מפניית ממשלת בריטניה והחליטה להקרין סרט תיעודי, שממנו עולה כי סוכנים בריטיים הרגו בירויות שלושה אנשי גרילה אירים בגיברלטאר ללא אזהרה.

מנהל הרשות, מייקל צ'קלנד, ציין כי הירויות במאבק "מעלות מספר שאלות שלא ניתנו עליהן תשובות, בקשר למה שהתרחש והטיפול שזכתה הפרשה לאחר מכן מצד השלטונות".

ראש הממשלה, מרגרט תאצ'ר, קראה לראשי הרשות שלא לשדר את התכנית "ספוטלייט", שנועדה לשידור ביום ה' בלילה והכילה ראיונות עם שני אנשים, שהיו עדי הראייה לתקרית שאירעה במושבה הבריטית.

ממשלת אירלנד גינתה את הריגתם של השלושה והאירגון ההומאניטרי "אמנסטי אינטרנשיונאל" העלה את ההשערה שלוחמי הגרילה של הצבא האירי הרפובליקאי נהרגו במתכוון ללא אזהרה.

ממשלת בריטניה דוחה האשמות אלה ועומדת על גירסתה, לפיה עקבו הסוכנים אחרי אנשי המחתרת, כדי למנוע פיצוץ מכונית תופת ופתחו באש רק כשסברו שסכנה נשקפה לחייהם.

מחקר: רוק אדם מכיל חומר המונע זיהום נגיף האיידס

חוקרי המכון הלאומי למחקר בארה"ב קבעו: קיימות הוכחות עקיפות, אך משכנעות, שאיידס לא מופץ באמצעות נוזלי הפה

וואשינגטון (ע"ד וע"צ). רוק האדם מכיל חומר, המונע זיהום התאים על ידי נגיף האיידס — למסקנה זו הגיעו חוקרי המכון הלאומי למחקר.

"קיימות הוכחות רבות, משכנעות ביותר, אם כי עקיפות, המעידות על כך שמחלת האיידס לא מופצת באמצעות נוזלי הפה", אמר פיליפ פוקס, שעמד בראש צוות חוקרים של המכון לחקר מחלות השיניים שלו. "הארץ" בארה"ב מציין כי בצוות הרפואי שותף גם רופא ישראלי, ד"ר אורי זלץ.

יצויין, כי מרעננים של המרכז הרפואי על שם מונטיפיורי ובית הספר לרפואה על שם אלברט איינשטיין, שני מוסדות הפועלים בניו־יורק, וכן המרכז הפדראלי לפיקוח על מחלות באטלנטה דיווחו בחודש ינואר, שבסקר שכלל 1,309 רופאי שיניים אמריקאיים, נתגלה רק אחד שנדבק בנגיף האיידס, כתוצאה ממגע עם חולה.

מומחה לחקר השן, אירווין מנדל, המכהן כמנהל המרכז למחקר השן של אוניברסיטת קולומביה שבניו־יורק, קבע כי למעשה לא קיימת כל סכנה של העברת נגיף האיידס באמצעות הרוק.

עכשיו מנסים החוקרים לבודד את החומר המופק על ידי בלוטות הרוק, מתוך תקוה שיוכלו להשתמש בחומר זה במאבק נגד מחלת האיידס.

כ־1.6 מיליון מהגרים לא חוקיים בארה"ב מבקשים חנינה מהשלטונות

המועד האחרון לבקשות — יום ד' בחצות ● תורים ארוכים במשרד ההגירה תחת שלט הקורא: "ברוך הבא לאמריקה, ברוך הבא לעולם החופשי"

וואשינגטון, (ע"ד). למעלה מ־1.6 מיליון מהגרים בלתי חוקיים לארה"ב מבקשים שלשלטונות ארה"ב יעניקו להם חנינה, שתאפשר להם להמשיך ולהתגורר במדינה.

ברחבי ארה"ב השתרכו תורים ארוכים ליד המשרדים לקבלת הבקשות, כשהעומדים בתור מבקשים להגיש את בקשותיהם לפני יום ד' בחצות, המועד האחרון להגשת בקשות אלה. בשבוע שעבר סירב הקונגרס להאריך את המועד להגשת הבקשות. אך פרקליטים התנבאו, שבעקבות פניה לערכאות ייפתח מחדש התהליך בפני מבקשים נוספים.

בתוך משרד ההגירה בניו יורק ניתן לאנשים להגיש את בקשתם, לאחר שעברו מתחת לכרזה ענקית, שעליה כתוב "ברוך הבא לאמריקה, ברוך הבא לעולם החופשי". בשיקאגו שכר משרד ההגירה תזמורת תופים פולנים, כדי לבדר את אלה שהמתינו בתור.

פנים רבים המתינו עד ליום האחרון מחשש שמא יגרשו אותם או שלא יצליחו לגייס 185 דולר, סכום הנגבה מכל מגיש בקשה לחנינה.

עד כה העניקו השלטונות היתרים למגורים זמניים, הצעד הראשון לקראת קבלת אזרחות, לכ־921 אלף פונים.

בינתיים הודיעו כמרים קאתוליים ופרוטסטאנטים בשיקאגו, כי לא יצייתו להוראות החוק החדש, האוסר עליהם להעסיק פועלים חסרי מסמכים. "חוק זה גוזר על פליטים מאמריקה המרכזית חיי פחד, מאחר שרובם הגיעו לכאן לאחר 1982. הוא מפריד בין בני משפחות, מפלה לרעה את עלובי החיים והופך כנסיות לסוכנים לביצוע החוק", אמרו הכמרים במסיבת עיתונאים.

כזכור, חל חוק החנינה רק על אנשים שהגיעו לארה"ב לפני 1982 ושלא הסירו מאז את מעמדם החוקי.

ערכה את העמוד: עדה אושפיז

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי רמת השרון

הודעה בדבר אישור שינוי מתאר מקומית ובדבר ביטול תבנית מפורטת

[illegible]

הודעה בדבר אישור שינוי תבנית מפורטת

[illegible]

הודעה בדבר הפקדת שינוי תבנית מיתאר מקומית

[illegible]

ניתן פרס לקריקטוריסט הפלשתיני נאג'י אל עלי שנרצח ביולי בלונדון

פעם ראשונה ש"עט הזהב של החירות" מוענק לעתונאי ערבי

רומא (ע"צ). פרס הפדראציה הבינלאומית של עורכי העיתונים יוענק השנה לעיתונאי הפלשתיני, נאג'י אל עלי, קאריקאטוריסט מאסטרי, שנרצח ביולי שעבר בלונדון, שם חי כגולה מאז גירושו מכווית ב־1985.

הפרס, "עט הזהב של החירות 1988", מוענק זו הפעם הראשונה לעיתונאי ערבי, והוא יימסר לבנו של אל עלי, חאלד.

אנשי הפדראציה מצביעים על העבודה שהקריקאטורות של העיתונאי הפלשתיני המנוח, פורסמו דרך קבע ביומונים ובשבועונים ברחבי המגזר הערבי.

108,305 דולר הכנסות מייקל דוקאקיס ב־'87

בוסטון (ע"ד). ההכנסות של מייקל דוקאקיס ורעייתו קיטי בשנת 1987, הסתכמו ב־108,305 דולר, כמוצגות מן הסכום שעליו דיווח יריבו של דוקאקיס בהתמודדות על המועמדות מטעם המפלגה הדמוקראטית לנשיאות, ג'סי ג'קסון.

ג'קסון ורעייתו דיווחו על הכנסות בסך 209,358 דולר בשנה שעברה, בעיקר מנאומים ופירסומים.

סגן הנשיא, ג'ורג' בוש, ורעייתו הרוויחו בשנה שעברה 308,396 דולר, יותר משני היריבים הדמוקראטים גם יחד, לפי דיווחים שפורסמו לפני שבועיים.

דוקאקיס קיבל בשנה שעברה משכורת כמושל מסאצ'וסס, שהסתכמה בכ־83,000 דולר. רעייתו הרוויחה 20 אלף דולר כמנהלת תוכנית חינוכית באוניברסיטת הארווארד ו־2,000 דולר נוספים כמנהלת של חברה לחינוך.

האפיפיור יצא לביקור תשיעי באמריקה הלטינית

רומא (ע"ד וע"צ). האפיפיור יוחנן פאולוס השני, המריא אתמול מרומא לוונצואלה, לביקורו התשיעי באמריקה הלאטינית.

במהלך ביקורו יבקר האפיפיור ב־17 ערים באורוגוואי, בוליביה ופאראגוואי. הוא גם ישהה במשך יום וחצי בלימה, בירת פרו, כדי להשתתף בעצרת הקונגרס האוקאריסטי של מדינות האנדים.

על פי התוכנית אמור האפיפיור לשוב לרומא בעוד כשבוע וחצי.

בצער רב אנו מודיעים על מות יקירנו

פרופ' יוסף שורץ

ההלויה תתקיים היום יום ראשון 8.5.88
בשעה 16.00 בבית הקברות בצור־שלום
אוטובוס ייצא מבית המנוח, שד' ויצמן 30
קרית־ביאליק בשעה 15.30.

אשתו: חוה
בנותיו: דנית ואורי בר
מיכל ועמרי ציטרון
נכדיו: ליטל, יובל, נועה, ענת ואלון

בצער ובכאב עמוק אנו מודיעים על פטירתה בטרם עת
של חברתנו היקרה

סוזי נמטי ז"ל

זכרה לא ימוש מקירבנו

ההלויה תתקיים היום יום ראשון, 8.5.88 בשעה
10.30 השער הראשי בבית העלמין כפר־סמיר
אוטובוס ייצא מדגון בשעה 10.00

דגון בתי־ממגורות לישראל בע"מ
ההנהלה והעובדים

זקוק דחוף למודעה?
מודפון
לשרותך 24 שעות ביממה
03-38 38 38
לבעלי כרטיסי אשראי בלבד

אנו מודיעים בצער רב על פטירתו של
בעלי, אבינו וסבנו

הלל (היינר) פרידמן

ההלויה תתקיים היום יום ראשון כ"א באייר
תשמ"ח (8.5.88) בשעה 14.00 בבית העלמין
סגולה בפתח־תקוה

אשתו: רחל פרידמן
בתו: יעל ארטשטיין וב"ב

במלאת שלושים לפטירת יקירנו

ראובן פקר ז"ל

נתייחד עם זכרו ביום שלישי כ"ג באייר תשמ"ח
(10.5.88) בשעה 17.00 בבית העלמין בקרית שאול.
נפגשים ליד השער

המשפחה

משתתפים בצערו של חברנו

פרופ' מיכאל וינטר

במות **אמו**

הסטוריה של המזה"ת ואפריקה;
מרכז דיין לחקר המזה"ת ואפריקה
החוג להסטוריה כללית
וביה"ס להסטוריה

דחפון
שרות מודעות טלפוני של דחף
לבעלי כרטיס אשראי
03-611 001

אנו משתתפים באבלו של חברנו לעבודה

דן לוי

במות **אביו** ז"ל

ומביעים תנחומים לו ולמשפחתו

פז חברת נפט בע"מ
ההנהלה והעובדים

במלאת שמונה עשרה שנה לנפילתו של בננו

סגן אריאל (אריק) אנג'ל הי"ד

אשר נפל בקרב על גדות התעלה במלחמת ההתשה

נתייחד עם זכרו ביום רביעי כ"ד באייר תשמ"ח
(11.5.88) בשעה 16.30, בבית הקברות הצבאי
בהר הרצל ירושלים.

ויקי ודני אנג'ל

לזהבה, רותי, אורי, מקסים
ולבית קמפאלי

מתאבלים אתכם על מותו של ראש משפחתכם וידידנו היקר

ר/ח בנימין ליברמן ז"ל

עשירה ומיכאל
נחמה

מייק ביט
סוכנות לבטוח בע"מ

בית הספר התיכון שליד האוניברסיטה העברית בירושלים

משתתף באבלו של מנהל בית הספר

ד"ר שמואל קנלר

על מות אמו

גרטה ז"ל

הועד המפקח,
הנהלת בית הספר,
המורים, העובדים
והתלמידים

במלאת עשרים שנה
למות

תמר מאיר ז"ל

נעלה לקברה בגבעת ברנר ביום ה' 12.5.88 בשעה 5.00 אחה"צ

יורם שדה וידידיה

שלטונות פולין הסכימו לדון עם השובתים על העלאת שכר

נשברה השביתה במיספנת לנין בשל המחסור במזון ובבעיות היגייניות

איזור המיספנה הוקף שלשום בכוחות גדולים של היחידה ללוחמה בטרור ● במשך הלילה חמקו מתחומה פועלים רבים

פולין (ע"ר וע"צ). לך ואלנסה והשובתים במיספנת לנין בגדאנסק, קראו אתמול לשיחות נוכח הכישלון הצפוי להם בעימות עם הממשלה הקומוניסטית בפולין. השובתים מאמצי-, ארגון "סולידאריות" ונציגי ההנהלה פתחו במוצאי שבת בשיחות במספנת על שם לנין שבגדאנסק, בעקבות מאמצי תיווך של הבישוף הקאתולי של העיר - על כך מסר דובר מטעם ארגון "סולידאריות".

דובר סולידאריות במספנה, פיוטר קונוטסקה, אמר לעתונאים כי ההנהלה הסכימה בסופו של דבר לדון בהעלאת השכר, בערובות בטחון לשובתים ובהחזרתם לעבודה של עובדים שפוטרו עקב השביתה. אולם ההנהלה מסרבת לסרב לדון בתביעות אחרות, כגון הכרה בבני-גות "סולידאריות" ובשחרור אסירים שנעצרו, לדברי השובתים, מסיבות פוליטיות.

קונוטסקה, שהינו עוזר קרוב של לך ואלנסה, הנמצא עם השובתים, אמר כי פתיחת המשא ומתן פירושה כי "ועדת השובתים (של סולידאריות) זכתה להכרה כנציגות לגיטימית של העובדים".

נציג אחר של הארגון החשאי אמר לעתונאים כי המשא ומתן נפתח הודות למאמצי תווך מצד ההגמון של גדאנסק, טאדאוש גוצלובסקי.

השיחות נפתחו למרות הצהרות קודמות של השלטונות כי השביתה היא בלתי חוקית, וכי תהליכים משפטיים ייפתחו נגד מארגניה.

מספר שעות לפני פתיחת המשא ומתן בגדאנסק אמר פקיד בכיר במשרד החוץ האמריקאי, כי עמדתה של ממשלת פולין פוגעת באפשרות להעניק לה מלוות אמריקאיים וסיוע ישיר מסוג אחר, שכן שלטונות פולין פועלים באלימות לדיכוי שביתות, ומסרבים לדון עם נציגי העובדים בהנהגת רפורמות כלכליות.

שביתת השבת במספנה נמשכת זה שישה ימים, מאבדת תנופה נוכח הלחץ הממשלתי, אמרו מקורות המקורבים לשובתים. השובתים מרעבים, כי השלטונות שמו מצור על המיספנה והם מנותקים ואין להם מזון.

"אנו מוכנים בכל מועד להתחיל בשיחות", הודיעה ועדת השביתה בגדאנסק, שציינה כי שליח הכנסיה הקתולית בפולין נמצא במיספנה והוא מוכן להתחיל בתיווך.

ואלנסה פירסם הודעה שהוקראה בכנסיה בגדאנסק, ובה נאמר כי השובתים מרגישים עצמם מבודדים ובעייתם העיקרית היא מחסור במזון והסניטריות והתנאים ההיגיינים קשים.

אליהו זהבי מוסר: נציגי הכנסיה הפולנית הולו לתווך בין 1,000 השובתים לבין הנהלת מיספנת "לניך", בניסיון להביא לסיום השביתה בדרך שתימנע אובדן יוקרה לפועלי המיספנה ותמנע שימוש בכוח ע"י המיליציה.

אזור המיספנה הוקף בכוחות גדולים של מיליציה והיחידה ללוחמה בטרור. כתב "שווירי" שהצליח להיכנס למיספנה בטרם הודקה עליה טבעת המצור, דיווח כי במשך הלילה חמקו מתחום המיספנה פועלים רבים.

ההחלטה להרעיב את השובתים, לנתק את כל קשרי הטלפון ולמנוע העברת מזון, השיגה את מטרתה. סיבה נוספת לעזיבת פועלים רבים היא פירסומו של סקר דעת קהל בוארשה שגילה כי 62% מתנגדים לשביתה.

הפרלמנט "סיים" ידון ב-11 מאי בחוק חדש שיטיל עונש מאסר על שובת או המסית לשביתה. החוק החדש יתיר פיטורי פועלים וסגירת מפעלים בלתי יעילים. העיתון "טריבונה לודו" כתב אתמול כי מיספנת "לניך" בגדאנסק היא בין המפעלים הצפויים לסגירה בנימוק של "חוסר יעילות בייצור". בשנת 1978 בנתה המספנה 30 ספינות לשנה וב-1987 ירדה התפוקה ל-12 ספינות לשנה.

ארבעה שוטרים פולניים מובילים בכוח צעיר שסירב לעזוב את אזור השביתה במספנת "לניך" בגדאנסק. (תצלום: אי. פי)

יהודים הפגינו בלונדון נגד ההצגה "אבדון" בקונווי הול

המאשימה מנהיגים ציוניים בשותפות עם הנאצים ● "שקרים, שקרים ארורים" ו"אבדון" – עלבון לכולנו", קראו הכרוזים ● גם היסטוריונים הצביעו על אי דיוקים

לונדון (ע"ר). מפגינים יהודים הפגינו בשבוע שעבר באולם בלונדון, בו מוצג המחזה "אבדון", המספר על מנהיגים ציוניים ששיתפו פעולה עם הנאצים במהלך מלחמת העולם השניה.

קומץ המפגינים, שהגדיר את המחזה כ"אנטישמי", בא להפגין ליד תיאטרון "קונווי הול" ביום ה' בערב, כאשר המחזה הוצג בפני קהל שמילא את האולם עד אפס מקום. המפגינים הניפו כרזות, שבהן נאמר "שקרים, שקרים ארורים" ו"אבדון" – עלבון לכולנו".

המחזה שנכתב על ידי ג'ים אלן, עמד להיות מוצג בתיאטרון "רויאל קורט" בלונדון בינואר 1987. הוא נתקל במחאה חריפה של היסטוריונים ושל הקהילה היהודית בבריטניה והמופע בוטל יום לפני שעמדה להיערך הצגת הבכורה.

במחזה מתואר משפט לשון רע דמיוני, שנערך בבריטניה ב-1967, על רקע משפט דיבה אמיתי שהתנהל בישראל באמצע שנות ה-50'. בקטע אחד, מצהירה דמות מרכזית במחזה כי חצי מיליון יהודי הונגריה שמצאו את מותם כמחיר הצלת אריסטוקרטיה, "נבחרו לא רק על ידי הנשק הגרמני, אלא בעקבות הבגידה המתועבת של מנהיגיהם היהודיים".

המחזאי אמר לכתב רויטר בשנה שעברה, כי כתב את המחזה כדי לפעול למען הערכה מחודשת של התפקיד, אותו מילאה התנועה הציונית בתקופת שלטונם של הנאצים בגרמניה.

היסטוריונים, שתיאטרון "רויאל קורט" ביקש את חוות דעתם, אמרו בשעתו כי המחזה מלא אי-דיוקים.

38 איש נספו בהתנגשות מטוס נורווגי בצלע הר

התאונה אירעה כמה שעות לפני הנחיתה ● חוליות חילוץ שהגיעו למקום ההתרסקות גילו שאיש מהצוות והנוסעים לא שרד

אוסלו (ע"ר וע"צ). מטוס נורווגי התרסק על צלע הר במרכז נורווגיה ביום שישי, עלה בלהבות וכל 38 נוסעיו ואנשי הצוות ניספו. תאונת המטוס אירעה כמה דקות לפני שעמד לנחות.

מפקד משטרת בודאו, ממנה יצא צוות הצלה וחילוץ לאתר האסון, מסר, כי כמה צוותות חילוץ כבר הגיעו למקום התרסקות המטוס ואישרו כי אף אחד מן הנוסעים ואנשי הצוות לא שרד. "המטוס עדיין בוער וקשה להתקרב אליו, אולם אני יכול לאשר כי איש לא ניצל", אמר מפקד המשטרה.

הקשר עם המטוס נותק חמש דקות לפני שעמד לנחות באוסלו. "הוא פשוט נעלם מצג הראדאר של נמל התעופה, ולא הגיעה שום ידיעה ממנו למגדל הפיקוח", מסר דובר משטרת בודאו.

המטוס שייך לחברת התעופה הנורווגית לטיסות פנים, "וידראו". הוא המריא מטרונדהיים, בעת בבוקר, ומשם טס לברונויזונד, הנמצאת 100 ק"מ צפונית משם.

מנהל חברת התעופה "וידראו", פטר ניסן, אמר בראיון לטלוויזיה הנורווגית, כי צוות המטוס הודיע על תקלה טכנית קטנה ביום שישי בבוקר, אך זו תוקנה. "אין לנו כל סיבה להאמין שהסיבה לתאונה היתה תקלה טכנית כלשהי. בדרך כלל זהו מטוס בטוח מאוד", אמר ניסן.

בולגריה מתכננת עצרת לציון הצלת 50 אלף יהודים מהשמדה

העצרת תתקיים כנראה באוקטובר 1988 ● לעצרת תוזמן אשת ראש הממשלה, שולמית שמיר, ומנהיגים יהודים מישראל ומהעולם

מאת אליהו זהבי, סופר "הארץ" בקופנהאגן

בולגריה מתכננת עריכת עצרת ממלכתית לציון הצלתם של 50,000 יהודי בולגריה משיגור למחנות השמדה, כך מסר העיתון הדני, "ברלינסקה".

בולגריה, כמו דנמארק, מנעה וסיכלה את תכניות גרמניה הנאצית לחסל את הקהילה היהודית בבולגריה.

העצרת תתקיים בחודש אוקטובר 1988. העיתון מוסר, בהסתמך על שיחות עם "מקורות בכירים" כי לעצרת תוזמן אשת ראש הממשלה, שולמית שמיר ומנהיגים יהודיים מישראל ומרחבי העולם.

העיתון מוסר כי בולגריה קיבלה "אור ירוק" מבריה"מ להפשרה מדורגת של היחסים המדיניים בין סופיה לירושלים, וכי יתכן כי תוקם לעצרת החלטה להתיר לישראל להקים בסופיה משרד אינטרסים, בדומה להסדר הקיים כיום עם פולין ועם הונגריה.

(ע). מ"מ רה"מ ושר החוץ, שמעון פרס, נפגש אתמול עם סגן ראש ממשלת רומניה, ניקולאי קונסטאנטין, המבקר בישראל.

פרס אמר לאורח, כי ישראל תוכל להסכים לועידה בינלאומית פתוחה שבעקבותיה יבוא משא ומתן ישיר, אך לא תשתתף בשום אופן בדיון הועידה הסמכותית. שר החוץ הדגיש כי על מוסקווה להבין נקודה זו ולהכלל מדיניותה בהתאם.

תאצ'ר מתירה בקורת גוברת נגד שיראק בפרשת השבויים

ה"טיימס" ערך השוואה לא ישירה בין מדיניות החוץ של שיראק לבין היטלר ומוסוליני

מאת שאול צדקא, סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). בבריטניה מסרבות הרוחות להירגע בשל עיסקת השבויים של צרפת, ובקורת חריפה תקיפה על פאריס מוצאת את ביטויה במאמרי מערכת חריפים. מרגרט תאצ'ר ממלאת אמנם את פיה מים, אולם היא מתירה לחברי פרלמנט רבים במפלגתה למתוח ביקורת קשה, בעיקר על ז'אק שיראק.

אלה אינם מסתירים את זעמם, כי אינם מאמינים למילה אחת היוצאת מפיו, כאילו לא שילמה צרפת כופר נפש לאיראן. ה"טיימס" במאמר מערכת עשה השוואה לא ישירה בין מדיניות החוץ של שיראק לבין היטלר ומוסוליני וכינה את פעילותו האחרונה כ"צביעות", "ציניות", "אופורטוניזם", "בושה" ו"חולגאוויות".

בלונדון מתרבות הקריאות לנקוט נגד צרפת צעדים דראסטיים ולהתמוך באופן תקיף בניו-זילנד לאחר שחרורה של הסוכנת הצרפתית, אשר היתה מעורבת בהטבעתה של ספינת "גרינפיס". הבריטים טוענים, כי גם הפעולה הצרפתית בניו-קאלדוניה נעשתה לצורכי בחירות תוך סיכון חיי אדם.

שני רקדנים זכו בפרס אנדרסון בדנמרק

סילביה גיום ואיראק מוהאמארוב

מאת אליהו זהבי, סופר "הארץ" בסקנדינאוויה

קופנהאגן (מיוחד ל"הארץ"). על בימת התיאטרון הדני המלכותי התקיים אמש טכס הענקת פרס ע"ש ה. כ. אנדרסן לשנים מטובי רקדני הבאלט בעולם: פרימה בלרינה של האופרה באלט בפאריז, סילביה גיום, והכוכב ה"בולשוי" של מוסקבה, איראק מוהאמארוב.

את הטכס ינחה שדר הטלוויזיה האמריקאי, ולטר קרונקייט. ועדת שופטים בראשות מנהל ה"בולשוי", יורי גריגורוביץ, החליטה על הזוכים באוסקר של הבאלט העולמי לשנת 1987/88. הטכס בהשתתפות מלכת דנמרק נערך בפעם הראשונה ויהפוך למסורת.

בנוסף להופעת ראווה של הבלט הדני המלכותי, ירקדו על בימת התיאטרון שישה צמדים מטובי רקדני הבלט בעולם: שני הזוכים בפרסים, ורקדני בלט משש ארצות שונות.

להקת "בת שבע" היתה אחת מבין 32 להקות שהוזמנו להשתתף בתחרות לפרס של שנת 1987-1988.

בריה"מ החלה להעביר לידי הצבא האפגאני עמדות במזרח

נידרלהי (ע"צ). החיילים הסובייטים הולו להעביר לידי חיילים אפגאניים את הפיקוד על עמדות אסטראטגיות השוכנות בדרום מזרח אפגאניסטאן.

העברת סמכויות זו נערכת במסגרת ההכנות לפינויים של כ-115 אלף אנשי צבא סובייטים, שיתחיל ב-15 במאי. עד כה הועברו שלש עמדות, השוכנות בעיר ג'אללהבאד שבמזרח המדינה לידי חיילים אפגאניים.

הטלוויזיה ההודית שידרה צילומים של משאיות סובייטיות הנוטשות בסיסים קידמיים, אליהם מגיעים חיילים אפגאניים.

ירידה באבטלה בארה"ב ל-5.4 אחוזים

ואשינגטון (ע"ר). האבטלה בארצות הברית ירדה באפריל ל-5.4 אחוז מכוח העבודה במשק, שפל שלא היה כמותו מזה 14 שנים והוא תוצאה של פעילות כלכלית מואצת — כך מסרו שלשום מקורות במימשל.

העליה במספר המועסקים התבטאה ביצירת מקומות עבודה חדשים, תוספת שעות נוספות ועליה בשכר. כל אלה מסמנים עליה בצמיחה שעלולה להביא מאידך לגידול באינפלציה.

כלכלנים אמרו כי הבנק המרכזי האמריקני, "פדרל רזרב", מודאג מאפשרות של גידול באינפלציה שעלולה להעלות את שיעורי הריבית במשק כדי לצמצם את האשראי.

החשש מפני התגברות האינפלציה, הביא לירידות בשוק המניות בוול סטריט ולירידה בדולר.

הלייבור זכה ב-41 אחוז בבחירות מוניציפאליות

השמרנים קיבלו 38%

לונדון (ע"ר). בבחירות המוניציפאליות, שנערכו ביום ה' בבריטניה, זכתה מפלגת הלייבור כ-41 אחוזים מהקולות ואילו השמרנים קיבלו 38 אחוזים. הבחירות הקיפו 211 רשויות מכלל 400.

מפלגת הלייבור זכתה בשליטה על שלוש רשויות מוניציפאליות נוספות בלבד, לאחר שנודעו כל התוצאות, פרט לאלה המתייחסות לחמש רשויות.

המפלגה השמרנית, בראשות הגב' תאצ'ר, נשמה לרווחה, לאחר שהתברר כי לא הפסידה קולות רבים, כפי שהתנבאו לה בחודש האחרון על רקע המדיניות שהשמרנים מנהלים בשטח הרווחה הסוציאלית, הבריאות והשלטון המקומי. השמרנים איבדו רק חמישה מושבים וכן בשליטה בארבע מועצות נוספות.

לעומת זאת איבדה הקואליציה של מפלגות המרכז, הסוציאל-דמוקראטים והליברלים כמחצית מהמושבים, על אף העובדה שזכתה ב-19 אחוז מהקולות.

שווי מטען הקוקאין שנתפס בטאמפה כשני מיליארד ד'

פלורידה (ע"ר). לאחר שלושה ימים של חשיפה, ניסור עצים, צילומי רנטגן ושקילה, הודיע המכס האמריקאי ביום שישי, כי מיטען קוקאין שנתפס ליד העיר טאמפה ביום חמישי הוא הגדול ביותר בהיסטוריה האמריקאית, ושוויו שני מיליארד דולר.

ג'ורג' קאמבל, איש המכס האמריקאי, מסר כי יותר מ-4,170 ק"ג של הסם המסוכן נתגלו בקורות עץ שניקרו בהם חורים גדולים אשר נשלחו לנמל אמריקני ב-19 באפריל על סיפון האניה "אטאוון סקיי" המפליגה בדגל בריטי.

הקוקאין נתגלה במכולה ליד העיר טארפון ספרינגס בקרבת טאמפה שבפלורידה ביום חמישי בערב, על ידי סוכני היחידה ללוחמה בסמים שקיבלו רמז אנונימי.

שני קולומביאנים ואזרח אמריקני נעצרו והואשמו בקשירת קשר לייבא ולמכור את הכמות הענקית של הקוקאין.

ג'סי ג'קסון נעתר לפגישת פיוס עם ראשי יהדות דרום קליפורניה

הרב הרפורמי פריהלינג: יש לחתור למצוא אינטרס משותף בין ג'קסון ליהודים ● הרב ישעיה ולדן: בבחירות המוקדמות יוכיחו יהודי קליפורניה כמו יהודי ניו יורק שאי אפשר לצדד בעמדות אנטי ישראליות ולצפות לתמיכת הבוחרים היהודים

מאת בני לנדאו, סופר "הארץ" בקאליפורניה

לוס אנג'לס (מיוחד ל"הארץ"). המועמד ג'סי ג'קסון, החותר למועמדות המפלגה הדמוקרטית בבחירות לנשיאות, נעתר לקיים דיאלוג עם מנהיגי הקהילה היהודית בדרום קליפורניה.

את המיפגש, בהשתתפות של עשרות רבנים וראשי אירגונים יהודיים, השיק הרב הרפורמי, אלאן פריהלינג, מ"יוניברסיטי סינאגוג" שבברנטווד, צפונית-מערבית ללוס אנג'לס. מטרת הדיאלוג היא להפיג את המתחים בין המנהיג השחור לבין הקהילה היהודית, שאיפיינו את מערכת הבחירות המוקדמת בניו יורק.

"עמדות המנהיגות של ג'קסון בקרב עמיתיו והשפעתו המשמעותית על מצע המפלגה ועל מועמדיה, מחייבים את היהודים לפתוח ערוצי תקשורת עם ג'קסון ועם הכוחות הפוליטיים החדשים שהוא מנהיג", כתב פריהלינג במאמר שפורסם לפני כשבועיים. פריהלינג, בעל דעות שמאליות, אמר כי הוא "חותר למצוא אינטרס משותף" בין ג'קסון לבין היהודים.

כזכור, סירב ג'קסון לקיים דיאלוג דומה במסגרת ועידת הנשיאים היהודיים שהתקיימה לפני כחודש בניו יורק. הרב ישעיה ולדן מ"טמפל סטיפן וייז" שבבל אייר, העדה היהודית הגדולה והעשירה ביותר בארה"ב, אמר בראיון שהתקיים ביום שישי שעבר, כי בבחירות המוקדמות "יוכיחו יהודי קליפורניה, בדומה ליהודי ניו יורק, כי אינך יכול לצדד בעמדות אנטי-ישראליות ולצפות לתמיכת הבוחרים היהודים". לדעת ולדן, יעתוק אחוז ניכר מיהודי ארה"ב למפלגה הרפובליקנית, אם יתברר להם שבכוונת הדמוקרטים לאפשר לו להשפיע על עיצובה של מדיניות החוץ האמריקאית.

מועצת הביטחון תגנה את השימוש הגובר בנשק כימי במלחמה במפרץ

תקרא לכל המדינות למנוע ייצוא מוצרים כימיים לאיראן ולעיראק

ניו יורק (ע"ר וע"צ). חברות מועצת הביטחון הגיעו שלשום להסכמה עקרונית לתמיכה בהצעת החלטה, אשר תגנה את השימוש הגובר בנשק כימי במלחמת איראן-עיראק ותקרא לכל המדינות, למנוע ייצוא של מוצרים כימיים למדינות אלה.

הצעת החלטה זו, שהועלתה ביוזמת מערב גרמניה, נדונה בשיחות מאחורי דלתיים סגורות, ותתקבל ככל הנראה מחר בישיבה פתוחה של המועצה.

הצעת ההחלטה נוסחה לאחר שמשלחת של האו"ם שבדקה נפגעים באיראן ובעיראק, פירסמה בחודש שעבר דו"ח, המאשר כי הנפגעים אכן סבלו מפגיעת גז חרדל, ואולי אף מפגיעת גז עצבים.

כמה דו"חות של האו"ם, שפורסמו במהלך שבע השנים ומחצית השנה של מלחמת המפרץ, ציינו כי עיראק הפעילה כמה פעמים נשק כימי.

הצעת ההחלטה החדשה תקרא, בין היתר, לכל המדינות "להנהיג פיקוח קפדני על ייצוא של מוצרים כימיים, המשמשים לייצור נשק כימי אל הצדדים הלוחמים".

180 טילים על טהראן

הטילים ארוכי-הטווח שנורו לעבר ערים באיראן, הם מתוצרת עיראק עצמה ואין הם דוגמא משופרת של הטיל הסובייטי "סקאד", גילה נשיא עיראק, סדאם חוסיין.

"השוני בטווח מדבר בעד עצמו. תכונות הטיל הסובייטי אינן התכונות של הטיל שלנו", אמר נשיא עיראק בראיון לשבועון המצרי "אל מסוואר", שראה אור ביום שישי.

עיראק ירתה 180 טילים על טהראן וערים אחרות במהלך "מלחמת הערים" בין שתי המדינות שנמשכה מפברואר עד מחצית אפריל השנה.

מומחים לענייני צבא במערב אמרו, כי הטילים העיראקים ארוכי-הטווח "אל חוסיין" ו"אל עבאס" אינם אלא דגמים משופרים של הטיל הסובייטי "סקאד". אולם, בראיון ל"אל מסוואר" אמר חוסיין: "לטילי 'סקאד' יש טווח של 280 ק"מ. הטיל שלנו 'אל חוסיין' מגיע לטווח של 650 ק"מ. אנו גם מכריזים כי יש לנו טיל חדש, 'אל עבאס', המגיע לטווח של 900 ק"מ".

ערכה את העמוד: עדה ארנשטיין

א.י.פ. כלל בנין בע"מ

הודעה בדבר פרסום תשקיף

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 23 לחוק ניירות ערך תשכ"ח-1968 כי ביום 8.5.88 יתפרסם תשקיף בדבר:

הנפקה של

עד 2,700,000 כתבי אופציה (סדרה ב') רשומים על שם (להלן – "כתבי האופציה"), המוצעים ללא תמורה והניתנים למימוש בכל יום עסקים החל מיום 1.7.88 ועד ליום 31.10.91 (כולל) למניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.נ. רשומות על שם, כך שכל כתב אופציה ימומש למניה רגילה אחת בת 1 ש"ח ע.נ (כפוף להתאמות) כנגד תשלום במזומן של "מחיר מימוש" בסך 2.00 ש"ח לכתב אופציה, צמוד לשער היציג של הדולר עבור תאריך המימוש ביחס לשער היציג של הדולר עבור יום 1.5.88 (כפוף להתאמות) (ראה פיסקה 3.5.3 לתשקיף).

ושל

אגרות חוב (סדרה ב'), רשומות על שם, בסכום נקוב כולל של עד 9,000,000 ש"ח, עומדות לפרעון בשלושה תשלומים שווים, ב-30 ביוני של כל אחת משלוש השנים 1994, 1995 ו-1996, נושאות ריבית בשעור של 4% לשנה, צמודות (קרן וריבית) למדד המחירים לצרכן, כשהמדד היסודי הוא המדד בגין חודש אפריל 1988 (להלן – "אגרות החוב"), והניתנות להמרה (בכפיפות לפרעון) בכל יום עסקים החל מ-1.7.88 ועד ל-28.6.96 (כולל) במניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.נ. לפי שער המרה של 2.40 ש"ח ע.נ של אגרות חוב למניה (240%) (כפוף להתאמות) (ראה פיסקה 3.7.9 לתשקיף).

התשואה לפדיון (ברוטו) של אגרות החוב הינה 5.2% לשנה.

ניירות הערך הנ"ל מוצעים כדלקמן:

לציבור –

7,468,370 ש"ח ע.נ של אגרות חוב, במחיר רכישה של 0.93 ש"ח לכל 1 ש"ח ע.נ של אגרות החוב (93%), יחד עם 2,240,511 כתבי אופציה ללא תמורה, המוצעים ב-746,837 יחידות, כשהרכב ומחיר כל יחידה הם כדלקמן:

10 ש"ח ע.נ אגרות חוב במחיר כולל של 9.30 ש"ח

3 כתבי אופציה ללא תמורה

מחיר היחידה לציבור 9.30 ש"ח

לבעלי מניות של מודול בטון השקעות בע"מ (להלן – "מודול השקעות") במסגרת הצעת רכש –

עד 1,531,630 ש"ח ע.נ של אגרות חוב יחד עם עד 459,489 כתבי אופציה המוצעים ב-153,163 יחידות, כשכל יחידה מורכבת מ-10 ש"ח ע.נ אגרות חוב ו-3 כתבי אופציה, ובתמורה למניותיהם במודול השקעות, ביחס של יחידה אחת תמורת מניה רגילה אחת בת 1 ש"ח ע.נ במודול השקעות, וזאת על פי תוכנית שאושרה על-ידי דירקטוריון המנפיקה לרכישת מניות מודול השקעות (ראה סעיף 3.3 לתשקיף).

הבורסה הודיעה למנפיקה כי במהלך התקופה בה אמורים להתקבל הזמנות להצעת הרכש (החל מיום 17.5.88 ועד ליום 7.6.88) לא יתקיים מסחר במניות מודול השקעות.

המנפיקה יחד עם חברה מקבוצת חברת האם של המנפיקה מחזיקות ב-84.15% מהון המניות של מודול השקעות. אם ההיענות להצעת הרכש תהיה נרחבת עשוי הדבר להביא לצמצום סחירות מניות מודול השקעות בבורסה ואף עשויה להביא למחיקתן מהמסחר בבורסה. ההחלטה על מחיקת מניות מודול השקעות מהמסחר היא בשיקול דעת הבורסה בהתאם לקריטריונים של הבורסה. מחיקת מניות מודול השקעות מהמסחר עלולה לגרום לאי תחולת הפטור ממס על רווחי הון על מכירת מניות החל על מכירת מניות הנסחרות בבורסה, לפי צו מס הכנסה (פטור ממס על רווח הון ממכירת מניות) התשמ"א – 1981.

אגרות החוב מובטחות בבטוחה סמלית בלבד. אולם המנפיקה יחד עם חברת הבת איטונג בע"מ (להלן – "איטונג") התחייבו כי כל עוד יהיו במחזור אגרות חוב מסדרה זו, הן לא תצורנה בעתיד כל שעבודים על רכושן, אלא אם תיצורנה בעת ובעונה אחת שעבודים מאותו סוג ובדרגה שווה להבטחת תשלומי סכומי הקרן, הריבית והפרשי ההצמדה על פי אגרות החוב מהנפקה זו, זולת את הנאמן הסכים אחרת. (ראה פיסקה 3.6.13 לתשקיף).

בתאריך תשקיף זה רובץ על נכסי המנפיקה שעבוד שוטף ראשון בדרגה לטובת בעלי אגרות החוב (סדרה א'), על פי תשקיף שפירסמה המנפיקה ביום 30.6.86, כאשר נכון למועד תשקיף זה התחייבויותיה של המנפיקה המובטחים בשעבוד הכל הם 5,337,144 ש"ח. איטונג הגבילה את עצמה, לגבי שעבודים על נכסיה, כלפי הנאמן על-פי תשקיף שפירסמה המנפיקה ביום 30.6.86 (ראה פיסקה 10.5 לתשקיף).

פתיחת המסחר באגרות החוב ובכתבי האופציה בבורסה מותנה בפיזור נאות שלהם בציבור (ראה פיסקאות 2.4.2 ו-2.4.3 לתשקיף).

2,530,000 ש"ח מכספי ההנפקה מיועדים לרכישת קרקע מבעלי ענין (ראה פיסקאות 5.2 ו-6.11 לתשקיף).

סכום כל עמלות החיתום, ההפצה, הניהול והריכוז וכן ההוצאות הנוספות הקשורות בהנפקה זו, לא יעלה על 9.3% ממחיר הרכישה של היחידות המוצעות לציבור.

רשימת החתימות ליחידות המוצעות לציבור תיפתח ביום 17.5.88 בשעה 8.30 לפני הצהריים ותיסגר בו-ביום בשעה 12.00 בצהריים. כל בקשה לרכישת יחידות שתוגש למורשה לקבלת בקשות, תחשב כמוגשת עד מועד סגירת רשימת החתימות, אם תתקבל אצל בטוחה ניירות ערך והשקעות בע"מ, רח' קרל נטר 8, תל-אביב עד לשעה 13.30 בצהרי אותו יום.

המועד להגשת הבקשות במסגרת הצעת הרכש הוא בכל יום עסקים החל מיום 17.5.88 שעה 8.30 בבוקר ועד ליום 7.6.88 שעה 12.00 בצהריים, למעט ימי ו' בשבוע.

עותקים מן התשקיף ניתן לקבל בסניפי הבנקים, אצל חברי הבורסה ובמשרד הרשום של החברה. התשקיף וההיתר לפרסומו הוגשו לרשם החברות.

הודעה זו איננה מהווה הזמנה לרכוש את ניירות הערך המוצעים.

מנהלי קונסורציום החתמים להנפקה לציבור:

בנק הפועלים בע"מ (בעל ענין במנפיקה), בנק דיסקונט לישראל בע"מ (בעל ענין במנפיקה), כלל מנפיקים בע"מ (בעלת ענין במנפיקה), הנאמן לאגרות החוב: החברה לנאמנות של בנק כללי לישראל בע"מ.

תאריך התשקיף: 8.5.88

טוס בגדול לאמריקה. PAN AM

מעכשיו תוכל לטוס לניו-יורק במטוס Airbus A310, wide-body של Pan-Am.
מחלקה ראשונה עם כורסאות שינה, מחלקת עסקים עם ששה מושבים בלבד בשורה, או מחלקת תיירות.

פאן-אם, כל בוקר ב-06:15 מתל-אביב לפריס, ניו-יורק, וושינגטון, מיאמי, ודרום-אמריקה.
לפרטים נוספים פנה אל סוכן הנסיעות שלך או למשרדי פאן-אם.
טל. 03-201101, 03-201906, 02-222419, 04-333613.

PAN AM מאתנו מצפים ליותר.

هكذا عن الأصل

חדשות הכלכלה

ג'ק ליברמן הגיע לפגישות מכריעות בענין רכישת פז

ג'ק ליברמן

מאת יהודה שרוני

ג'ק ליברמן מאוסטרליה, העומד בראש קונצרן ג'י־בי־אל, הגיע בסוף השבוע ארצה, לקדם את עיסקת הרכישה של חברת הדלק פז. לארץ גם הגיע עו"ד דיוויד פוקס וממשרד עורך הדין האמריקאי סקירדן הר־פסג, המייצג את ליברמן. ליברמן חתם לפני כשלושה חודשים באופן עקרוני על ההסכם לרכישת פז. הה־תנה את הרכישה בהפשרת ההקפאה על מחירי השיווק, ועמלות אחרות שאותן מקבלת חברת פז.

פגישותיו של ליברמן השבוע יהיו מכריעות, שכן בסוף השבוע פג תוקפה של האופציה שקיבל לר־כישת השליטה בחברה, וכן תוקפה של הערבות הבנקאית שהנפיק בנק לאומי, שנועדה להבטיח את ביצוע עיסקת הרכישה. ליברמן ייפגש עם שר האוצר משה נסים, ואולי עם פקידים בכירים במשרד האנרגיה.

הויכוח בהפשרת העמלות ומר־ווחי השיווק, נמצא במישור המש־פטי. ישכן משרד האנרגיה, לא זו מעמדתו שלא להפשיר את העמלות, ורף התחייבות מוקדמת שניתנה לחברת הדלק. נראה כי משרד האנרגיה עשוי לשנות את עמדתו זו. אם חברות הדלק יתרצו, ויגלו גמישות מסויימת בנושא הפעלת הרפורמה במסוף הדלק.

פז נתבעת לשלם 840 אלף ד' על חלקה בחובות חיפושי נפט

החובות נוגעים לפרוייקט, שנוהל על ידי סיסימקה

מאת יהודה שרוני

חברת הנפט הלאומית (חנ"ל) תובעת מפז חיפושי נפט, וחברת פז קונסורציום (הנשלטת בידי חברת פז), 840 אלף דולר, בגין חלקן בחובות פרוייקט חיפושי נפט, שניהלה בשעתו סיסימקה (חברה שהתמוטטה לפני כשנתיים מחוסר יכולת לגייס משקיעים להמשך הפרוייקט). התביעה מתחלקת לשניים: בחלק האחד נתבעת פז חי־פושי נפט על 420 אלף דולר בגין חלקה (26.6 אחוז) בקונסורציום המשקיעים. התביעה הוגשה לפני ימים אחדים הגם שבאופן פורמלי לא היתה פז חיפושי נפט חתומה על החוזה. בחלק השני של התביעה שהוגש לבית המשפט המחוזי היום, נתבעת פז קונסורציום, לשלם את חלקה בפרוייקט (לפי 26.6 אחוז) בסכום זהה של 420 אלף דולר.

פז קונסורציום מודה כי אמנם היתה חתומה על החוזה, כים לטענתה, בעת החתימה נמסרו לה פרטים מטעים. עו"ד יעקב לירז, בא כוחה של חברת הנפט הלאומית, תובע מפז קונסורציום להפעיל את סעיף הבוררות בחוזה (בוררות זבל"א), שלפיו כל אחד מהצדדים ימנה לו בורר. חנ"ל מבקשת מציירה למנות את עורך הדין אמנון רפאל כבורר מציירה. פז קונסורציום מתנגדת לתביעת חנ"ל למינוי בוררים, ומציגה העברה להכרעתו של בית המשפט.

חופש העיתונות

ארבעה עיתונאים, עובדי עיתון דרך הניצוץ שנסגר ב־18.2 נתונים במעצר.

רבחי אל עורורי נעצר ב־16.2
יעקב בן אפרת נעצר ב־15.4
רוני בן אפרת נעצרה ב־23.4
מיכל שוורץ נעצרה ב־27.4
הדס להב נעצרה ב־6.5

אנו עיתונאים ישראלים, רואים בהתנכלות לאנשי דרך הניצוץ פגיעה חמורה בחופש העיתונות. אנו תובעים לפרסם את החשדות נגדם או לשחרר את ארבעת העצורים ולפתוח את עיתון דרך הניצוץ לאלתר.

רחל אינגבר	סיהאם דאוד	מוסטפא נאשף
אורי אבנרי	רונית הורוביץ	שלמה סלוצקי
מרים אלגזי	מיכה וילנר	גדעון ספירו
עדה אושפיז	עמוס וולין	רות עמר
אילנה אלון	ליאור וולף	ישראל עמרני
רחל אוסטרוביץ	נורית ורגפט	יוסי ערדור
יעל אונגר	מיכאל ורשבסקי	פאוץ עבאס
יוסף אלגזי	צבי זינגר	אהוד עין גיל
גל־אורובסקי	תמי זילברג	בועז עברון
רונית אנטלר	בני זאהדה	יעל משבין
יהודה אטלס	ירון זליג	יהודית קוטלר
נעמי אביב	אייל חלפון	ציפה קמפינסקי
שרה ארנון	אמירה חסן	שאול קנז
רן אדליסט	מכרם חורי מחול	דליה קרפל
תלמה אדמון	זיוה יריב	אבשלום קווה
יואב בירנברג	רות ליסאי	מירי קרסין
עוזי בהר	יהודה לזוב	רות קורנבליט
אורה בינור־שמיט	יעל לוטן	חנה קים
יזהר באר	שרה לייבוביץ	פרץ קידרון
יוסי בן טל	אלכס ליבק	אמי רזון
נאורה בר ניר	קרלוס ליזהוף	נתן רועי
חיים ברעם	רות לוין	שרית רוטשילד
ירון בקר	יצחק לאור	גיל רונן
ראודור בנזימן	יוני להב	גדי רותם
יצחק בוטון	איתן לוין	אמיר רותם
אגדי גלדברג	הנס לברכט	מרון רפפורט
נעמי גל	יעל מירון	דני רובינשטיין
מרגורי גרינפלד	רינה מוס	רחל רוס
סאלם ג'ובראן	יוסי מלמן	אביבה שאבי
צבי גילת	רונית מורגנשטרן	זהרית שריד
דורון גלעזר	רונית מטלון	אילן שיינפלד
תמר גוזנסקי	עטאללה מנצור	מריוס שטנר
ליקי גולדברג	אהוד מלץ	מאיר שניצר
דוד גלן	אבי מלר	דלית שחורי
יואל גרינברג	קובי ניב	יונתן שם אור
דן דאור	אורנה נגר	מיכל שכטר
אריה דיין	רחל נאמן	מנחם שיזף
יעל דמירל	גיורא נימן	יואב תדמור

תרומות לכיסוי המודעה ולפעולת הפורום לחופש העיתונות
בנק הפועלים סניף שאול המלך
סניף מס' 532
מס' חשבון 62247
המחאות לשלוח לפקודת הקרן לחופש העיתונות
ת.ד. 4362 תל־אביב מיקוד 61043

אמפ"ל תרכוש אחד ממפעלי פרי העמק ותנהל את השני

מאת יונתן שרמן

אמפ"ל תרכוש את מפעל העיבוד של "פרי העמק" מטגרל העמק, ותחתום על הסכם לניהול מפעל הקפראים, הצמוד לו, עם אופציה לרכשו.

החברה תבצע עיסקה זו עם איש העסקים שמחה לילנטאל, שכבר מעורב בניהול במפעל של המפעלים. אמפ"ל מייצגת בעיסקה זו גם קבוצת משקיעים מארה"ב ומעריכים שעד סוף החודש תיחתם העיסקה סופית.

במשא ומתן ארוך, התברר כי סלע המחלוקת העיקרי בין אמפ"ל לבעלי מפעלי פרי העמק, — קבוצה של קיבוצים ומושבים — היתה דרישת הבע־לים שאמפ"ל תרכוש את שני המפעלים, ואילו היא העדיפה לרכוש רק את מפעל העיבוד, המשמש למיצוי מיצים והכנת שימורים מפרי הדר ועגבניות.

כי בגלל התמשכות המשא ומתן לא שריין מפעל העיבוד את כמויות העגבניות שלהן הוא זקוק השנה ובפועל איבד את אחת העונות החקלאיות החשובות בשנה.

מפעל "פרי העמק" הסתבך לפני למעלה משנה בחובות של יותר מ־40 מיליון שקלים. רובם הוצאות מימון ומשום כך ניסו הבעלים למכרו. חברת "אסם" בקשה לרכוש את מפעל העיבוד, אך בסיכומו של דבר המשא ומתן בינה ובין הקיבוצים והמושבים לא הסתיים בתוצאות.

דורשים לפרסם מכרז בינ"לאומי להשלמת התחנה המרכזית החדשה

במסגרת תביעה שהוגשה לבית המשפט המחוזי

מאת אריה לביא

תביעה להוציא את פרויקט התחנה המרכזית מידי הקבלן יונה מרדכי, בעל החברות מרלו והפציבה, ולהע־מידו למכרז בינלאומי כלולה בתביעה משפטית שהוגשה בשבוע שעבר לבית המשפט המחוזי בתל אביב.

התביעה הוגשה באמצעות עו"ד משה דיגל המייצג את חברת מ.ד.ש.ס. שבבעלות קבוצה של אנשי עסקים שלהם מיספר מיסע־דות בתל אביב. התובעים טוענים כי היו מראשוני רוכשי השטחים בת־חנה המרכזית. לדבריהם עברו 20 שנה מאז רכשו את השטחים והת־חנה אינה עונה על צרכי שנות ה־90 ואף לא התאימה לצרכי שנות ה־60 וה־70.

לטענת התובעים החברות מרלו והפציבה רכשו את הזכויות בתוכנית והתחייבו להתחיל מיד בבניה, אולם לא קרה דבר בשטח. החברות התחייבו להתחיל לבנות לא יאוחר מינואר 1988 אך במחצית 1988 לא נעשה דבר בשטח.

שגריר השוק בארץ: ישראל התחייבה לפתור את בעיית תוספת מכסת האחוזים עד יולי

מאת אבי בנאור

ג'והן מורגן, שגריר נציגות השוק המשותף בישראל, אמר, שישראל התחייבה לפתור עד יולי את בעיית הפליתם של מוצרי היבוא לעומת תוצרת הארץ ובעיקר את הטלת התמ"א (תוספת מכסת אחוזים) על מוצרי היבוא.

השגריר אמר, שהפליתם של מוצרי היבוא הרסת את התחרות הכלכלית, ש"בבסיס כל כלכלה נכונה". הוא שלל את הדיווחים בדבר אולטימטום שניתן לישראל בהקשר זה.

לדבריו, נציגי השוק לא הצביעו בפגישתם עם נציגי הממשלה על צעדים שבכוונתם לנקוט אם המצב לא ישתפר.

מורגן אמר, עם זאת, שבפגישה שערכו נציגי השוק עם נציגי ישראל בדצמבר, הובטח להם שתיערך הוויה בכל הקשר להגנת היתר הנהוגה בישראל על התוצרת המקומית. כך שהוא מצפה להתקדמות ממשית עד יולי. הוא ציין שמדינות השוק אינן מרוצות מהמצב.

קובלנה אמריקאית על מס הקניות הישראלי

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). משרד המסחר האמריקאי קובל על כך, שמס הקניה ומס תמ"א, המוט־לים על סחורות המיובאות לישראל, מפרים את עקרונות הסכם הסחר החופשי ומעלים תמיהה לגבי רצינותה של ישראל לקיים את ההסכם באורח דו צדדי.

מקורות במשלחת הסחר האמריקאית, שתגיע לישראל בחודש הבא כדי לדון על הסכם הסחר החופשי, אמרו, כי המסים המוטלים בישראל. על סחורות מארה"ב פוגעים באורח שרירותי בי־כולת התחרות של יצרנים אמריקאיים ונותנים יתרון בלתי הוגן ליצרנים מקומיים, בשעה שס־חורות ישראליות המגיעות לארה"ב נהנות ממלא ההקלות אותן מעניק הסכם הסחר. נושא זה יהיה מרכזי בעת הדיונים בארץ, והנציגים האמריקאיים ידרשו לבטל להלוטין את התמ"א ואת מס הקניה על סחורות יבוא מארה"ב.

נראה כי הנציגים האמריקאיים יגבשו עמדה משותפת עם נציגי השוק האירופי המשותף.

בל"ל הרוויח כ־25 מיליון דולר ברבעון הראשון של '88

מאת אריה לביא

בנק לאומי יפרסם בראשית השבוע את תוצאותיו העסקיות לרבעון הראשון של 1988.

מנתונים, שהגיעו ל"הארץ" עולה, כי הרווח הנקי של הבנק יגיע בר בעון הראשון של השנה לכ־25 מי־ליון דולר.

ברבעון הראשון של 1987 הגיע הרווח הנקי של הבנק ל־27 מיליון דולר והרווח בכל 1987 הסתכם בכ־112 מיליון דולר. הנהלת בל"ל לא היתה מוכנה להתייחס אתמול לנתונים שעתידים להתפרסם.

ח"כ רן כהן: השופט גבה 160 ד' לשעה על בוררות בתדיראן

מאת צבי זרחיה

ח"כ רן כהן (רצ) טען כי הבורר בסכסוך העבודה בתדיראן, השופט בדימוס נחמיה גוטמן, הגיש חשבון לחברה בתעריף 160 דולר לשעת בוררות.

כהן תבע לבדוק את עניינה של הבוררות בתדיראן. עקב מצבה הפיננסי הקשה של תדיראן. לדבריו, מבלי לפגוע בכבודו של הבורר הנ־כבר ובמהימנות שפיטתו, אין תעריף עבודתו שומר באמות מידה מוסר־יות, ואין שום סיבה שעובדים המפוטרים בשל קשיים פיננסיים במיפעל יכבדו החלטה של בורר ששכרו הוא שערוריה.

כהן פנה אל שר המשפטים ואל שר העבודה והרווחה בדרישה לקבוע ולפרסם את התעריפים לבוררים בסכסוכי עבודה.

ועדת משנה של ועדת הכספים תובעת להעביר מנועי בית שמש לידי העובדים

מאת צבי זרחיה

ועדת משנה של ועדת הכספים תבעה ממשרדי האוצר והבטחון, להעביר את מיפעל "מנועי בית שמש" לידי העובדים ולהפעילו בתוכנית הבראה.

יו"ר ועדת המשנה ח"כ חיים רמון (מערך) אמר אתמול כי ועדת השרים לענין "מנועי בית שמש", החליטה פעמים מספר שלא לסגור את המיפעל ולפיכך, יתבע מן האוצר להמשיך בהפעלתו. לדבריו ניתן להעביר ניהול המיפעל לעוב־דים, על פי עקרונות החוק של רכישת מפעלים במצוקה על ידי העובדים, שהתקבלה לא מכבר בכנסת.

התחרות גוברת: בל"ל מבטיח ריבית מינימום בחשבונות פת"ח

המפקידים יקבלו ריבית משתנה מדי ששה חודשים עם ריבית מינימום, המובטחת מראש לאורך כל תקופת הפיקדון • שיעורי הריבית יהיו גבוהים מאלה הנקבעים לתקופה של חצי שנה בלבד

מאת אריה לביא

בנק לאומי יפעיל מיום ג' תכנית חדשה לתושבי חוץ ולבעלי מטבע להפקדת פקדונות לתקופות של שנתיים. עד חמש שנים בסכומים שבין 25 אלף דולר ל־100 אלף דולר. בכך מתרחבת התחרות בין בל"ל לבנק הפועלים גם לעבר חשבונות הפת"ח, שכן בנק הפועלים ערך באחרונה מבצע לגיוס פקדונות פת"ח. גיוס הפקדונות גם יאפשר לבל"ל לתת אשראי מוגדל במט"ח מכספי פת"ח, אם בנק ישראל יענה לבקשת הבנקים ויאפשר זאת.

בל"ל מבטיח למפקידים בתכנית ריבית משתנה מדי ששה חודשים עם ריבית מינימום המובטחת מראש לאורך כל תקופת הפיקדון. שיעורי הריבית, שיקבעו מדי חצי שנה יהיו גבוהים מאלה הנקבעים לתקופה של חצי שנה בלבד. הבטחת ריבית רצפה, כפי שמבטיח בל"ל, היא בעצם חידוש גם בחו"ל.

בבדיקות שערך הבנק התברר כי רוב פקדונות הפת"ח מופקדים לתקופות קצרות אך בפועל מאר־כים אוטומטית לתקופות ארוכות יותר והכיוון עצמם לאורך השנים באחד המקורות היציבים ביותר של מטבע חוץ במשק הישראלי. המעבר לתכנית החדשה יתן ללקוחות אפשרות להנות מתנודות של ריבית גבוהה יותר, תוך הבטחת ריבית מינימום הידועה מראש.

כלכלני בנק הפועלים:

עדיין קיימות מניות כדאיות רבות להשקעה מבחינה כלכלית

מחלקות ניירות ערך צופות השבוע את התרחבות מחזורי המסחר

מאת יהודה שרוני

על אף עליית השערים הניכרת שנרשמה מאז השפל בשוק המניות, עדיין קיימות מניות רבות שכדאי להשקיע בהן מבחינה הכלכלית, קובעים כלכלני בנק הפועלים, בס־קירה שבועית על הבורסה. לדבר־יהם, נמוכה רמת השערים בכ־12 אחוז מהרמה בסוף 1987, אך גבוהה בכ־20 אחוז ממחירי השפל בבורסה במחצית הראשונה של פברואר.

יועצי מחלקות ניירות ערך בבנקים צופים השבוע את המשך תהליך ההתרחבות של מחזורי המסחר. בעיקר, שתוקיימו בסוף השבוע הנבעת עם זאת ההערכה, שתהליך זה יתויק מעצמו, רק אם הציבור הרחב ישוב ויביע את אימונו בבורסה, בין אם בהשקעה ישירה בשוק המניות, ובין ברכישת תעודות השתתפות בקרנות הנאמנות.

צלילות רבה במערכת

גורם נוסף שעשוי לרעת מוסמך הבורסה לעורר את הפעילות בשוק המניות: הנזילות הרבה השוררת במערכת שוק ההון. דוגמה לתופעה זו ניתן לראות בביקושי השיא (540 מיליון שקל) שהתגלו להנפקת שתי סדרות של אג"ח על ידי בנק ישראל, בהיקף 100 מיליון שקל. לאור רמות התשואה הנמוכות יחסית באפיקים הסולידיים, ייתכן שתימשך גם השבוע הסטת המשאבים מאפיקי ההשקעה הסולידיים למניות ומשיות.

בוטל הצו להפסקת הבניה בבית אקרשטיין בהרצליה

החברה דורשת דמי שכירות של 14—18 דולר למ"ר

מאת אריה לביא

חברת אקרשטיין נושאת ונותנת עם חברות תעשייתיות מהארץ ומ־חו"ל על השכרת שטחים שבבע־לותה בבנין בבית אבריה שבהרצ־ליה, לאחר שבית משפט ביטל את צו הפסקת עבודות הבניה שם.

צו הפסקת הבניה הוצא לפני חמישה חודשים, בנימוקים כי היתר שקבלה החברה מהועדה המקומית לא היה בר תוקף מאחר ותכנית בנין הערים, הכוללת את האשור כולו לא אושרה על ידי משרד הפנים ולא פורסמה כראוי. בעקבות אישורים שנתן משרד הפנים לתכנית זו ביטל בית המשפט בסוף השבוע את צו הפסיקה.

בבנין הוצמת כבר מאוכלס בחלקו. קומה אחת הושכרה לשגרירות האמריקאית. חברת אקרשטיין דורשת דמי שכירות של 14—18 למ"ר לפי מיקום השטח.

חב' "קון אר" מארה"ב מצטרפת לתחרות על שוק מורטי השיער

המגע בין מפרו ורמינגטון נותק • רמינגטון: "אין שום העתקה, הפטנט שלנו יעיל יותר ופחות מכאיב משל סופט אבר אייר"

מאת אבי בנאור

המגעים בין חברת "מפרו" — יצר־נית מורטי השיער "סופט אבר איר" מקיבוץ הגושרים — לבין חברת רמינגטון מארה"ב העומדת להפיץ מכשיר מתחרה, הפסקו ולא יהיה שיתוף פעולה שיווקי בין שתי החברות.

ויקטור קיים יו"ר מועצת המנה־לים של חברת רמינגטון — המייצרת את המכשיר "לידי רמינג־טון ליברטי". אמר ל"הארץ": "יש לנו פטנטים רבים והמכשיר מבוסס עליהם. המכשיר שלנו שונה מזה של מפרו ופועל בעיקרון אחר. הוא יעיל יותר ופחות מכאיב".

בהתייחסו להאשמותיו של מנחם ברוך כאילו המכשיר בחיקוי אמר קייםר: "אין שום העתקה. מחובר בפטנט חדש לגמרי ועדיף על זה של מפרו. הוא רשום ומוגן ביותר מ־50 מדינות. ואינני חושב שהערה הנשמעת על ידי מתחרה מאכזב ראויה כלל לתגובה. כמובן שאנו מים עלינו כתביעות בכל מיני מדינות. אבל אסור לשכוח שבכמה מדינות אסור לאיים אם אתה לא מתכוון באמת לתבוע".

חברה אמריקאית נוספת "קון אר" מצטרפת לתחרות על שוק מורטי השיער החשמליים. בארה"ב מה שמרמז על אפשרות למאבק משפטי נוסף העשוי אולי למפרו להגנת זכויותיה.

עד 16 ביוני כרטיסי טיסה לארה"ב בטי־וו־אי — 229 ד'

החברה האמריקאית החליטה על שורת צעדים לעידוד תיירות מארה"ב ואליה — כתשובה למבצעי ההוזלות של אל־על

מאת זוהר בלומנקרנץ
כתבת "הארץ" לענייני תעופה

חברת התעופה טי־וו־איי החליטה שלשום על נקיטת שורה של צעדים חדשים האמורים לעודד את תנועת התיירות מארה"ב ואליה, ומהווים את "התשובה האמריקאית" לצעדה של חברת "אל על" במתן הנחות ישירות לנוסעיה הישראליים. השר־הים בארה"ב, באמצעות ספינת מס הכנסיות. במקביל נמשך הבירור בין ממשלות ארה"ב לישראל, בדבר היקבם התוקף של צעדה של חברת "אל על" בנושא מתן הנחה בשעור 150 דולר.

עם שובו של מנב"ל חברת טי־וו־אי בישראל, טד סילברמן, משיחות בירור ומשא בארה"ב, החליטה החברה האמריקאית לחדש לאלתר את מכירתם של הכרטיסים הזולים במיוחד לצעירים. מדובר בכרטיסי טיסה במחיר של 229 דולר בלבד לכיוון אחד, אשר חברת "אל על" התנגדה להפצתם, ומכירתם הופסקה בשל כך בשנה שעברה בהסכמה הדדית. המחיר הזול במיוחד לצע־ירים יהיה בתוקף עד ל־16 ביוני. אחר כך יתייקר הכרטיס ויעלה 349 דולר.

חברת "טי־וו־איי" אף החליטה להפעיל מה־1 ביוני ארבע טיסות ישירות בקו בין ישראל ארה"ב, במ־קום שלוש טיסות ישירות היום, בנוסף לטיסותיה בשאר ימות השבוע עם חניית ביניים בפאריס. הטיסות הישירות החדשות לניו יורק ייצאו מדי יום שישי, שבת ראשון ושני בשבוע, בשעה 18.40 בצהריים.

עוד החליטה חברת התעופה האמריקאית להקפיא את מחירי כרטיסי המשך ("הוווה") לנוסעים מישראל לארה"ב עד ל־30 ביוני, מחיריהם של שלושה שוברים ("קופונים") לטיסות המשך בארה"ב ישאר עד לתאריך זה במחיר 147 דולר, במקום העליה המתוכננת ל־297 דולר. ניתן יהיה לרכוש עד 12 שוברים.

ערך את העמוד: יצחק לאור

שרות חקירות כללי ש.ח.כ.
מקבוצת השמירה
31 שנות נסיון והצלחה בארץ ובעולם לשרותך!
בחקירות בינלאומיות
איתור אנשים ורכוש
בדיקת מעמד כלכלי
בדיקות גרפולוגיה
בית־הדר
דרך פתח־תקוה 19 תל אביב 66 183
ת.ד. 37624 תל־אביב 61-375
טל: 623084 ,621975 ,614636
FAX: 623995 TLX: 361264 GIA

בדוק והשווה... והרוויח!

לקוחות בנק לאומי מרוויחים את האשראי הזול ביותר -
שיעורי ריבית מירביים ליום 8.5.88

סוג ההלוואה	תקופה	ריבית חודשית: לקוחות מסחריים	ריבית חודשית: לקוחות פרטיים בעלי חשבון יומי
הלוואה צמודה למדד	עד 5 שנים	0.85%	0.9%
"הלוואת ענק" — צמודה למדד	עד 12 שנים	0.9%	0.9%
הלוואה בשקלים צמודים לדולר	3—6 חודשים	1.42%	
הלוואה בשקלים לא צמודים בריבית קבועה	3-6 חודשים / 7-12 חודשים / 6-12 חודשים	2.2% / 2.4%	2.4% / 2.6% / *2.1%
חח"ד/משיכת יתר בשקלים לא צמודים בריבית משתנה	[illegible]	1.25% / 0.4% / 1.45% / 0.85%	עד 2,000 2.0% / 5,000-2,001 2.5% / [illegible] 0.85%

* לבעלי תעודות זכות "הלוואה כל רגע".
פרטים נוספים ותנאים בסניפי בנק לאומי.
האם גם אתה מרוויח?
בנק לאומי - רווח יומי

בקו הבריאות
לשכת דובר קופת חולים הכללית והאגף הרפואי עורכים:
קו פתוח לבריאות הציבור
ליקויי דיבור
שיקום הדיבור, גמגום, איחור הדיבור, ליקויי הקול, ליקויי שפה ועוד.
צוות מומחים ישיב טלפונית
03 - 433500
לפניות הציבור במבצע מיוחד שיערך ביום שלישי 10.5.88 בין השעות 16:00-19:00
ד"ר קרול סגל - בי"ח בילינסון
ק. תקשורת לאה רזין - בי"ח בילינסון
ק. תקשורת אנה בן אוליה - בי"ח בילינסון
ק. תקשורת שרי מרכס - בי"ח בילינסון
ק. תקשורת מינה הוך - בי"ח בילינסון
ק. תקשורת בילהה ולך - בי"ח בילינסון
בשידור ישיר בתכנית "אצבע על הדופק" ביום ג' בשעה 18:05 רשת ב' - קול ישראל
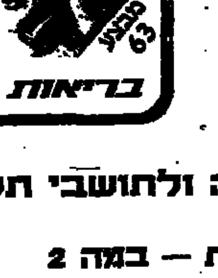
קופת חולים הכללית
בריאות היא ענין רציני

התיאטרון העירוני חיפה
פותח אופקים חדשים למנויי הבימה ולתושבי תל־אביב
2 הצגות מובחרות — במה 2
דורון תבורי
"מר מאני"
מחזה ישראלי חדש מאת א. ב. יהושע
בימוי: אילן תורן
הבימה — אולם מסקין
יום ג' 10.5.88 ב־20.30
יום ד' 11.5.88 ב־20.30
רות סגל, איציק וינגרטן, דרור קרן
"עיר חופשית"
מאת: בריאן פרול. בימוי: עלה צ'למן
"משחק טוב של איציק ויינגרטן, רות סגל מקסימה, שימוש מוצלח באורגני מאוד של שילוב סרט עם הצגת תיאטרון..."
"בועז עברון — "ידיעות אחרונות"
הבימה אולם מסקין
מוצ"ש 14.5.88 א' 15.5.88 ב־20.30
כרטיסים ניתן להשיג בקופת הבימה טלפון 296071. למנויי הבימה זכות כניסה להצגות תיאטרון חיפה

הארץ

יום א', כ"א באייר התשמ"ח
8 במאי 1988

מערכת, הנהלה, מודעות, הפצה ומנויים: תל-אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212, ת"ד 233, מיקוד 61001. פקס 810012 – טלקס 33748
ירושלים: רחוב החבצלת 2, טל' 02-224245-6, ת"ד 273, מיקוד 91002
חיפה: רחוב הנביאים 20, טל' 04-661166-8, ת"ד 5239, מיקוד 31052

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל-אביב
העורך: גרשום שוקן   עורך המשנה: חנוך מרמרי
סגני עורך: משה ורדי, גדעון לוי

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי-יד

HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P O B 233, Tel. 5121212

מפגיעה בחברת העובדים לפגיעה במדינת ישראל

הבוקר נתנו בני גאון, המנכ"ל הטרי של "כור", ושבח אפיר, החשב של החברה, בניו-יורק, כדי לנסות ולפתור מספר בעיות פיננסיות של הקונצרן. הוקוק לקווי אשראי נוספים כדי שיוכל להוציא לפועל את תוכנית ההבראה — אך אין זו הבעיה היחידה המטרידה כעת את כור, את חברת העובדים ואת ההסתדרות כולה.

מתברר שבאחרונה נעשו בארה"ב שתי עסקות שחוקיותן מוטלת בספק רב. הן בוצעו ע"י חברת "משקיעי ישראל", שכור מחזיקה בכ-50% מהבעלות עליה, והשאר מפוזר בין 4,000 משקיעים יהודים. חלק מאותם משקיעים זועמים, הן על המחיר שבו בוצעו העסקות והן על עצם ביצוען — והם מאיימים שיפנו לרשות האמריקאית לניירות-ערך כדי שתחקור בפרשה. וזה הדבר הרע ביותר שיכול לקרות לחברת העובדים, למנהליה הבכירים — וגם לתדמית הפגועה בלאו הכי של מדינת ישראל.

העיסקה המפוקפקת הראשונה היא הלוואה בסך 6.3 מיליון דולר שניתנה ע"י "משקיעי ישראל" לח"כ אברהם שפירא. זה לכשעצמו אינו מעורר בעיה חוקית, אך אם יוכיחו אותם משקיעים אמריקאיים שתמורת קבלת ההלוואה העביר שפירא את שיווק השטיחים שלו ל"כור-סחר" — אזי אנשי כור בצרות, כי בארה"ב זו עבירה חמורה ביותר שחברה מבצעת עיסקה עם בעלי עניין שלה — בלי אישור מראש של הרשות האמריקאית לניירות-ערך.

פרשה שניה היא מכירת "ג'רוזלם-פוסט" ו"נשר" ל"דינגור-בנק" בורינג. כאן מתעורר חשד כבד שזו היא תחילתה של עיסקה סיבובית, שבסופו של הסיבוב, המניות היו מיועדות לעבור לבעלות חברת העובדים. גם פעולה זו אסורה לפי החוק האמריקאי. וזו למעשה עבירה פלילית — אם בוצעה. אלו פעולות האסורות גם מבחינת המוסר הציבורי.

עכשיו מנסה חברת העובדים לסגת, לבטל את העסקות וליישר את הקו — והאינטרס של כולנו הוא שהמנהלים העוסקים בנושא אכן יצליחו. כי חקירה של הרשות האמריקאית תפגע אמנם בהם, אך גם במשקיעים היהודיים, ביהודים בכלל ובמדינת ישראל.

אם ידעו אלה שביצעו את העסקות שהן לא חוקיות — עליהם לתת את הדין באופן מלא; ואם ביצעו אותן מבלי ללמוד ולדעת את הוראות החוק, מוטב שיחפשו מקום עבודה אחר — שבו פגיעתם לא תהיה רעה כל-כך.

שמרנות הבוחר הבריטי

התמורות שהתחוללו במפה הפוליטית הבריטית עם הקמת המפלגה הסוציאל-דמוקרטית (מפורשי הלייבור), איחודה עם הליברלים והקמת מפלגה סוציאליסטית פורשת, נבלמו כנראה ע"י נטיות השמרנות המסורתית בקרב הבוחרים. בבחירות לרשויות מקומיות, הראשונות מאז נצחונה השלישי של מרגרט תאצ'ר בבחירות הכלליות, בולטת שיבת המצביעים אל המפלגות הגדולות.

הזוכה העיקרית היתה הלייבור, שהגדילה במידה ניכרת את מספר נציגיה במועצות המקומיות. אך גם השמרנים הוסיפו צירים — וזו תופעה משמעותית לגבי מפלגה שנמצאת בשלטון, בדרג ממשלתי ופרלמנטרי, כבר קדנציה שלישית.

התמונה הכללית מראה שנותר בעינו הקו המפריד שהתגבש על רקע קיטוב של התפתחויות כלכליים, בין הצפון והדרום: בצפון, שבו האבטלה גבוהה ורמת החיים בה"כ נמוכה — שבו היו נציגי הליבור המצביעים [illegible] ... בדרום [illegible] ... הת"ל [illegible].

גל פטריוטי מול שכל ישר

מאת יואב טוקר

הלילה יתברר ערכם האלקטוראלי של שני מבצעי שיראק — שחרור בני הערובה בביירות והחטופים בקלדוניה החדשה

פאריס

הכל התנהל במערכת הבחירות הזו על-פי תסריטים של הרגע האחרון; עד לפני כשבועיים אמורה היתה זו להיות הצבעה שלווה יחסית, מתונה באופייה, שמשקיפים מתוחכמים ניסו לאתר בה מי מבין המועמדים שונה בעצם מהמתחרה. לפני שבועיים, משהתקבלו תוצאות הסיבוב הראשון בבחירות לנשיאות, הכריזה רעידת האדמה שהביא עמו מנהיג הימין הקיצוני הגזעני-פשיסטי ז'אן-מארי להפן. לכל רוחב המפה הפוליטית הצרפתית הוחרו אמנם חוששים רבים שהסכנה הפשיסטית עלולה להפתיע בקלפיות באורח מכאיב. ואולם איש לא צפה, או לא האמין, שההישג האלקטוראלי של להפן יגיע לכדי ממדים כאלה: קרוב ל-15% מכלל המצביעים. כארבעה וחצי מיליון בוחרים צרפתיים הטילו לקלפיות פתק הצבעה שתוכנו אומר: "יותר מדי מהגרים", "יותר מדי זרים", "צרפת לצרפתים".

במשך עשרה ימים נסבה ההתמודדות בין שני המועמדים שנותרו למירוץ הסופי — מנהיג השמאל, הנשיא היוצא פרנסואה מיטראן ומועמד הימין הקלאסי, ראש הממשלה הנוכחי ז'אק שיראק — על בעיית ההתמודדות עם נוכחותו הציבורית המאיימת של להפן. שיראק תואר כמי שסיכוייו מטושטשים משום שהוא חייב בעת ובעונה אחת לפעול לעברם של אלו מבין הבוחרים שתמכו בלהפן בסיבוב הראשון ובמקביל — לשמור על תמיכתם של בוחרי ימין-מרכז מתונים שראו בשאט נפש את הרמת הראש האנטישמית של ימין צעקני קיצוני.

* * *

המשימה נראתה, ועודנה נראית, בלתי אפשרית. הימים שבין סיבוב ההצבעה הראשון לבין הסיבוב המכריע, היום, נראו מרודים במדויק למידותיו של מיטראן: הוא האמור לנצח על פי תחשיבי המומחים האלקטוראליים, בשמאל ובימין גם יחד.

ואז הגיע צרור השליפות של ארבעת הימים האחרונים: כל מי שהכיר קודם לכן את יכולתו המרשימה של שיראק להגיח ממערות קשות אל מצבי הפתעה ותגובות דרמטיות, צדק: ראשית התבשרו 55 מיליון צרפתים סביב שולחן ארוחת הערב ביום ד' האחרון כי שלושת בני הערובה הצרפתיים שהוחזקו במשך יותר משלוש שנים על ידי קבוצות שיעיות בלבנון — שוחררו בריאים ושלמים. שעות אחדות אחר כך הגיעה מן הקצה השני של העולם הידיעה המסעירה השניה: יחידת עילית של המשטרה הצרפתית הסתערה על מעוזם של לוחמים אוטונומיסטים באיי קלדוניה החדשה שבאוקיינוס השקט ושיחררה 23 אנשי משמר שהיו שבויים במשך כ-10 ימים בידי חוטפיהם.

להוציא את סמיכות המועדים ואת הדמיון הדרמטי שבשתי ההתפתחויות הללו — אין בין זו לזו כל קשר: החטופים בלבנון שימשו במשך שנים מקור לתששות, [illegible] ... נים, השערות, סחיטות ומניפולציות מכל הסוגים האפשריים בין פאריס לבין המזרח התיכון ובין מתנות פוליטיים יריבים בצרפת עצמה. אשר לשחרור השוטרים הצרפתיים שהוחזקו על ידי לוחמי הארגון האוטונומיסטי בקלדוניה, זה אמור היה לבטא את נחישות החלטתו של ממשל שיראק להפגין כלפי חוץ את העובדה שגם הוא — ולא רק להפן — מסוגל להוציא לפועל מבצע צבאי שיורי ומוצלח.

יום לפני: מיטראן באספת בחירות בטולוז

* * *

בעוד שעות אחדות, משיחלו לספור את הקולות בקלפיות ברחבי צרפת, ניתן יהיה לעקוב אחר הערכות ראשונות באשר לערכם האלקטוראלי של מבצעי שיראק האחרונים. כל המשקיפים הפוליטיים שעסקו במשך חודשים בחקר פשיטות ניכרות בכלל הנתונים הדמוגרפיים, הפוליטיים והאלקטוראליים של צרפת, נדרשו בארבעת הימים האחרונים לזהירות מירבית: האפשר שההתרגשות הפטריוטית-תקשורתית שליוותה את חזרתם הביתה של החטופים מלבנון תהפוך את הקערה על פיה? האפשר [illegible] שים להינתק מן הרפובליקה הצרפתית תביא לקלפיות מידה מספקת של בוחרי להפן שיוליכו בסופו של דבר לתמוך היום בשיראק? האם יספיקו כל אלה, אם אמנם רבים הם, כדי לצמצם את יתרונו המשוער של מיטראן על פני שיראק ולהולל הפתעה?

הנסיונות האלקטוראליים של מעצמות דמוקרטיות אחרות בהקשר הסוזר אינם תקפים במיוחד בהקשר הצרפתי: סיפור הישוחקתו של הנשיא-קרטר בימי קרטר נוכח החוטפות המשכת של האיראנים הנוגעים על שגרירות ארה"ב בטהראן, אינו דומה כלל להיערכות של הממשל הצרפתי, על כל אגפיו, מול סחטנות הטרוריסטים בלבנון. גם תגרנים פוליטיים-דיפלומטיים שנעשו במערב גרמניה למשל, במועדים סמוכים לתאריכי הצבעה אינם מקבילים באופיים למה שאמור להיות בצרפת.

ההערכה שרווחה אמש בצרפת גרסה, שהצרפתים בהתייצבותם מול אירועים דומים נוהגים אמנם באורח אמוציונלי ונתונים עד מאד למצוא עצמם מוזהים לרגעים עם פטריוטיות גבוהה ואולם כמצביעים הם התגלו עד כה כרציונאליים במיוחד. גם אם ינחיף היום שיראק מספר קולות גבוה מזה שאמור היה לגרוף ללא השליפות בביירות ובקלדוניה, לא מן הנמנע שסימני השאלה והתמיהות הנלווים לשחרורי החטופים יקוזו בקהל תומכיו: השאלות המתבקשות מאליהן ברבר עיתויים של שני המבצעים נותרו עדיין — וגם ייוותרו ודאי לזמן ארוך — בלא מענה: מדוע החליט שיראק להורות לאנשי המשטרה צבא בקלדוניה להסתער על מעוזי האוטונומיסטים שלושה ימים בלבד לפני ההצבעה והניף דרמטי שלאחר היוודע שחרורם של החטופים בלבנון?

זה חמור הרבה יותר מנקודת ראות בינלאומית: מהו בדיוק המחיר ששילמה או תשלם צרפת בדרך זו או אחרת לאיראן, או למתווכים שבדרך, תמורת שלושת החטופים המשוחררים. בוואשינגטון, בלונדון ובבירות מערביות אחרות כבר הוצגו השאלות הללו באורח פומבי או יותר רשמי ומבול ההשערות שנפתח על ידי העיתונות הבינלאומית מעורר לכשעצמו הרבה חששות: מכירת נשק אפשרית לאיראן? חידוש היחסים הדיפלומטיים בין צרפת לאיראן בלוויית סכומי כסף גדולים שיועברו בשקט לטהראן? חנינה אפשרית לטרוריסטים איראניים הכלואים בצרפת? התפשרויות כאלו או אחרות בכל הקשור להבנת הצרכים הדיפלומטיים והצבאיים של איראן בזירה המערבית?

חלק מן התשובות לשאלות הללו יחשף בוודאי בשבועות הקרובים. מכל מקום, יהיה זה לאחר שאחרון הצרפתים השליך את פתק ההצבעה שלו לקלפיות של היום.

3 ימים לפני הקלפי: שיראק מקבל את פניהם של משוחררי ביירות

פוסל במומם של אחרים

מאת דן מרגלית

הצעת רייסר לפסילת כך והמתקדמת נתקבלה בליכוד בתרועות, אך אין זו הדרך הנבונה

המסע לפסילת הרשימה המתקדמת ותנועת כך מלהשתתף בבחירות הקרובות קיבל בשבוע שעבר תנופה רשמית. ח"כ מיכה רייסר העלה הצעה כזאת בהנהלת סיעת הליכוד. חבריה מיהרו לאשר את תוכנה. חלקם לא הסתיר את קנאתו בח"כ הצעיר שהקדימם במהלך פופולארי. שכן הצעתו של רייסר נושאת בחובה כפל-דיבידנד-פוליטי. במרכזו היא תתקבל ברצון. גידושו של מאיר כהנא מן המירוץ יזרים אלפי קולות לליכוד. הם עשויים להוסיף מנדט בכנסת הבאה. התחיה וצומת ייהנו. אולי. מרבבות קולות שהיו הולכים ל"כך". זה נוח יותר לליכוד בבואו להרכיב ממשלה.

גם ההצעה לסלק את המתקדמת מהמירוץ תעניק לרייסר תמיכה אוהדת בגוף הבוחר את ח"כי חרות. זה ארבע שנים נוח לח"כי הליכוד למקד את ביקורתם במחמד מיעארי ומתי פלד. היא גורפת בתשואה כתתית שמנה, כפי שידעים מנסיונם מיכאל איתן, אהוד אולמרט, עוזי לנדאו ומרים גלזר-תעסה והיא מסבכת את מפלגת העבודה. בצמרת המערך מתחבטים איך לנהוג בהצעת רייסר. מעריכים כי המערך יתקשה להצביע נגד כהנא אבל לתמוך במיעארי ופלד. רייסר תקע עצם בגרונם של שמעון פרס וחבריו.

למערכת הפוליטית יש עתה כלים חוקיים לממש את הצעת ההרחקה של שתי הסיעות הקטנות. גזענותו של כהנא נודפת כמעט מכל נאום שנשא במליאה. ערעור המתקדמת על אופייה היהודי של ישראל, או קשריה עם ארגוני המחבלים הם עניין יותר קשה להוכחה. המסמך הרשמי שאושר בנושא זה בוועידתה לפני שבוע היה זהיר ומנוסח היטב ולא סיפק חומר תבערה לרייסר.

אך הליכוד עוקב זה זמן אחרי כל התבטאות היוצאת מן המתקדמת. הוא צבר ארכיון המיועד למיעארי ופלד. דברים מהסוג שהשמיע השבוע מיעארי על אינתיפאדה עתידית בגבולות הקו הירוק אינם מתפרשים כניתוח ואזהרה אלא כאיום ישיר ובוטה. נימה כזאת לא נעדרה מהערותו. מבחינה זו איחר השבוע פלד לקבל בפני יושב ראש הכנסת שלמה הלל על ה"ווטרגייט של הליכוד", שמאיים לבלוש אחרי המתקדמת. העיקוב מתקיים כבר ארבע שנים. מטרתו המוצהרת היתה למצוא הוכחות שיצדיקו את הפסילה המוצעת.

הכבוד העינייני אינו באיסוף מידע פוליטי. גם לא ביכולת לעשות שימוש בכלים החוקיים, שלא עמדו לרשות הרוב הפרלמנטרי בסיבוב הקודם כן הכריע בג"ץ לטובת כך והמתקדמת. השאלה היא אם אין דרך אחרת, יותר לגיטימית ודמוקרטית, למאבק מפלגתי. הליכוד, למשל, יכול להביס את כך בלשון פוליטית יותר נקייה. במקום לפסול את הרשימה — להכריז בצורה מוסמכת בוועידתו הקרובה כי יהיה אשר יהיה כהנא לא יובא בחשבון במגע"ן הקואליציה הבאה. בברירה בין ממשלה בהשתתפותו לבין מסירת השלטון למערך — מעדיף הליכוד את הכתרת פרס על פני הברותא עם כהנא.

החלטה כזאת תספיק כדי לצמצם את סיעת כך לממדיה הנוכחיים. אך הליכוד אינו מסוגל לקבלה. יותר קל לטעון כי אילו ידעה הדמוקרטיה של ויימאר להתגונן היתה פוסלת את אדולף היטלר מבעוד מועד — טענה שלא ניתנת להוכחה. כך או כך, אם יתפס כהנא למבדים מפלצתיים חוץ-פרלמנטריים תהיה השפעתו ניכרת בזירה הישראלית גם בלי חסינותו.

כן לגבי המתקדמת. חד"ש-רק"ח היתה מאושרת לראות את מיעארי ופלד מחוץ למשחק אם כי לעולם לא תתמוך בכך בגלוי. המערך היה מצטרף לקומוניסטים. אם זה כה חשוב יוכל גם פרס לקבל הכרעה מחייבת לפיה לא ירכיב לעולם ממשלה שתביא בחשבון את תמיכת המתקדמת. הוא לא יעשה כן.

מבחינות אלה הצעת רייסר היא הדרך הקלה אבל לאו דווקא הנבונה והאחראית. היא פוטרת את הגושים הגדולים מלקבל על עצמם התחייבות לחסוך מן הדמוקרטיה הישראלית מצב מביך של פסילת רשימת מועמדים שכבר נמצאת בכנסת והתברר שיש לה אהדה מסוימת בציבור. היא גם אינה מבינה כי יש תועלת מסוימת — אמנם שולית — שגורמים קיצוניים המשתתפים בפעילות הפרלמנטרית מרסנים את עצמם על פי כללי המשחק ההוגנים בכנסת.

עם כוח ומוח

מאת אמנון רובינשטיין

למדיניות היד הקשה בשטחים דרוש כיוון ברור יותר מאשר מענה ללחצים שמפעיל "גוש אמונים"

האם מישהו מתנדב להסביר לי, מה היא, בעצם, מדיניותנו כלפי תושבי השטחים? דבר אחד מקובל על כולנו: חובתו של צה"ל לשמור על הסדר ועל החוק — תפקיד קשה וכמעט בלתי-אפשרי ללא סיוע בתחום המדיני.

אך מה היא המדיניות מעבר לכך? לפני זמן קצר היתה המדיניות הרשמית לתת למוחרים הפלשתינאים לקיים את שביתתם, ולא לאלצם לפתוח את החנויות. בסיור שערכתי בעזה, הוסבר לי כי מדיניות הממשל היא "שיתבשלו במיץ של עצמם", וכי "יש לנו מספיק צרות גם בלי לאלץ אותם לפתוח את החנויות בכוח". ואכן, איני מכיר בי מוק אחד המצדיק שימוש בסמכויות חירום ובכוח פיזי, כדי לאלץ סוחרים לפתוח את חנויותיהם. בלאו-הכי שביתות המסחר הן חלקיות, ואינן מונעות אספקה חיונית לתושבים בשעות האחרות.

פתאום, ללא הודעה מוקדמת, [illegible] פעולה משטרתית [illegible] ספרי ירושלים [illegible] המורדים: הם מושלכים למעצר, ואגב מתבשרים על מדיניות חדשה: היד הקשה תפעל עתה נגד הסוחרים השובתים. למה? ככה. אך בתוך זמן קצר חלה תפנית נוספת: מישהו שם למעלה משנה דעתו, והסוחרים משוחררים מהכלא ומשפטם נדחה. מה היתה מטרת הפעולה? האם מישהו מאמין כי הבאה למשפט תהיה שקולה בעיני הסוחר הערבי נגד איומי הרצח של אש"ף? ומה הכוונה במעצרים שנעשו בהמולה גדולה לדחוף את שארית האוכלוסיה המתונה-יחסית לזרועות הקיצוניים?

ומה פשר משטר הסידורים שהונהגו לפתע על הציבור הפלשתינאי מעולה מה היעד המוקף מאחורי הריסת אלפי עצים לעמוד בתודים אינתפאדיים? האם גם כאן הכוונה היא להשניא עוד יותר את הממשל הישראלי — אם ניתן בכלל להגביר שנאה זו — וללכד את הציבור הפלשתינאי כולו מאחורי הגורמים הקנאים ביותר? ומדוע פוצצו בתי תושבים בביתא, עוד לפני שהסתיימה החקירה, והפעולה נעשתה בצורה כה חפוזה, עד שהיא כללה גם ביתה של משפחה שהסתירה את אחד הנערים מזעם הפורעים (אגב, שר בכיר ב"תחיה" הביע באוזני התקוממות, חשאית כמובן, נגד מעשה חמור זה של פיצוץ בתים כמענה ללחץ של "גוש אמונים").

התשובה לכל השאלות האלה היא שאין תשובה. יש תגובות — ספורדיות, רגשניות, נמהרות — אך אין מדיניות של ממש.

* * *

הייתי רוצה להציע כאן מדיניות ברורה המבחינה מה אסור ומה מותר, מה חוקי ומה לא חוקי. נגד אלימות יש להשתמש בכוח במסגרת החוק הסמכויות. ביטוי אחר של מחאה פוליטית מותר ואין לדכאו. הפגנה לא-אלימה; עצומה ומחאה; שביתת מסחר ו"עוצר-מרצון".

נגד אלימים ומתפרעים יש להשתמש בכוח ולהביאם לדין. אך גם לאלה מגיעה, על-פי המלצת בית המשפט העליון, זכות ערעור. בצד המעצר המינהלי, חייבת להיות קיימת הזכות המינימאלית של ביקורת שיפוטית כלשהי — זכות זו בוטלה באחרונה בהוראה, וראוי להחזירה לקדמותה. סידורים אחרים, שאין להם קשר להתפרעות ולאלימות, אסור ומזיק כאחד.

מדיניות כזו לא תפתור את הבעיה הקיומית שלנו. אך היא תמנע החרפה נוספת, תעצור את תהליך הברוטליזציה הפוגע כה קשות במוסרנו ובתדמיתנו.

איך הם אומרים שם ב"עבודה"? "זה עם כוח ומוח". אני מציע שלפני שהם באים אלינו עם סיסמתם, ישכנעו את עצמם בבדיקתה.

בעולם היהודי / אליהו סלפטר

האיום של ג'קסון ולה-פן

תוצאות ראשונות בבחירות למועמדות לנשיאות בשתי מדינות בעלות האוכלוסיה היהודית הגדולה ביותר במערב מעוררות חששות כבדים בקרב הציבור היהודי: המדובר, כמובן, בהצלחותיו של המתחרה השחור למועמדות לנשיאות מטעם המפלגה הדמוקרטית בארה"ב, ג'סי ג'קסון, והמועמד לנשיאות בצרפת מטעם "החזית הלאומית" ז'אן-מארי לה פן. אם כי יש מי שמבקשים לשבץ את שתי התופעות בסימנים בתחיית האנטישמיות בעולם, לאמיתו של דבר, שני המקרים שונים זה מזה והמשותף העיקרי להם הרגישות היהודית המוגברת לפעול בעוד מועד לבלימת הסכנות.

ג'סי ג'קסון הצליח להשיג, לפי שעה, מקום שני ברשימת המתחרים הדמוקרטים בארה"ב. חששם של היהודים מתייחס הן לעברו והזהות של ג'קסון והן לשאלה הרחבה יותר של היחסים המשתנים בין היהודים והשחורים באמריקה. היהודים זוכרים לג'קסון התבטאויות אוהדות למנהיג ערפאת, את צילום חיבוקיו עם יאסר ערפאת, את השם "היימי-טאון" (היימי הוא שם גנאי ליהודים) שהדביק לעיר ניו יורק, ומעל לכל זוכרים היהודים את ידידותו עם לואיס פרקהן, מנהיג "המוסלמים השחורים" האנטישמי המוצהר (שכינה את היהדות "דת תעלת הביוב").

ג'קסון עשה שורה של מחוות להשתחרר מכתמי האנטישמיות כי עברו. התנצל על הערותיו, הסתייג מהערות פרקהן, הסביר שנפגש עם ערפאת כדי לנסות למתן עמדותיו וכו'. הוא הצליח לגייס תומכים משורות השמאל וגם מנהל מערכת הבחירות שלו הוא יהודי. אך הרוב המכריע של היהודים לא שוכנע. הם מצביעים על הבעת תמיכתו באש"ף, תמיכה מאסיבית של הקהילה הערבית האמריקאית במועמדותו, ובעיקר הם מזכירים שפרקהן ממשיך במסע תעמולה למען ג'קסון — וג'קסון לא הסתייג באופן חד-משמעי מפרקהן.

היהודים היו, בעבר, ראש המערכה לזכויות הכושים בארה"ב. אך זה השתנה בתקופה האחרונה כאשר האנטישמיות הישנה בקרב חלק מהשכבות העממיות השחורות חדרה גם לשורות האינטליגנציה והמעמד הבינוני השחור המתרחב. ההתנגדות לג'קסון חריפה ביותר כיום דווקא בקרב היהודים מהמעמד הבינוני-גבוה, כור מחצבתם של הליבראלים. אך בנושא מועמדותו יש תמימות דעים רחבה בקרב כל השכבות היהודיות: במדינת ניו יורק קיבל ג'קסון 37% מקולות הבוחרים הדמוקרטיים, אך רק 8% מהקולות היהודיים הדמוקרטיים. דוקאקיס, הצועד בראש הרשימה, קיבל שה"כ 51% מהקולות הדמוקרטיים, אך כ-75% מהקולות היהודיים בתוכם.

ג'קסון: לא שיכנע את היהודים

* * *

גם בקרב תומכיו של לה פן יש מספר יהודים המודיעים שהוא אינו אנטישמי. אך גם החוששים מהצלחתו וגם הנבוכים להילחם בו, הבמה שהוא מייצג גדולים יותר בצרפת. לה פן "מבגץ" על מוסדים גזעניים ואם כי נזהר מלהשמיע הערות אנטישמיות, יהודי צרפת מודעים לקשר בין מגמות — המופנות כרגע נגד המהגרים והפועלים הזרים הערביים — לבין האנטישמיות. היהודים מודעים גם לכך שבסביבתו יש משתפי פעולה לשעבר עם הנאצים ומבחינה אידאולוגית מהוות דעותיו בעלות הגוון הפאשיסטי המשך של הרעיונות והתנועות הפאשיסטיות והאנטישמיות הבוטות בחלק מהימין הצרפתי מאז המאה ה-19. היהודים לא שכחו גם שאך לא מזמן הגדיר לה פן את תאי הגזים של הנאצים כ"פרט קטן" של מלחמת העולם השניה. העובדה שיותר מ-4 מיליון צרפתים נתנו קולם לאיש זה זעזעה, יותר מכל השאר, את יהודי צרפת.

אך כדאי גם להדגיש את ההבדל היסודי בהשגי הבחירות בין ג'קסון ללה פן: בארה"ב אין תנועה אנטישמית בעלת משקל וג'קסון, המצליח בעיקר בקרב השחורים, זוכה לתמיכת לבנים שלא מייחסים חשיבות לכתמי האנטישמיות בעברו. לה פן, לעומת זאת, מתחזק על רקע סיבובי תחיה חדשה של תנועות ימניות וניאו-פאשיסטיות במערב אירופה והוא צובר תמיכה בין היתר, דווקא בגלל עמדותיו הגזעניות הבוטות והאנטישמיות של חלק ניכר מבוחריו.

גויים שהצילו יהודים

ישנה התעניינות גוברת בלא-יהודים, אשר במלחמת העולם השניה סיכנו את חייהם כדי להציל יהודים. מוקד גליונו האחרון של כתב-העת "דיימנשנס" הנמצא לאור ע"י "הליגה נגד השמצה" של בני ברית, הגליון כלו מוקדש לנושא זה ומודגש בו, כי עד לתקופה האחרונה, התעלמו ממנו החוקרים בחשבם כי זאת היתה תופעה שולית.

לפי הערכת דניס קליין, מנהל המרכז ללימודי השואה של "הליגה", כאחוז אחד מכלל אוכלוסיית אירופה סיכנו ביודעין את חייהם כדי לסייע ליהודים. הם הצילו בין 70,000 עד 200,000 נפש.

מדובר ביהודים שניצלו הודות לכך שגויים סיכנו חייהם למענם. המספר הכולל של יהודים שניצלו בעזרת לא-יהודים הוא גדול יותר. אלפים ניצלו ע"י "הדרכונים" שהוציא הדיפלומט השוודי ראול ולנברג בשלהי מלחמת העולם בבודפשט. ממשלת פורטוגל העניקה רהביליטציה לסוסה מנדס ששימש קונסול פורטוגל בבורדו, כאשר הנאצים פלשו לצרפת ב-1940. המוני פליטים וביניהם יהודים רבים הציפו את דרום צרפת ומנדס, אשתו וילדיו עבדו בקונסוליה שנשארה פתוחה יומם ולילה במשך שלושה ימים, והנפיקו אשרות לפורטוגל לכ-30,000 פליטים, ביניהם כ-10,000 יהודים. מנדס נקרא לשוב לליסבון, פוטר משרות החוץ ללא גימלה ונפטר בעוני ב-1954. רק עתה, כמעט 45 שנה אחרי המעשה, נתקבלה בפרלמנט בליסבון החלטה המחזירה אותו באופן סמלי לשרות, עם כל הזכויות.

היסטוריונים משתדלים עתה להבין איך ולמה סרבו אנשים מסויימים להשמע להוראות האנטישמיות והתנגדו ללחצים והסכנות להשלים עמן. יש המסייגות גוברת מצד אוכלוסיה אירופית לשלם קונצנזוס הקורבנות. מבצעי המעשים ההומניים שעמדו מנגד כתב דניס קליין.

הרב הרולד שולוייס, מייסד "הקרן לסיוע לחסידי אומות העולם הנוצרים" שנועדה לאותה לחבר חקר השואה של הליגה, מציין כי יש להתמודד עם השאלות שאופיינו את רוב הציבור ה פרשנות לתקופת השואה. "לא כל הגויים תמכו בסדר נגד היהודים, ולא כל מי שהתנגד לו היה קדוש." להבהרת המודעות שלא-יהודים רבים התנגדו לשואה ואף סיכנו חייהם "להצלת יהודים יש חשיבות גם כיום: מודעות זאת מחזקת את התקווה, בעיקר בקרב גורמים יהודיים קיצוניים, לנמק עמדותיהם בסיסמה "כל העולם נגדנו"."

מצב-רוח / ב. מיכאל

ביתא ב'

אירוע קטן. שגרתי. מתנחל יורה בערבים. הרג אחד, פצע אחד. בלשונו הצמגורת של "מעריב": "רועה ערבי נהרג בירי" יום ה', 6.5, עמוד ראשון, פינה ימנית עליונה, טור אחד. ניתן לקריאה גם בעין לא מזוינת.

כמה הולם וכמה נאה, ביום שבו נערכת הפגנה לזכרה של תרצה פורת, שנורתה בידי מתנחל אחד. יוצא איש ההתנחלות שילה, ומזכיר לנו את הלקח האמיתי של אירוע ביתא.

מתוק ממש לאסוף את קטעי המידע ולהרכיב את הפסיפס כולו. ל"ג בעומר. שעה ארבע אחר-הצהריים. מתנחלת משילה מציצה מחלון ביתה, ומה רואות עיניה הצופיות. ארבעה. או חמישה. רועים ערבים מתקרבים באופן חשוד עם עדריהם על כרי המרעה. אהה. האבנים שוב עטו על הכבש. כל תושיה נרדמת. רועה ערבי בגדה-המערבית — היש משהו חשוד יותר? המתנחלת נכנסת מיד לפעולה. היא מזהירה לרכז הביטחון על התופעה המסתורית. לא להיתם נכתב באחד העיתונים כי אותה מתנחלת גרה "באחד הבתים הקיצוניים של ההתנחלות". ללמדך כי אפילו במקום שבו כל הבתים קיצוניים, יש קיצוניים יותר ויש קיצוניים פחות.

הכדורביטחון מעביר בקשר הוראת כוננות. מכונת המלחמה נכנסת לפעולה. אחד המתנחלים אשר שנה את פרקו בתורת המלחמה, יודע כי ההגנה הטובה ביותר היא ההתקפה. הוא (ויש אומרים כמה וכמה מתנחלים) יוצא לקראת חוליית הרועים וכנופיית הכבשים שלהם. ההסתערות נושאת פרי: לכוחות הרועים הרוג ופצוע (כלומר, כ-50 אחוז מהכוח הרועה נפגעו). אין נפגעים לכוחותינו.

מקורות המקורבים אל המתנחל-היורה גורסים כרגיל כי ארבעת הכלבים הרועים ואף מתנחלים) מיידים אבנים. המתנחל ירה באוויר בריקנות פרנסית וניקב את האוויר שבין אחת של אחד הרועים, ואת האוויר בבטנו של אחר (לאוויר שלום).

מכונת התעמולה הערבית גורסת כי המתנחל הקים מכתי אש לאבנך שהוא ירה בזריזות אלדורבית ממש. מלה של מתנחל מול מלה של שלושה ערבים. אחד מהם פצוע. היש ספק מי דובר אמת?

רק אנטישמים ממש יהינו להרהר שאולי אין זה הגיוני באופן מיוחד שארבעה רועים ינסו להתגנב אל התנחלות עם עדריהם. וכי מה יעשו לאחר שיבצעו את זממם? יברחו ויגררו את העדר מאחוריהם? ואולי אין זה הגיוני באופן מיוחד שרועים ערבים ליד גדר של התנחלות יתעודדו באבנים על מתנחלים חמושים.

ואולי הרבה יותר הגיוני להחשב כי מה שאירע הוא בעצם כך: המתנחל מלא יוחנה הבנתית, צעד אל הרועים. אמר להם: "יאללה הזמנזוני" המנולים התעקשו לא ללכת. אולי אפילו אמרו "למה? מה ישו? מה עשינו?" המתנחל ירה. "יאללה יאללה רוחו" ואולי אמר הרועים השיב תשובה חצופה והמתנחל לקח על ההרג, כי יומרי-צייתנות ערבית מעלה לו את הדם לראש, ואת הכדור לקנה.

בכל אופן צה"ל חוקר סביב להפיק שוב חקירה ליעומק, ולכן היא תיקה הרבה: הרבה זמן, במקרה הרע, שלושה חודשי מאסר על לינה בבית. במקרה הטוב, שלוש שנות מאסר על תנאי. במקרה האידיאלי, כלום. עוד חקירה שלא תסתיים לעולם.

והמוכיח עולה כי פעם בעבר ההוצג, הגורדה כל מיני מיעוטים כ"חופשים כציפורים" ("פוגלפריי", במקור הסטנטנבי). עליהם הצליל הפיוטי, הכוונה היא לכך שהם מותרים בציד כציפורי-בר. השופך את דמם, יהיה נקי. והלא הפלשתינאים תמיד טוענים כי כל מבוקשם הוא להיות חופשיים. אז בבקשה.

صكا من الاصل

דלותן של מלים

מאת ציונה שמשי

תערוכת צילומיו של דויד רובינגר ב"מגדל דויד" בירושלים וספר צילומיו "עד לתקופה — ארבעים שנות צילום"

דויד רובינגר צלם מעולה ונפלא. על לדעת זאת לכל מי שחי בארץ ועוקב אחר המתרחש בצילום במשך שנים רבות. כדי לראות זאת בבירור בתערוכה צריך לעבור קשה. תערוכה במגדל דויד, שהוא אתר מיוחד ואלגנטי עם ריח של טיולי ווק'לארץ, כרוכה בשעות לא הגיוניות ובטיול רגלי ארוך ומייגע במדרגות. אני מקווה שהתערוכה זו תעבור כל פינה אפשרית בארץ ותזכה לחשיפה הראויה לה.

התערוכה — צילומים נבחרים מתוך אין ספור שצילם רובינגר — עוסקת בשני רבדים שונים. האחד הוא בחירתו האוית של הצלם, שהיה בכיסם בעת ההתרחשויות, נתן להם את פיהוס האישי בבחירה אחת מני רבות וקבע להן נצח שייזכר כזה גם על ידי אלה שהיו שם. החשוב יותר ובא לידי ביטוי בתערוכה בצורה נפלאה היא עובדת היות רובינגר אמן גם אלי כשלא התכוון לכך.

יופיים של הצילומים פשוט מהמם. בין האור והשחור, בהדפסות בעולות שבמעולות (של קרמין ארקולנו בבית יזוק על נייר איל־פורד) וצילומי הצבע כאילו נטבלו באמבטיית אור. הכל מדויק שבמדויק. גם בפעולה הבודדת של לחיצה על הבצלמה או בפעולה האיטית של איתור הזווית הרצויה, גם היא במצב רגעי ומהיר. שלמותם של הצילומים היא חוויה בתערוכה. זוהי תערוכה המראה את כוחו של יוצר כל הזמן, כל הימים. בכל מעשיו, האתגר אפיוני ליוצרים היום, הצאווים בהתרחשויות כבסיס ליצירה, מנסים להתמודד עם המאורעות ומציפים את הארץ בתערוכות "מצב".

רובינגר: דיוק מדויק שבמדויק

אפשר בקלות לנתח את כל הצילומים. כמעט בכל אחד מהם הולכות שמשמעותן רבה מהנראה במבט ראשון. צילום גולדה, למשל, בזיהוך מעל לנעליה המפורסמות, כשרגליה הופכות לזוג עמודים תומכי מבנה כמוהו; צילום הנגנה נגר. השילומים כשהאור הבוקע מהצילום נותן לו כוח של יום הדין המוכר מהרבה יצירות בתולדות האמנות; או טדי קולק בצילום קלאסי של פרסום בדיזות, אך כולו קאורדינטות מצטלבות היוצרת פעילות האנרגיה ואי שקט שאין כמוה באפיינות את האיש. בחירת גודל הצילומים בתערוכה משמעותית מאוד, שכן רובינגר מצלם בהסיבה של יזום המסתכל והוד המגוי.

ככל שהכרחי להרבות בסופרלטיבים לתערוכה ועידוד לראות אותה, הספר שיצא תחת השם "עד לתקופה — ארבעים שנות צילום" (הוצאת "נהר" ו"ידיעות אחרונות") פשוט מרודש. את יופים של הצילומים אינו מצליח להעביר כלל. הדפסות הצבע רעות ממש. עיצוב גראפי (אלעזר גלעד) מתכר יתר צילומים הדרים אי נחות רבה.

מה שאינו מובן הן הוללות מילוליות המתלוות לספר. בתערוכה, הכותרות המזהות כתובות בשלוש שפות ומעלות נשכחות בזכרון הקיבוצי שלנו. בגירסה העברית של הספר (כלאמר הגירסה המיועדת לקהל הבית, גיבור הצילומים) מושמטות כותרות משמעותיות מה תערוכה, כגון "אכלים אחר יום האדמה" ההופך להיות תאריך שקשה מתם כה לזכור, או כותרת "היום השביעי" רבת המשמעות הופכת בספר לסתם "רבין הדייה".

השמטות מילא. אבל התוספות שבספר (איני יודעת מי הוסיף אותן) ממש בלתי נסבלות, מתחכמות וקשות לעיכול. דוגמאות: "הפעם האחרונה ששמחו בארץ ישראל" ...מוכרחים להיות שמח" על צילום אנשים על טנק בעת הורדת החלוקה, או "מה שאולי מצחיק את הסעודים בדרך לבנק" על צילום נפט פורץ ב"הלץ 55". נוראות הכותרות כמו זו שמתחת לצילום מרטין בובר "תיעוד של גוע שנכחד במלשתינה" או מתחת לזו של טדי קולק "המנהג יהודית־דינאמית שברבורה עלינו". צדק טדי קולק בהתנדרויות לספר כה כתב על דלותן של המלים לעומת הצילומים והרגש חוכם קטע התשובה של רובינגר על מותם של צלמים. צלם וארם נפלא רובינגר.

חובת האמן והמנהיג

על דברי ראש הממשלה בטכס "פרס יצירה", שהוענק למלחין דן יוחס

מאת נתן מישורי

כשאמר כבוד ראש הממשלה, יצחק שמיר, במסגרת נאומו בטכס הענקת "פרס יצירה" מטעמו, שהעיסוק ב"דברים הבריאים" שלו ושל עמיתיו, אחת מטרתו — חיים נורמליים, חיים של תרבות, יפה אמר. התפנותו לעניין זה של מסירת פרס למלחין דן יוחס, אכן ראויה לברכה ולדוגמה לאחרים.

אך כשטען שמיר, שיש לשמור על הציצה בין אמנות לנושאים הפוליטיים וכשדיבר "כנגד אמנות מגויסת ותבע שמה שקרה ב"פסטיבאל השירה" לא צריך לחזור, התבדר שיזוז אל האמנות, ואולי גם אל התרבות בבללותה, הוא כאל תופעה שמחוץ לחיים הסובבים אותו, ושרצונו היא שמטוב שיוצרי האמנות והתרבות יותירו עצמם כלואים ברלת האמנות של העשייה עצמה ויימנעו מתגובות על דרכי העשייה של "מכבי האש".

יוס שכזה, לדעת רבים, הינו בבחינת שגיאה קשה ודוגמה שלילית. אמני אמת, אצלנו ובשאר ארצות העולם, לא רק מודעים היטב לסובב אותם וכואבים אישית את תחלואי החברה, אלא הם אף מסוגלים לבטא זאת ביתר עוצמה משאר אנשים. במסגרת תרבותנו שלנו, העברית, אין ספק שיש לראותם כנביאים וכבני הנביאים הקדמונים.

ומכאן — חובה כפולה, על האמנים (ואנשי התרבות הרגישים) חובה להוכיח את העם ומנהיגיו, ועל המנהיגים חובה להקשיב להם ולנהוג כדוגמת דוד המלך ונתן הנביא. נפשר תיגר ואושיות מדינתנו, היקרה לכל היושבים בה ואף לגולים ממנה מאוחם, מטשטשות ומשאר טעמים, יתחזקו או עשרות מונים.

פרופ' עמי מעייני, יו"ר באמבי הפרס, גילה את אוזני הנוכחים באותו טקס, שנתות מעמד המוסיקה בארצנו מזה של הספרות. סופרים זוכים בעשרה "פרסי יצירה" מדי שנה, ואילו המוסיקה — באחד בלבד. זהו מעוות שיש לתקנו.

עם מעט עזרה מידידים

האופרה הישראלית החדשה פותחת סדנה לזמרים בסיוע מומחי ה"מטרופוליטן"

בזמן דורינמן שייכת לצוות של המטרופוליטן אופרה היוקרתית. מאות, אם לא אלפי זמרים למדו אצלה איך לשפר את הופעתם ושירתם ברפרטואר הצרפתי והאיטלקי. כשהיא שומעת הקלטה של מונסרא קאבאייה, היא עדיין נוכחת כיצד עמדה הסופראנו הידועה מאחוריה, ליד הפסנתר, ולהבה על כתפה בסתרים הגבוהים. עושה רושם שמה שדורינמן אינה יודעת על אופרה אינו ראוי לידיעה.

בפעם הראשונה היא הגיעה לישראל לפני ארבע שנים, יחד עם שרה קלדוול, בכל המאמצים הראשון לייסד בישראל להקת אופרה חדשה. המאמצים ההם לא יצאו לפועל, אבל עכשיו, כשהאופרה הישראלית החדשה עושה את צעדיה הראשונים, פותחת ופותחת עם כל הפקה, יכול היה גם רצונה של דורינמן לסייע לזמרי האופרה הישראלים להתממש.

במאמץ משותף של עיריית תל־אביב וחובבי אופרה בארצות הברית, קמה תכנית השתלמות לזמרי אופרה, בה ילמדו יחד ישראלים מבטיחים (בתשלום נמוך; יחסית) וזמרי אופרה אמריקאים צעירים (בתשלום גבוה יותר). מדובר בהשתלמות בת חמישה שבועות (מסוף יולי עד סוף אוגוסט) בתל־אביב. הכוונה היא לא לאירוע חד פעמי, אלא להקמת "מכון לאמנות קולית" שיתקיים בישראל מדי שנה, ויקיים פעילות גם בין סדנה אחת לשנייה.

בזכות נסיונה והיכרותה (וכל האנשים שהיו חייבים לה טובה, אי פעם) הצליחה דורינמן להביא לארץ שמות כמו שריל מילנס, רנטה סקוטו, מינון דאן או לואיס קווי־ליקו, שיהיו מוכנים לגלות סודות מקצועיים לזמרים צעירים. גם מונסרא קאבאייה הבטיחה בעתיד לתת כיתות אמן במסגרת זו. השנה זה עוד לא ישתלב בתכניותיה.

עתה היא נמצאת בארץ עם לאוריי סגירה, הממונה על התפתחותם של אמנים צעירים ב"מטרופוליטן" ועם המנצח־סופראן נדה קאסאי. יחד עם זמרים ישראלים הם שומעים את המועמדים הישראלים להשתתף בקורס הזה. הם קיימו בחינות כאלה כבר אלפי פעמים. הם יודעים מה הן התכונות שכדאי להשקיע בהן, וגם מתי כדאי להגיד לבעל התקוות האופראיות שלא יבזבז את זמנו וזמנם. הם מקווים שנסיונם יאפשר לצעירים הללו, שלא להמציא את הגלגל מחדש, אלא להיבנות על חכמתם של בעלי ניסיון.

אנשי האופרה הללו אינם יהודים. [illegible] ליים טהורים, הם מודעים היטב שקשה היה להקים את הסדנה הזאת בניו־יורק, כי הרי בה אין כבר כל מימד חלוצי. לעומת זאת, בישראל, על אף המצבים הפוליטיים הקשים, בכל זאת יש מאמץ חלוצי של הקמת להקת אופרה חדשה. הישראלים שמשתתפים בקורס, אמורים להשתלב בעתיד בהפקות האופרה החדשה. מבחינתם, זוהי גם אפשרות להיות מעורב בעשיה אופראית שאינה כה שמרנית, מכובדת ובידך לאומית כמו ה"מטרופוליטן".

דורינמן תהיה כאן במשך כל הקורס. קאסאי וסגאייר באו רק לבחינות. אבל דורינמן מבטיחה שבמשך הקורס יהיו כאן מיטב המורים לכל המיגוון של הרפרטואר האופראי לסוגיו.

דורינמן אומרת שאמנים גולים אמיתיים אינם חוששים לחלוק מניסיונם עם צעירים מוכשרים. ובאמצעות סדנה זו בית אופרה מבוסס כמו המטרופוליטן — לא כמוסד, אלא כיחידים מתוכו — מחלק מניסיונו עם האופרה הישראלית החדשה.

שאלה של עיתוי

האופנה האחרונה של אורחי פסטיבאל ישראל – מודעה בתשלום ובה דעתם על מדיניות ישראל

הבעיה העיקרית של המודעה, בה ביטאו מוריס בז'אר ולהקתו את תחושותיהם לפני בואם להופיע בישראל בעיצומם של האירועים בשטחים, היא, שהיותה זו המודעה השנייה. אריאן מנושקין כבר הביעה את דעתה בעניין זה באופן ברור ונחרץ.

אפשר לטעון כלפי מפרסמי המודעות שאל להם לטוהר את אפם לעניינים בהם אינם מבינים, ושיעסקו באמנות במקום בפוליטיקה. אבל לעומת במקרה של מנושקין מדובר באנשים בעלי מודעות פוליטית, שאמנותם היא בעלת משמעות פוליטית, ושהיו להם היסוסים של ממש אם להופיע את האירוע בגלל המדיניות של ישראל. הם גם היטיבו לנסח את מה שהיה להם לומר.

אנשי בז'אר יכלו רק לצטט את המודעה של מנושקין, ולהוסיף משלהם, אגב ציון שבהיותם רקדנים אינם מיטיבים להתבטא כאנשי התיאטרון. כמה נכון. כל מה שאינו מנושקין במודעתם הוא בלבול. מה שמתחפש לי מסרים בעלי משמעות. יש להניח שאחרי שהיא באה אגב פרסום מודעה, הם לא יכלו שלא לפרסם משהו. לחץ חברתי. יש להניח שאילו היא היתה מודליטה לבטל את בואה, גם הם לא היו יכולים לבוא. הם היו צריכים לדעת שבאמנויות, כמו בפוליטיקה, הכל הוא שאלה של עיתוי.

מובן שיש אנשים שעצם פרסום מודעות כאלה מקומם אותם. צעירי חירות כבר הודיעו שיפגינו לפני האולם בו מופיעה מנושקין. אילו נותרו עוד כרטיסים להופעות "תיאטרון השמש", בעת פרסום המודעה, יש להניח שהיו קונים כרטיסים כדי להגיע באולם ולהפריע למהלך ההצגה. זה כבר היה ב"סינדרום ירושלים", וצעירי חירות הוי יכולים לעשות כל דבר טוב יותר מצעירי "התחיה" או צעירי "כתבא".

לעומת זאת, המודעה של בז'אר התפרסמה כשיש עדיין כמות לא קטנה של כרטיסים למכור לשלוש התכניות שמביאה להקתו לארץ. זה לא מפני שאנשים אינם רוצים לראות את בז'אר, אלא מפני שלהקה מקיימת הרבה הופעות באולמות גדולים יחסית. לא אתפלא אם יהיו אנשים שירצו להפריע למהלך הצגות להקת המחול הידועה. הם בוודאי ימצאו תכנים פוליטיים גם ב"פולחן האביב", או "הבולרו". שלא לדבר על "כתפות מעולות של בז'אר... או אפילו ב"היריבוק" שהיא עבודתה החדשה, שהוכנה במיוחד לפסטיבאל ישראל. מה לעשות, בז'אר הוא כוריאוגרף טוב יותר משהוא פוליטיקאי, ולפסטיבאל ישראל הוא בא עם הריקודים.

המשחק האפנתי החדש

אמנות ואומנות עם תוכן יהודי, עם ובלי תכלית, בירידי הבינלאומי השני ליודאיקה

ב–17 במאי תתקיים בגלריה "סותבי" בניו־יורק מכירה פומבית של הבראיקה ויודאיקה. ספרים, כתבי־יד או משחקים בעלי תוכן יהודי "יימכרו לכל המרבה במחיר. ולפני המכירה עצמה באה הגלריה להציג חלק מהם בירייד הבינלאומי השני בבנייני האומה בירושלים. פריט מס' 267 במכירה הוא "המשחק האפנתי והחדש של היהודי". זהו לוח משחק ויקטוריאני (משנת 1807) בו מגלגלים המשתתפים קוביה, ומשתדלים לא לעבור במשבצת בה מצוירת דמותו של יהודי האוחז בידיו שק מטבעות, כדי לא להאליץ להפקיד כסף בירידה. המשחק עצמו הוא אולי בעל ניחה אנטישמית, אבל בוודאי יימצאו חובבי יודאיקה שישמחו לקנותו בסכום של בין 2,000 ל–3,000 דולר.

ראש מחלקת היודאיקה והאמריקה בגלריה "סותבי" הוא דניאל קסטנבאום, המציג בגאווה את מה שהגלריה שלו תמכור, ומוכן לספר שבתחום הזה מסתובבים בעולם הרבה פריטים גנובים. ידוע, למשל, שכשנפטר אברהם שרייבר שניהל את הספריה היהודית בבודפשט, באו הרבה סוחרי יודאיקה לבודפשט והצליחו להוציא מאלמנתו בטעונות שווא הרבה פריטים יקרי ערך. יש גלריות המקפידות לברר את זהות כתבי־היד או חפצי היודאיקה המוצעים להם למכירה.

השיחה עם קסטנבאום התנהלה ביום בו התפרסמה בשני עיתונים ידיעה על כך שפריט במכירה הפומבית של "אגודת חובבי היודאיקה" חשוד כגנוב, וכי מכירה זו היא חלק מן הירייד הבינלאומי השני ליודאיקה. המכירה של אותה אגודה התנהלה בהצלחה רבה במלון "מלזה" והמאבק ארוך התנהל במהלכה בין סוחרי כתבי־יד מניו־יורק וקהילת מנהיים שרצתה לרכוש את ספר הקהילה, אך היו לה רק 70 אלף דולר. הספר חזר לקהילת מנהיים, לאחר שהסוחרים שהודעו במזיד שוכנעו לוותר על המציאה. לעומת זאת, מנהל הירייד, העומד גם בראש מרכז האירועים של ירושלים, זאב בירגר, השיג את מבוקשו, והעיתונים פרסמו שלמכירה זו אין כל קשר לירייד הבינלאומי השני.

המכירה הפומבית הקשורה לירייד התקיימה ביום חמישי בערב, תוחלה על־ידי הסניף הישראלי של סות'בי. שתי המנהלות של הסניף הישראלי הן שותפות פעילות בארגונו של הירייד, ובמהלך השבוע היתה בעיה לירייד ולהן: קיום המכירה במלון הילטון חייב את העברת המוצגים מבנייני האומה כבר ביום חמישי בבוקר, ואילו באי הירייד היו מוזמנים לבקר בו גם ביום חמישי אחר הצהריים. מה לעשות אם מישהו ירכוש כרטיס במיוחד כדי לראות את מה שסות'בי הציגה? הפשרה היתה שחפצי היודאיקה אכן יועברו ביום חמישי בבוקר, ואילו התמונות, האמורות להימכר ב–25 במאי, תישארנה בירייד. זה לא רק מסחר, אלא גם קצת אידיאולוגיה. רבקה סאוקר ודניאלה לוקסמבורג מסות'בי מקוות מאוד שעדיין מכירות אוסף האמור להגיע לבקשת בעליו למוזיאון ישראל יספיק למוזיאון לרכוש תמורתו מוצג מיוחד במכירה הזאת.

מארגני הירייד ציינו בסיפוק שהשנה יש הרבה קהל, ואין ספק שמספרו יעלה במידה ניכרת על כמות המבקרים בירייד הזה, כשהתקיים לראשונה לפני שנתיים. בדיקה בלתי מדעית הראתה שחלק גדול מן המבקרים בירייד הם יהודים דתיים; גם במגבעות שחורות ובקפוטות, וגם בכיפות סרוגות, עם נשים וילדים קטנים.

אולי הפריחה של המסחר ביודאיקה והאמנות המכונה יהודית היא מענה לרצונה של אוכלוסיה זו ליהנות מאמנות, הנודמת להם לרכוש חפצי אמנות לעבודת הקודש שלהם, אך גם להוקיר עצמם בתמונות וכתבי־יד בעלי תוכן יהודי. אם אכן כך הוא, הרי כבר כאן טמונה אחת הבעיות של אמנות כזאת, שכן עבור קהל יהודי זוהי אמנות עם תכלית. בין אם בתוכן הדתי של חפצים, או התוכן ה"יהודי" של התמונות המסורות. ברור שבתפיסה יהודית כזאת אין מה לדבר על אמנות ב"תכליתיות ללא תכלית".

אמנים המציגים בירייד הבינלאומי השני ליודאיקה, מודעים היטב לכך שיש כאן הרבה קיטש המקבל הכשר אמנותי. בין בשל חלוף הזמנים או בשל התוכן המובן היטב בהקשר היהודי שלו. אמנים כאלה סבורים, כמובן, שהקיטש הוא מה שעושים האחרים. יש ביניהם כאלה שזכו כי חפציהם יוצגו גם במוזיאון ישראל (אריה אופיר, מנחם ברמן), ויש שזכו שיצירותיהם יוזמנו על־ידי מוסדות מכובדים שונים: תשעה ציורים גדולים של שלמה כץ מוצגים בכנסיה (לבני כל הדתות) של צוערי חיל האוויר האמריקאי בקולורדו ספרינגס, וכץ עצמו מכין מהדורה של סריגרפים על־פי התמונות הללו, בטכניקה מיוחדת שפיתח, והיא תימכר על־ידי "סטריקטלי לימיטד אדישנס" של סר־כנו, הישראלי לשעבר, בסן־פרנציסקו.

ה"סטריקטלי לימיטד" מיועד להזכיר שתמיד מדובר יהיה בדבר שמספר עותקיו מוגבלים. "פקסימילי אדישנס" מלונדון מכינים מהדורה של פקסימיליה (500 עותקים ממוספרים) מהגדת ומדויקת ל"כתב־יד רוטשילד". בירייד הזה מכרו עד יום רביעי שישה עותקים, ורשמו אפשרות לעוד תשע הזמנות. כיוון שכל עותק שבהפקתו מושקעים הרבה ידע בדפוס ובכריכה הרבה אהבה, עולה כ–5,000 דולר (שחלק ממנו יבוא לקופת מוזיאון ישראל, המחזיק במקור) הרי שמבחינה מסחרית הירייד השתלם.

לא מעט אמנים אמרו לזאב בירגר, שמבחינתם הירייד היה סיפור הצלחה. לפעמים די היה במכירת ציור אחד, לפעמים בהרבה ספרי תהילים בכריכה מעץ זית, עם איורים של לילאן, ב–80 ש"ח כל אחד. גבי דבירה, שמכר את הספרים המעוצרים האלה, טען שידע בעבר לרכוש את יצירותיהם של רבן ושל לילאן, כששוחרי האמנות לא העריכו אותם, והוא גם יודע מה יימכר טוב בסוף המאה: כל מה שקשור להכרזת העצמאות של המדינה.

המציגים שהיו בירייד לפני שנתיים, העדיפו את האווירה הבינלאומית, השטיחים והמוסיקה הרקע של מלון הילטון, שם נערך הירייד לפני שנתיים. השנה היה משהו סטרילי וקר ברצפת השיש של בנייני האומה, והפיזור הרחוק של משכות התצוגה הרחב. למי שהיתה סבלנות, הרי שבכל דוכן היה סיפור אישי: אנטיקוואראים מישראל, הולנד או ארצות־הברית יכלו להציג יודאיקה גם כמוצרים השווים לכל נפש, וכל אמן יהודי יכול היה להראות בכה אומנותו גדולה יותר. אפילו נגל דויד המיוצר היום בישראל, ניתן היה לרכוש כאן.

והיה לירייד הזה גם היבט שאינו כל כך אפייני ליודאיקה. דניאל קסטנבאום מתכוון לעלות לארץ, ובעתיד לקיים את מכירות הגלריה "סותבי" גם בירושלים. כמוהו מתכוון לנהוג גם האמן ג'ורג' וייל. יצירותיו היהודיות נמצאות באוספים ידועים ברחבי עולם, והוא מודע היטב לקושי שבהגדרת יצירות אמנות יהודית שתעמוד בקריטריונים של אמנות בלבד. הוא עוסק גם ב"נטסוקי", כלומר פיסול יפני בשנהב. "דבר הודש ביותר שלו הוא פיסול יודאיקה בשנהב. הביטים לא רק לעין, אלא גם למגע. וייל מתכוון הוא לעלות לארץ, בקרוב.

בין יהודי אמריקה: תמונות מצב

היה היתה "ברירה"

15 שנים אחרי ההתקוממות הכושלת של משכילים יהודיים באמריקה נגד מדיניות הביטחון הלאומי של ישראל, מספרים שניים מן האבות המייסדים על הניסיון, על הכישלון ועל ההתרחקות ● "יהודי אמריקה", אומר אחד מהם, "צריכים קצת יותר פוליטיקה"

מאת יואב קרני

ניו־יורק

בבית־הספר על־שם אברהם יהושע השל במנהטן חגגה כיתת הבוגרים את יום העצמאות של ישראל. חדר הכיתה הוצף במסוע והתלמידים — רובם בני 11 ו־12 — עברו ביקורת דרכונים קפדנית, הד־דיילת הדריכה: "זה המטוס הראשון אי פעם אשר נוסף עוד לפני שהמריא". האמנם. בתוך שניות אחדות קם ממקומו ילד שמנמן, חבוש כיפה צחורה, והסתער באקדחים שלופים על הדיילת.

התרגיל בגיבנות ריאליסטית הסתיים כעבור רגע אחת. המטוס נחת בנמל־התעופה בן־גוריון, ואל תוכו פרצו שני לוחמי קומנדו ישראליים, תת מקלעים של פלאסטיק בידיהם.

שמו של אחד היה כמאל סולברג, בן 11, מרובע ברונקס. השני היה ג'ונה גפן, בן 12, ממנהטן. אביו של ג'ונה, פיטר גפן, הוא מנהל בית־הספר.

בגיל 42, גפן, יליד ניו־יורק ובנו של רב קונסרבטיבי, הוא אחד המתעסקים בחינוך היהודי באמריקה. שם בית־הספר שלו הולך לפניו, והוא מן הבודדים שבהם נעשה ניסיון לאחד את החינוך היהודי והכללי למסגרת אחת.

במשך עשרים שנה הוביל פיטר גפן קבוצות של נערים יהודיים למסעות קיץ בישראל. המסע הראשון שלו היה בימים הדרמטיים של יוני 1967. הוא אומר שנותר בלוד בטיסה הראשונה אחרי פרוץ המלחמה. קו החוף של ישראל היה שקוע בחשיכה כבדה.

ב־1973, סביב שולחן האוכל בביתו של גפן, החל מסע אחר שנרשם כטראומה בזכרונם של משתתפיו. כמה מאות אינטלקטואלים יהודיים, בתוכם הגדול צעירים מאוד, קראו תיגר על הפרה הקדושה ביותר של זמננו: הססמה הלאומית של ישראל, "אין ברירה". "ברירה" היה שם התנועה שהקימו.

יש פלשתינאים?

"אם אתה קורא את מצע 'ברירה' כיום", אומר גפן, בראיון במשרדו בקומה החמישית של בניין בית־הספר, במעלה הצד המערבי של מנהטן, "תוכל לראות שלא היה בו שום דבר רדיקאלי. אולי לא תסכים עם תוכנו, אבל הוא לא היה רחוק כל כך מעמדות שמעון פרס כיום. אלא מה? באותו הזמן לא השתמש איש במלה 'פלשתינאים'. עצם השימוש במלה היה סמלי, והעיד על המשתמש שהוא רדיקאלי. עמדת הקהילה היהודית באותו הזמן היתה שלאומיות פלשתינית היא דבר שאינו קיים כלל. אנחנו הכרזנו שיש ערבים שאפשר לדבר איתם, וזו היתה העזה רדיקאלית. רוב הדברים האלה נעשו במרוצת השנים לאמיתות הבוסות".

השנים הרחיקו את פיטר גפן מן הפוליטיקה הישראלית. "ברירה" ידעה ארבע או חמש שנות קיום סוערות. הימין היהודי יצא נגדה בהתקפה קשה. אנשיה האשמו בתומכים שהם מקבלים כסף מגורמים ערביים. "אני הכרתי את האנשים, אשר היו יושבים, שבוע אחר שבוע, סביב שולחן האוכל שלי", אומר גפן. "רוב הכיסוי בא מתורמים בולטים של המגבית היהודית המאוחדת".

"ברירה" שבקה חיים לכל חי בעיקר מסיבות פנימיות. פעיליה לא ידעו לאן להוליך אותה. הם התווכחו ללא הרף על השאלה אם "ברירה" צריכה להתמקד רק בישראל ובמזרח התיכון, או שעליה להרחיב את תחומי העניין שלה לזירה שבה מעלה הקהילה היהודית באמריקה ובעיותיה.

מאז לא חזר גפן לעסוק באופן ישיר בפוליטיקה הישראלית. אהדתו אמנם נתונה לישראלים ליבראליים, ואת תלמידיו היה מוליך לביקורים במקומות כגון נווה שלום, הקהילה היהודית־ערבית לא הרחק מלאטרון. מכאיבה לו העובדה שממשלת ישראל, לעיתים גם בתמיכת רוב אורחיה, מעורבת בדברים שהוא חושב ל"טפשים".

אף־על־פי־כן הוא משיב ב"אמת אמת" על השאלה, אם ויתר על הניסיון להשפיע על אחיו היהודים באמריקה. גפן מעדיף "אלטרנטיווית חינוכיות" על פני פעילות פוליטית. ב־1978, למשל, לקח קבוצה של נערים יהודיים מבית־הכנסת "פארק אווניו" למצרים, לפגישה עם אנואר סאדאת.

רפובליקה רשמה "הצד המערבי"

"הוא שינה את חיינו", אומר גפן על הנשיא המנוח, ומחקה את ההגיה האנגלו־ערבית הכבדה של סאדאת, כאשר הוא מצטט את המלים, אשר שמעו הילדים בווילה הנשיאותית באלכסנדריה: "אתם העתיד, השלום הוא בידיכם". כיום, "כמעט כל אחד מן הילדים האלה עושה משהו הקשור במזרח התיכון. אחד עובד במחלקת המדינה בוושינגטון; אחר עוסק בהוראת מדע המדינה; אשה אחת למדה ערבית באוניברסיטה, והיא עובדת כיום בקהילה היהודית במארוקו".

גפן הוא מערבי. לפנים העניק האיזור הזה השראה למחזמר "סיפור הפרוורים". פרוורויותו של הצד המערבי התחילה להיעלם לפני עשרים שנה ויותר. זהו איזור שניו־יורקים מודדים אותו ב"בלוקים", כלומר בגושים של רחובות.

נכנסים בו שישים ושלושה רחובות בצפון מערב האי מנהטן, ומתגוררים בו כמה מעשירי העולם. במורדותיו הדרומיים עומד קומפלקס התרבות, הנקרא "לינקולן סנטר". על פיסת האדמה הקטנה הזו, שאורכה הוא אולי חמישה קילומטרים, יש אחת מצפיפויות האוכלוסיה היהודית הגדולות ביותר בעולם. אילו היה הצד המערבי מופרד מניו־יורק, הוא היה הופך לקהילה השישית בגודלה בצפון אמריקה. לפני כמה שנים כתב הכתב הרפורמי בלפור בריקנר, שבית־הכנסת הגדול עומד לא הרחק מ"לינקולן סנטר", כי "בצד המערבי של מנהטן אני מוצא יותר יידישקייט מאשר בכל רחוב ריינגוף".

בין רחוב 59 לרחוב 122, בין הפארק המרכזי של מנהטן ובין נהר ההאדסון, פועלים בתי־כנסת, בתי־ספר, ישיבות, וגם אחת האוניברסיטאות הידועות ביותר בעולם היהודי ("הסמינר היהודי התיאולוגי", שהוא האקדמיה של התנועה הקונסרבטיווית). בצד המערבי נעשים כיום כמה מן הניסויים המרתקים ביותר בספיריטואליזם יהודי. בתי־כנסת כמו "אנשי חסד", "בני ישורון", "כיכר לינקולן" ו"האגודה לקידום היהדות" אינם מוגבלים רק ליהודי ה"ן, אלא הם מרכזי משיכה תרבותיים ליהודי ניו־יורק, ומרכזי השראה ליהודים בכל ארצות־הברית.

יום אחד לפני הראיון עם פיטר גפן, התכנסו 15 משכילים יהודיים, בגילים שבין 35 ל־45, בביתו של ג'ק ראסקין, במרכז הצד המערבי. ד"ר ראסקין, בן 40, הוא משנה לנגיד הסמינר היהודי התיאולוגי.

הוא כינס את הקבוצה כדי לדון בהקמת מרכז קהילתי יהודי, שישרת את מה שהוא חושב ל"דור־סאבנ רוחני מסוים" באמריקה בכלל, ובין יהודי אמריקה בפרט.

ראסקין מעורב עד צוואר בתרבות יהודית זה עשרים שנה. לפני 15 שנה ניהל את תכנית החינוך בבית־כנסת ניו־יורקי. אז גם עשה יד אחת עם ידידו פיטר גפן, כדי להקים את "ברירה".

הוא מספר על מפח הנפש הגדול ביותר שלו ושל חבריו: "רובנו עבדנו בכל מיני עבודות, כמיטב יכולתנו, כדי לחזק את החיים היהודיים. אני הייתי עובד 18 שעות ביממה... והנה אמרו לנו מן הימין הקיצוני של הפוליטיקה היהודית האמריקאית, כי לא זו בלבד שאנחנו טועים, אלא שאנחנו יהודים הנגועים ב'שנאה עצמית', ואנחנו 'אוהבי אש"ף'".

את התפתחותו היהודית של ראסקין אפשר להקביל לזו של פיטר גפן, ושל עוד רבים מאנשי "ברירה". הם עברו תהליך של דה־פוליטיזציה. ראסקין אומר: "אני הגעתי למסקנה, כי על עניינים הנוגעים לבטחון ישראל ולמדיניות החוץ שלה — פשוט אין זה אפשרי בשביל יהודים אמריקאיים כמוני למלא תפקיד. בסופו של דבר, הרוב הגדול של הישראלים — בין אם הם יונים ובין אם הם ניצים — אינם מעוניינים במה שיש לנו להגיד. אני פשוט תלשתי, או הפרדתי את עצמי מן המאמצים לנסות ולהשפיע על מדיניות החוץ של ישראל".

לאחרונה נחלץ ראסקין לרגע חולף מן השתיקה שלו. הוא היה אחד ממאות החותמים על מודעת הזדהות עם אנשי אקדמיה ישראליים, מתנגדי מדיניות הממשלה בשטחים. כמה גבות מופתעות התרוממו למראה שמו של מי שאנשים חושבים אותו לאחד הכוכבים המבטיחים ביותר של המנהיגות היהודית הצעירה באמריקה.

"השתחוויתי לישראל"

"אני חושב", אומר ראסקין, "שמבחינת הניתוח, הצדק היה עם 'ברירה', ואנחנו רואים את התוצאות של סירוב הקהילה היהודית להרהר ברצינות במה שניסתה 'ברירה' להעלות".

לפי ראסקין, החולשה הגדולה ביותר של יהודי אמריקה ביחסם לישראל היא, שמאז הקמת המדינה הם ויתרו על הפוליטיקה, ההולך לסמוך את ידיהם אוטומטית על מעשיהן של כל ממשלות ישראל.

"לפני 1948 לא היה די להיות 'ציוני'. היה עליך להגיד איפה אתה עומד... מה חזונך... סוציאליזם, קפיטאליזם, חילוניות, דתיות, מדינה לאומית, מדינה דו־לאומית... אחרי 1948 שוב לא היינו אמורים לדון בשאלות האלה, וזו היתה אבידה רצינית. מדוע? מפני שכאשר צילומי הטלוויזיה אינם נעימים — כמו בימים האלה — אין לרוב היהודים במה להיאחז. אין להם מחשבה, ואין להם חזון.

"הפראגמאטיות של החרדים האחרונים היתה קשורה בהדרדרות ישראל ממדרגת אל. לפני כן היא היתה אל. השתחווינו לה. כל מה שאמרו שריה, מיד הסכמנו איתם".

"יותר אידיאולוגיה ויותר פוליטיקה", זה המירשם שמציע ראסקין למחלת גיל העמידה ביחסי ישראל עם יהודי ארצות־הברית. "אנחנו צריכים יותר בחירות פוליטיות", הוא אומר. "יש להעניק ליהודי אמריקה דרכים להרהר בעמדותיהם ולהיות מעורבים — להמשך ב'גוש אמונים', או להמשך ב'שלום עכשיו'. כל דבר עדיף על פני 'אני ציוני'. ולכן אני תומך בכל מה שהם עושים... אין נטראליות. אי אפשר עוד לשבת בשתיקה".

ערבים בישראל / עטאללה מנצור

המתקדמת בוועידתה

ח"כ גרנות (מימין) והנשיא הרצוג בפתיחת ועידת מפ"ם: תומכים חדשים במגזר הערבי

הוועידה הראשונה של הרשימה המתקדמת לשלום נערכה לפני שבוע בנצרת אחרי מספר דחיות. החליטה לאחד את התנועה המשתפת לתנועה המתקדמת לשלום ולתנועת אלטרנטיבה, אבל ההצעה לאיחוד שתי התנועות לא נתקבלה. השתתפו בוועידה כ־350 צירים. שני שלישים מהם ערבים ושליש יהודים. אולם השמחות שבו התקיימה הוועידה קושט בסיסמאות סולידריות עם מאבק הפלשתינאים בשטחים להקמת מדינה פלשתינית — ולהדגשת העניין בצורה ויזואלית נכתבו הסיסמאות בצבעי הדגל הפלשתיני.

הוועידה נפתחה על ידי מזכ"ל המתקדמת, הכומר ריאח אבו אל עסל, שקרא מברק מחבר הוועד הפועל של אש"ף מחמוד עבאס (אבו מאזן), המברך את השתתפות בין יהודים וערבים ברשימה ומאחל להם הצלחה בעמידתם נגד "חזית הפשע ושפיכת הדמים ומדיניות הדיכוי המבוצעת על ידי כנופיות הרוצחים".

אבו אל עסל קבע בדבריו כי לא יהיה שלום ולא רגיעה לישראל ולעולם, וכל זמן שאין שילוב כוח לפלשתינאים על אדמתם, במדינתם העצמאית שבירתה ירושלים המזרחית.

אבראהים נמר חוסין, יו"ר הוועד הארצי של הרשויות הערביות, בירך את באי הוועידה וקרא להם לדון בהצעה לכינון מחנה שלום יהודי־ערבי מכל מפלגות השמאל כדי לייצור גוש בעל משקל נגד הימין הקיצוני.

את הוועידה בירכו פעילי ציבור רבים מהשטחים, ומהשמאל הישראלי, היהודי והערבי — אבל ח"כ מפ"ם מוחמד וותד, שנכח בטקס פתיחת הוועידה לא נקרא לשאת דברי ברכה. כמו כן בלט בהעדרו מטקס פתיחת הוועידה נציג — או ברכה — מטעם "התנועה המוסלמית" שקיימה מגולה המתקדמת בזמן האחרון ודרישה על שיתוף פעולה ביניהם. על רקע זה היה העדרו של ראש העיר המאורות, ח"כ תופיק זיאד — דבר כמעט טבעי. המלחמה הפוליטית בין המתקדמת וחד"ש איננה משאירה כל גינוני נימוסין ביניהם.

הוועידה אישרה מצע מדיני שעיקרו הפרדת יחסי היהודים והערבים בארץ על קווים דומים לעמדות של חד"ש (כולל ענין היות אש"ף הגוף המייצג את הפלשתינאים בכל מקום פרט לאזרחי ישראל הערבים, המיוצגים על ידי נבחריהם ברשויות המקומיות והכנסת).

הוועידה ניהלה ויכוחים סוערים במשך שעות ארוכות, בין השאר על שאלת ההשתתפות בבחירות לכנסת הקרובה לאחר קבלת החוק המחייב כל רשימה בחירות להתחם על הצהרה הקובעת כי ישראל היא מדינת העם היהודי, ועל עמדת המתקדמת בנושא גבולות ישראל והמדינה הפלשתינית.

ללא קשר ליוזמת הדיבים, המנסים לבטל את השתתפות המתקדמת בבחירות לכנסת, יש למתקדמת בעיות משלה. רבים ממשתתפי הוועידה קבלו באוזני הכתבים שלא השתתפו בוועידה מסיבות שונות. אחרים התייצבו נגד הכישלון הארגוני. אבל למשקיף מהצד נדמה כי המתקדמת חיה וקיימת. הצירים הערבים באו מיותר מארבעים ישובים. היהודים, למעלה ממאה ועשרים איש, באו בעיקר מהערים הגדולות. אבל גלויות הכוחות מעידה כי המתקדמת מצליחה לשמור על שלד רציני של פעילים היכולים לשמור על ייצוגה בכנסת באם תצליח התנועה לעבור את המכשולים המוצבים על דרכה.

מפ"ם — התפקדות ערבית

לבאי ועידת מפ"ם צפויה הפתעה נעימה כאשר יקבלו דיווח על מבצע התפקדות של חברי המפלגה לקראת הוועידה. למעלה מ־3,500 ערבים הצטרפו על חברות במפלגה ושלמו עשרה שקלים. אוהדי מפ"ם הערביים כוללים חצי תריסר ראשי מועצות מקומיות, בעלי מקצועות חופשיים, פעילי ציבור ועסקני פועלים. בגילוי דעת שפורסם ביום שישי האחרון בשבועון העצמאי מסחרי אל־סינארה, תמכו כששים אנשי ציבור ערביים על קריאה לתמיכה במפ"ם, תוך איזכור פעולתה הארוכה, לפני שהצטרפה למערך, לטובת האזרחים הערבים — מאבק לביטול המימשל הצבאי ולמען קידום האזרחים הערבים, כולל מינוי סגן השר הערבי הראשון בישראל.

בין התומכים החדשים במפ"ם — אנשים שהזדהו בעבר עם המתקדמת, העבודה, ובלתי מפלגתיים.

האם מבטיח הדבר נתח רציני מקולות הערבים למפ"ם? הדבר תלוי בפעילות הארגונית של מפ"ם עד לבחירות הקרובות. למפ"ם יש פוטנציאל למשיכת בוחרים ערבים.

מצוקת פעילי המערך הערביים

אווירת מועקה שררה בקרב שלושים באי הפגישה הערביים עם שר הכלכלה והתקשורת גד יעקובי בבית ההבראה בנצרת. פעילי המערך הערביים לא הסתירו מהאורח שלהם את בעיותיהם בימים אלה של ערב הבחירות. רבים שאלו לגבי היעדר תיעוש במיגזר הערבי, על סירוב הממשלה להעניק לנצרת מעמד של עיר פיתוח כמו לשכנותיה — עפולה, מגדל העמק ונצרת עילית.

גד יעקובי לא ניסה להגן על חבריו בממשלה. הוא אמר לאורחיו הערביים כי הוא מבין אותם היטב. הוא לחם לאורך שלוש השנים האחרונות כדי לשנות את הקריטריונים לסיווג ערי פיתוח, אך ללא הצלחה. יעקובי אמר לחבריו הערבים כי דווקא נוכח כשלון זה של המערך יש לאורחים הערבים סיבה טובה להתמך במערך. רק הצלחת המערך בבחירות תביא לכינון ממשלה שתדון בשאלות פיתוח במיגזר הערבי.

מוחמד אבו אחמד, מזכיר מועצת הפועלים, וקודמו בתפקיד, ג'ורג' סעד, העלו את השאלה המדינית: היד החזקה של הממשלה בשטחים, ההצהרות של "הגנרל" יצחק רבין בדיכוי האוכלוסיה בשטחים — מקשה עלינו. אנחנו במצוקה. אין אנו יכולים לפנות לציבור הערבי שיצביע עבור המפלגה. אנחנו מקווים כי עד הבחירות יחול שינוי במצב, וכי העניינים יירגעו.

גד יעקובי דחה את הטענה כי היד הקשה אחראית להתפרצות הזעם בשטחים. ההתפרצות באה עקב הקפאון המדיני, ולכאן אחראי הליכוד. עליית המערך לשלטון במדינה תאפשר תזוזה מדינית, וכאשר תהיה לאנשים תקוה כי יוצאים מהמצב העגום — ישככו את ההתגעשות.

האורחים האזינו ללא התלהבות, בלי לגלות את רגשותיהם. הם יודעים כי מצבם קשה.

תקוותם היחידה ברגע זה מצויה בתחום הזמן. הם מייחלים לנס שיקרה בחודשים הקרובים.

ללא "נס" המערך יפסיד חלק ניכר מהקולות הערביים בהם זכה בבחירות האחרונות.

ענף ההארחה העצמית

עד לשנים האחרונות נהוג היה אצל הערבים בארץ ובעולם לאחל לכל אדם המזמין אותך לבקרו בביתו כי ההזמנה תמומש בימי שמחה בבית המארח. במלים אחרות — התגשמות חלומו של הערבי המצוי היתה כי יארח בביתו את ידידיו ומכריו ביום שבו הוא מחתן את בניו, בנותיו, או אחיו הצעירים. בעתיד הקרוב יתעורר הצורך במינהג חדש. המינהג הישן הולך ונעלם. אולמות השמחה הולכים ומתרבים בישובים הערביים הגדולים, ובעונת הקיץ ניתן לעבור בשעות הערב בעשרים הקילומטרים של הכביש המקשר בין שפרעם־עבלין־טמרה־מכר, ולשמוע את קולות השמחה של הזוגות בכתריסר חתונות שונות מדי ערב. בעלי השמחה באים מכל רחבי הגליל.

"רחוב החתונות" הוחצה את שורות החסה והמלפפונים, התחיל ללבוש את צורתו זאת בראשית שנות השבעים. צאלח ריאב, תושב טמרה, ומספר יומים מחיפה, הקימו את האולם הראשון. מאז, ועקב הצלחתו, נוסדו חצי תריסר מסעדות ואולמות שמחה קיציים בכביש בין כפר אתא וכפר מכר. ה"אולמות" הם בעיקר משטחי ביטון בשורות, ורק המטבח והשירותים מצויים בתוך מבנים. בנצרת הוקמו בעשור האחרון ארבעה אולמות לשמחות.

צאלח ריאב, חלוץ היוזמה הזאת מקים כיום, בעונה המתה של העונה, מספר אולמות כאשר מטרתו לשמור על מיקום "גני טמרה" כעסק המוביל של הענף החדש. החודש רמדאן המוסלמי השביתה, כמובן, את העונה והוזה אותה עד לאחר המוצאת השנייה של החודש. כיום עוברים בעלי האולמות בהכנת עסקיהם לאירוח התנועות הצפויות, תוך ידיעה, מנסיון העשור האחרון, כי יותר ויותר ערבים מזמינים את ידידיהם לשמוח עימם באולמות. האורחים, על פי המינהג החדש, מגישים למארחים מתנה כספית המכסה לפחות את מחיר הארוחה באולם, וכך הופכת השמחה לעניין נוח למשפחה. לפעמים היא אף מסייעת בידי הזוג החדש לממן מספר קניות חיוניות בראשית דרכו החדשה. בעבר נדרשה משפחת החתן לממן את החתונה, להכין את הארוחה בביתה — ולעתים קרובות התקלקל המזון.

האולמות הפתוחים מעשירים את בעלי היוזמה, מאפשרים מנוחה הדגמה מרכוכות לבעלי השמחות, ומשנים מינהג חברתי עתיק.

אשליות של מורה כפרי

מורה בן 35 מכפר עבלין בגליל המערבי הציג את מועמדותו לתפקיד שגריר ישראל בליבריה. המורה, מואפק חורי, מקורבי מפלגת העבודה, אומר, כי הוא עשה זאת אחרי פגישה עם שר החוץ שמעון פרס ומנכ"ל משרדו ד"ר יוסף ביילין.

האיש הציג את מועמדותו במסגרת טענות חברי מפלגת העבודה הנוצריים נגד מפלגתם המפלה נגדם בכך שהיא עומדת לשריין מקומות למועמדים ברשימתה לכנסת למוסלמי ולדרוזי, אך לא לנוצרי. חורי, נוצרי בן העדה הקאתולית, מנסה לנצל את האווירה של ערב הבחירות כדי לזכות במינוי או כדי להביך את מפלגת העבודה. הוא הגיע למפלגת העבודה במסגרת הצטרפות הרשימה הנוצרית ("האחווה הערבית") של קצין המשטרה הבכיר בדימוס חנא חדאד. חדאד עצמו התפטר מחברות במפלגת העבודה כמחאה על שלא שריינה לו מקום ברשימת המועמדים שלה לכנסת. שמעון פרס הבטיח לחדאד כי יעשה למען פיצוי לצעירים נוצרים משכילים למשרות בשירות החוץ. חדאד אמר כי אינו רואה בזאת תחליף נאות לייצוג בכנסת. מואפק חורי מיהר לקפוץ על העגלה. המורה הכפרי שואף להיות שגריר ישראל בליבריה.

הועדה המקומית
לתכנון ולבניה
"מבוא העמקים"

חוק התכנון והבניה
התשכ"ה — 1965

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, כי הוגשה למשרדי הועדה המקומית "מבוא העמקים" נצרת עילית בקשה להקלה בתיק מס' 8/88.
מוגש ע"י מר. מחמוד מוחמד ע. אל עזיז מישוב משהד
בשטח בנוי — מהות ההקלה: מס' קומות מעל למותר.
את ההתנגדויות אפשר להגיש למשרדי הועדה המקומית רח' כרמל 2/5 נצרת עילית, תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.
ישראל קיץ
יו"ר הועדה

הצלחת הסוציאליזם הספרדי

בהנהגתו של פיליפה גונזאלס הפכה מפלגתו הסוציאליסטית לכוח הדומיננטי בספרד, ויש החוזים שמדינה זו תהפוך בשנים הקרובות למעצמה תעשייתית ראשונה במעלה

מאת דניאל דגן

פיליפה גונזאלס: הערצה סמויה מצד פרנסואה מיטראן

מדריד

פקידים במדריד חוגים ומשתבחים בכך, שיחסי ספרד־צרפת מעולם לא היו טובים יותר מאשר בתקופה האחרונה. באופן מיוחד הם שבים ומציינים את הנכונות הצרפתית הגוברת להשתתף בדיכוי תנועת המחתרת "אטה", הפועלת למען עצמאות מדינית של חבל הבאסקים.

מנקודת המבט הספרדית השאיפות הלאומיות של הבאסקים הן ביסוד לבדלנות מסוכנת, העלולה לאיים על עצם הלגיטימיות של השלטון המרכזי במדריד. בצדק הם חוששים, כי עצמאות לחבל הבאסקים תהיה בבחינת כדור שלג שידרדר שאיפות דומות גם באיזורים אחרים. בארץ זאת, שהזהות הפוליטית מבוססת על איזון עדין בין מרכיבים לאומיים מובחנים שבלים, פירוש הדבר עלול להיות תחילת הקץ של המדינה הספרדית המאוחדת.

הספרדים מתייחסים אל לוחמי "אטה" כאל טרוריסטים. ובמשך שנים דרשו שגם צרפת תעשה זאת. פאריס היססה במשך זמן רב, אך לבסוף נעתרה. תחת מנהיגותו של הנשיא פראנסואה מיטראן, הבשם הידידות עם ספרד, הלכו ותכפו בצרפת מעצרים של פעילי התנועה הלאומית הבאסקית. הספרדים סבורים, שפעילים אלה, החיים בצרפת, מכוונים במידה רבה את המאבק האלים בחבל הבאסקים שבתחומי ארצם.

לשינוי העמדה בפאריס תרמו שני גורמים: המודעות הגוברת לבעיית הטרור, שקיבלה תאוצה נוספת מאז הגיע ז'אק שיראק לכהן בתפקיד ראש הממשלה. המאבק הלאומי המחודש בטרוריסטים, של צרפת מעבר לים: מדריד ופאריס הביעו באינטרס משותף של ארצותיהם להיצמד אל שרידי הקולוניאליזם (במקרה של ספרד הערים מלילה וסאוטה שבצפון אפריקה, ובמקרה הצרפתי קלדוניה החדשה ומושבות אחרות לשעבר), ולהפגין גישה תקיפה נגד כל מגמות של עצמאות וניתוק.

אבל לידידות המתהדקת בין מדריד לפאריס יש גם פנים [illegible] מעניין במערכת הבחירות המתנהלת בצרפת. הספרדים מציינים כיום בסיפוק ובגאווה, שארצם הפכה למודל של חיקוי, והיא נמצאת בדרך להפוך למעצמה אירופית חשובה. הדברים אינם מבוססים על התגשמות ריקה ועל טפיחות שכם עצמית גרידא, אלא על מעקב קפדני אחרי נאומיהם של המועמדים החשובים לנשיאות בצרפת, על שיחות עם עוזריהם, או על התבטאויות של אישים מרכזיים בפאריס.

בדיון בטלוויזיה הצרפתית הזכיר לאחרונה שר התחבורה, פייר מאורי, את "המודל הסוציאליסטי הספרדי". מאורי, שהוא חבר מפלגת המרכז "האיחוד למען הדמוקרטיה", תקף בחריפות את מישל רוקאר, אחד מראשי הסוציאליסטים. כדי לחזק את דבריו הביא ציטטה מדברי פליפה גונזאלס, ראש הממשלה הסוציאליסטי בספרד. בהתייחסו לתוכנית הלאמה הכושלת של הסוציאליסטים הצרפתיים, אמר גונזאלס: "הסוציאליזם הצרפתי הוא הדרך שבה איננו צריכים ללכת".

לדעת כל המשקיפים הספרדים נהנה גונזאלס מהערצה כמוסה של הנשיא הצרפתי פראנסואה מיטראן, [illegible] תקופת כהונה נוספת של שבע שנים. הסיבה העיקרית להערצה: ההצלחה הפנומנאלית, שהשיג גונזאלס בהפיכת המפלגה הסוציאליסטית לכוח הפוליטי הדומיננטי בספרד.

מיטראן מקווה ליישם בצרפת את הטקטיקה שבה השתמש גונזאלס בספרד. ראשית, הפיכת המפלגה הקומוניסטית לגורם שולי, ושנית, כיבוש הדרגתי של המרכז הפוליטי. אם יצליח מיטראן במשימתו (עצם הבחירה הצפויה שלו לתקופת כהונה שנייה תהיה סימן חשוב לכך), הוא יתחיל להגשים בצרפת את מה שמכונה "הסוציאליזם הליברלי הספרדי". סוציאליזם עם שאריות של סיסמאות מרכסיסטיות — אך ללא הלאמות מיותרות, ועם פתח גדול ליוזמה חופשית ולהשקעות.

אלין מינק, כלכלן צרפתי השואד את מיטראן, צופה לספרד עתיד כלכלי מזהיר, ואומר שבתוך 20 שנים היא עשויה להפוך לאחת המעצמות התעשייתיות המובילות באירופה. התחזית הנוצעת מבוססת על המשך המדיניות הליברלית של גונזאלס, המפיקה לרעתו את כל היתרונות האפשריים מן התחברות בשוק האירופי המשותף (שיהפוך כנראה בעוד שנים אחדות לשוק משותף באמת — עם השלמת תהליך ההאחדה של "חוקי המשחק" הכלכליים).

מינק הוא יד ימינו של התעשיין האיטלקי מריו דה בנדטי, הנושא את עיניו להשתלטות על ענפים כלכליים שלמים ב"אירופה המאוחדת". אנשים כאלה נמצאים בחופש. מתמיד. אותר "גני עד להשקעות", ולדעתם מספק הסוציאליסט גונזאלס את התנאים המתאימים מבקודות. ראגום, אין ספק, שמיטראן רוצה להשתחרר מהדגמות נוקשות של חלק מחבריו הסוציאליסטים, ולהקנות בהדרגה את הדוגמה האיברית.

אילת — הבנייה רק החלה

מאת שמשון ארליך

השגשוג של התיירות באילת ושל הגידול באוכלוסיה המקומית הביאו לעליה תלולה בביקוש לדירות ובמחיריהן, כולל שכר דירה. שכר דירה של 3 חדרים ישלם בדרך כלל בין 400 ל־450 דולר לחודש. הביקוש הגואה הביא גם לך־בנות קבלנים לבנות, להשתתפותו של משרד השיכון, באמצעות פרוגרמות הבניה שלו, ולהפשרה גיבוית של קרקעות מינהל מקרקעי ישראל שהוא הבעלים של כל האדמות בעיר ובסביבה.

המינהל הפשיר קרקעות לכ־500 דירות וכן לקוטג'ים שבקרוב יוחל בבנייתם. במערב העיר הקצה המינהל כמה מגרשים לבניית כשלוש מאות דירות במסגרת הפרוגרמה של משרד השיכון לחברות אשדר, בן יקר גת, מלרז ופצי בה. הוא הקצה קרקעות לבנייה גם לחברה הממשלתית שיכון ופיתוח.

חישבנו ומצאנו שמחיר קרקע לדירה של 100 מטר מרובע עולה ליום בין 2000 ל־3000 דולר. עבור הפיתוח גובה משרד השיכון את המחירים הבאים: לדירה של 3 חדרים 4200 דולר ועבור 4 חדרים — 5300 דולר. היום משלם, אם כן, לממשלה עבור קרקע ופיתוח לדירה של 3 חדרים כ־6000 דולר ועבור 4 חדרים כ־8000 דולר.

החשבון, בכמה מקרים, הוא כדלקמן: בסביבת הרובעות ארגמן ודרך יותם, מסר המינהל ליזם 2.3 דונם שניתן לבנות עליהם 70% בניה במחיר של 53 אלף שקלים לערך. השמאי העריך את הקרקע בינואר ב־165 אלף שקלים. אולם לפי החלטת הממשלה לעיירה של אילת נמכרת הקרקע ליזמים רק בכ־30% מהשומה. יחד עם עליית המחירים מאז ינואר עולה קרקע זו ליזם ביום באמור כ־50 אלף שקל. הוא יכול לבנות עליה 1610 מ"ר. מטר מרובע קרקע לבנייה יעלה לו על כן 33 שקלים או 22 דולר.

בסביבה דומה מסר המינהל 5.5 דונם לבנייה ודקרקעית עם 25% בניה. השמאי העריך את הקרקע ב־591 אלף שקל בינואר. כיוון שגבו מהיזם כ־30% מהשומה, הרי שהיזם שילם למעלה מ־184 אלף שקל במחירים של היום. על המגרש יוכל היזם לבנות 1325 מטר מרובע ועל כן הוא שילם 43 שקל למטר שהם 28 דולר. הקרקע לדירה של 100 מטר ללא פיתוח תעלה לו על כן כ־2800 דולר. עם הפיתוח תעלה לו קרקע לדירה של 4 חדרים כ־8000 דולר.

גם אותו שטח של 4 דונם עם 70% בניה ברחוב ששת הימים הוערך ב־287 אלף שקל שמהם שילם היזם 30%. מחירו של מ"ר קרקע לבניה יהיה גם כאן 22 דולר או 2200 דולר לדירה של 100 מטר מרובע. עם הפיתוח תעלה הקרקע לדירה של 100 מ"ר כ־7500 דולר.

המינהל מוציא למכירה גם 60 מגרשים לתוכנית בנה ביתך באיזור טוב ביותר קרוב לחוף, מעבר לכביש שמול מלון הסלע האדום. לפי הערכה יהיה מספר הנרשמים לפחות כפול. המינהל יגבה עבור חלקת קרקע כזו כ־5000 דולר ויחד עם הפיתוח — בין 20 ל־25 אלף דולר. המינהל מוכר בסביבה זו מיגרשים לבנייה דומה של קוטג'ים גם ליזמים במסגרת מיכרז והם יבנו וימכרו את הקוטג'ים בשוק החופשי.

שטחי המסחר באילת גדל

אנשי מינהל מקרקעי ישראל אינם מקבלים את הטענה שאין הם מפשירים קרקע לבניית מלונות. יש להם כ־10 מגרשים לכ־10 מלונות ולבכר שיבואו יזמים שבדרך כלל מסדירים את תוכניותיהם עם משרד התיירות. כאשר לבניה למסחר אין להרחיבם בעיה בנושא זה כיוון ששטחי המסחר באילת גדלו מאד ואין למעשה כוונה הרצון לבנייה נוספת.

בהתחשב במחירי הקרקע נראה שמחירי הדירות עצמן ללא הקרקע הם באילת גבוהים ביותר. דירה של 80 מ"ר ברמה טובה עולה בין 50 ל־60 אלף דולר. דירה כזו בירושלים תעלה גם היא כ־60 אלף דולר. אלא שבירושלים שווי הקרקע הוא מוציא משווי הדירה. הדירה עצמה ללא הקרקע עולה, אם כן, רק 30 אלף דולר.

דירה דומה, בכפר סבא, למשל, גם היא תעלה כ־60 אלף דולר. בכפר סבא יקבל עם זאת בעל הקרקע בין 42% ל־45% מהדירות שיבנו על הקרקע. שוב לא תעלה שם הדירה עצמה יותר מ־35 אלף דולר. לעומת זאת, תופסת הקרקע בדירות הנבנות באילת חלק קטן יחסית, ממחירה של הדירה. מחירי הדירות שצויינו קודם מתיחסים לדיור קיים מיד שניה. המחירים המבוקשים עתה עבור הדירות שבמסגרת הפרוגרמה של משרד השיכון, כפי שמתבטאים אצל המתווכים, גבוהים הרבה יותר. עבור דירה בת 100 מ"ר שעדיין לא נבנתה ונמכרת על הנייר, ביקשה אנגלו סכסון, למען היזמים, 75 אלף דולר. עבור דירה של 90 מ"ר ביקשה 60 אלף דולר. עבור דירה יוקרתית של 80 מטר מרובע הכוללת שתי מעליות, ציפוי וטיח טובים מהגיל, ביקשו באנגלו סכסון 65 אלף דולר. בכל מקרה חייב הדייר לשלם את הכספי עוד לפני שנסתיימה הבנייה. פחות או יותר יהיו תנאי התשלום כדלקמן: 15 אחוזים ישלים הקונה עם ההרשמה. 37 אחוזים ממחיר הדירה ישלם הקונה עם גמר בנייתו של השלד, עוד 18 אחוז עם גמר הטיח, 20 אחוז עם גמר הרצפה ו־10 אחוז עם סיום הבנייה. לדברי המתווכים תסתיים הבנייה בעוד 18 חודש.

יתכן מזו — אותם כספי שהרוכש עדיין לא שילם יהיה צמוד למדד יוקר הבנייה, שבדרך כלל עולה יותר ממדד יוקר המחיה, ובעתיד, בגלל בעיית עובדי השטחים, יעלה ודאי בשיעור ניכר.

פרושו של דבר שלמעשה מחזיק הרוכש אצל היזמים סכומים הולכים וגדלים המסתכמים בממוצע למחיר הדירה במשך שנה שלמה לערך. אם ניקח בחשבון שהמימון עולה עתה לקונה לפחות 10 אחוזים בשנה הרי שלמחירי הדירות המבוקשים יש להוסיף עוד כ־10 אחוז מהמחיר הרשמי של הדירה. דירה שמבקשים עבורה 60,000 דולר עולה למעשה לקונה 66,000 דולר ודירה של 75,000 דולר עולה 82,500 דולר. אם נוריד את מחיר הקרקע הנמוך ואפילו נוסיף הוצאות בנייה גדולות יותר, הגבוהות מהוצאות הכוללה ההוצאות־יותר אחרות באילת, ייראו מחירי הדירות גבוהים עוד יותר.

מה יהיה עתיד מחירי הדירות באילת? — כיום מתבסס הביקוש לדיור במקום גם על הערבים של תושבי המקום הוותיקים, גם על צרכי המלונאים. הקוקים לדיור לעובדיהם, גם לתושבים חדשים הבאים עם ציפייה להתרחבות התיירות השיזותים, וגם על תושבי הצפון הרוכשים דירה באילת גם לצרכי נופש וגם בהשקעה שעליית מחירה בעבר מוסיפה לה ברק.

התשובה לשאלה תלויה, כמובן, בהתפתחויות התיירות בעיקר, אך גם בציפיות. ההערכה המקובלת היא כי בטווח הקצר והבינוני המחירים ירדו במידת מה, או יתייצבו.

בטווח הרחוק יותר קיימת אפשרויות גדולה. בקרב כל הגורמים הקשורים באילת כי עתידו של המקום כמרכז תיירותי עולמי הבטוח במידה רבה. באורח בלתי תלוי במצב בצפון הארץ וכי הוא יוכל רק להתפתח ועמו יותר יגדלו השגשוג, שאליו צמודים כמובן גם מחירי הדיור. (כתבה שלישית)

ארכיאולוגיה / יהודה אריאל

חופשת חפירה

תוכנית רשימת החפירות הארכיאולוגיות היזומות בשנה זו, מטעם אגף העתיקות והמוזיאונים במשרד החינוך והתרבות, יצאה השנה באיחור. יש התעניינות רחבה בחומר זה במקומות רבים בעולם. כי רבים מבקשים לבוא לארץ השמש היוקדת, לארץ הקודש, כדי לזכות ולהשתתף בחשיפת עברה העשיר והמעניין, לזכות בחוויה מרתקת, להיות שותפים בגילוי הצפונים עתיקים, בחומות מכבר או ארמון וכו'. עבור זכות זו משלמים המתנדבים מחו"ל לא רק את דמי הנסיעה שלהם, אלא גם דמי כלכלה ושהייה במרכזי המשלחות שהם בבתי ספר שדה, אכסניות נוער, משקים ופנימיות. התשלום הנדרש הממוצע הוא 16 דולר ליום, וזה כולל כלכלה ולינה. הרצאות מקצועיות באתרי חפירה, טיולים, ובמידת האפשר גם רחצה. מצד שני — מתחייב המתנדב לעבוד חמישה עד ששה ימי עבודה בשבוע. עליו גם לשאת בביטוח עצמי.

עד כה הביקוש בחו"ל למקומות עבודה בחפירות היה ניכר. הם משלבים חופשה, הרפתקאה וגם נקודות זיכוי לאוניברסיטאות. פרט לסטודנטים ישנם מספר ניכר של אנשים מבוגרים הבאים מדי שנה לחפור את הארץ, מתוך אידיאל ומתוך רצון לגלות את עבר הארץ. יש הבאים במשלחות מאורגנות על ידי חופרים מחו"ל כגון האוניברסיטאות המשתתפות בחפירות בציפורי, באריך בשור, בתל־מקנה; החפירה הימית בקיסריה, בדור ועוד. ישנם אחרים הבאים כבודדים אך עוברים מחפירה אחת לשנייה. ביניהם "מתנדבים" שכבר מוכרים ומוחשבים ככוח עבודה מעולה וקצת מקצועיים. יש ביניהם כאלה המבקשים להשתתף בחפירות קלאסיות, אחרים מבקשים לגלות את התקופה הישראלית, מעטים מתעניינים בחפירות פרהיסטוריות כגון במעגת זיקים. מנהלי המשלחות קובעים תנאי השתתפות של שבוע או שבועיים לפחות, למנוע תחלופה רבה מדי.

עבודות מיוחדות

התנדבות מיוחסת גם לעבודות מיוחדות כגון סקר התיירום בנגב, פרויקט רב־שנתי של הקלאות עתיקה בהרי יהודה בעמק רפאים ליד ירושלים. גם המרכז לארכיאולוגיה תת־ימית בחושלים שב"בית הזכוכית" בתוף דור, מחפש מתנדבים לכל חודשי השנה, כשם שגם מוזיאונים שונים מוכנים לקבל מתנדבים מקרב גימלאים. הן לעבודות רשאות ושיקום ממצאים, הן לעבודות כלליות. גם השנה תופעל תוכנית "חפירה־ליום־אחד". המיועדת בעיקר לתיירים המבקשים להתנסות בחפירה ארכיאולוגית בשטח. העבודה מתנהלת באתרים באיזור ירושלים ויום חפירות כולל הרצאות בליווי שקופיות על האתר, הסבר על שיטות החפירה, רישום וסימון.

נציין שבין המוסדות החופרים נמצא עתה גם הקרן הקיימת לישראל. בעבר ניהל מוסד זה רק חפירות חינוכיות לבני נוער מהארץ ומחו"ל. עתה ארכיאולוג הקק"ל, אלי שוקב, חופר את התיאטרון הרומי ליד בנימינה.

נדגיש עוד שכל החפירות פתוחות גם לישראלים. מדי שנה מבלים יותר ויותר בני הארץ את החופשה המודרנית המעניינת בחפירות תוך כדי עבודה, קשירת קשרים עם מתנדבי חו"ל והעיקר הנאה — הנה הפרתי מצאתי גיליתי בעצמי

הסינפונייטה הישראלית באר־שבע
מנהל מוסיקלי: מנדי רודן

אלכסנדר רהברי, מנצח (אוסטריה)

פיליפ הירשהורן, כנר (בלגיה)

שנברג: "ליל הוד", לתזמורת כלי קשת אופ. 4
מוצרט: קונצ'רטו לכינור מס' 3 בסול מג'ור ק. 216
בטהובן: סימפוניה מס' 8 בפה מג'ור אופ. 93

באר־שבע, קונסרבטוריון עירוני 8,9,10/5/88
בשעה 20.30, וב־14.5.88 מוצאי שבת בשעה 21.00
עפולה, היכל התרבות 10.5.88 בשעה 20.30
אשקלון, בית יד לבנים 11.5.88 בשעה 20.30
תל־אביב, מוזיאון תל־אביב 12.5.88 בשעה 20.30

פרטים במשרדי הסינפונייטה הישראלית באר־שבע טל. 057-31616.

שיבה • מאיר • שוב עמי • שקולניק
דחפון
שרות מודעות מלבני של דחף
לבעלי כרטיס אשראי
03-611001

רהיטי וורדו מפנים את אולם התצוגה
לרגל קבלת משלוח חדש של רהיטים.
30% על כל רהיטי התצוגה
***הנחה**
לבחירתכם: פינות ישיבה, פינות אוכל, כורסאות T.V, חדרי שינה. ממיטב תוצרת אירופה.
* ההנחה רק על תשלום במזומן.
בתקופת המבצע יהיה אולם התצוגה פתוח מ־9:00 עד 20:00
וורדו מושג חדש בתרבות הדיור
רח' ז'בוטינסקי 128 ר"ג טל. 720805

רצוי לחשוב על השיווק לפני כן
יגאל אילן חברה לפיתוח תוכניות שיווק בע"מ - שרותים בישראל ארה"ב ואירופה.
דרך חיפה 13 תל־אביב - טלפון: 252967 / פקס: 268020
למי שמחפש תשובות מעשיות בתחום השיווק

صكنا من الاهل

صورة عن الأصل

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

הצהרות ללא כיסוי

מן היציע

מאת יהושע שגיא

אחרי שלושה מישחקים ב־טורניר קדם הגביע העולמי לנוער בארגנטינה, מדורגת נבח־רת הכדורגל הצעירה מישראל במקום לפני־האחרון בבית שלה. היא פתחה בניצחון 1–0 על פאראגוואי, אבל נחלה שתי אכזבות רצופות: 0–2 מול ארגנ־טינה ו־1–2 מול פרו. אם לא יחול בהפך דרמטי בהמשך המישחקים, קלושים מאד סיכויי הישראלים הצעירים להופיע בגמר הגביע העולמי לנוער שמישחקיו יהיו בפברואר בס־עודיה.

האכזבה מהנבחרת הישראלית הצעיר נובעת מכמה סיבות, ונתעכב כאן רק על העיקריות שבהן.

שוב הוספנו את המותר של הישראלי המצוי. בהגיעם ל־באונוס איירס פיזרו מאמני הנבחרת הצהרות שופעות בטחון עצמי מופרז, שגבלו ביהירות. את אלה נבנה בהפרש שערים גבוה. אלה יהיו בשר תותחים: לאלה אין מה ללמד אותנו בכדורגל, ועוד כהנה וכ־הנה הצהרות מיותרות. שט־פותאי המכבר העצמי ואת ידיבוי טורח להימנע מהן.

הכלל הראשון בספורט: כבד את יריבך, גם כשאתה מכביע אותו; לא כל שכן, כאשר הם מכביעים אותך. כאשר מדובר בנבחרת נוער, חובה להקפיד על כלל זה שבעתיים. והכל שהנבחרת הישראלי בבאונוס איירס נכשל בכך. אנשיה נוכחים עתה לבלוע כמה מן הדברים שאמרו ערב תחילת הטורניר. גם מנהל ההתאחדות הישראלית חטא בפי־זיות, כאשר מיהר להודיע בתל־אביב לסוכנות הידיעות הצרפתית סי"צ הצהיה, מיד אחרי הניצחון הראשון על פאראגוואי, כי עינינו נשואות להופעה בסעודיה ולא תהיה לנו כל סיבה שלא לנסוע אליה. כאילו אין הכבול החרוץ יודע, שכדי להגיע לגמר העולמי צריך תחילה לנצח על המגרש, ולא מספיק לדבר למיקרופונים.

אם יתברר שהנוער שלנו לא הצליח בטורניר בואנוס איירס תהיה האכזבה כפולה ומכופלת, כיוון שהכל ציפו ממנו לגדולות. ברגע שההליגה וההתאחדות להעניק את הטיפול בדור הצעיר, הוליה מקפיקה צוות גדול של מאמנים — למחוננים, לילדים, לנערים ולנוער. הצע־ירים שיבאו לארגנטינה נתונים בידי טובי המאמנים שלנו זה שנים אחדות: הם צמחו וגדלו והתפתחו בהדרגה, עד שהגיעו לשיאם כאשר ניצחו במיפגש כפול את נבחרתה הצעירה של בלגיה ועלו לאליפות אירופה לנערים בצרפת. שמות כמו מחודה, ספפורטס, בניין, זוהר, בן שמעון ואחרים הפכו מחשיפה עצומה ועוררו תקוות גדולות.

דומה שיותר מכבי שעשו עם הנבחרת הזו, לא ניתן לעשות עם הכדורגלנים הצעירים. ועל כן אין שום סיבה בעולם שלא נוכל להתמודד כשווים מול שווים עם נבחרות צעירות אחרות. סביר שעשר השנים הד־תגאים הופך את יריבינו לטובים ולמקצוענים מאיתנו, אבל כל עוד מדובר בצעירים־תלמידים חובבנים — אין כל סיבה שתל־מידים מהונגריה, מצרפת או מארגנטינה יהיו טובים מאיתנו.

כנראה שמשהו בכלות הכל פסול בשיטה שלנו, בגישה, ביחס, באלדיבית של הכשרת צעירים. מבחינתי יש לחפש את ראשו של הדג — ולא להפוך את הנערים השוחים בבאונוס איירס קרבן לתיסכול ולאכזבה, שילוו את כולנו אם לא יתחולל ברגע האחרון המהפך שאנחנו כל כך מייחלים לו, כדי להמשיך במאבק על הופעה בלתי מציאו־תית בשלב הגמר העולמי בס־עודיה.

גביע המדינה

השבוע רבע הגמר

מאת מוסר "ספורט הארץ"

שתי הצגות כפולות יהיו השבוע באיצטדיון רמת־גן, שיארחו את ארבעת מישחקי רבע גמר גביע המדינה. ביום ג' יתמודדו במישחק הראשון (17.00) שמשון ת"א והפועל פ"ת, ואחריהם מחזיק הגביע מכבי ת"א עם הפועל באר־שבע. ביום ד' יפגשו במישחק הראשון (17.00) את צפרירים חולון ומכבי נתניה, ואחרי כן יתמודדו בית"ר ת"א והפועל ת"א.

במחזור הבא

בבית העליון:

- הפועל ת"א — כפר־סבא
- מכבי נתניה — שמשון
- בית"ר ת"א — הפ. פ"ת
- צפ. חולון — באר־שבע

בבית התחתון:

- בני־יהודה — ב. ים
- מכ. חיפה — מכבי ת"א
- מכבי פ"ת — הפ. לוד

מלך השערים

1. זאהי ארמלי (מכבי חיפה) 20
2. ניר לוין (הפועל פ"ת) 15
3. בני טבק (מכבי ת"א) 14
–. שלום תקוה (מכבי נתניה) 14

● רותם אגמור מקרית ביאליק זכתה בשבת באליפות הפועל בהתעמלות לדרגה ב' במכון וינגייט. בהתעמלות מכשירים צברה 37.55 נקודות. באליפות הפועל בהתעמ־לות אמנותית בדרגה א' זכתה רווית המרשטיירס מקרית ביאליק עם 36.65 נקודות.

הפסד 1–2 נגד פרו הפחית סיכויי ישראל

בטורניר הקדם־עולמי לנוער בארגנטינה

נוער

באונוס־איירס (שרות "ספורט הא־רץ"). סיכויי נבחרת הנוער של ישראל בכדורגל לעלות לשלב הבא בטורניר הקדם־עולמי פחתו כאן במידה ניכרת, לאחר שנוצחה ע"י פרו 2–1 בליל שבת. זה היה הפסדה השני של ישראל בטורניר, לאחר שנכנעה לארגנטינה 2–0 בשבוע שעבר. במאגנה של ישראל ניצחון אחד בלבד, 1–0 על פאראגוואי.

ישראל מדורגת עתה חמישית ונותרו לה שני מישחקים. נגד ונצואלה ביום ב' בלילה ונגד צ'ילי כעבור יומיים.

ההפסד לפרו אינו מקפח את הישראלים שלא הפגינו יכולת טובה, ויש להם כל הסיבות להצטער שלא הצליחו לגבור על היריבה הדרום־אמריקאית, למרות שהיו קרובים לכך. כך זה נראה לפחות בפתיחות המחצית השניה, כאשר אורן מוזרר הכשל ברחבת פרו, השופט קבע בעיטת־11 מטרים והקפטן רן ברשמטן בעט כהלכה וקבע 1–1. אבל היתרון בשער בקושי דקה אחת: הישראלים לא הצליחו כנראה להתארגן ותוסר העירנות בוצל ע"י הפרואניים להשי־גת שער המשווה. בדקות הסיום הצ־ליחה פרו להבקיע את שער הניצחון ולהנחיל לישראל הפסד צורב.

ישראל השיגה בהרכב: אלכה, ש. צופין, רן ברשמטן, בן־צורא, אלטיס, אהרונוב, אלימלך, בנין, י. זוהר, גיראם, מוחדר. במהלך המיש־חק שולבו גם ספפורטס ופה.

במישחקים נוספים בבית זה הביסה ארגנטינה 1–3 את צ'ילי ופאראגוואי הביסה 2–6 את ונצוא־לה.

טבלת הטורניר

1.	ארגנטינה	3	1–6	6
2.	פאראגוואי	3	3–6	4
3.	צ'ילי	3	5–4	3
4.	פרו	3	4–3	3
5.	ישראל	3	4–2	2
6.	ונצואלה	3	9–3	0

טבלת הליגה הלאומית

טבלת הבית העליון

	משחקים	נצ'	תיקו	הפ'	שערים	נק'
1. הפועל תל־אביב (1)	29	16	8	5	21–37	56
2. מכבי נתניה (2)	29	14	10	5	32–49	52
3. הפועל באר־שבע (5)	29	11	12	6	18–27	45
4. שמשון תל־אביב (3)	29	11	11	7	28–33	44
5. הפועל כפר־סבא (4)	29	11	11	7	27–32	44
6. בית"ר תל־אביב (7)	29	9	13	7	28–36	40
7. הפועל פתח־תקוה (6)	29	10	9	10	37–38	39
8. צפרירים חולון (8)	29	7	13	9	31–28	34

טבלת הבית התחתון

	משחקים	נצ'	תיקו	הפ'	שערים	נק'
9. מכבי חיפה (9)	29	11	8	10	33–42	41
10. בני־יהודה (11)	29	9	11	9	22–25	38
11. מכבי תל־אביב (12)	29	8	12	9	31–42	36
12. בית"ר ירושלים (10)	29	9	9	11	41–36	36
13. הפועל לוד (13)	29	3	9	17	62–17	18
14. מכבי פתח־תקוה (14)	29	2	8	19	47–16	14

(בסוגריים — מיקום הקבוצות במחזור הקודם)

בבוא ההצלחות נעלם הקהל

מאת צבי ברזילי

מכבי תל אביב — הפועל לוד
1–3 (0–2)

השערים למכבי: אלי דריקס (19, 24), בני טבק (50, 11 מ'). ללוד: יעקב הלל (85).

★ המצטיין: חיים גולדברג.

● מכבי תל אביב: מרכוס, גריאני, גולדברג (אוחנה), שמ־עונוב, ש. כהן, מ. כהן, איוניר, לולו (קריים), נתן, טבק, דריקס. המאמן: דרור ברנדר.

● הפועל לוד: טריקי, בר־דוגו, נעמן, דרעי, בנודיס (בר־דישי), קטשוילי, הלל, ברשמש, שרביט, סמרגה, ע. שמרית (תורג'מן). המאמן: יעקב אס־קסלו.

שפט יעקב ברזמן, 200 צו־פים, ברמת גן.

כנראה שמכבי ת"א החליטה להפיק מהפלייאוף התחתון את המכסימום. מתייחסים למישחקים ברצינות, מנצלים אותם להכנה לגביע, ולשיפור המאזן העגום של העונה. עתה השיגו שני נצחונות רצופים, ביניהם נצחון חוץ. אלא שאת ההישגים הללו מלווה פן שלילי: שיאים עצובים בהיעדר קהל. נראה שמכבי כלל לא נהנה מהכנסה, שכן הצופים שבאו נתנו מכרטיסים במחירי מבצע, שהוצעו להם ע"י בעלי מניות, והכלל לא ני־גשו לקופות.

גם הלוראים השקיעו את כל מיטבם. אם מדברים על ירידה מכוונת לליגה הארצית, הרי שלוד משיגה את מטרתה.

בדקה ה־19 קבע אלי דריקס 1–0. ארז לולו מסר לאלון נתן שבעט לעבר השער. השוער טריקי שמט ודריקס דחק פנימה. אחרי 5 דקות הגדיל דריקס את היתרון: בני טבק נשלח לרחבה והוכשל, הכדור הגיע לדריקס וזה הרשית בקלות. בדקה ה־48 שלח מוטי איוניר את בני טבק לרחבה. טבק הוכשל ובבעש אחרי כן מן הנקודה הלבנה. לוד צימקה בשער כבוד של יעקב הלל (85), שבעט מ־20 מטר כדור חזק, שהוסט ע"י מגיני מכבי ונכנס לשער.

הטוב במיגרש היה חיים גולדברג. הוא שיחק שעה, אך הספיק להבליט שוב את ראיית המישחק שלו וש־ליטתו בכדור. הוא הוחלף כדי לא לסכן את רגלו הפגועה לפני מישחק הגביע מחרתיים.

והערה לשלושת השופטים הווק וגבריל: שוב ראינו שלקוונים קשה להסתדר עם חוק זה, בעיקר כשמ־עורדים בעסק הלוצים מהירים כבני טבק אשרא סבל מהגשת דגל שגויות שקטעו מאוציו ברחבת לוד. בתוך כך נפסל גם שער חוקי שלו בדקה ה־61.

200 צופים יותר מדי

מאת אפרים יונתי

בני־יהודה — מכבי פתח־תקוה
1–0 (1–0)

השער: דוד מבצור (10).

★ המצטיין: עופר מביאן

● בני־יהודה: אסייג, סלמן, אלקבץ, אייל חיים, עלה, לוי, שרעבי, מבצור (איזמירלי), מרד (טורנר), קוסטיקה, איזנברג. המאמן: דוד שוויצר.

● מכבי פתח־תקוה: מב־יאן, כהן, דניאל כרמלי, שמ־קוביץ, מ. צופין, חבני (בן שמ־עון), אלישע לוי, לאון מוסלי, אלון ירוחם, (שחר ירוחם). המאמן: חוי ארזן.

שפט יוסף שורעי. 200 צופים, בשכונת התקוה.

"כך אי אפשר לנהל קבוצת כדורגל", קונן באכזבה מרה גזבר בני־יהודה, כאשר רווה לו, כי רק 37 כרטיסים נמכרו אתמול בשכונת התקווה.

את האוהדים עניין הגמר פחות מכל. הם העדיפו לבלות כים, או להישאר בבית. רק כ־200 אוהדים קבאים (מרביתם רכשו מנויים בת־חילת העונה) טרחו לבוא למישחק חסר עניין ואפרורי מאוד.

במחצית הראשונה שלטו בני־יהודה בשדה ללא עוררין, ורק עמידתו האיתנה של שוער פתח תקוה, עופר מביאן, מנעה מהם כיבוש שערים נוספים. בדקה ה־10 גרשם מהלך יפה. בני־יהודה הביאו את הכדור מהגל לרגל, ומבצור, שקיבל מסירה מסלמן, קבע מ־6 מ' 1–0.

בדקה ה־27 נקבעה בעיטת עונ־שין מ־18 מ' לבני־יהודה. עלו בעט בחוזקה, מביאן הודף בחוזה ועל הכדור התחזר השתלט מבצור שדוחק פנימה — אולם השופט יוסף שורעי פסל את השער בטענה תמוהה לנבדל.

שלוש דקות לאחר מכן מבצור כבש בשלישית — אך גם שער זה נפסל בטענה זהה. במחצית השניה התאזנו הכוחות, ולפ"ת ניתנה להם הזדמנות מצויינת להשוות. אך אסייאג הצליח להדוף כמה בעיטות בזו אחר זו.

בני־יהודה, שניסו להגדיל את התוצאה, גלכדו פעם אחר פעם בנבדל, וכאשר לא נתפשו בנבדל הם פשטו הזמנוה.

פריקס ואילנה ברגר יצאו למיבחן קדם אולימפי בטוקיו

מאת מוסר "ספורט הארץ"

שחקני טניס השולחן פריקס ואילנה ברגר, אלופת ישראל, יצאו בסוף השבוע בדרכם ליפאן שם ישתתפו בתחרויות הקדם אולימפיות. השניים יתמודדו במישחקי מיבחן ליחידים, כמאמץ להבטיח את השתתפותם בנציגי הבית האסיאתי במישחקים האולימ־פיים בסיאול.

סיני ובן־שטרית ניצלו חולשת שמשון 0–2

הפועל תל אביב — שמשון תל אביב
0–2 (0–1)

השערים: משה סיני (10), מיקי בן־שטרית (77).

★ המצטיין: משה סיני.

● הפועל תל אביב: טליאס, עמר, דאגה, סגל, הרשליקוביץ, אקהויז (שמואל), מוסא, כהן, סיני, דאגה, בן שטרית. המאמן: יצחק שניאור.

● שמשון תל אביב: חדד, עובדיה, כרדה, שמעונוב, שוקרון, רחרי, הלל (בלילוויה), מורוזי, ארביב, (רמתי), כהן, אדרי. המאמן: יעקב גרונדמן.

שפט חיים ליפקוביץ, 3,000 צופים באיצטדיון בלומפילד ביפו.

מאת דרור מגר

שער יתרון להפועל כבר בדקה ה־10 חיסל כל סיכוי למתח וגרר מישחק משעמם, כך לא הוטל בספק יתרונו של הפועל הממשיך אמנם לשמור על פער 4 נקודות בפיסגה, אולם רחוק מלהפגין כדורגל טוב או מעניין.

מלאכת הניצחון היתה קלה להפועל נוכח חולשתו של שמשון, שלא הוכיח במאום את יכולתו הטובה ממישחקיו האחרונים, ולמ־עשה הגיע לשני מצבי בעיטה בלבד לשער הפועל. בכך יש להתמיא כמובן גם להגנת הפועל, שהיתה החלק הטוב בקבוצה. אולם על שני המגינים לתמוך הרבה יותר בהתקפה הדלילה, בעיקר נוכח חו־לשת תוליית הקישור, ואלמלא יכולתו הטובה של משה סיני ספק אם היה הפועל מנצח את שמשון החלש. סיני היה זה שהכין את מצבי ההבקעה הן לחבריו והן לעצמו, והוא זה שכבש. אלי כהן ובמיוחד מורים לאגו הפגינו חולשה גדולה, נגד כל הנטל על סיני. הוא עמד בזה בהצלחה, גם לאור העובדה שש־משון לא שמר עליו במיוחד ולא גילה מאמץ גדול במרכז השדה.

בדקה ה־10 הסיט אלי כהן כדור עונשין ומשה סיני בעט מ־20 מטר שנוח הפגיעה, 1–0. בן־שטרית החטיא מקרוב בדקה ה־29 ואחריו גם סיני. רק בדקה ה־45 בעט שמשון לראשונה בעיטה מסוכנת לשער, כששלמה אדרי החטיא. בדקה 50 נגח סיני מקרוב, אך השוער חדד התעופף והדף, ומיד בו קלט כדור שבעט סיני מ־12 מטר. בדקה ה־77 פרץ סיני לבדו לתוך הרחבה אך נתן לעצמו מיקרמה גדולה, ואיפשר לבן־שטרית להתפוצץ את הכדור. בן־שטרית ראה... שלבש בעוצר דויק, הכדור והיבעת ראשונה. בשלשת את בן־שטרית ימינה ברחבה, והלה בעט היטב ומ־דוייק כדי לבסס ניצחון קל.

ליגה א

תוצאות משחקי המחזור ה־29:

● מחוז צפון: הפועל בית־צבת — בית"ר חיפה 1–1 (1–0), הפועל קרית־אתא — הפועל בית־שאן 1–1 (1–0), מכבי טמרה — מכבי עוספיה 1–4 (1–2), הפועל רעננה — הפועל קרית־שמונה 0–5 (0–3), מכבי עפולה — בית"ר נהריה 0–3 (0–1), הפועל בית־טמרה — הפועל טירה 0–2 (0–0), הפועל טירת־הכרמל — מכבי חדרה 1–1 (1–1), הפועל טייבה — מכבי אור־יהודה... אור־עקיבא 0–1 (0–0).

● מחוז דרום: הפועל אזור — הפועל קרית־אונו 1–3 (0–1), מכבי הרצליה — הפועל קרית־ מלאכי 0–1 (0–0), הפועל רמלה — הפועל מרמורק 0–3 (0–0), הפועל בית־שמש — מכבי קרית־גת 1–1 (0–1), הפועל אור־יהודה — הפועל אשדוד 0–2 (0–0), הפועל ראשון־לציון — בית"ר רמלה 1–1 (0–0), הפועל די־מונה — לגרוס חולון 0–3 (0–1), הפועל רמת־השרון — הפועל אשק־לון 0–2 (0–1).

מישחקי אס"א

כוכבי עבר והווה הערב בפתיחת טורניר הקטרגל

טורניר קטרגל בהשתתפות כו־כבי הליגה הלאומית, מכבי נבחרת ישראל מימי מכסיקו 1970 ונבחרת עיתונאים — יפתח הערב את מישחקי אס"א ה־20, במיתקני הס־פורט של אוניברסיטת ת"א.

למרות אירגונו של מכללות מחו"ל עקב המצב הצבאי הבטחוני באיזור, ישתתפו באירוע עשרות ספורטאים איים יותר עם כאלף ישר־אלים מ־15 מכללות. התחרויות הן קבוצתיות והספורטאים יתחרו שלוש ימים ב־18 ענפים לנשים ול־גברים. כמה מהתחרויות יהיו במיתק־ני ספורט בתל־אביב.

ראש הוועדה המארגנת הוא אריה רוזנצוויג, מנהל היחידה לספורט ול־חינוך גופני באוניברסיטת ת"א. הבנות טורניר הקטרגל, שיחול הערב ב־8 באולם עלית באוניבר־סיטת ת"א, יוקרשו לשירותרום. בנבחרת כוכבי מכסיקו־70 יופיעו ויסוקר, רוזן, שום, שפיגלר, שפיגל, בלו ואחרים. בנבחרת כוכבי הליגה הלאומית: מלמיליאן, בריילובסקי, אבי כהן, סמי מלכה, נסים כהן ואחרים. בנבחרת העיתונאים, שמ־אמנה והוא יהודה שהרבני, תורכב מאנשי הארץ, הרשות, מעריב, ידיעות אחרונות וגלי־צה"ל.

לנורון (ארי"פ). עירי בועה, הבלם הוותיק של נבחרת אנגליה, לא יו־פיע במישחקי אליפות אירופה שי־היו ביוני במערב גרמניה.

במחזור השלישי של הגמר־רגל: המובילים מנצחים והפער נשאר 4 נקודות

הפועל ת"א שומר "טווח בטחון" מנתניה

כדור הניצחון של משה סיני בדרכו ברשת שמשון, על אף זינוקו של השוער אבי חדד. שלא מנע בסיום ניצחון 2–0 של הפועל ת"א. (צילום: עודי קרן).

אחרי 5 מישחקים מאכזבים: ניצחון 1–4 על חולון

מכבי נתניה — הפועל חולון
1–4 (0–1)

השערים לנתניה: עודד מכנס (23, 86), יגאל מנחם (61), רונן גבאי (79). השער לחולון: חן גולדברג (72).

★ המצטיין: עודד מכנס.

● מכבי נתניה: גלדב, באומה, חלפון, חסן, מקר, לם (שמעון מנחם), גבאי, רוני לוי, עזיזי (גאונה), יגאל מנחם, עודד מכנס. המאמן: זאב זלצר.

● הפועל חולון: בישרה, זי־תוני, יעקובי, אלי כהן, מבלוח, פרחן, ברבריר, בני רמתי, חן גולדברג, הנן הלל (ליברמן), שקרוקה. המאמן: מאיר נמני.

שפט אריה פרוסט, 1,500 צו־פים באיצטדיון מכבי בנתניה.

מאת חנן פאורי

רוקא כאשר פתחו סיכוייה להד־ביק את הפער בפיסגה, לאחר חמישה מישחקים רצופים ללא ניצ־חון, השיגה נתניה ניצחון ביתי צפוי 1–4 על חולון. שתי הקבוצות הד־פיעו בהרכבים חסרים. חולון הציגה מישחק בלתי תבליתי, ונראה כי מבחינתה סיימה את העונה. הקבוצה נכנעה שב ושב ליתרון נתניית במרכז המגרש. והגנתה התקשתה לעמוד מול התקפות המארחים.

עודד מכנס הוותיק — ששיחק במקום שלום תקוה הפצוע — גילה יכולת טובה, כבש שני שערים, והוד מיץ הזדמנויות רבות. במחצית השניה בלטו בנתניה גם חבריו יגאל מנחם ורונן גבאי, כובשי שני השערים הנוספים. בחולון גילה לפרקים מישחק נייד ומהיר מרקו בן ברוך, שהסתייע מדי פעם בבר תנייתי של קבוצתו, שימי מכלוף, אולם חבריו בקישור ובהתקפה גילו מישחק ברפה, ומיעטו לשתף פער לה.

נתניה הובילה 1–0 בדקה ה־23, כאשר עזיזי מסר קרימה לרוני לוי; הקשר גבה הקומה העביר כדור למרכז רחבת חולון, ועודד מכנס נגבו לשער בעט מצוין והכניע בכ־דור מקפץ את השוער. מגבר היתה לחולון הזדמנות כעבור עשר דקות כאשר בני רמתי בעט מ־25 מטרים, אך השוער כלדר הדף לקרן בסיוע המשקוף. בדקה ה־61 הסיט בני לם כדור ליגאל מנחם, שבעט מזוית קשה והכניע את השוער כיפרן.

השער לחולון נבבש בדקה ה־72 כאשר הצעיר חן גולדר, שנכנס במר קום אסי חזן, קיבל את הכדור מבני רמתי וניצל השתהות של ההגנה, כדי להבקיע בבעיטה שטוחה. עד לסיום הגבירה נתניה את לחצה והבקיעה שני שערים נוספים. בדקה ה־79 בעט רונן גבאי כדור יפה לרשת, אחר הרישה ברגעה של הגננה ובעיטתה של עצמי, והבקה ה־86 השלים מכנס צמד־מרשו: הוא נגח כדור, שקיבל מיגאל מנחם, למשקוף ופנימה.

● קבוצת הכדורגל של הפועל גבעת חיים סיימה 7–7 במישחק הגמר מול ספרטקוס מהונגריה בטורניר הכדורגלנים המסורתי לזכר רני הרן ובנותיו, אשר נרצחו ע"י מחבלים בנהריה.

הפועל ת"א כבר לא פוחד מהיפיפיה הנרדמת

לינה לאומית

מאת משה הרגעש

מה אפשר לומר על קבוצה שהובילה את הטבלה תקופה ממושכת — יותר מכל קבוצה אחרת — שבזה טעמו של ניצ־חון משך חמישה מחזורים ונ־אלצה לוותר על הפיסגה מאד מתחה לבנות את מכבי נתניה "היפהפיה הנרדמת" לאחר שאות מול התעוררה, סוף סוף, והביעה ללא תנאי 1–4 במגרשה את צפרירים חולון. למרות הניצחון המשכנע, אולי לא כדאי לסחר כל כך ולהעניק לה תארים. בעיקר מפני שהמוליך הפועל תל־אביב הוכיח שוב, כי אינו מאמין באגדות. ואתמול הוא הר־פיף למאמנו ניצחון נאה 2–0 בבלומפילד על שמשון תל־אביב, ושמר על הפער המשמ־עותי בן 4 הנקודות.

המחזור ה־29 לא שינה מאומה בצמרת, לעומת המחזור שעבר והשורה התחתונה — הניקיון של יצחק שניאור התקרב בצער נוסף לכתר האליפות. בקופה נותרו עדיין 12 נקודות וברור שה־מאבק רחוק עדיין מסיומו, לפחות מבחינה תיאורטית.

במישחקים האחרים, בבית העליון וגם בבית התחתון היו כמה תוצאות בלתי צפויות. אך חשיבותן שולית בלבד והשכר היחיד של המנצחים הוא מידה מסויימת של יוקרה.

הפועל באר־שבע המשיך בת־נופת המחזורים האחרונים וטיפס למקום השלישי, לאחר ניצחון חוץ נאה 1–2 על הפועל בפתח תקוה. גם בית"ר תל־אביב הפתיע בחוץ את הפועל כפר סבא 1–2, לאחר שפיגר במחצית הראשונה.

בבית התחתון הזכירו מכבי חיפה ובית"ר ירושלים את ימיהם הגדולים בתצוגת שערים 2–4 לחיפה. מכבי תל־אביב ניצחה ללא קושי ברמת־גן 1–3 את אחד היורדים הפועל לוד, כך גם בני־יהודה שהסתפק בניצחון דחוק 1–0 על יורד אחר, מכבי פתח־תקוה.

טוטו

30 ביתשר 14

יותר מ־30 משתתפים ביחשו את תוצאות כל 14 המישחקים במחזור הטוטו שהיה בשבת.

הניחוש הנכון

1.	מכבי נתניה — חולון	1
2.	שמשון — הפועל ת"א	1
3.	כ. סבא — בית"ר ת"א	2
4.	הפ. פ"ת — באר־שבע	2
5.	בני־יהודה — מ. פ"ת	1
6.	ב. ים — מכבי חיפה	2
7.	מכבי ת"א — הפ. לוד	1
8.	הפ. חיפה — ה. יהוד	1
9.	הפ. טבריה — ה. ים	2
10.	הפ. חדרה — הפ. ר"ג	1
11.	מכבי יבנה — שעריים	1
12.	הכח ר"ג — הפו. עכו	2
13.	הפ. בתיים — מ. יפו	1
14.	נתניה — רמת־עמידר	2

כל ההבדל: נסים כהן

מאת נפתלי ועירא

בית"ר תל־אביב — הפועל כפר־סבא
1–2 (1–1)

השערים לבית"ר: ניסים כהן (29), דוד לביא (78). לכפר סבא: דוד סטולפר (10).

★ המצטיין: ניסים כהן

● בית"ר תל־אביב: ליברמן, סודס, צמח, עמר, אבוד־צור, עטון, אדרי, ניסים כהן, ניסן כהן (אושבהיים), מאיה, ירון כהן, לביא. המאמן: יצחק שום.

● כפר־סבא: שמיר, א. בר חיים, פרסלני, סימון, איינשטיין (מללי), גרמיש, סטולפר, יפה, פולבר, רביבו, נוזר (מ. בן־חיים). המאמן: שמעון שנהר.

שפט עמית קליין, 1,500 צו־פים, בכפר־סבא.

ניסים כהן הוא כמעט כל ההבדל בין בית"ר תל־אביב המגבה להפועל כפר־סבא המנוצחת. ניסים כהן ה־בית"רי שלא גם ליוה, היה השוקן הדומיננטי והיעיל במגרש המסופח בכפר־סבא וחרץ את גורל המשחק, כדי להעניק לקבוצתו נצחון חוץ שהיתה ראויה לו, 1–2 על הפועל כפר־סבא.

כפר־סבא לא נפלה מיריבתה בכל הקשור בהולכת הכדור ובהזדמנויות כיבוש שהיו לה. אבל משהו קורה לקבוצה זו בכל הקשור למה שנוהגים קוראים "דגל מסיימת", או כושר בעיטה לשער. מקבוצה של 44 שערים בעונה שעברה היתה כפר־סבא לקבוצה עם יכולת סיום דלה, ואולי יש בכך כדי להבגיע ולהגדיר את בהצנועותיה העצומים יכולתה. לבטל שליטה לשערים ובהזדמנות.

היעדרו של אלי יאני גרם עומס יתר על מייקל יפה, שחקן מבריק שלעולם אינך יודע מה לצפות ממנו — אך מגבר אינו כבר לשאת משא של קבוצה שלמה.

מאידך היה תענוג לראות את ני־סים כהן הוותיק, בן 33, סוחב את בית"ר לשעה של כפר־סבא, מעניק לצעירים כדורי פז תוך גיבול תבונת המשחק שלו.

מסירת עומק של נח איינשטיין מבגוה את הצעיר דוד סטולפר, בן 17 ותצי, בעמדת הבקעה קורצת. סטולפר עצר את הכדור בחזה, שאל את אבי ליברמן לאיזו פינה הוא מעדיף לגשת כדי להוציאו ושלחו לימנית, 1–0 לכפר־סבא.

ואז ראינו את ניסים כהן הצעיר הנצבה. הוא פרץ באגף ימין, ליהטט בתרכו והיה במקום כדי לדחוק את הד־1–1, בדקה ה־29.

גם במחצית השניה היה ניסים כהן הבולט, ובעיטת קרן שלו הסתיימה בנגיחה של דוד לביא לידי המוש־מות של אריך שמיד ולרשת, 1–2 לבית"ר.

— כמעט 1–3, שתי דקות מהסיום הכשיל הבלם סבאי גרעין סימון את שבתאי טורס ברחבה. דוד לביא בעט ברשלנות והוחזה כדור עונשין חזק מ־11 מטרים.

תצוגה חיפאית מלהיבה

מכבי חיפה — בית"ר ירושלים
2–4 (1–1)

השערים למכבי חיפה: זאהי ארמלי (25, 34), רונאל בריילובסקי (52), ראובן עטר 83. לבית"ר: אורי מלמיליאן (36, 65).

★ המצטיין: דניאל בריי־לובסקי

● מכבי חיפה: גינצבורג, אהרוני, דוד לוי, רונאל מרילי, אבו קרט קלינגר, בריילובסקי, בלבול (עטר), ארמלי (מלכה), עופר מזרחי. המאמן: דרור קשטן.

● בית"ר ירושלים: מזרחי, נחמני, אוולאי, אשש (אלהרר), קדוש, שמואלי, בני כהן, מלמי־ליאן, שוורץ, רוקמן, סמי מלכה (סלה). המאמן: אליהו עופר.

שפט רחמים דינצ'י, 2000 צו־פים, בלומפילד.

חנן אוזלאי בולם את זאהי ארמלי, במישחק בו הביס מכבי חיפה את בית"ר ירושלים 2–4. (צילום: עודי קרן).

מאת פנחס ויטל

שתי הקבוצות לא איכזבו את הקהל על אף, ואולי בגלל, שההת־מודדות ביניהן היתה על המקום הראשון בבית התחתון.

חוץ תקופת שפל שלהן הכירו ימים טובים שלהן והגדיל מכבי חיפה שהציג מישחק מלהיב, בעיקר במחצית השניה, בכיכובם של דניאל בריילובסקי המצוין וזאהי ארמלי המסוכן. המישחק היה משוחרר והשחקנים לא לחוצים. אין להם עוד אתגר השנה. ומה שנותר הוא להציל יוקרה פגועה ולהציג כדורגל טוב. החיפאים עשו זאת על הצד הטוב ביותר.

המחצית הראשונה היתה בינונית על אף שהוצג משחק מהיר ופתוח אלא שיכולת הסיום בשתי הקבוצות היתה דלה. במחצית זו נכבשו שני שערים: בדקה ה־34 פרץ ארמלי וחלף על פני אשש כדי להבקיע את שער ה־19. תגובת הירושלמים לא איחרה לבוא ובדקה ה־36 בעט רוקמן כדור קשתי שניתז מהמשקוף לרגלו של מלמיליאן שמשלושה מטר כבש שער שוויון.

מחצית שניה, איזו מחצית מלהיבה ממש תאווה לעיניים של־פור ביכולת. בריילובסקי היטה את הכף לטובת קבוצתו. בדקה ה־52 הוביל קלינגר כדור בקו האורך ושלח לבריילובסקי כעשרים מטר מהשער. דניאל הטיס את הכדור אל בין חיבורי הקורות וקבע 1–2 לחיפה בשער יפהפה.

אלא שהבית"ריים אינם מוותרים. בדקה ה־65 עונשין 20 מטר משער חיפה ומלמיליאן בעט מדויק והחזיר את גינצבורג חסר אונים — 2–2. החיפאים לא הירשו והגבירו לחצם. בדקה ה־75 הותיר בריילובסקי במ־עולה מבריקה כדור לארמלי שכבש שערו ה־20 בעונה זו, 2–3 לחיפאים במיטבם כאשר בריילובסקי בישל (83) לראובן עטר שקבע 2–4 וסיים תצוגה חיפאית מלהיבה.

ליגה איטלקית

קבלת פנים סוערת ליובנטוס במילאנו

מילאנו (שרות "ספורט הארץ"). איצטדיון סאנסירו יהיה היום ב־מוקד, במחזור ה־29 ולפני האחרון בליגה האיטלקית. מילאנו, המוליכה הטבלה, שניצחה בשבוע שעבר את נאפולי 2–3 בנאפולי, תארח את יובנטוס שהשיגה 11 נקודות כש־מונה מישחקיה האחרונים. איאן ראש התחיל לשתף להבקיע שער ניצחון והציג מיכאל לאודרופ. שביובנטוס כבר חשבו לשורה, שב מגבן את הכדורגל שהציג בשנתיים הקודמות. ואולם עתה עדיין יש ליובה' סיבוי טוב לשוק בעונה הבאה בגביע אופ"א.

אבל מילאן היא בכל זאת מועמדת לניצחון. היא גם תמתייע ב־70 אלף אוהדיה הקנאים שיקישו עילמות ויצטו למעורה נוספת של נאפולי. במילאן קצת כעסו השבוע על שני ההולנדים רוד חוליט ומרקו ורבאסטן, ש"בעלמי" ביום רביעי אחר הצהריים, העבוד שהספיקוה ותכבי רוקו מושבעים, נסעו למודינה כדי לחזות בהופעתו של המור האנגלי סטינג באיצטדיונה של יובנטוס.

הוליסה באפולי יוצאת למישחק חוץ קשה בפירנצה נגד פיורנטינה כאשר עדיין לא ברור אם דייגו מראדונה, שנפגע במישחק האחרון למילאן, ישחק. רושא הקבוצה העריך בסוף השבוע את סיכוייו לשחק באחוז אחד, אולם המעסק אמר כי 95 אחוזים שמראדונה ישחק. למילאן 45 נקודות ולנאפולי 42.

יתר המישחקים היום: קומו — רומא, סמפדוריה — פיזה, אוולינו — אסקולי, צ'זנה — אינטר, פסקארה — אסקולי, ורונה — קומו.

בית"ר פוטל: כל שמשוני יקנס במשכורת חודשית

מה הם אומרים

מאת פנחס ויטל
ומוסרי "ספורט הארץ"

שמשון תל־אביב — הפועל תל־אביב

● יוסי דאגה, הפועל: שמשון קבוצה לא רעה. השער הראשון הירשה מהמתח שלהם והשער השני של בן־שטרית שבר אותם.

● עמי פוטל, יו"ר שמשון: היה משחק מרושל שנבע קשה. מתרכית ובאופי של שמשון. ועל כך, בנוסף הראשונה בתול־דות הקבוצה, כל שחקן ייקנס בגובה משכורת חודשית. כל זאת מבלי להפחית מההישג של הפועל ת"א.

מכבי נתניה — צפרירים חולון

● עודד מכנס, נתניה: התפקיד שלי להבקיע. אני מקווה להמשיך בכך עד סוף העונה. מה שחשוב זה לנצח את חולון ביום ד', אם לא תהיה אלי־פות לפחות שיהיה גביע.

● מאיר נמני, מאמן חולון: החבר'ה שלנו מוכנים למישחק ביום ד', שהוא יותר חשוב מב־חינתנו, ואני מקווה שברמת־גן הסיפור יהיה שונה.

הפועל כפר־סבא — בית"ר תל־אביב

● נח איינשטיין, כפר־סבא: במחצית הראשונה לא ניצ־לנו את המצבים שהיו לנו ובמ־חצית השניה הם ניצלו את ההזדמנויות שלהם, לפחות מסיבה זו הם זכו בניצחון צודק.

● יהודה קבב, בית"ר: הזוג שאנחנו משחקים היטב גם בבית וגם בחוץ, לפי המצבים שהיו לנו היינו יכולים לגמור את המישחק גם בארבעה שערים. כפר־סבא הפתיעה בחולשתה.

הפועל פתח־תקוה — הפועל באר־שבע

● ניסים בכר, מאמן באר־שבע: קבוצתי לחמה טוב יותר וניצלה את הרקות המתות של פתח־תקוה, כדי להבקיע שני שערים. אני שמח שניצחון חוץ זה גרם לנו לעלות למקום השלישי.

● אברהם גרנט, מאמן פתח־תקוה: פתיחה גרועה שלנו גרמה להפסד המישחק. לא היינו מספיק ניידים, באר־שבע שיחקה ביותר מרץ וזכתה בניצ־חון צודק.

בית"ר ירושלים — מכבי חיפה

● דניאל בריילובסקי, מכבי חיפה: זה המישחק הטוב ביותר שלי במכבי חיפה מאז הגעתי לארץ. כנראה שבעונה הבאה אשחק בחו"ל.

● אורי מלמיליאן, בית"ר ירושלים: זה היה מישחק ראווה בלי לחץ ובלי שמירות וללא ספק הקהל נהנה. זו לא העונה שלנו, צריך להתכונן לעונה הבאה.

מכבי תל־אביב — הפועל לוד

● חיים גולדברג, מכבי ת"א: זה היה המישחק הקל ביותר שהיה לנו העונה. הפועל לוד זה לא מה שמחכה לנו ביום שלישי בגביע. אני מקווה שמישחק זה יוסיף לנו בטחון ליום ג'.

● יעקב אסקסלו, מאמן לוד: לגבינו זה עוד מישחק הכנה לעונה הבאה. שיחקנו עם צעירים רבים, ביניהם שחקן נוער בן 17. נקווה לחזור במהרה ללאומית.

בני־יהודה — מכבי פתח־תקוה

● דוד שוויצר, מאמן בני־יהודה: העברתי את העיקר לאחור ברוטבים שבמבה לשלב שחקנים נוספים. אני בטוח שבעונה הבאה הם יהיו טובים יותר.

● עופר מביאן, שוער פ"ת: בני־יהודה תקפו והחמיצו אולם גם אנחנו התמצנו. אנו בונים קבוצה לעונה הבאה.

באר־שבע: גם בחוץ

מאת אהרון שמולביץ

הפועל באר־שבע — הפועל פתח־תקוה
1–2 (0–2)

השערים לבאר־שבע: מאיר עזרן (12), שמעון ביטון (22). לפתח־תקוה: ניר לוין (61 מבעיטת 11 מטר)

★ המצטיין: שמעון ביטון

● הפועל פתח־תקוה: גרבר, לוי, כודניק, אלוה, קר־ויאשווילי, מרכוס (מחפוד), איליה, שושני, חזן (בסון), לוין, רבינוב. המאמן: אברהם גרנט.

● הפועל באר־שבע: אנטמן, אוחן, דוידי, אילת, בונן, ריקן, חוזה, צרפתי, עזרן, בישה, אביטן (שמואלי, בן־שאנן). המאמן: ניסים בכר

שפט סאבי אלנקוה, 500 צו־פים, בפתח תקוה.

פתיחה חלשה מאוד של פתח תקוה נוצלה היטב ע"י הבאר־שבעים, שעלו ליתרון 2–0 בדקה ה־22. חולשת המארחים נבעה בד תיפקוד לקוי של הקישור, ובמיוחד של יוסי שושני שגילה חולשה.

עם זאת, אין בכך כדי לגרוע מהישגה של באר־שבע, ששיחקה משוחרר וחופשי, הניעה במהירות את הכדור על פני כל המגרש הפ־גינה יכולת נאה.

השער הראשון הובקע בדקה ה־12 מבעיטת עונשין של מאיר עזרן, לאחר הכשלתו של צרפתי. עזרן בעט מ־18 מ', הכדור פגע באחד המגינים וחזר פנימה. מעודדים משער זה, המשיכו האורחים ללחוץ — ובדקה ה־22 עלו ל־2–0. אבי חיון נשלח לשטח מת משמאל, פרץ ובעט לשער מ־7 מטר. גרבר (חלש) הדף, ועל הכדור השתלט ביטון, שבעט במהרה מקרוב, 2–0.

עד ההפסקה, היו הפתח־תקוואים מרודים במאמץ לא למשוג. שערים נוספים. בהתקפתם היה ניר לוין הד־חיד, שניסה לעשות משהו, אך גם הוא נקלע ליום חלש.

במחצית השניה התאזנו הכוחות. פ"ת תיגברה את הקישור (מחפוד במקום מרכוס), והצליחה לצמק ל־1–2 בדקה ה־61. לוין פרץ לרחבה. דוידי ניסה למנוע ממנו למסור לרבינוב שנותר לבד בעבר השני, והשופט פסק פנדל. לוין בעט, אנטמן הדף ודוק בבעיטה חוזרת הב־ליח חלוץ הנבחרת להבקיע.

בסיום הגבירו הפתח־תקוואים את לחצם. אך האורחים סגרו היטב את השער ויחדו עם כל הקושי.

מתח גבוה באימונים — לפני דרבי הגומלין באוסישקין

מנהל מכבי ת"א: עוד מעט נצטרך לבקש סליחה שניצחנו

מאמן מכבי, רלף קליין, מסר הודעה בתום האימון: "אני מתנצל על מה שקרה ביום חמישי. זה לא מתאים לי, זה לא מאפיין אותי. סליחה".

גמר־סל

מאת שאול ליליב
סופר "ספורט הארץ"

סערה אחזה באימון מכבי ת"א, אמש ביד־אליהו, והיתה שווה יותר מאלף כרטיסים לקראת הגומלין עם הפועל, מחר בגמר־סל באוסישקין. אימון קליעות לסל, יאיר שרון, עוזר המאמן, מסגה את תשומת הלב לכך שרוחש קרועה. אמנון אבידן, יו"ר הועדה המקצועית: "טוב, לא צריך לתקן. ממילא לא נצטרך אותה עוד".

יומיים אחרי הדרבי המוצר על אליפות הליגה, שהסתיים בניצחון מכבי דחוק 78–76, כועסים מאד בהנהלת מכבי ת"א. לא על חילופי המהלומות בין דני קורן (יו"ר הפועל) ליגאל שבקי (הנהלת מכבי), וגם לא על התפרצות של המאמן רלף קליין בלהט האירועים, לאחר פסילת סל של בארלו בטענה שנלקחו 30 שניות. על מה המהומה? על כך שנוצר הרושם, כאילו מכבי הוא זה שנגנב ניצחון.

שמלוק מזרחובסקי: "עוד מעט נצטרך לבקש סליחה שניצחנו. מה זה, שכחנו שהובלנו לאורך כל המחצית השניה ברוב הדקות המשחק היה בשליטתנו המוחלטת. הפועל הוא שהרשה. אנחנו רק מימשנו את מה שלא הועמד בספק".

מכבי קיים אימון סגור ובסופו ביקש קליין למסור הודעה: "אני מתנצל על מה שקרה ביום חמישי. זה לא מתאים לי, זה לא מאפיין אותי. סליחה". עוזר המאמן שרון עבד עם השחקנים על התקפות מתפרצות (שניים מול אחד) בחציו הראשון של האימון, ולאחר מכן תירגלו השחקנים את ההגנה. דורון ג'מצ'י נפגע פעמיים — לראשונה ברגלו, מעימות עם מוטי דניאל, ולאחר מכן נפגע בפניו מכדור של מייק קימר, המתאמן עם הקבוצה שבועות אחדים.

הפועל מתקשה לעכל

בהפועל, שם עדיין מתקשים לעכל את אירועי הדקות האחרונות, וטוענים כי מבי רוזף ופגע במוסר, בדרכו לסל הניצחון שהושג בשניה האחרונה, וכי שוחה בתוך הקשת יותר מ־3 שניות. בבוקר יום שישי, מיד לאחר המישחק, קיים עמוס פרישמן אימון קליעות אישי בהדרכת רוני לידרר, עוזר המאמן. אמש, כבר השתתפו יותר השחקנים באימון.

גם בהפועל ממורמרים על מכבי, מטבע הדברים. מקור בכיר בהנהלה: "כולם ראו בטלוויזיה איך הם יצאו מהכלים. האיום לחץ הפעילו על השופטים ועל אנשי המזכירות".

הערב במישחקי הדירוג

רמת־גן בנתניה, חולון בגליל

מאת שאול ליליב
סופר "ספורט הארץ"

הערב יתקיימו שני מישחקי הגומלין על המקומות הנוספים בדירוג הכדורסל. מכבי ר"ג יתארח בנתניה על המקום 5–6, לאחר שניצחו בשבוע שעבר 99–98 בר"ג. במישגע על מקומות 3–4 יארחו הגליל של מולי קצורין מהגליל העליון את הפועל חולון (בהדרכת עוזר המאמן אילן קובלסקי, לאחר שמרוזין קסלר עזב את הארץ ביום שישי). במישחק הראשון ניצחה חולון 82–63.

ההתמודדות תשמש הכנה טובה לגליליים לגמר הגביע עם אליצור נתניה (ב־16 בחודש), אך הקבוצה סובלת מפציעות ומחלות. אם יהיה צורך במישחקים נוספים, הם יתקיימו ביום רביעי במגרשה.

● קבוצת הנשים של מכבי ת"א בכדורסל זכתה בסוף השבוע במקום השלישי בליגה, לאחר שהכניעה במישחק השלישי הקובע את בנות הפועל גבעתיים 76–71.

דב קרמר שיפר השיא ב־1,500 מטר והרומניה אסטאפיי קפצה ל־1.94

אתלטיקה

מאת אילן פרש
סופר "ספורט הארץ"

שלושה הבוקי אחד כחדים היו אמש ביומה הראשון של תחרות האתלטיקה הבין־לאומית באיצטדיון הדר יוסף. הבוקים מעטים מרי, שבלעדיהם היתה התחרות שוקעת לרמה נמוכה עוד יותר. הערב, ביומה השני של התחרות, אולי יבוא השיפור המיוחל.

את קורת הרוח בקרב הישראלים סיפק דב קרמר, ששבר את השיא הלאומי ב־1,500 מטרים בזמן 3:42.97 דקות. בשיא הקודם, 3:43.07 ד', החזיק רוני מעוז כמעט שנים, מאז יולי 1985. עד תחילת ההקפה האחרונה הוליך את הרצים ההונגרי אישטואן קניפל, שלפתע הפסיק את ריצתו. כעבור 100 מטרים פרץ קרמר קדימה ובריצה מהירה, שהלהיבה את 2,000 הצופים, חצה ראשון את קו המטרה.

במסיבת עיתונאים שהיתה בגמר התחרויות הסביר כי סוכם עם שני הרצים ההונגרים — קניפל ויוז'ף ברלקוי — כי שניהם יובילו בתחילה, כדי למשוך את קרמר. שהיה מרוצה לבו, הוא אמר בסיום: "אני יכול לרוץ מהר יותר. לא הפעלתי את עצמי. עדיין לא נכנסתי לשלב המבוכים". קרמר הקדים את מארק כרכגאם מהולנד (3:43.51 ד') ואת ברצקי (3:51.09 ד').

השיא הישראלי היה בתווך, בין שני שיאים ישראלים בין לאומיים. הראשון ב־110 מ' משוכות והשני בקפיצה לגובה נשים. שלושה רצים בלבד השתתפו בריצת המשוכות. אך הוסר המתח לא מנע מקולין ג'קסון מוויילס לקבוע 13.61 שניות. ב־41 מאיות השניה טוב משיאו של הבריטי וילברט גריבס שנקבע בכינוס הפועל אשתקד וב־19 מאיות מהשיא הירדני של בריטי אחר, ברודין פריים, מאמר 1983. שני הגיע נייג'ל הקר (ויילס) 13.88 שנ' ושלישי צעיר מיכאל מישראל ב־15.34 שנ'.

הקינוח היה של הרומניה גאלינה אסטאפיי, שקבעה שיא ישראלי בין לאומי חדש (1.94 מ'). אחרי שיפור השיא, ניסתה האתלטית הרומניה (1.81 מ') לשבור את השיא העולמי לנערות, 1.96 מ', המוחזק על ידי הרוסיה טורצ'אק. אולם גאלינה, בת ה־19, כשלה שלוש פעמים ועזבה את התחרות לקול תשואות הקהל. שניה היתה גיאנה ביל מצפון אירלנד (1.88 מ') ושלישית ביאטה הולצאפל ממערב גרמניה (1.82 מ').

אילון רק שלישי

תשומת לב רבה הופנתה לשיאן ישראל הטרי ב־100 מ', איתי אילת. אולם הוא סיים שלישי ב־10.72 שניות. במוקדמות קבע איתי 10.70 שנ' — הזמן המהיר ביותר שקבע בארץ רץ ישראלי. ניצח נייג'ל זוקי מוויילס ב־10.60 שנ' לפני אמיל מילארד מהולנד (10.62) שקבע במוקדמות 10.57 שנ'. ב־400 מ' ניצח בנו אייקר (מערב־גרמניה) 47.51 שנ'. בדיסקוס השתתפו שניים בלבד: עופר גרשון — 48.12 מ' ומלך שריר — 36.20 מ'. בקפיצה המשולשת ניצח יוסי גולינסקי — 15.17 מ'. במקצוע זה השתתפו רק ישראלים.

מלבד אסטאפיי ניצחו עוד ארבע רומניות: ב־400 מ' ניקולטה קרסטסקו — 52.77 שנ', אלינקה אפריצה ב־1,500 מ' ב־4:20.50 ד', ליליאנה נאסטאסה ב־100 מ' משוכות — 13.26 שנ', וב־100 מ' מריאנה אילקו — 11.96 שנ'.

אירוע מרגש היה המירוץ ל־1,500 מ' על כיסאות גלגלים. הקהל ביציע לא פסק מלהריע ל־6 המתחרים (כולם מאילן), שהשקיעו כוח רב בידיהם. ניצח אלישע עוזא (5:08.52) לפני ברוך מסאמי (5:22.28) וסמיר צור (5:44.80 ד'). עוד השתתפו עוזי מצור, משה עמר ושי קשרע.

● מישחק הגמר באליפות איטליה הפתוחה לנשים יהיה היום בין הארגנטינית גבריאלה סבאטיני והלן קלסי מקנדה. בחצי הגמר ניצחה סבאטיני את ג'ודית וייסנר מאוסטריה 7–6, 6–3 ואילו קלסי ניצחה את הספרדיה ארנטחה סאנצ'ז בת ה־16, אחותו של אמיליו סאנצ'ז 7–5, 6–3. אליפות הגברים תתחיל מחר.

דב קרמר מנצח בריצת 1,500 מטר וקובע שיא ישראלי חדש (3:42.97 דקות) בתחרות האתלטיקה, אמש בהדר־יוסף. (צילום: עדי קרון)

1–1 הציל את צ'רלטון ושלח את צ'לסי למיבחן

דראמה אנגלית: מידלסבורו הפסידה 2–1 ללסטר בבית ואסטון וילה עלתה במקומה

ליגה אנגלית

לונדון (שרות "ספורט הארץ"). צ'לסי לא הצליחה לנצח באיצטדיון הביתי, סטאמפורד בריג', את צ'רלטון והתיקו 1–1 בניגון במחזור האחרון קבע כי צ'לסי תיאלץ להתמודד בפגרה עם שלוש קבוצות מן הליגה השניה — בסידרת מישחקי פליי־אוף שייקבע באיזו ליגה תשחק הקבוצה הלונדונית בעונה הבאה.

צ'לסי היתה חייבת לנצח את צ'רלטון כדי להבטיח את הישארותה בליגה הראשונה. לה ולצ'רלטון היו 41 נקודות והפרש השערים של צ'רלטון היה עדיף. גורדון דורי אמנם הבקיע שער יתרון לצ'לסי בדקה ה־16 בבעיטת 11 מטר מפוקפקת, אולם פול מילר הבקיע בדקה ה־64 את השער שהשאיר את צ'רלטון בליגה הראשונה. כמעט 34 אלף צופים חזו במישחק העצבני בו היתה לצ'לסי עדיפות, שלא הצליחה לממשה.

דראמה גדולה היתה בליגה השניה. אל מילוול, שכבר הבטיחה את עלייתה בשבוע שעבר (והפסידה אתמול בבית 1–4 לבלקבורן רוברס) היתה אמורה להצטרף מידלסבורו. זו אירחה בביתה את לסטר והיתה זקוקה לתיקו בלבד, אולם הפסידה 1–2. כל 27 אלף הכרטיסים נמכרו מראש. לסטר כבר הובילה 0–2 לפני שברני סליוון הצליח לצמצם. הפסד הבוחים נוצל על ידי אסטון וילה, שסיימה בתיקו 0–0 עם סווינדון. הנקודה הזו הספיקה לוילה כדי לחזור לליגה הראשונה לאחר עונה אחת. אחרי העלייה העפילה גם בראדפורד סיטי, שגבעה 2–3 לאיפסוויץ'. מידלסבורו, בראדפורד ובלקבורן ישחקו יחד עם צ'לסי בפליי־אוף.

בריטון וסנדרלנד עלו לליגה השניה, ולליגה השלישית ירדו רדינג והאדרספילד.

האלופה ניצחה בסטייל

האלופה ליוורפול סיימה את העונה בסטייל, בניצחון 1–5 בחוץ על שפילד וונסדיי, לעיני כ־36 אלף צופים. פיטר בירדסלי וקרייג ג'ונסטון הבקיעו צמדים וג'ון בארנס, השחקן הטוב של העונה, הוסיף את השער החמישי. ליוורפול מנצחת בכושר מצוין שבוע לפני גמר הגביע מול וימבלדון, ולפני "הדאבל" השני בתוך שלוש עונות. גם וימבלדון במוראל גבוה לפני הגמר הראשון בתולדותיה. האמבול ניצחה את נוריץ' 1–0. טרי גיבסון הבקיע בדקה ה־82.

מנצ'סטר יונייטד סיימה כסגנית האלופה, בניצחון 1–4 על פורטסמות. בריאן מקלייר הבקיע צמד — אחד בבעיטת 11 — והעלה את מאזן העונה ל־29 שערים. בשארית השלל התחלקו פיטר דאווינפורט ובריאן רובסון. נוטינגהאם עלתה למקום השלישי וחלפה על פני אברטון, שהפסידה בביתה 1–2 לארסנל. דייב ווטסון הבקיע שער יתרון לאלופת השנה שעברה, אולם מייקל תומאס ומרטין הייז התהפכו מן העבר השני לזכות ארסנל. נוטינגהאם ניצחה את אוקספורד, אחת משלוש היורדות, 3–5. נייג'ל קלאף ונייל ווב הבקיעו צמד שערים כל אחד.

יתר התוצאות: קובנטרי — קווינס פארק ריינג'רס 0–0, ניוקאסל — ווסטהאם 1–3, סאותהמפטון — לוטון 1–1.

צמרת הליגה הראשונה

1.	ליוורפול	39	23–86	89
2.	מנצ'סטר י.	39	37–69	78
3.	נוטינגהאם	38	37–65	71
4.	אברטון	40	27–53	70
5.	קפ"ר	40	38–48	67
6.	ארסנל	40	39–58	66

צמרת הליגה השניה

1.	מילוול	44	52–72	82
2.	אסטון וילה	44	41–68	78
3.	מידלסבורו	44	36–63	78
4.	בראדפורד	44	54–74	77
5.	בלקבורן	44	52–68	77
6.	קריסטל פלאס	44	59–86	75

קלן הפתיעה את ברמן 2–0

ליגה גרמנית

מאת זיגמונד שפיגלר

ויסבדן (מיוחד ל"ספורט הארץ"). לולא הבטיחה לעצמה ורדר ברמן את תואר האליפות כבר באמצע השבוע שעבר, היה מישחקה אתמול עם פ.צ. קלן מוגדר כ"מישחק העונה". קלן ניצחה 0–2 לעיני 35 אלף צופים. הדני הבין לאומי פלמינג פובלסן הבקיע כבר בדקה השלישית ופייר ליטברסקי כבש בדקה ה־51. הניצחון השווה את מספר נקודותיה של קלן לזה של באיירן מינכן כשנותרו שני מחזורים לסיום. באיירן סיימה בתיקו 0–0 לעיני 18 אלף צופים באורדינגן. שוער באיירן ריימונד אומאן, שהיה מהחרכב את הבלגי ז'אן־מארי פפאף, הדף בדקה ה־53 בעיטת 11 מטר שבעט השוודי הבינו פרייע.

לאחר שבאיירן, קלן ושטוטגארט הבטיחו את מקומן בגביע אופ"א בעונה הבאה, נאבקות עוד שלוש קבוצות על הכרטיס הרביעי: נירנברג, האמבורג ובורוסיה מנשנגלדבאך. נירנברג הפסידה 0–2 לקארלסרוהה (מיכאל סטרום כבש צמד), ואיבדה גם את הבין־לאומי דיטר אקשטיין שהורחק, בעוד האמבורג ניצחה את באייר לוורקוזן 2–3, ובורוסיה ניצחה את האנובר 2–4, משעריהם של קריינס ותאן בדקות 85 ו־89. שטוטגארט ניצלה מהפסד כאשר פיגרה 0–2 בבית מול דורטמונד עד הדקה ה־65. אז נכנס לפעולה יורגן קלינסמאן שהבקיע צמד, השני בדקה ה־90, וכשה תיקו 2–2. קלינסמאן מוביל בראש טבלת המבקיעים עם 18 שערים.

שאלקה מועמדת ודאית כמעט לירידה לליגה השניה לאחר תיקו 0–0 עם פרנקפורט. אליה תצטרף כנראה הומבורג שנוצחה 1–0 בקייזרסלאוטרן. בוכום שניצחה את מנהיים 1–0 ניצלה מירידה. מאבק הישרדות כנראה בסדרת המישחקים עם השלישית בליגה השניה.

צמרת הבונדסליגה

1.	ברמן	32	17–66	50
2.	באיירן	32	41–77	44
3.	קלן	32	27–51	44
4.	שטוטגארט	31	44–66	36
5.	נירנברג	32	35–41	36
6.	האמבורג	32	64–55	33
7.	גלדבאך	32	48–51	32

אן.בי.איי.

ניו יורק (שרות "ספורט הארץ"). הרומן הקצר של הניו־יורק ניקס עם הפלייאוף הסתיים אור לאתמול — לא לפני שפט יואינג וחבריו הצליחו להפחיד כהלכה את הבוסטון סלטיקס במישחק השני בניו־יורק. הניקס היו קרובים לנצח בפעם השניה ברציפות ולהשוות את הסידרה ל־2–2. ברבע האחרון עבר היתרון 8 פעמים מקבוצה לקבוצה, כאשר ניו־יורק כבר הובילה ב־6, אבל לארי בירד עם 28 נקודות ודניס ג'ונסון עם 19 מימשו את ניסיונם העדיף וניצחו 102–94 כדי לעלות לסיבוב הבא עם 1–3.

טניס

גם אדברג וגומז הודחו בניו יורק

ניו יורק (אי־פי). שתי הפתעות היו ברבע גמר "טורניר האלופים" בפורסט הילס. המדורג ראשון סטפאן אדברג הפסיד ליוגוסלאווי סלובודאן ז'יבוינוביץ' 6–2, 1–6, 6–4 ואילו ההודו־אמריקאי אהרון קריקסטיין ניצח את אנדרס גומז, אלוף אשתקד 7–6, 6–4, 6–4.

בשני המישחקים האחרים ניצח האמריקאי הצעיר אנדרה אגאסי את הספרדי אלברטו מנסו 6–2, 6–2 ולואיס מאמאר מבדיל את מיכאל פרנפורס משוודיה 7–6, 6–4. בחצי הגמר ישחק אגאסי מול קריקסטיין וז'יבוינוביץ' מול מאמאר.

אלוף ישראל גלעד בלום נוצח בסיבוב השלישי של הטורניר על ידי הספרדי אלברטו מנסו 6–3, 2–6, 6–2.

בליגה: 3–3 בין מכבי ת"א ומועדון הכרמל

במישחק המרכזי בליגה הלאומית בבנים (מחזור 5) נפרדו בתיקו 3–3 האלוף מכבי תל־אביב ומחזיקת הגביע מועדון הכרמל, שהופיעה ללא שחר פרקיס שיצא לחו"ל (ראה ידיעה נפרדת). אתמול נוצח מועדון הכרמל על ידי הפועל תל־אביב 4–2. ובכך עלה מכבי תל־אביב לראש הטבלה עם 24 נקודות, לפני הכרמל 23. הפועל ת"א 20 ומישחק חסר.

בעיטה חופשית

יהיה דרבי ירושלמי

הפועל ירושלים הציג יכולת־שיא בטבריה וניצח 3–0 כדי להבטיח כמעט סופית עלייתו לליגה הלאומית, שם ישחק יחד עם בית"ר ● חיפה ניצחה 1–0 את יהוד והגבירה סיכוייה לכרטיס העליה השני

ליגה ארצית

מאת משה הר־געש

המוליך מירושלים גרם אתמול להפרדת כוחות ברורה במאבק על כרטיס העליה השני לליגה הלאומית. הוא הכניע את הפועל בטבריה 0–3 ואיפשר להפועל חיפה להבדיל יהודו במקום השני להמש הנקודות. לחיפאים הספיק ניצחון ביתי דחוק 1–0 על הפועל יהוד. הניצחון המשכנע של הירושלמים הבטיח כנראה סופית את שובם לליגה הלאומית, לפחות מבחינה מעשית. מאבק העונה על כרטיס העליה השני, יהיה במחזור הקרוב בקרית חיים, כאשר הפועל חיפה יארח את טבריה.

בבית התחתון נתהמה כמעט סופית, ירידת הפועל עכו לליגה א', למרות הניצחון המפתיע בחוץ, 1–0 על הכח רמת־גן. גם מכבי רמת־עמידר הפתיע בחוץ 5–2 את בית"ר נתניה, הפועל בתים גבר בבית 4–3 על מכבי יפו.

הפועל ירושלים — הפועל טבריה
(0–0) 0–3

השערים: מישל דיין (63), יעקב גומבר (69), עופר יזקאלי (83).

★ המצטיין: מישל דיין.

מהפך בלתי צפוי במחצית השניה היקנה למוליך את אחד מניצחונותיו הגדולים בעונה זו. במחצית הראשונה נראו הירושלמים כמי שבאו לחלץ נקודה, אך בשניה שינו את עורם והותירו ללא מענה את הטבריינים המופתעים. המיפנה היה בדקה ה־63, כאשר מישל דיין הבקיע בבעיטה לחיבורים מ־35 מ'. יעקב גומבר העלה ל־0–2 בדקה ה־69 ועופר יזקאלי קבע את התוצאה בדקה ה־83.

שפט יצחק בן־יצחק. 4,000 צופים, בטבריה.

הפועל חיפה — הפועל יהוד
(0–1) 0–1

השער: רוני מלכה (14).

★ המצטיין: ארז קרשנר.

רוני מלכה מחיפה הוליך אתמול את חבריו לניצחון חשוב, הפעם על הפועל יהוד. החיפאים לחצו ברוב השלבים אולם החלוצים מלכה, יוסי עזר ואלי בראמו החמיצו ממצבים קורצים. בדקה ה־14 נשלח רוני מלכה לתוך הרחבה ובעט פנימה.

בדקה ה־64 פגע הרצל שאול מאחור באלי בראמו החיפאי והשופט המצוין בני כהן הרחיקו בכרטיס האדום. עם עשרה שחקנים תקפו האורחים כמה פעמים אך ללא תוצאות.

שפט בני כהן. 2,000 צופים, בקרית־חיים.

הפועל חדרה — הפועל רמת־גן
(0–1) 0–1

השער: רונן שפירא (7).

★ המצטיין: רונן חרזי.

ההפסד קיפח את שחקני רמת־גן שהיו טובים יותר, תקפו ללא הרף ונתנו את הטון במרבית המישחק. השער הובקע במבצע משולב של המארחים זיו ורונן שפירא. הראשון מסר והשני בעט לרשת.

שפט גבי פרץ, 100 צופים, בחדרה.

מכבי יבנה — מכבי שעריים
(0–3) 0–3

השערים: מנשה עלאוזה (7), שמעון פרץ (30), דוד ועקנין (45).

★ המצטיין: ציון יעקב.

מכבי יבנה הפגין אחד ממישחקיו הטובים העונה ולא התקשה לגבור על האורחים משעריים. המישחק הוכרע במחצית הראשונה בה הובילו היבנאים 0–3.

שפט יעקב סמג, 500 צופים, ביבנה.

הפועל עכו — הכח רמת־גן
(0–1) 0–1

השער: לוי אזהוב (15).

★ המצטיין: עוז ברכה.

השער הובקע בשלב מוקדם, לאחר שאוהבה האורח ניצל טעות בהגנת הכח. בדקה ה־53 פלט גדי אזרזון מעכו מספר מילים מיותרות לעבר השופט והורחק. הכח לחץ, אך המתח והשוער ברברה מנעו שיוויון. בדקה ה־72 בעט ניסים אלפסי 25 מ', ברברה הדף, וגוילי נגח ממטר החוצה.

שפט דני קרון, 200 צופים, באיצטדיון ויכגר.

מכבי רמת־עמידר — בית"ר נתניה
(1–1) 2–5

השערים לרמת־עמידר: מאיר שלום (60, 66), עופר עדוסי (11), אורון ברק (68), ירון גוזלי (89). לנתניה: אילן עזריה (3), ראובן הלד (76).

★ המצטיין: מאיר שלום.

התמוטטות הגנת בית"ר במחצית השניה איפשרה להולכי עמידר להגנו ולהשיג ניצחון גבוה מהשנה. הבליץ החל בדקה ה־60, כאשר הבקיעו שלושה בפרק זמן של 8 דקות.

שפט יצחק רוזנברג, 100 צופים, בנתניה.

הפועל בתים — מכבי יפו
(1–1) 3–4

השערים לבתים: יוסי נחום (9), דוד נגבי (66), אבי אוחיון (77), מאיר ברגיגי (89, מ־11 מ'). ליפו: יגאל קרן (35), משה מוסטריל (52), עופר דגמי (79, מ־11 מ').

★ המצטיין: יוסף נחום.

הצופים נהנו מכמות שערים בלתי מקובלת ומישחק רב תהפוכות וסוער לעיתים. הבתימים לא ויתרו, גם כאשר פיגרו וכוחות עקשנותם השיגו את הניצחון החשוב. בדקה ה־89 הורחק יצחק לוי מיפו בגלל הערות לשופט.

שפט יעקב שיינר, 300 צופים, בחולון.

טבלת הבית העליון

1.	הפועל י־ם	29	25–56	64
2.	הפ. חיפה	29	17–50	59
3.	הפ. טבריה	29	41–59	54
4.	מכבי יבנה	29	25–34	49
5.	הפ. חדרה	29	28–47	42
6.	מ. שעריים	28	40–36	39
7.	הפועל ר"ג	28	32–27	37
8.	הפ. יהוד	28	42–32	33

טבלת הבית התחתון

9.	מכבי יפו	29	33–32	37
10.	הפ. בתים	29	37–41	31
11.	הכח ר"ג	29	33–36	30
12.	רמת־עמידר	29	42–31	30
13.	ב. נתניה	29	44–27	27
14.	הפועל עכו	29	43–22	24

במחזור הבא

בית עליון:
● הפ. חיפה — הפ. טבריה
● הפ. י־ם — ה. חדרה
● הפ. ר"ג — מ. יבנה
● הפ. יהוד — מכ. שעריים

בית תחתון:
● ה. עכו — ר. עמידר
● מ. יפו — ב. נתניה
● הכח ר"ג — בתים

מלך השערים

1. יעקב גומבר (ירושלים) 19
—. עופר רז (הפ. טבריה) 19
3. יורם אורן (הפ. יהוד) 14

המשכים מעמוד 1

משפחת הרועה שנהרג מירי מתנחל

(סוף מעמוד 1)

דברי המתנחלים כי זרקו עליהם אבנים. שוטרים מתחנת רמאללה תיחקרו שלושה את הרועים הערבים, ובדקו את נסיבות הירי בשטח. בתחקור השתתף גם ישראל זאב עצמו. אחר כך הוארך מעצרו, לפי דרישת נציגי המשטרה.

שלשום פורסם כי המשטרה המליצה להעמיד את זאב לדין על רצח. אבל אמש אמר דובר משטרת יהודה, סנ"צ מרדכי ברקת, כי החקירה עדיין לא הסתיימה, וכי טרם נודעו תוצאות הבדיקה הפתולוגית והבאליסטית. הדובר אמר כי התיק עדיין לא הוגש לפרקליטות.

בתצהיר שהגיש אחד הרועים הערביים שנכחו באירוע, איימאן סרלייסאן מג'לי, לעו"ד לנגר, הוא טוען כי התקרית החלה אחרי שהוא וחבריו יצאו לרעות את צאנם בחלקה שחכרו לפני שלוש שנים. הם נתקלו במתנחל, שהיה במקום עם חמישה ילדים. כעבור כרבע שעה בא למקום עוד מתנחל, רוכב על אופניים וחמוש ברובה. רועה אחר, ריזק אבו נעים, זיהה אותו כישראל זאב, וקרא לו לא לירות. אך האיש ירה, פגע בראשו של אחד הרועים והרגו, ופצע את ריזק אבו־נעים ברגליו בעת מנוסתו. לדברי עד הראיה, כשבאו למקום כפריים מתורמוס־עיא לקחת את הגופה, מצאו גם כמה כבשים שנהרגו מירייה.

מגיש התצהיר הדגיש כי הוא וחבריו לא זרקו אבנים על המתנחלים, ולא התגרו בהם. "אפילו לא חשבנו לזרוק אבנים. אדם עם נשק — איך נזרוק עליו אבנים".

גירסה זו סותרת את דבריו של רכז הביטחון של שילה, אביגדור שץ, שאמר כי התקרית אירעה בחורשה שבה משחקים ילדים מהיישוב, וכי מעולם לא שהו שם ערבים לרעות צאן.

5 נפצעו בגדה מאש צה"ל

בשטחים נרשמו בסוף השבוע כמה תקריות אלימות. ב־2 מקרים, לפחות, נעשה שימוש באש חיה בעימותים בין חיילים לתושבים מהשטחים. לפחות חמישה נפצעו מכדורים חיים.

התקרית החמורה ביותר התרחשה בטול־כרם. חיילים פתחו באש אל נוסעי מכונית ערבית ופצעו שלושה ערבים. אחד מהם, בן 24, נפצע קשה בראשו ובחזהו מקליעי כדורים, אחר נורה בידו, ואחר נפצע מרסיסי זכוכית.

מקורות צבאיים מסרו כי החיילים נתקלו במחסום אבנים וצמיגים בוערים. ליד המחסום נסעה מכונית בבעלות ערבית, ומאחוריה צעירים שיידו אבנים. החיילים קראו לנהג לעצור, אך זה ניסה להימלט, ואז נורו היריות.

הערבים שנפצעו בתקרית אמרו כי לא הורו להם לעצור, וכי ירו אליהם בלי כל התראה.

בתוך כך, המושל הצבאי ממשיך בנסיונותיו לשבור את דפוסי שביתת המסחר שהכתיבה הנהגת ה"התקוממות". היום תפוג הוראת המושל לסגור את כל החנויות בגדה בכל שעות היום. הסוחרים ייקראו לפתוח אותן אחר הצהריים אירעים חריגים.

מקורות ערביים מסרו כי מסעוד אל אשגר, בן 15, משייח רדואן וסעד מור גושיירה, בן 12, נפצעו שלשום ברגליהם. דובר צה"ל אמר כי ידוע לו על נער אחד שנפצע.

במחנה הפליטים שאטי נפצעה פאטמה חסאן עבדאללה, בת 45. לדברי בני משפחתה, באו חיילים לביתה וביקשו לעצור את אחד מבניה. במקום היתה התקהלות. אחד החיילים שלף את נשקו וירה בה. דובר צה"ל הכחיש טענה זו מכל וכל, אך אמר כי סיבות פציעתה נבדקות.

הורים חתמו על התחייבות

בשבוע שחלף נעצרו ברצועת עזה עשרות ילדים בני 8 — 12 שיידו אבנים בחיילים. הילדים נלקחו למושל, ושוחררו לאחר שהוריהם חתמו על התחייבות כי ילדיהם לא יזרקו עוד אבנים.

בימים שחלפו החלו גובי מס הכנסה מישראל לפשוט על עסקים ברצועה. בבכירות המס יש תוכנית לבדוק את כל סוחרי הרצועה.

מחליפים תעודות זהות

בתוך כך הוחלט במינהל האזרחי ברצועה לפתוח מחדתיים מבצע רחב־היקף להחליף את תעודות הזהות של יותר מ־400,000 תושבים, בני 18 ויותר.

ב־2 בתי ספר ברצועה הוקמו לשכות מיוחדות לרישום התושבים. אחד הנימוקים הרשמיים למבצע הוא שתעודות הזהות של התושבים בלויות. אך תושבים טוענים כי המינהל מבקש לקיים שליטה עליהם.

תושבים שלא יתייצבו להחליף את תעודות הזהות יהיו בחזקת משוללי תעודה, הברירה שתישאר בידיהם: לרדת למחתרת, להיעצר או לעזוב את עזה.

לבית־הדין הצבאי בעזה יוגש הבוקר כתב אישום נגד מנהיגי ההתקוממות ברצועה, האחראים לפרסום הכרוזים 3 — 6. כרוזים אלה קראו להפרות סדר, לשביתות מסחר, לאי־תשלום מסים ולחרם על המימשל הצבאי.

האישום הוגש נגד 8 תושבים. הם נאשמים בהסתה, בהתאגדות בלתי חוקית ובפרסום כרוזים. עוד 2 לא יואשמו, מאחר שכבר גורשו מהארץ.

מכתב האישום, שהגיש קצין המשפטים עוזר ברויים, מתברר כי הנאשמים הם עייב אל אשמר ותאר פיק אבו חושה, שניהם מפתח, מרוח קפרנה מהחזית העממית, ותאשיר ממבוח מהמפלגה הקומוניסטית, ו־4 מראשי השביבה.

ה־8 חתמו על הכרוזים כ"מפקדה הלאומית להתקוממות". הם נהגו להתכנס באחד הבתים ברצועה, ולנסח כרוז. לאחר שכל המנהיגים אישרו את הכרוז, היו מעבירים אותו, באמצעות שליח, לרמאללה — להדפסה. לאחר מכן, באמצעות קבלני משנה של השביבה, הופצו אלפי כרוזים ברצועה. את המימון להדפסה ולהפצה — קיבלו מפתח.

בן 13 שוחרר

ביום ששי הורה בית הדין הצבאי לשחרר ילד בן 13 העצור זה 4 חודשים באשמה שהכין בקבוקי תבערה וזרק אותם על חיילי צה"ל.

בית הדין הורה לשחררו לאחר שעדי התביעה, ובהם החוקרים, לא הופיעו. עם זה, יימשך משפטו.

הנאשם טען בבית הדין כי הודאתו נגבתה ממנו באמצעים פסולים. החוקרים היכו אותו ועינו אותו.

הילד היה כלוא 4 חודשים במתקן הכליאה "אנצאר 2", ואינו מיוצג בידי עורך דין.

לפי האישום, מהבקבוקים שזרק — לא נפגעו חיילים.

עוד אולם לבית־הדין בעזה

בבית־הדין נוסף אולם למשפטים של מפירי הסדר. עתה שופטים את מפירי הסדר 2 שופטים צבאיים ב־2 אולמות. עוד אולם משמש למשפטים פליליים.

בחמשת חודשי ההתקוממות נשפטו בעזה כ־3000 מפירי סדר, ובהם 20 קטינים. רק כ־20% השאר נידונו לעונשי מאסר בפועל ולקנסות גבוהים. העונש החמור ביותר היה על זורק בקבוקי תבערה: 4 שנות מאסר.

כמעט את כל הנשפטים לא ייצגו עורכי דין, חוץ מכמה חריגים בימים הראשונים של ההתקוממות.

ארה"ב לישראל: אל תגרשו

(סוף מעמוד 1)

"נייט לייף" הוקדשה לפרשה.

פזנר מגיב

בתגובה על דבריו של דובר משרד החוץ האמריקאי שקרא לישראל להעמיד את עוואד לדין על החשדות נגדו, ולא לגרשו, אמר יועץ ראש הממשלה לתקשורת, אבי פזנר: "עוואד שהה כאן מאז נובמבר אשתקד בלא אשרת, שכן אשרת התייר שלו פגה. ביקשנו ממנו לעזוב את הארץ והוא סירב. אין מקום למשפט כאשר האיש יושב כאן באורח לא חוקי". פזנר טוען כי המכון לאי־אלימות הסית לאלימות ולהפרת חוק וסדר, ועוואד, שהוא סוכן אש"ף־לדבריו, היה אחד המרדנות שעמד מאחורי המהומות, וכן השתתף בכתיבת כרוזים והפצתם.

עוואד שובת רעב

עוואד יודיע על החלטתו אם לעתור לבג"ץ נגד גירושו, במסיבת עיתונאים שפרקליטיו יכנסו היום אחר הצהריים במזרח־ירושלים. אם יחליט עוואד להימנע מהגשת העתירה, יהיה אפשר לגרשו כבר הלילה, בתום הארכה של 72 השעות שהוקצתה לו להגיש את העתירה.

בתוך כך פתח עוואד בשביתת רעב. אשתו נגסי מסרה כי בתגובה על שביתת הרעב שלו, הוציאו ממנו הסוהרים בבית המעצר במגרש הרוסים את המזרן ואת כלי המיטה שלו.

בג"ץ היה אמור להכריע בעניינו לקראת סוף החודש. המדינה היתה אמורה להגיש את הנמקותיה לבג"ץ מדוע לא יגורש עוואד מן הארץ, לאחר שח"כים מ"התחיה" הגישו עתירה לבג"ץ בעניין זה. עתירתם הוגשה לאחר ביטול עתירה קודמת מטעם עו"ד אלייקים העצני בעניין זה. העצני הגיש את עתירתו באמצע השנה שעברה, ובה דרש מהמדינה לנמק מדוע לא תעמיד את עוואד לדין, ומדוע לא תגרשו מן הארץ. בעת שהעתירה נדונה, הודיעה הפרקליטות כי בכוונתה להעמיד את האיש לדין. העצני החליט לבטל את העתירה. כמה חודשים אחר־כך לא חודשה אשרת השהייה של עוואד בארץ, אך הוא לא גורש בעקבות לחץ כבד של הממשל. לאחר שהתמהמה גירושו, עתרו הח"כים מהתחיה לבג"ץ, ודרשו לנמק מדוע לא יגורש. פרקליטות המדינה היתה אמורה להגיש את הנמקותיה עד 25 בחודש זה.

שלום עכשיו מוחה

כ־100 איש השתתפו במשמרת מחאה שקיימה אמש תנועת שלום עכשיו מול ביתו של ראש הממשלה, בקריאה לבטל את צו הגירוש שהוצא נגד מובארך עוואד. התנועה אומרת כי צו הגרוש שהוציא ראש הממשלה שמיר נגד עוואד מיועד להתסיס את השטחים מחדש במטרה לזכות בהון פוליטי מאלימות מוגברת.

ביום ב' ייפגשו כמה מראשי "שלום עכשיו" עם שר הביטחון במשרדו בתל־אביב, ויעלו לפניו הצעות הקשורות למדיניות בשטחים. במברק ששלחה שלום עכשיו לשר הביטחון ביום ה', נקרא "שלא להרוס ולפוצץ את בית המתנחל משילה החשוד ברצח ובפציעה של רועים ערבים ולא לגרש את המתנחל מביתו". דובר התנועה אומר כי על פניו נראה האירוע כתקיפה בידי המתנחלים נגד רועים חסרי נשק ותחמושת.

80 הרוגים במלחמת אמל—חיזבאללה

(סוף מעמוד 1)

השלישי בגודלו בלבנון.

מאות תלמידים נותרו, מאז אתמול, לכודים בבתי־הספר שבאזורי הקרבות. אלפי תושבים הצטופפו בקומות הראשונות מחשש לפגיעה מההפגזות.

מנהיג "אמל", השר נביה ברי, הצהיר אמש כי אנשי חזבאללה ביקשו להשתלט כליל על הפרוורים הדרומיים של ביירות באמצעות הטרור, וכי לוחמי תנועתו יצאו למיתקפת־נגד לסכל את המזימה. הוא דיבר בלגלוג על חזבאללה ושאל אם רוצים הפעם "לשחרר את ירושלים דרך הפרוורים הדרומיים של ביירות".

לעומתו, קרא המנהיג הרוחני של חזבאללה, השיך פצ'ללה להפסיק מייד את האש, משום ש"במלחמה זו שני הצדדים יוצאים מפסידים".

העימות בין חזבאללה ל"אמל" ניטש זה זמן רב על עצם השליטה בעדה השיעית בלבנון והבכסיה. בשבועיים שחלפו הגמרו העימות בדרום לבנון, ובו הוכיחה "אמל" עליונות.

הפעם — פרץ העימות בפרוורים הדרומיים של ביירות, המשמשים למעוזם של אנשי חזבאללה ו משמרות המהפכה האיראניות. ביטוי לחומרת העימות היה בעצם בואם המהיר של סגן שר החוץ האיראני והשגריר האיראני הבכיר בדמשק, לביירות. השניים הצטרפו לשגריר איראן בביירות ולקציני המודיעין הסוריים בנסיון להביא לידי הפסקת אש בין הניצים, אך בלא תוצאות.

סמוך לחצות נמסר כי אנשי חזבאללה הדפו את מיתקפת "אמל" בשכונות חריק ובאר אל־עבד, המשמשים מפקדות של הגורמים הפרו־איראניים. עוד נמסר כי מפקד כוחות "אמל" בשכונת אל־שיאח, הצפונית יותר, סיף בעלבקי, נהרג בקרבות רחוב בשכונה. לדברי עדי ראיה, אין אנשי חזבאללה לוקחים שבויים. כל איש "אמל" הנופל לידיהם נרצח בדם קר.

בה בעת, האשימו אמש פורשי ארגון פתח, בראשות אבו מוסה, את אנשי ערפאת במעשי טבח באנשיהם במחנה שאתילה שבמערב־ביירות.

לדבריהם, אנשי ערפאת מבקשים להסלים לא רק במחנה זה אלא גם בשאר המחנות בביירות ובצידון. דובר אנשי ערפאת טען כי הקרבות על רקע זה במחנה שאתילה, שנימשכו בסוף השבוע, יתחדשו, וכי על הפורשים לשוב לפתח כפי ששבו חבריהם בימים שחלפו במחנות הפלשתינאיים בצידון.

ערפאת שיגר אמש את יועצו האני אל־חסן להיועד עם הנשיא מובארק בקהיר, ולהדגיש כי יחסי אש"ף־מצרים לא ייפגעו מהסתלחה בין הארגון לבין סוריה.

תגבורות מהודים

ביירות (ע"ר וע"צ). לוחמי אמל הסתייעו בתותחים ובטנקים סוריים טי־54 בהתקפה, שפתחו בה בשעת לעות בוקר. נגד עמדות חזבאללה. עדי ראיה מסרו כי בקרבות ביום שישי תפסו אנשי חזבאללה 5 טנקים מידי "אמל", לאחר שניצחו בקרב על השכונות ביר אל עבד, חרט חרייק וחימארי. "אמל" הכחיש ידיעה זו.

אמל הודיע תגבורות מדרום־לבנון לסייע בהתקפה על שכונות השיעים בדרום־ביירות.

מעשי ביזה

אנשי חזבאללה לחמו נגד התוקפים, אנשי "אמל", במטולי רימונים, תותחים כלא־רתע ומרגמות. לוחמים הלובשים בגדי קרב ירוקים נראו יורים זה אל זה מעמדות מבוצרות, מסימטאות צרות ומגגות הבתים. עדי ראיה מסרו כי הלוחמים שדדו בתים וחנויות, לאחר שמאות תושבים נמלטו לשכונות במערב־ביירות.

הקרבות בין שני ארגוני השיעים החלו ביום שישי בבוקר לאחר שחזבאללה סרב להעביר לאמל כמה אנשים החשודים ברצח שלושה מאנשיו.

איזור שיטור אוטונומי

איזור הקרבות הוא איזור מצוקה, ששטחו 41 קמ"ר, אוטונומי למחצה, בלא שליטה ממשלתית — זה שלוש שנים, ומשמש מבצר לקנאים השיעים הפרו־איראנים.

צבא סוריה לא העז עד כה לחדור לשכונות אלה ואין שום פיקוח על הנעשה בהן. גם בני־הערובה הזרים מוחזקים בשכונות דרום ביירות.

שולץ יחזור

(סוף מעמוד 1)

ישראלית שהוגשה לפני מספר שבועות ולא זכתה למענה. במסגרת כינוס רוחה שיפתח מחר במדריד ייפגש פרס גם עם ראש ממשלת מצרים מוסטפה חליל ומנהיגים מרחבי העולם. בתום הכינוס יצא פרס לביקור בארה"ב שם יתועד עם הנשיא ריגן בבית הלבן ואפשר שיפגש גם עם שני המועמדים לנשיאות ג'ורג' בוש ומייקל דוקאקיס.

יוזמת שולץ עדיין קיימת

ואשינגטון (ע"ת). דובר הסטייט דיפרטמנט, צ'רלס רדמן, הדגיש לכתבים, כי פקידים בכירים במשרד החוץ האמריקאי עדיין עובדים על יוזמת השלום וכי השגריר ואנו קלווריוס נשאר במזרח התיכון כדי לדון ביוזמה זו עם כל הצדדים החשובים הנוגעים.

"אני רואה מבקרים השבים כל יום ובהם התיחסות לנושא. אנחנו עדיין עובדים על כך", הוא אמר.

שרים יסתייגו היום

(סוף מעמוד 1)

למחנם של עשרות מחבלים. בה קשר זה הישווה מקור הצבאי את ההצלחות שמבצע חיל האוויר בלבנון, ואשר אינן מצליחות להביא לתוצאות רזונות.

מנחם הורוביץ, סופר "הארץ" בצפון, מוסר כי שני חיילים מצבא דרום לבנון נהרגו אתמול בהתפוצצות מטען צד סמוך לסיור צבא הדרום שנע לא הרחק מהכפר בר־עשית שבאזור הביטחון. בתגובה הפגיזו חיילי הדרום חמישה כפרים מחוץ לרצועת הביטחון. בכפר שקרא נהרגו שלושה אנשים, בהן כנראה שתי נשים, כתוצאה מההפגזה ובכמה בתים נהרסו. צבא דרום לבנון הוצב בכוננות גבוהה ביותר מחשש שמחבלים ממקורות חיזבאללה יצאו לבצע פעולת ראווה נגד חיילי הדרום ורצועת הביטחון בעקבות התקרית בכפר מידון.

הצעת גינוי באו"ם

שלמה שמיר, סופר "הארץ" בניו־יורק מוסר כי הצעת החלטה המגנה את "הפלישה האחרונה" של כוחות ישראל לדרום לבנון תוגש מחר למועצת הביטחון. בהחלטה סעיף הקורא לנסיגת כל הכוחות הישראליים מטריטוריה לבנונית ולהפסקת כל הפעולות הפוגעות בריבונות לבנון ובבטחון האוכלוסיה האזרחית.

נוסח ההחלטה הוגדר כחד־צדדי ובלתי מאוזן, ולדברי משקיפים במרכז האו"ם, אם לא יוכל שינוי שימתן את הנוסח, קרוב לוודאי שארצות הברית תטיל וטו.

השוק המשותף מגנה

(ע"צ וע"ר). השוק האירופי המשותף גינה את פשיטת צה"ל לדרום לבנון בטענה, כי "ישראל הגזימה בתגובתה לפרובוקציות של המחבלים". בהודעה שיצאה בבון מטעם הנשיא התורן של 12 מדינות השוק המשותף נאמר: "מדינות השוק רואות בפעולה הצבאית בדרום לבנון פגיעה נוספת בריבונות לבנון ובשלימות הטריטוריאלית שלה".

هكذا من الاصل

פריצת דרך לחיסון נגד איידס

ד"ר דניאל זגורי ממכון פסטר הזריק לעצמו, לפני 18 חודשים, את תרכיב החיסון שפיתח. ממצאי הבדיקות שפורסמו בשבוע שעבר מראים שהמערכת החיסונית בגופו אכן פועלת נגד הוירוס

דניאל זגורי. חיסון עצמי

לפני 18 החודשים הזריק לעצמו ד"ר דניאל זגורי ממכון פסטר בפאריס תרכיב חיסון נגד איידס. כמו כן הזריק מאוחר יותר תרכיב חיסון דומה למתנדבים בזאיר.

הכנת תרכיב החיסון, ובעיקר ניסויו בבני-אדם, עוררה באותה עת ביקורת חריפה מצד חוקרים רבים — בעיקר מארה"ב. הללו טענו נגד "קיצור ההליכים" של זגורי שניסויו לא עמד בפרוטוקול הנדרש מניסויים קליניים בבני-אדם. אולם גם המבקרים החריפים ביותר לא יכלו להתעלם מן האומץ והביטחון העצמי של החוקר שהזריק את התרכיב קודם כל לעצמו.

עכשיו, שנה וחצי לאחר הניסוי הנועז, פירסם זגורי את ממצאיו במאמר מפורט בשבועון רב היוקרה "נייצ'ר". ממצאים אלה הם בבחינת פריצת דרך במחקר האיידס שכן לראשונה הוכח, בניסוי בבני-אדם, כי אפשר ליצור תגובה חיסונית נגד וירוס האיידס ויותר מזה — התגובה פעילה נגד מגוון של וירוסי איידס. הודות לכך התבוננות המדאיגות ביותר של וירוס האיידס היא יכולתו להשתנות במהירות.

בבדיקות במעבדה מתברר כי דמם של המתנדבים היה מסוגל לייצר הן נוגדנים והן תאים היכולים לזהות ולתקוף ... וירוס האיידס. יתרון נוסף לחיסון הזה — אלה שקיבלו אותו לא סבלו משום תופעות-לוואי בגין מתן החיסון.

עם זאת, ההוכחות ליעילות החיסון הן מעבדתיות, שכן מקבלי החיסון לא נחשפו לוירוסי איידס — ואין כל כוונה לחשוף אותם למחלה. חיסרון אחר של החיסון קשור בכך שהבדיקות ששימשו להכנת התרכיב הן יקרות ומסובכות מכדי לאפשר ייצור לשימוש המוני.

תרכיב החיסון שפיתחה קבוצת החוקרים ממכון פסטר דומה בעיקרון לתרכיב שאותו מבקשים לפתח במכוני מחקר אחרים. מדובר בפיתוח חיסון נגד וירוס האיידס באמצעות זיהוי ובידוד חלק מן הוירוס שיגרום לתגובה של המערכת החיסונית בגוף האדם. תגובה כזו צריכה להבטיח שאם יחדור וירוס האיידס לגוף המחוסן — הוא יושמד.

הקבוצה ממכון פסטר השתמשה לשם כך בחלק ממעטפת הוירוס — חלבון שזוהה בקוד ג'יפי 160. את החלבון הזה הוחדר לוירוס "נייר-טולי" המכונה "ואקסיניה" — וירוס המשמש בתפקיד דומה בהכנת תרכיב החיסון נגד אבעבועות שחורות. הוואקסיניה מייצר כמויות ניכרות של ג'יפי 160 והחלבון ממוקם על פני המעטפת שלו.

בשלב הראשון מרח זגורי את וירוס הוואקסיניה ה"מתוקן" על גבי שריטה בעורו. בשלב השני — לאחר שלושה חודשים, הוא הזריק לעצמו תרכיב שהוכן מתרבית רקמה של גופו (רקמה שנלקחה לפני החיסון), ושנגועה בוירוס הוואקסיניה המתוקן. בשני שלבים נוספים הזריקו לו תרכיבים שהכילו רק את החלבון ג'יפי 160.

כאשר המדענים מפתחים חיסון אנטי-ויראלי הם מבקשים ליצור בגוף המחוסן שני סוגי תגובה של המערכת החיסונית: הראשון הוא יצירת נוגדנים והשני — יצירת תאים שיתקפו את הוירוס. זגורי עצמו פיתח את שני סוגי התגובה, אך שני המתנדבים האחרים — שקיבלו רק זריקה עם חלבון ג'יפי 160 — לא פיתחו את התגובה השנית המבוקשת. כאמור, הממצא המעודד ביותר של הניסוי הוא שגופו של זגורי יצר נוגדנים שתקפו זנים אחרים של וירוס האיידס.

תאי הדם הלבנים (הלימפוציטים) שנלקחו מזגורי לאחר החיסון היו מסוגלים לפעול נגד וירוס האיידס וכן זוהו אצלו תגובות חיסון מסוגים נוספים.

רובוט בחדר ניתוח

מדענים מחברת יבם ובאוניברסיטת קליפורניה משתפים פעולה לפיתוח מערכת רובוטית ממוחשבת, העשויה להעלות באופן דרמטי את אחוזי הצלחות ניתוחי השתלות הירך.

כ-120.000 ניתוחי השתלות ירך מבוצעים כדי שנה בארצות-הברית. בניתוח כזה מוחלף הירך של החולה באיבר מלאכותי, עשוי פלסטיק ומתכת.

"ככל שהאוכלוסיה מתבגרת, ומספר הפציעות גדל, עלה גם שכיחות ניתוחי השתלות הירך", אומר ד"ר ויליאם ברגר, מנתח אורטופדי באוניברסיטת קליפורניה. "טכניקת הניתוח בסיוע הרובוט עשויה לשפר באופן משמעותי את תוצאות הניתוח, במיוחד לחולים צעירים, חולים פעילים וחולים בעלי משקל עודף.

תוצאות מחקרים ראשונים מראים שהרובוט, שפיתחו מדעני יבם, ימקם טוב יותר את האיבר המושתל מאשר המנתח, ויגיע לרמת דיוק הרבה יותר גבוהה.

טורבינת הרוח הגדולה בעולם

לטורבינה שהקימה נאס"א קוטר מדחף של 100 מטר והיא מספקת חשמל ל-1,200 בתים בהוואי

טורבינת הרוח מוד-5 בהוואי. קוטר המדחף: 100 מ'

גנרטור ענק המופעל על-ידי טורבינת רוח הוחל בימים אלה לספק את תצרוכת החשמל של 1,200 בתים באי אוהאו בהוואי. זוהי טורבינת הרוח הגדולה ביותר בעולם, והיא נבנתה על-ידי סוכנות החלל האמריקאית נאס"א, כפרוייקט נסיוני שנועד לבחון תחנות ענק שיתרונן בכך שלצורך הקמתן אין הכרח בשטחי קרקע עצומים — כאלה הדרושים להקמת עשרות טורבינות רוח.

ממדי הטורבינה מרשימים במיוחד. קוטר המדחף שלה הוא 100 מטר, וגובהה — מהבסיס ועד לקצה מעגל הסיבוב של הכנפיים — 109 מטר. הטורבינה, מוד 5 בי, סובבת במהירות מרבית של 17.5 סיבובים בדקה, ומנגנוני ההפקה שלה הם כה יעילים עד שבשלושת השבועות שחלפו מאז הוחלה בפעולתה היא הפיקה בקביעות 3.2 מגוואט חשמל, עם סטיה שלא עלתה על 0.1 מגוואט. יציבות האספקה נובעת ממבנה מיוחד המאפשר לטורבינה למתן את הפרשי מהירות הסיבוב של הלהבים הנמצאים בפרצי רוח קצרים.

הטורבינה נבנתה על-ידי חברת בואינג בשיתוף עם חברת החשמל (הפרטית) של הוואי, והיא תופעל עתה לתקופת ניסיון ארוכה של חמש שנים. מהירות הרוח הגבולית להפעלת הטורבינה היא 19 קמ"ש, ועל-פי התיכנון היא היתה אמורה לספק חשמל ב-90 אחוז מהזמן שבו תנשב רוח במהירות זו או גבוהה ממנה. בפועל מתברר כי סיפקה חשמל ב-94.7 אחוז מהזמן בו נשבה רוח מעל המינימום.

טורבינות גדולות נחשבו עד עתה לבלתי אמינות, ובמקומות רבים בעולם התברר לאחר שלב הניסוי הראשון כי עדיף להקים שורה של טורבינות רוח קטנות. אלא שכאמור, חוות רוח כזו דורשת שטחי קרקע גדולים. טורבינת הענק בהוואי שוברת ככל הנראה את הכלל הזה. ה"ניו סאיינטיסט" המדווח על הצלחת הפרוייקט, מביא ציטוט מפיו של דובר חברת החשמל של הוואי, המפעילה את הטורבינה — "כדאי שהמתנגדים לטורבינות גדולות מאוד ישקלו מחדש את עמדתם".

מגבלת המהירות של הטורבינה היא רוח במהירות של 200 קמ"ש. רוח עזה יותר עלולה להפילה. מגבלת הפעלה היא במהירות רוח של 100 קמ"ש. במהירות זו מוצבים להבי המדחף בכיוון הרוח וסיבובו מופסק. כל פעולת המדחף מבוקרת באמצעות מחשב המקבל נתונים מקצות הלהבים, ובהתאם לנתונים אלה מסובב את העמוד לכיוון הרוח, משנה את פסיעת הלהבים ומבקר את פעולת הגנרטור המפיק זרם חילופין אחיד.

מעטה פחמן להגנה על סיבים אופטיים

אחת הבעיות המטרידות מפתחי נשק המסתייעים בסיבים אופטיים — ובעיקר בסיבים ארוכים המיועדים להנחיית טילים — היא הנזק הנגרם לסיב במהלך איחסון ממושך. סיבים אופטיים המיועדים להנחיית טילים לטווח קצר מאוחסנים בגלילה וגליל הסיב חשוף לתנאי שדה קשים. במהלך האיחסון, והתנועה בשטח, מפתחים הסיבים בנקודות שונות תרכובות כימיות הפוגעות בשקיפותם, בולעות את הקרינה המועברת דרכם בעת השימוש ועלולות להפוך טיל מאיים לכלי חסר שימוש.

המדובר בעיקר בקטעי הסיב הנתונים בכפיפה ומאפשרים לחומרים חומציים מן האטמוספירה להעביר לתוך החומר יוני מימן היוצרים בסיב תרכובות כמו הידרוכסיד הצורן וההידרוכסיד הגרמניום. תרכובות אלה פוגמות בשקיפות הסיב ומחלישות את חוזקו המכאני.

בניסיון לאפשר שימוש בסיבים אופטיים בתנאי שדה מתוך גימא ואיחסון הסיבים במשך שנים מאריך גימא, פיתחו מדעני חברת AT&T ציפוי פחמן לסיבים. ציפוי הפחמן אטום לחלוטין למים למרות שעוביו רק 500 אנגסטרם.

הציפוי מודבק על הסיב מייד עם גמר תהליך מתיחת הזכוכית, באמצעות ריסוס המצמיד את הפחמן לפני הזכוכית. עמידותו של הסיב האופטי המצופה פחמן הוכחה לאחר שטבלו אותו בשורה ארוכה של חומרים מאכלים. הסיב המצופה הצליח אפילו לשרוד, שבועות אחדים, בתוך חומצה הידרופלאורית. חומצה זו, כאשר היא פוגעת בסיב אופטי ללא ציפוי, הורסת אותו תוך כדקה.

עם זאת מציינים מפתחי הציפוי כי הסיב האופטי המצופה חלש מעט מן הסיב האופטי הרגיל אלא שהעמידות שלו לסביבה מפצה על כך, שכן סיב אופטי רגיל הופך חלש יותר עם הזמן ואילו הסיב המצופה ממשיך לשמור על חוזקו המקורי.

בצד השימושים הצבאיים המיועדים לסיב המצופה פחמן נראה כי ישמש בעתיד גם בכבלי תקשורת תת-ימיים בשל עמידותו הטובה במי ים. כבלי תקשורת תת-ימיים המבוססים על סיבים אופטיים רגילים מוגנים אמנם בשכבות של חומרים פלאסטיים עמידים. אך אם מסיבה כלשהיא ייפגע הכיסוי עלולים מי הים לפגום קשות בשקיפות הסיבים. בסיב מצופה פחמן מי הים לא יוכלו לפגום אלא לאחר זמן רב.

אפשר להשקות במים מליחים

מדענים בפקולטה לחקלאות של האוניברסיטה העברית ברחובות פיתחו שיטה, באמצעותה ניתן להשתמש במים מליחים לצרכי השקיה, לאחר שהוסיפו להם דשנים חנקניים.

בניסויים שנעשו, בחוות הניסויים בעכו, על-ידי תלמיד הפקולטה לחקלאות של האוניברסיטה העברית ברחובות, יואל בר, בהנחייתו של פרופ' עוזי כפכפי מהמרכז לחקר אורזים צמחיים שבפקולטה לחקלאות וד"ר עמנואל להב מחוות הניסויים של מינהל המחקר החקלאי בעכו, השקו החוקרים שתילי אבוקדו במים מליחים שהכילו כמויות שונות של חנקות ומלח. ככל שעלה ריכוז החנקות במי ההשקיה, כן עלה כושר העמידה של השתילים כנגד השפעת המלח.

החוקרים גידלו בתוך עציצים שני זנים של אבוקדו, תוך שהם משקים אותם במים בעלי ריכוזי מלח שונים ובתכולה שונה של דשן חנקני, ועקבו מקרוב אחר התפתחותם של הגידולים. הם בחרו בשתילי אבוקדו לצורך ניסוייהם, משום שהם רגישים למים מליחים יותר מגידולים אחרים. מים מליחים גורמים לעלים של עץ האבוקדו להשחיר בקצותיהם, מראש העלה ועד בסיסו, ואחר-כך הם נושרים. עצי אבוקדו הגדלים במים מליחים הופכים להיות פגיעים ורגישים יותר לקור ולמחסור בחומרי מזון. בשל נשירת העלים הם חשופים יותר לשמש ועלולים ללקות ב"מכת שמש", שורשיהם אינם מתפתחים כראוי ותנובת הפירות היא דלה.

תוצאות ראשונות של הניסויים בשני זני האבוקדו, מצביעות בבירור על כך כי ככל שעולה כמות הדשן החנקני במי ההשקיה, עד לריכוז מקסימום מסוים, כך יורדת ההשפעה המזיקה של המלחים שבמים. הגדלת ריכוזי החנקות במים גרמה לירידה בתכולת המלח בשורשים, להפחתה בהשחרת העלים ולשיפור במראה הכללי של השתילים. אחד משני הזנים שבהם נערכו הניסויים הוא זן רגיש יותר, ואכן ניכרו בו יותר אותות הסבל והעקה בשל המים המליחים. תוצאות מעודדות דומות נתקבלו גם בניסויים שנערכו בכותנה, שעועית, עגבניות ושעורה.

את התוצאות הראשוניות הללו, אומר פרופ' כפכפי, יש להעמיד במבחן בניסויים בקנה מידה נרחב יותר ובמשך תקופה ארוכה יותר.

בשפלת החוף של ישראל, שבה הולכת ויורדת איכות מי התהום בשל חדירת מי הים והמלחת מי הכנרת, עשויה השיטה החדשה לאפשר שימוש במים "מקומיים" לצרכי חקלאות. באזורים צחיחים עשויה השיטה החדשה לפתוח אפשרויות חדשות לגידולים חקלאיים, תוך שימוש במים מליחים שעד כה נחשבו כלתי ראויים לצרכים חקלאיים.

העכבר הזה הוא פטנט רשום

לראשונה מאז החל ברישום פטנטים הוציא רשם הפטנטים האמריקאי פטנט על עכבר שנעשו בו שינויים גנטיים כדי שיתאים למחקר מחלת הסרטן

לדר מציג, בהרצאה את העכבר הטראנסגני. פטנט על ארבע

רשם הפטנטים של ארצות הברית הוציא בחודש שעבר את הפטנט הראשון מסוגו בעולם על חיה שנעשה בה שינוי גנטי. הפטנט נרשם על שמה של אוניברסיטת הארווארד על סמך הפיתוח הגנטי של פיליפ לדר מהארווארד וטימותי סטיוארט, המנהה עתה עם צוות חברת ג'נטק. השניים "בראו" בשיטות של הנדסה גנטית עכבר המפתח במהירות גידולים סרטניים, ועכבר זה הוא הרשום כפטנט.

למעשה רישום הפטנט הוא רחב עוד יותר וכולל כל חיה לא אנושית בעלת תאים שיש להם ברצף של תוך הכרומוזומים שלה השתלו גנים גורמי סרטן (אונקוגנים) פעילים או רצף של דיאראי הגורם סרטן בחיה או בצאצאיה. לדר וסטיוארט יצרו את העכבר הטראנסגני כשהוא נושא את האונקוגן myc הן בעכבר זכר והן בעכבר נקבה. כתוצאה מכך זוג העכברים האלה וצאצאיהם "ערוכים" לפיתוח סרטן השד.

לעכברים הטראנסגניים חשיבות רבה במחקר על אודות הסכנות מצד חומרים החשודים כמסרטנים, ובמבחן לרקמות תאים סרטניים. כך, למשל, במבחן של חומר מסרטן חלש, יש בדרך כלל צורך לחשוף את עכברי המעבדה למינון גבוה של החומר. כיוון שמינון כזה אינו קורה לעולם בסביבה טבעית, נוצר מצב שבו יש המערערים על תוצאות המחקר ועל הבקשה להכריז על חומר מסוים כחומר מסרטן. "עכברים של הארווארד" מגיבים בפיתוח סרטן גם על מנות קטנות של חומר מסרטן.

אוניברסיטת הארווארד מסרה את כל הזכויות הבלעדיות על העכבר הטראנסגני לידי חברת דופונט, החברה שמימנה את מחקרו של לדר מאז 1981.

שבועון המדע "נייצ'ר" (כרך 332, עמ' 668), המוסר על רישום הפטנט, מציין כי מזה יותר משנה היה צפוי רישום פטנט על בעל חיים — לאחר שמשרד הפטנטים האמריקאי הודיע שלא יסרב לרישום פטנט כזה "רק כיוון שההמצאה היא בעל חיים". הכרזה שהתבססה על פסיקת בית המשפט העליון בארה"ב בדיון על רישום פטנט על חיידקים שעברו שינויים בהנדסה גנטית ועל כמה מקרים של רישום פטנט על סוגי צמחים.

עם זאת יש לציין כי משרד הפטנטים האמריקאי נדרש לכמעט ארבע שנים עד שהסכים לרישום הפטנט (לעומת משך הזמן של כשנה וחצי ברישום פטנט רגיל). במשך תקופה זו עלה הנושא לדיון ציבורי כמה פעם, כאשר מתנגדי ההכרה בפטנטים של הנדסה גנטית טענו נגד האפשרות החוקית לרשום בעל חיים כפטנט ותומכי הרישום הביעו חשש על העיכוב האפשרי במחקרים גנטיים אם לא יוגנו זכויות החוקרים להתגמל על תוצאות מחקריהם.

במקביל להצלחות הרישום בארה"ב מבקשות חברות מחקר ואוניברסיטאות באירופה ללכת בעקבות התקדים מוואשינגטון. לעומת זאת הודיע משרד החקלאות האמריקאי, העוסק בפיתוח בשיטות של הנדסה גנטית, כי הוחליט "שלא להוציא פטנטים על בעלי חיים בעלי חוליות". מנהל אגף הפטנטים של המשרד נימק החלטה זו באמרו: "אנו מודעים למחלוקת השוררת סביב רישום פטנטים לבעלי חיים עילאיים, וכגוף ציבורי אנו חושבים שאיננו צריכים להיות מעורבים בכך".

מתוך רשימת הבקשות לפטנטים בהנדסה גנטית המונחים עתה לפני רשם הפטנטים האמריקאי מנו עורכי השבועון "ניו סיינטיסט" 21 בקשות המתייחסות לבעלי חיים עילאיים. למרות שבשלב הרישום אין נמסרים פרטים על הבקשות, נודע כי לפחות אחת מהן עוסקת אף היא בעכברים: מנגנון התאים שלהם שונה כדי שבלוטות החלב של הנקבות יפרישו חלבון שיש לו שימושים ברפואה.

ללא הבטחות הגנת הזכויות באמצעות פטנטים נראה היה כי לחברות המתמחות באספקת עכברי מעבדה למכוני המחקר לא יהיה כל עניין בפיתוח חיות אלה. ולדברי דון הארטן, המנהל חברה כזו, טראנסגניק סאיינס: "יש ברישום הפטנט כדי לסייע לנו במציאת משקיעים למחקר". אלא שלא רק ספקי חיות המעבדה תומכים ברישום, גם החוקרים הנזקקים לחיות כאלה הביעו תמיכה בהוצאת הפטנט ופקיד בכיר במכון הבריאות הלאומי האמריקאי, שבמעבדותיו משתמשים במיליוני מכרסמים מדי שנה, הביע הערכה לרישום הפטנט.

משרד העבודה והרווחה
מרכז ההכוונה לערי הפיתוח
עירית דימונה
משרד החינוך והתרבות
מנהל מורים
היחידה לדיור ותמריצים

בואו ללמד ולגור איתנו בדימונה

עירית דימונה, בשיתוף מרכז ההכוונה לערי הפיתוח ומשרד החינוך והתרבות, עורכים מבצע איכלוס למורים, אשר מציע העסקה בהוראה בכל רמות החינוך בדימונה, בתעשיה ובשירותי הרווחה והרפואה.

התמריצים והטבות
למורים העוברים לגור בדימונה יינתנו תמריצים מיוחדים:
1) תמריצי משרד החינוך והתרבות.
2) הנחות בתשלום למוסדות עירוניים (קונסרבטוריון, מנוי לבריכת שחיה וכו').
3) סל מלא לתואר.
4) קרן הלוואות לרכישת דירה, רכב וכו'.
5) עדיפות בקבלת דירה*.
6) דיור מיוחד "מיני קמפוס" למורים/ות רווקים/ות.

המקצועות הנדרשים:
הוראה
בבתי הספר היסודיים: מתמטיקה, גננות, מלאכה, מוסיקה, אנגלית, טבע ותלמוד.
בחטיבות ובתיכון: מתמטיקה, ביולוגיה, מחשבים, פיסיקה, אנגלית, חינוך מיוחד, תנ"ך, לשון וספרות.
מתנ"ס: ריקוד קלאסי, ריקוד ג'ז, ריקוד מודרני, ציור, צרמיקה, פיסול.
קונסרבטוריון: חליל צד, כלי נשיפה, קלארינט וסקסופון.
שרותי עזר בהוראה: פיסיותראפיסטית, קלינאית תקשורת.
תעשיה
מהנדסי כימיה, כימאים, מהנדסי מכונות, טכנאי אלקטרוניקה, טכנאי לייזר, טכנאים הידראולים, אנשי תחזוקה, מהנדס טקסטיל, טכנאי טוויה, אנשי רקמה, טכנאי צביעת בדים וחוטים, פועלי צביעה, מפעילים.
שרותים
רופאים כלליים, אחיות, עובדים סוציאליים, פסיכולוגים חינוכיים, מרפאי ליקויי דיבור, מרפאים בעיסוק, רופאי שיניים, שינניות/סייעות, אדריכל נוף.

*דיור ברכישה ובשכירות בדירות בעלות 4-13 חדרים עפ"י הקריטריונים של משרד הבינוי והשיכון.
*סיוע נוסף כמקובל בערי הפיתוח.

פרטים וקבלת קהל:
בתל-אביב, אולם "בני ברית" רח' קפלן 10
ביום א' כ"ז באייר - 15/5/88 בין השעות 10.00-16.00.

קבלת מודעות 24 שעות ב דחוף
מודעות משפחתיות דחופות וכל יתר סוגי המודעות ל"הארץ"
מתקבלות 24 שעות ביממה
ב' דחוף דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118 (מול כסית)
טל 246363 239952

עיריית תל-אביב-יפו

פרס הרב קוק לספרות תורנית

יענק בטקס, שבו ישתתפו ראש העיריה, מר שלמה להט, הרה"ג ר' חיים דוד הלוי, הרב הראשי וראש אבות בתי הדין ת"א-יפו וד"ר ח. מ. בסוק, חבר הנהלת העירייה וראש מינהל החינוך.

הטקס יתקיים אי"ה ביום ב' כ"ב באייר תשמ"ח — 9.5.88, בשעה 5.00 אחה"צ, באודיטוריום שבספריית שער ציון, בית אריאלה, שד' שאול המלך 25, ת"א.

— הקהל מוזמן —

את ההצלחה הזאת קשה להפסיק
600 התקנות בשנת 86-87
מערכות אל-פסק U.P.S. למחשבים
400 W לגיבוי מחשב P.C. 1040 ש"ח
600 W לגיבוי שני מחשבים P.C. 1190 ש"ח
850 W לגיבוי ארבע מחשבי P.C. 2150 ש"ח
1200 W לגיבוי סידרת I.B.M 36 2650 ש"ח
הדגמה ע"י טכנאי החברה ללא התחייבות
ע"ח היצרן — ניתן לקבל רשימת לקוחות
התקנה והובלה

כחול לבן
דגמי יצוא
— 1988
המחירים אינם כוללים מע"מ
איתן א.ג. הנדסה בע"מ תרמ"ב 20 ראשל"צ
טלפון משרדים: 03-9663379 9664008
טלפון מפעלי: 03-9661389
פקסימיליה: 03-376453

כלכלה ועסקים

החברה לישראל רוצה לרכוש את השליטה ב"אינטרגאמא"

הרכישה מתוכננת להתבצע מבעלי עניין בקבוצת אייזנברג ● העסקה הועברה לעיונה המוקדם של הבורסה

יהודה שרוני

החברה לישראל מבקשת לרכוש מבעלי עניין בקבוצת אייזנברג, את השליטה בחברה אינטרגאמא. מניות שתי החברות רשומות למסחר בבורסה, ושתיהן העבירו לבורסה הודעה מוקדמת בדבר הכוונה לבצע את העסקה. חברת אינטרגאמא משקיעה בתחום האלקטרוניקה (באמצעות חברת הפ"ק שגם מניותיה רשומות למסחר), ולפני מספר שבועות הודיעה את רכישת אימפריה של קולנוע.

בעלת השליטה בחברה לישראל היא קבוצת אייזנברג (באמצעות חברות שונות). בעלי השליטה בחברה אינטרגאמא הם חברות פיריון (8 אחוזים) ואי.טי.סי. (48 אחוז), שגם הן נשלטות על ידי קבוצת אייזנברג. הבורסה קיבלה לעיונה המוקדם את פרטי העסקה, על מנת למנוע אפשרות של עושק המיעוט.

החברה לישראל משקיעה בענפי המשק השונים, והשקעותיה העיקריות הם 26 אחוז בבתי הזיקוק, ו־50 אחוז בחברת צים. רכישת אינטרגאמא נעשית הן מכיוון שבחברה לישראל נצברו עודפי מזומנים גדולים, הן מכיוון שאינטרגאמא היא חברה רווחית. החברה סיימה את 1987 ברווח של 2.7 מיליון שקל לעומת רווח של 2.4 ב־1986. זאת ועוד: רכישת השליטה באינטרגאמא לחברה לישראל, נועדה לפשט את מבנה האחזקות בקבוצת אייזנברג.

תנאי לאישור העסקה על ידי הבורסה הוא אישורה על ידי הדירקטורים החיצוניים של שתי החברות, והעברת הערכה כלכלית חיצונית של חברת אינטרגאמא. העסקה גם תועבר לעיונה של ועדת הצעות הרכש בבורסה, שכן המדובר בהעברת שליטה. נראה כי החברה לישראל לא תחוייב לצאת בהצעת רכש, שכן מניות שתי החברות נשלטות על ידי אותו בעל שליטה.

הסוכנות מבקשת למכור את חברת הבנייה "דיור לעולה"

מקורות בסוכנות: הפעם לא נחזור על השגיאות שאיפשרו מכירה בזול של הכשרת הישוב

מאת אריה לביא

הסוכנות היהודית מבקשת למכור את חברת הבנייה "דיור לעולה". החברה, בניגוד לתדמית הנובעת משמה, פועלת בעיקר בתחומי הבנייה ותיק העבודות שלה מגיע לכ־30 מיליון שקל.

פרט לתיק העבודות, הכולל בין היתר ביצוע עבודות עבור חברת עמידר שגם היא בבעלות הסוכנות היהודית, יש בידי החברה שורה של נכסי מקרקעין וזכויות בנייה במספר אתרים וכן היא בעלת חברה בת בשם "תעשיות פרדסיה" שלה יש שני מפעלים בענף המתכת והעץ. דיור לעולה מעסיקה כיום כ־250 איש.

לסופר "הארץ" נודע שיו"ר מועצת המנהלים של החברה, יוסף (ג'ו) זילברשטיין הונחה על ידי ראשי הסוכנות לארגן את נכסי החברה על מנת לאפשר את מכירת החברה כולה, או על ידי מכירת נכסים שונים שלה בנפרד.

החברה הזמינה כבר הערכות שמאים לגבי שווי נכסיה והערכה המתקבלת כעת היא ששווי נכסי החברה מגיע לכ־5 מיליון דולר.

בדעת הסוכנות למכור את החברה בדרך של מו"מ ולא בדרך של מכרז.

מקורות בסוכנות היהודית מסרו ל"הארץ" שהפעם יש כוונה לממש את המחיר המלא של החברה. לדעת מקורות אלה הסוכנות מכרה את השליטה בחברת הכשרת הישוב לאיש העסקים יעקב נמרודי במחיר מציאה ואין כוונה לחזור על טעות כזו.

עליה במספר המפוטרים באפריל

מאת יהונתן שרמן

עליה של 31% נרשמה במספר הודעות הפיטורים בחודש אפריל, שנמסרו לשירות התעסוקה. בסך הכל התקבלו בשירות הודעות על כוונה לפטר 424 עובדים בהשוואה ל־324 עובדים בחודש מארס.

יחד עם זאת, למרות עליה חדה זו, מספר הודעות הפיטורים בשני החודשים הללו נמוך מהמספרים בחודשים הראשונים של השנה.

ההודעה הבולטת בחודש אפריל היתה זו של מפעלי פרי העמק, שהודיע על סגירת המפעל ופיטורי 240 עובדים. אך צפוי, כי חלק מהעובדים יקלטו חזרה במפעל, לאחר שהבעלות עליו תועבר.

מיתר המפעלים נמסרו הודעות על כוונה לפטר כמה עשרות עובדים לכל היותר. מפעל "תעשיף" בעכו הודיע על פיטורי 25 עובדים ו"תעשף" בחיפה על פיטורי 37 עובדים, "סולתם" הודיעה על פיטורי 15 עובדים וכמספר זה גם ב"יהוד הגליל" בצפת והמפעל הארנקים "שרגון" בעפולה. יצויין, כי לגבי "יהוד הגליל" בכל הנראה ייצאו העובדים לחופשות לסירוגין וכך יימנע הצורך בפיטורי עובדים עקב קיצוץ ההזמנות בקיץ.

מפעלי "פרי הגליל" הודיע על פיטורי 23 עובדים. הודעות הפיטורים הבולטות בחודש מארס היו: סגירת מפעל "בגדי" קבוצת הפרי ופיטורי 72 עובדים. וסגירת מפעל "לבה" כאשר יהודה ופיטורי 181 עובדים.

העורך: נחמיה שטרסלר

בבורסה דנים בהנהגת מכשירים פיננסיים חדשים

מאת יהודה שרוני

דירקטוריון הבורסה קיים בישיבתו בסוף השבוע דיון ראשוני בנוגע לאפשרות של הנהגת מכשירים פיננסיים חדשים בשוק ההון. הבורסה שוקלת להנהיג בין השאר אופציות על מדד המניות הכללי ללא בנקים, וכן אופציות עתידיות.

בנק לאומי למשכנתאות בע"מ
וחברת הבת שלו
תמצית מאזן מאוחד ליום 31 במרס 1988
מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד חודש מרס 1988
(באלפי שקלים חדשים)

נכסים	31.3.88 (לא מבוקר)	31.12.87 (מבוקר)
הלוואות	965,705	946,363
פקדונות באוצר	76,060	82,375
פקדונות בבנקים ובמוסדות בנקאיים*	638,116	644,235
ניירות ערך	27,914	27,134
מזומנים ופקדונות בבנקים	5,107	5,244
רכוש קבוע	9,282	9,284
מסים נדחים לקבל	2,259	2,144
נכסים אחרים	6,624	8,746
	1,731,067	1,725,525

התחייבויות והון	31.3.88 (לא מבוקר)	31.12.87 (מבוקר)
פקדונות לצורך הלוואות	675,225	674,012
פקדונות אחרים	259,030	247,250
אגרות חוב	755,432	764,682
עתודה למסים נדחים לשלם	-	85
התחייבויות אחרות	7,984	6,952
הון עצמי	33,396	32,544
	1,731,067	1,725,525

* בעיקר לשם הפקדה באוצר באמצעות חברת־האם.

תמצית דו"ח רווח והפסד מאוחד
לרבעון שנסתיים ביום 31.3.88
מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד חודש מרס 1988
(באלפי שקלים חדשים)

	ל־3 החודשים שנסתיימו ביום 31.3.88 (לא מבוקר)	31.3.87 (לא מבוקר)
רווח לפני מיסים על ההכנסה	1,959	1,709
הפרשה למסים על ההכנסה	(1,107)	(1,403)
רווח נקי לתקופה	852	306

דו"ח מאוחד על השינויים בהון העצמי
לרבעון שנסתיים ביום 31.3.88
מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד חודש מרס 1988
(באלפי שקלים חדשים)

	31.3.88 (לא מבוקר) הון המניות	31.3.88 עודפים (הפסדים)	31.3.87 (לא מבוקר) הון המניות	31.3.87 עודפים (הפסדים)
יתרה לתחילת התקופה	117,204	(84,660)	117,204	(86,444)
רווח נקי לתקופה	—	852	—	306
יתרה לסוף התקופה	117,204	(83,808)	117,204	(86,138)

הדו"חות הכספיים נערכו לפי אותם כללי חשבונאות שלפיהם נערכו הדו"חות הכספיים המבוקרים ליום 31.12.87.

בנק לאומי למשכנתאות בע"מ

מבני תעשיה – דרושה עלייה בדמי השכירות

לאור הטעויות החשבונאיות שהתגלו בדו"חות של החברה, נקטה הרשות לניירות ערך צעד יוצא דופן ודרשה שהדו"חות הכספיים ייסקרו ע"י רואה חשבון נוסף ● ערך המקרקעין לפי הערכת השמאים, מוטה כלפי מעלה

דו"ח על דו"ח / אבי גרא, רואה חשבון

תמצית מאזן ליום 30 ביוני 1987
במיליוני ש"ח מותאמים

רכוש קבוע	7	הון עצמי	264
מקרקעין	364	עתודות	5
השקעות וחייבים לזמן ארוך	13	התחייבויות לזמן ארוך	155
רכוש שוטף	68	התחייבויות שוטפות	28
	452		452

תמצית דו"ח רווח והפסד מאוחד
באלפי ש"ח מותאמים
לשישה חודשים שנסתיימו ב־30 ביוני 1987

רווח לפני מסים על ההכנסה	5,513
מסים על ההכנסה	5
	5,518
חלק החברה ברווח חברת הבת	25
רווח נקי	5,543

חברת מבני תעשיה בע"מ הוקמה על ידי ממשלת ישראל ועוסקת בייזום והקמת מבנים לתעשייה, מלאכה ומסחר המיועדים להשכרה ומכירה. כמו כן עוסקת החברה בניהול עבודות בנייה ופתוח בשיטת "קוסט פלוס".

החברה דיווחה על רווח נקי מתואם לששה חודשים שהסתיימו ב־30.6.87 בסכום של כ־5.5 מיליון ש"ח לעומת רווח מתואם של כ־5.1 מיליון ש"ח לתשעת החודשים שהסתיימו ב־31.12.86. ההון העצמי ליוני 1987 מסתכם בכ־264 מיליון ש"ח, מחזור ההכנסות במחצית הראשונה של שנת 87 הינו כ־21 מיליון ש"ח. לחברה הון חוזר חיובי של כ־38 מיליון ש"ח והפסדים נצברים לצרכי מס של כ־96 מיליון ש"ח.

החברה פרסמה בפברואר 1987 תשקיף לפיו היא מציעה לציבור הנפקה משולבת של מניות, אופציות, אג"ח הניתנות להמרה במניות ואג"ח רגילות.

מייד לאחר ההנפקה יחזיק הציבור כ־5% בלבד מההון המונפק. בהנחה של מימוש מלא של כל כתבי האופציה והמרת אגרות החוב הניתנות להמרה במניות, יחזיק הציבור כ־20% מההון המונפק בחברה.

חבילת ניירות הערך כפי שהוצעה נותנת למשקיע אפשרות להשקעה אשר מקטינה את הסיכון שלו ומבטיחה למשקיע תשואה, גם כאשר תשואת המניה גרועה.

בדו"חות החברה בשנים קודמות התגלו טעויות בחמישה סעיפים שונים, דבר אשר גרם לרשות ניירות ערך לנקוט צעד חריג, שרואה חשבון נוסף יסקור את יישום העקרונות החשבונאיים בדו"חות הכספיים של החברה.

שווי המקרקעין

לחברה יש כמיליון מ"ר מבנים להשכרה ומכירה. מבנים בשטח של כ־90 אלף מ"ר נמצאים בביצוע ועוד כ־30 אלף מ"ר נמצאים בתכנון. מבני החברה ממוקמים בכל הארץ ומשמשים מפעלים מענפים שונים.

עפ"י מאזנה המתואם של החברה ליום 30.6.87, הערך המתואם של המקרקעין הינו בסך של כ־364 מיליון ש"ח. סכום זה הינו לאחר ניכוי של כ־174 מיליון ש"ח, בגין מענקי השקעה שניתנו על ידי המדינה. ההשקעה בפועל במבנים ומערכות לפני ניכוי השתתפות הממשלה והפחת שנצבר מסתכמת בסך של כ־675 מיליון ש"ח.

ביום 1 באפריל 1987 הוערך שווי נכסי החברה ע"י שמאים אשר העריכו את שווי מקרקעין החברה בכ־559 מיליון ש"ח. סכום זה אינו כולל עבודות בביצוע, אשר ערכן המתואם ליום 30.6.87 הינו כ־30 מיליון ש"ח, כך שערך המקרקעין לפי הערכת השמאים גבוה בכ־225 מיליון ש"ח מערכם המתואם ב־1.4.87. לגבי נכסים אלו ניתן להבין מהתשקיף שהם הוערכו עפ"י המחיר הצפוי בגינם, אם רכישתם תבוצע ביום 1.4.87. אולם יש לזכור שלגבי חלק מנכסים אלה קיים הסכם מכירה הכולל בסכום המכירה מרכיב בלתי צמוד, כך שהערך הנוכחי של סכום הרכישה של נכסים אלו עלול להיות נמוך יותר.

אומדן השווי של כ־229 מיליון ש"ח נעשה עפ"י המחיר שהיה נקבע בין קונה מרצון למוכר מרצון. לגבי נכסים אלו נאמד שווים ע"י השמאים בשיטה אלטרנטיבית עפ"י היוון זרם התקבולים הצפוי מהם ל־30 שנה בריבית שנתית של 8% בהנחה של תפוסה מלאה. שוויים עפ"י שיטה זו נאמד בסכום הגבוה בכ־28 מיליון ש"ח משוויים עפ"י הערכת מחיר בין קונה מרצון למוכר מרצון. כלומר, בהתעלם מבעיה שהעליות ביחס לשווייה של ה"תמורה" בהערכת הנכסים שבוצעה עפ"י חוזי מכירה קיימים, גבוה ערך נכסי החברה ב־1.4.87 עפ"י שיטת היוון זרם התקבולים, בכ־53 מיליון ש"ח מערכם במאזן המתואם של החברה ב־30.6.87.

הערכת מחיר עפ"י קונה מרצון למוכר מרצון במקרה שלפנינו הינה בעייתית משום שחלק מהנכסים מותאם ספציפית לדרישות השוכר. כמו כן, רוב הנכסים נמצאים באזורי פתוח אשר עסקאות מכירה של מבנים מעין אלו אינן נפוצות בהן וקיימת בעיה להעריך מהו מחיר השוק של הנכס. ניתן אלטרנטיבית לנסות ולהעריך את ערך הנכסים עפ"י העלויות נטו שיש להשקיע עתה כדי להקים נכסים מעין אלו.

יש לציין שבשיטת הערכת הנכסים עפ"י זרם התקבולים הצפוי מהם הניחו השמאים תקבולים במשך של כ־30 שנה בנכסים מסויימים ו־35 שנה באחרים בעוד שבדו"חות הכספיים של החברה אומדן אורך החיים הכלכלי של הנכסים להשכרה ומכירה הוא עשרים וחמש שנים ולגבי מערכות התקנות במבנים — עשר שנים בלבד. היבט נוסף להערכת המקרקעין הינו השווי של המקרקעין כפי שהוא משתקף מהנפקת החברה:

ההון העצמי של החברה עפ"י מאזנה המתואם ל־30.6.87 הינו כ־264 מיליון ש"ח. החברה הנפיקה לפי שווי המהווה כ־60% בלבד מההון העצמי המתואם. מכיון שהחברה היא חברת נכסים יש לייחס את ירידת הערך האמורה למקרקעין של החברה. משמעות הדבר היא שערך המקרקעין ללא עבודות בבצוע הינו כ־230 מיליון ש"ח בלבד.

לסיכום, אנו רואים שערך המקרקעין של החברה (ללא עבודות בביצוע בסך של כ־30 מיליון ש"ח) הוערך בשלוש שיטות עיקריות.

א. עפ"י עלות מותאמת: כ־334 מיליון ש"ח.

ב. עפ"י הערכת שמאים: בכ־559 מיליון ש"ח עפ"י שיטת קונה מרצון למוכר מרצון, וכ־387 מיליון ש"ח עפ"י שיטת היוון זרם התקבולים.

ג. עפ"י הנפקת החברה 230 מיליון ש"ח בלבד.

ניתן לטעון שלמעשה ערך המקרקעין עפ"י ההנפקה הוא המשקף למעשה את ערכם בין קונה מרצון למוכר מרצון. ערך זה נמוך בכ־36% מהערכות השמאים את הנכסים הללו שבוצעה לפי שיטת המחיר הנקבע בין קונה מרצון למוכר מרצון.

תיקון טעויות דיווח

הדו"חות הכספיים לתשעת החודשים שנסתיימו ב־31 בדצמבר 1986 ומספרי ההשוואה לשנים קודמות מוצגים מחדש לתיקון טעויות בסעיפים מסויימים. החברה תיקנה את דרך הצגת המקרקעין, המכירות, החברה בהפסד לגבי חוזי מכירה, החברה בהכנסה לגבי דמי שכירות מהמדינה ועוד.

המקרקעין של החברה מוצגים לאחר התיקון על בסיס העלות המתואמת בניכוי מענקי השקעות מתואמים ובניכוי פחת מותאם שנצבר; כאשר כל ההשקעות בחודש קלנדרי מאוחדות כפריט אחד לצורך התאמה ולצורך חישוב הפחת. בעבר חושבה העלות המתואמת של המקרקעין מיום גמר הבניה כאשר במהלך הבניה נוקפו הוצאות מימון תקופתיות לעלות העבודות.

עפ"י הסכם שהיה לחברה עם המדינה, המדינה יכלה להורות לחברה להקים מבנים במקומות מסויימים ולקבוע לחברה את דמי השכירות בגין מבנים אלו. המדינה התחייבה לשלם לחברה את ההפרש בין דמי שכירות אלו לדמי שכירות כלכליים. דמי שכירות אלו הוצגו בעבר על בסיס מזומן ושיטת ההצגה שונתה לבסיס מצטבר.

בדו"ח המתוקן גבוה הרווח הנקי לאחר מס לתשעת החודשים שהסתיימו בדצמבר 1986 בכ־2 מיליון ש"ח מהרווח הנקי לאחר מס כפי שדווח בדו"חות הקודמים. הרווח של החברה לאחר התיקונים לתקופה זו הינו כ־5.1 מיליון ש"ח, כך שהתיקונים הללו הינם משמעותיים לרווחיות החברה.

על פי הנתונים בתשקיף עומק הסכום של דמי השכירות ע"י הממשלה וסכומו נקבע בהסתמך על עלות הנכס ותשואה כלכלית על הנכס. לאור העובדה שערך הרישום של העלות המתואמת של נכסים תוקנה רטרואקטיבית בדו"חות הכספיים של השנים הקודמות, יתכן שבשנים שעברו ההתחשבנות עם הממשלה נעשתה על בסיס נתונים שדרך הצגתם בעבר נחשבת במאזן הנוכחי כ"טעות".

לאור הבעיות החשבונאיות שהתעוררו בדו"חות הכספיים של החברה והצורך לתקן טעויות שנעשו בשנים קודמות, נקטה רשות ניירות ערך צעד יוצא דופן ודרשה שיישום העקרונות החשבונאיים המקובלים בדו"חות הכספיים ייסקר ע"י רואה חשבון נוסף ועובדה זו צוינה בתשקיף החברה.

תקוני הטעויות נערכו לגבי חמישה סעיפים שונים בדו"חותיה הכספיים של החברה והמידע אותו קבלה הממשלה בעבר כבעלת מניות החברה על בסיס דו"חות אלו היה שגוי. דו"ח זה היווה חריג בכך שעקב עומק הטעויות והיקפן, ראו הרשויות צורך בכך שרואה חשבון נוסף יסקור את הדו"חות הכספיים של החברה.

הבעיה של צורך בתיקון טעויות בדו"חות כספיים התעוררה גם בדו"חות כספיים נוספים שהוגשו לרשות ניירות ערך לצרכי הנפקה. נשאלת השאלה מהן הדרכים שבהן ניתן למנוע טעויות בדו"חות כספיים של חברות, טעויות שעלולות לעוות את המידע למשקיע. בחו"ל מיושמות שיטות שונות להתמודד עם הבעיה: עפ"י שיטה אחת בודק רואה חשבון נוסף את הדו"ח הכספי טרם ההנפקה. עפ"י שיטה אחרת בודקים רואי החשבון זה את עבודתו של זה.

אימוץ גישה מעין זו עשוי להפחית את ההסתברות להימצאות טעויות בדו"חות כספיים ועשוי למנוע מצב בו תאותרנה טעויות בדו"חות כספיים רק כאשר יוגשו דו"חות אלו לרשויות לצורכי הנפקה.

רווחיות

הסכם עם הממשלה להשלמת דמי שכירות של שוכרים מסויימים לגובה דמי שכירות כלכליים בוטל באוגוסט 1987 והמדינה התחייבה לשלם עקב ביטולו סך של כ־29 מיליון ש"ח. סך של 12 מיליון ש"ח מתוך סכום זה מהווה סילוק חובות עבר של הממשלה לחברה והיתרה בסך של כ־17 מיליון ש"ח נועדה לפצות את החברה עבור סילוק התחייבויות לתשלום דמי שכירות בשנים 1991־1987.

לאחר בטול ההסכם החברה חופשיה לפעול עפ"י שיקולים כלכליים. הסכמי השכירות של החברה הם לתקופות ארוכות יחסית ורק בעוד כמה שנים תשתחרר החברה מהתחייבויותיה הקודמות לגבי גובה דמי השכירות.

הכנסות החברה מדמי שכירות הינם מקור ההכנסה העיקרי של החברה. הכנסות החברה מדמי שכירות כולל השתתפות הממשלה במחצית הראשונה של שנת 1987 היו כ־19.7 מיליון ש"ח מותאמים. בהכנסות החברה מדמי שכירות חל גידול של כ־16% בהשוואה לעומת התקופה הקודמת.

במחצית הראשונה של שנת 1987 התשואה ברוטו על בסיס שנתי של דמי השכירות (כולל השלמת דמי שכירות מהממשלה) מהווה כ־12% מעלות המקרקעין המתואמת.

הרווח הנקי של החברה למחצית הראשונה של שנת 87 בסך של כ־5.5 מיליון ש"ח מהווה על בסיס שנתי תשואה של כ־4% על ההון העצמי של החברה.

מקרקעין החברה הוערכו ע"י שמאים עפ"י שיטת היוון התקבולים בכ־387 מיליון ש"ח. ההכנסה השנתית המשתמעת מהיוון זה הינה כ־34 מיליון ש"ח לשנה והינה גבוהה מההכנסה הנוכחית של החברה (על בסיס שנתי) אשר הביאה לתשואה הנוכחית של החברה על הונה העצמי. כך, שלמעשה משיטת הערכה זו משתמעת תשואה גבוהה יותר.

רווחיות החברה בעתיד תלויה במידה רבה באופן בו תתאים את דמי השכירות הנגבים על ידה לדמי שכירות כלכליים.

הממשלה נתנה שיפוי לחברה בסכום של כ־4 מיליון ש"ח לשנה ל־5 שנים אשר ערכם המהוון אותו קבלה החברה בפועל הינו כ־17 מיליון ש"ח. עפ"י הדו"חות הכספיים השלמת דמי שכירות מהממשלה הינה בסדר גודל של כ־8 מיליון ש"ח לשנה. באם ננכה את הפיצוי מראש אותו קיבלה החברה לחמש השנים הבאות, אזי מסתבר שעל החברה להגדיל את הכנסותיה בכ־4 מיליון ש"ח נוספים לשנה על מנת לשמור על רמת הכנסותיה הנוכחית מדמי שכירות. כלומר, העלאה ממוצעת של כ־14% מתקבולי דמי השכירות הנגבים על ידי החברה. בתום תקופת הפיצוי, על דמי השכירות להיות גבוהים בכ־28% מדמי השכירות הנגבים כיום. ההעלאות האמורות בתקבולי דמי השכירות יתבצעו ע"י גבייה גבוהה יותר מהשוכרים שמכבר, ויתרת העליה בהכנסות תצטרך להתבצע ע"י העלאת תעריף דמי השכירות.

מכיון שמרבית נכסי החברה נמצאים באזורי ספר ובעיירות פיתוח יתכן שהחברה תתקשה לבצע העלאות דרסטיות של דמי השכירות. מצד שני, השקעה בנכסים חדשים עפ"י קריטריונים כלכליים עשויה להעלות את רווחיות החברה, שעד כה העדיפה יעדים לאומיים על פני רווחיות גבוהה.

מכירת נכסים

החברה נוהגת למכור נכסים כחלק מעסקיה השוטפים. לגבי כ־25% משטח המבנים של החברה קיימות התחייבויות רכישה של השוכרים. עם חלק מהשוכרים החברה חתמה חוזים אשר בהם חלק ממחיר המכירה העתידי הוא בלתי צמוד. לאחר תיקון הדו"חות, החברה מציגה את השווי הנ"ל במחיר הצפוי כהפסד.

מועד מכירת הנכסים תלוי במועד קיום התחייבויות השוכרים לרכישה. ההכנסות ממכירת נכסים אינן מתפלגות באופן אחיד על פני השנים, מה עוד שגובה ההכנסה מותנה בגודלו ומהותו של הנכס הנמכר. במחצית הראשונה של שנת 1987 נמכרו נכסים בתמורה של כ־0.9 מיליון ש"ח במחירי יוני 87 לעומת כ־17.8 מיליון ש"ח בתשעת החודשים שהסתיימו בדצמבר 86.

שאלה חשובה נוספת הינה תרומת מכירות אלה לרווחיות החברה. מדו"ח רווח הפסד המתואם של החברה אינו נתון כל מידע ביחס לרווח ממכר זה אלא מראה את תוצאות החברה מכלל פעילותה. המידע ביחס לעלות המכירות של הנכסים הנמכרים נתון רק בדו"ח רווח הפסד נומינלי. המידע הנומינלי אינו מספק ואינו מאפשר להעריך את רווחיות החברה בנושא זה משום שתמורות המכירה נתונה בערכים שוטפים בעוד שככל שחולף זמן רב יותר העלות המתואמת של הנכס הנמכר גבוהה בהרבה מעלותו הנומינלית.

לאחר תיקון דו"חותיה הכספיים החברה נוהגת לעשות הפרשה המבטאת רק את שחיקת המרכיב הבלתי צמוד במחיר המכירה. לדעתי הפרשה כזו אינה מספקת ויש מקום להראות בדו"חות הכספיים של החברה את כל ההפסד הצפוי מעסקת המכירה בכללותה במידה וקיים הפסד כזה.

כך מתנהלת החברה

עודד שמיר, מנהל רשות ההשקעות קיבל לבדו שורה של החלטות מהותיות לגבי עתידה של חברת מבני תעשיה, כך עולה מדיווח רשמי של החברה.

ההחלטות שהתקבלו היו אמורות להתקבל באסיפה כללית יוצאת מהכלל של בעלי המניות בחברה שנערכה ב־19 באפריל. אך בישיבה נכח רק עודד שמיר, ממקורביו של שר התעשיה והמסחר אריאל שרון שהוגדר בפרוטוקול הישיבה כ"בא כח מדינת ישראל".

"האסיפה" בהשתתפות שמיר לבדו קיבלה שורה של החלטות: מינוי משרד רואי חשבון לחברה, אישור שכר דירקטורים לנציגי הציבור בחברה, שינוי חלק מתקנות החברה כולל שינוי לגבי תשלום דיווידנדים ולגבי חלוקת הרווחים בחברה, הדרך לגבי הנפקת מניות חדשות ועוד. כך מתנהלת חברה בורסאית/ממשלתית.

אריה לביא

הסבלנות משתלמת

מאת יהודה שרוני

הנפקת חברת מבני תעשיה בבורסה, מלמדת על כמה קשה היא המלאכה של מכירתה לציבור של חברה ממשלתית. די אם נזכיר כי במהלך הדיונים על ההנפקה, שארכו כמעט שנה, שונה הרווח של החברה ארבע פעמים עקב "טעויות חשבונאיות" (מרווח של 6.5 מיליון שקל, לרווח של 12.8 מיליון שקל, להפסד של 6.8 מיליון שקל, ולרווח של 10.9 מיליון שקל).

רבים הביעו ספק אם ההנפקה בכלל תצא בסופו של דבר לאוויר העולם. ואם כן, האם מומחי ניירות הערך לא יעשו מקח טעות.

בתום משא ומתן מתיש עם החתמים בראשות בנק לאומי, שבמהלכו הופחת מחיר ההנפקה מספר פעמים, הוחלט לצאת לשוק, חרף המצב הקשה ששרר בשוק המניות לפני כחודשיים. על מנת להבטיח את ההצלחה, הוצע למשקיעים לרכוש סל של ארבעה סוגי ניירות ערך: מניות, כתבי אופציה (חינם) הניתנים להמרה למניות, אגרות חוב הניתנות להמרה למניות, ואגרות חוב רגילות. סך הכל אמורה היתה החברה לגייס 33 מיליון שקל. לחברי הבורסה ולמשקיעים המוסדיים הוצעה סובסידיה נוספת, שנועדה להבטיח את הצלחת ההנפקה: עמלת הפצה גבוהה יחסית בשיעור של 3 אחוזים.

ההנפקה הוכתרה בהצלחה, ולניירות ערך הוזרמו ביקושים של פי שנים מהיקף ההנפקה המקורי. ביום המסחר הראשון, ניסו גופים מוסדיים שונים, למהר ולמכור את המניות, זאת על מנת לממש את הרווחים בגין אחזקת האופציות שניתנו חינם. עקב כך, צנחה המניה ביום המסחר הראשון ב־35.3 אחוז, תופעה שהתקבלה בתדהמה בקרב סוחרי הבורסה. הירידה החדה בשער המניה גרמה לכך ששווין התיאורטי של כתב האופציה היה אפס.

למרות זאת, מחיר הפתיחה של האופציה ביום המסחר הראשון עמד על 10 נקי, וביום המסחר הראשון היא עלתה ב־85 אחוז והאופציה נסחרת כיום לפי מחיר של 27 נקי, קרי 170 אחוז מעל למחירה ביום המסחר הראשון. העליות לא פסחו גם על ניירות ערך האחרים, ומחיר המניה כיום (78.5 אג') מתקרב למחיר ההנפקה (85 נק'). מי שממשיך להחזיק עד היום את סל ניירות הערך שהוצעו בהנפקה, גרף על השקעתו רווח של למעלה מ־20 אחוז.

GMX קומפקטי
באישור משרד התקשורת

נותן לך

EXTRA

GMX קומפקטי, הדגם התחתון של מערכת האם־GMX 616, נותן לך את כל יתרונות ה־EXTRA גם במערכת של 3 קווי חוץ ו־4 קווי פנים. במחיר קטן יותר ובמערכת פשוטה יותר אתה מקבל מ־GMX קומפקטי הרבה יותר: ■ מאגר של 90 זכרונות ■ חייגן אוטומטי עם נודניק ■ דיבור ללא הרמת שפופרת ■ שדה שלוחות תפוסות ■ סריקה אוטומטית ■ סודיות מלאה על כל הקוים ■ מערכת ניתוב בעת הפסקת חשמל ■ שיחות ועידה ■ מערכת כריזה, ואפילו מוסיקה להנאת המתקשרים הממתינים לך. GMX קומפקטי עם 3 קווי חוץ ו־4 קווי פנים, יכול לגדול אחר כך ל־6 קווי חוץ ו־16 קווי פנים. הוא פשוט מתוחכם.

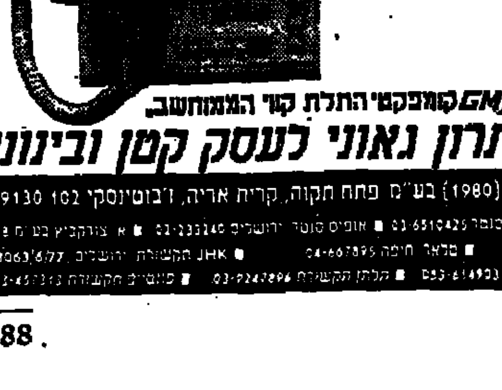

GMX קומפקטי התחלת קו המחשב,
פתרון גאוני לעסק קטן ובינוני

מבית גמא תקשורת (1980) בע"מ פתח תקוה, קרית אריה, ז'בוטינסקי 102 49130, טל' 9227928, 03-9227989

למכירה משרדים בתל־אביב
1. 3000 מ"ר בנין משרדים, בשלמות, על 3 דונם קרקע.
2. 550 מ"ר קומת משרדים, בשלמות, טלפונים, מיזוג, חניה – לעיניים בלבד.
"נכסי ראום" רפי ברורמן, טל' 03-611194/5

כתובתנו החדשה:
שמירה פליישר
יועצים לתקשורת וליחסי ציבור
רח' ז'בוטינסקי 84 תל־אביב, 62749
טלפון: 5440494 (רב־קווי). פקסימיליה: 241661

תינם וטעים
קורסים לבישול במיקרוגל
★ לבעלי תנורי טורבוגל (BROTHER).
★ למתעניינים וחוכשים פוטנציאליים.
ללא התחייבות! נשמח לראותכם.
לפרטים במרכזי ההדרכה: 03-612994 03-9225821 04-642235 02-249773.
שי חינם: כלי "מיקרוקל" של חוגלה

משרד החינוך והתרבות
האגף לחינוך על־יסודי — המחלקה לבחינות
בחינות בגרות מועד קיץ תשמ"ח
הודעה ל"נבחנים חיצוניים" (אקסטרנים)
(עדכון חומר עזר המותר בשימוש – אנגלית 4 יח"ל)
בבחינה באנגלית 4 יח"ל שאלון 81 – ניתן להשתמש במילון אוקספורד אנגלי־אנגלי־עברי (הורנבי רייף).
אין שינוי בהנחיות לגבי השימוש במילון לנבחני 3 יח"ל ולנבחני 5 יח"ל.

לחברת השקעות
דרוש
יועץ פיננסי כלכלי
למתן ייעוץ ללקוחותינו בנושא ביטוח אשראי
המעוניינים מתבקשים לפנות בכתב יד, בצירוף קורות חיים תוך פירוט נסיון השכר מבוקש לת"ד 7267 רמת גן

מלון ★★★ פתק נהריה
39.- ש"ח + מע"מ (לאדם בחדר זוגי)
לינה וארוחת בוקר
עד ה־30 ביוני
אינו כולל את חג השבועות
להזמנות טל: 04/920278
עד השעה 22.00
כשר

חוק התכנון והבניה התשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי חוף הכרמל
הודעה בדבר אישור
תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה־1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון, אישרה תכנית מפורטת הנקראת "תכנית מפורטת מס' ...".
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גוש 6725, חלקות ...; 6726 חלקות ...; גוש 6723 חלקי חלקה 19
עיקרי הוראות התכנית: ...
הודעה על הפקדת יחד עם התשריט ... פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 1721, התשל"א, ...
בשעה העברית ...
התכנית האמורה במשרדי הועדה המחוזית ... הפקדה במשרדי הועדה המחוזית ... ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה.
כל המעוניין רשאי לעיין בה, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
דב שיש
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון
תאריך: 26.11.1987

הארץ — עיתון לאנשים חושבים

صكنا من الاهل

مكذا من الأصل

מכתבים למערכת הארץ

לא קבוצה דלת השראה

בכלי שהסתמכתי או נתבקשתי על ידי חברי במוסדות המרשים של רשות השידור, החלטתי להגיב על מאמר המערכת מיום 26.4 "ועד אנשי שלומם", בו תקפתם בחריפות בלתי מוצגת, חלק מהחברים, תוך שימוש בביטויים מעליבים כמו "קבוצה דלה חסרת השראה", "חבורת מקבלי הטבות: קלוזי נתונים" ועוד.

מבין לכם זכות הלהג המתנשא והעוקץ המתגלגל, כנגד האנשים שמנו לאחריה למוסדות רשות השידור השתייכותם המפלגתית של אנשי הציבור, שמנו לאחריה למוסדות רשות השידור, עדיין לא פוסלת אותם מלהוכיח את רמתם, השראתם, נסיונם, השכלתם ותרומתם, בניהול ועיצוב רשות השידור בעתיד.

אגב, הנני בעל השכלה (אקדמית), השראה (ציבורית): כתיבה, הדרכת תיירים, מאבקים מקצועיים, שופט בבי"ד לעבודה ועוד) ואינני מקבל שום הטבות (מרשות השידור), או מדוע כתבתם בשליפה והוסמכה, ללא הבדיקה, על "חבורת מקבלי הטבות קלוזי נתונים"?

אנא, תנו כאנגם וכאה ימי הסד, לחברי המוסדות המרשים של רשות השידור, בהרם תבקרו ותפסלו.

מתי דויד
חבר מליאת רשות השידור
רמת אפעל

דוגמא נאה של צעירי העבודה

אכן דוגמא נאה נתנו לנו הצעירים הצעירים של מפלגת העבודה, כשהציגו את הכבישים בארץ בסיסמה כחוצה: "יחד עם כוח ומוח".

וכתום של התועלנים לבוחר סיסמה, וכתום להבכים בסיסמה רעיונות כלבבם אך אין להם שום זכות להשתלט על שטחים בכוח וללא כוח — ולעבור גם על החוק.

בחול המועד פסח, הופיעה הסיסמה בבוזעת סיקורן וסיור — כלישון הפרסכאים) ותולתה כרצועה בר על הגשרים ותחנות האוטובסים בכבישים הבין עירוניים. שבוע שלם הציגו לנו ולסקרנותנו לנחש כי הם התגופים העוברים על החוק וגונבים שטחי פרסום... ביום העצמאות גילו את זהותם והסיסמה הושלמה "יחד — עם כוח ומוח — למפלגת העבודה..."

מזה שנים רבות נלחמים שוחרי ישראל יפה והגופים הנלחמים בתאורנות נגד תופעות של בריונות בשלטים. מע"צ — הממונה על אחזקת הכבישים הבין־עירוניים מקפיד להוריד שלטי־פרא, בלי כל קשר לזהות המפרסמים ומניעיהם. האם סנגוריות אלה באו לבשר לנו על הצפוי במערכת הבחירות העדירות בפתחו? האם טוב נוחה בצביעת קירות וגדרות של מבנים והפיכתם, ללא רשות ובניגוד לחוק, לשלטי תעמולה?

רבוי מסות ההסברה של כל המפלגות, יחד עם יועצי הפרסום והתקשורת, צריכים להתאחד שכם אחד, בקונסנזוס לאומי, נגד הפגיעה ברכוש ועבירה על החוקים והתקנות. כדאי ורצוי שהגל יוכרז ששילוט פראי ומערכת בחירות פרועה רק תרחיק מאתם את אהדתנו.

הממונים על שמירת החוק, המשטרה ומע"צ, צריכים לנקוט צעדים מרתיעים, כבר עם הופעת הניצנים הראשונים. ולוואי שנזכה לדעת מה יוגש לנו ומה רוצים מאתנו נבחרינו, מעבר לתחושת הלב הרגעית.

משה דיין
יועץ תקשורת
תל־אביב

המפקח גד ארבל צודק

בנושא הנסיעות לחו"ל של סוכני הבטוח, לדעתי טענתו של מר ורצקי — בפקח חברת ביטוח מירושלים, כבה כזריית חול בעיני הציבור. "בשלום על הנסיעות גם כחוק" האמנם? איזה מס משולם על הנסיעות הללו? עלות הנסיעה: טיסה לחו"ל, הוצאות קרקע וכל ההוצאות הנוספות מוצגות ע"י חברות הביטוח כהוצאה המוכרת לצרכי מס הכנסה והתירוץ המקובל? הוא השתלמות סרכית, כגם סוכנים ועוד שמות "בתנוגצ"ים".

סוכן אשר יעדיף להמיר את עלות הנסיעה בקבלתה כתשלום עמלה מחברת הביטוח, יחויב ובצדק במס מלא, כך שלמעשה הוא יקבל רק כמחצית הסכום.

הודעתי כי דרישתו של גד ארבל, המפקח על הביטוח, מוצדקת ביותר ויש לצמצם את תופעת הנסיעות לחו"ל. יתר על כן, יש לפרסם ברבים את מספר הסוכנים, שמות חברות הביטוח וגובה ההוצאות שהוצאות על נסיעות אלה, ע"מ שציבור המבוטחים יידע לאן ועל מה מבוזבז כספו.

עפ"י כתבתו של אריה לביא, מהחודש שעבר מדובר בסכום העולה על 7.5 מיליון דולר לשנה!

דומב ברוך
רמת־גן

יחס מסור ואבהי

בימים אלה הייתי מאושפז במחלקת העיניים שבבית־החולים "איכילוב" בתל־אביב. התפעלתי מן היחס הלבבי של הצוות הרפואי, מן הטיפול המסור והאבהי של ראש המחלקה פרופסור לזר, מר"ר גייק אורנה ועוד שלא אבנה בשמותם. אין מלים בפי לשבח את האנשים המופלאים האלה. יישר כוחם!

ארזי יעקב
תל־אביב

קולנוע / אורי קליין

על גבול ההזייה

ג'יימס וודס ובריאן דנהי: שוטר סופר וחבר לרוצח המוחשש בקפנה באמצעים ספרותיים

"בסט סלר" — הוד, ת"א

יש משהו מבריק ברעיון ואפילו, בחלק מהזמן, בביצוע של "בסט סלר", סרט מתח אמריקאי חדש, שנכתב על ידי לארי כהן ובוים על ידי ג'והן פלין. הבעיה היא שהרבה מעבר לרעיון אין כאן, והפיתוח לוקה בחסר, כאילו שיוצרי הסרט איבדו בהדרגה שליטה על החומר שהיה בידם. בכל מקרה, עדיף בעיני הכשלון של "בסט סלר" על הצלחתם של מרבית סרטי המתח בעלי העלילה המוכרת והמצפויה שהוקרנו אצלנו באחרונה, כמו "מוולון חוד המיטות", "מעקב צמוד" וגם "יד שומר עלי", שהוקרן אצלנו בימים אלה, שבהם העשייה אמנם שלמה ומצוחצחת יותר, אך העלילות הקולנועיות פועלות על ריק. כאן, לפחות, היה מישהו שחשב שניסה לעשות משהו חדש ומקורי, להתמודד עם איזושהי יומרה. לפיכך עדיף בעיני הפירוש של סרט זה על שפיותם המייגעת של סרטים אחרים.

לארי כהן, התסריטאי, כתב וביים בעבר סדרה של סרטי אימים קטני תקציב, שהפכו לקלאסיקה בקרב שוחרי ז'אנר זה. ג'והן פלין, במאי הסרט, החל לעשות סרטים בשנות השישים (ביניהם "תיק ירושלים", סרט שבוים בארץ) ואף אחד מסרטיו, עד כה, לא זכה להצלחה של ממש. הקשר לשנות השישים מורגש בסרט.

זהו סיפורו של רוצח מיצים (בריאן דנהי), שוטר ותיק, שגם כותב רבי־מכר, שגיבוריהם שוטרים. כעת, לאחר מות אשתו, קשה לו למצוא נושא לספר חדש, למרות הלחץ שמפעילים עליו בעלי בית ההוצאה לאור, שכבר שילמו מקדמה ניכרת עבור ספרו הבא. הגאולה באה לו בדמותו של קלייב (ג'יימס וודס), רוצח שכיר, שעבד בשירותו של איש עסקים אמריקאי רב־עוצמה בשם דיוויד מאדלוק (פול שנאר). כעת רוצה קלייב לחשוף את מעלליו של אותו מאדלוק, שפיטר אותו ומאיים לחסל אותו, ומאמין שרב־מכר יהיה הדרך הטובה ביותר לעשות זאת. מיצים תחילה מהסס, אינו מאמין לקלייב, אך, בסופו של דבר משתכנע, ולמרות לבטיו הן מוסריים, מצטרף למבצע.

הדבר המעניין ביותר בסרט הוא הניסיון לתאר את תהליך כתיבתו של רב־מכר דרך פרקים של מחבר הספר וגיבורו. יש תמיד משהו שמעורר את הדימיון במפגש שבין שני תהליכים אמנותיים מתחומים: הסרט שמתפתח מול עינינו והספר שנכתב לאורך עלילתו. אולם, דווקא היבט זה של הסרט אינו זוכה בו לטיפול מעמיק או שנון במיוחד. עיקרו של הסרט נדחק בשלב מסוים הצידה, ויוצריו מתרכזים בסידרה של סצינות פעולה, שהופכות לסתמיות יותר ויותר.

יש הרגשה ברורה, מאכזבת, שיוצרי הסרט לא ידעו כיצד להפוך את הרעיון שבבסיס הסרט לדרמה קולנועית של ממש. כתוצאה מהמאבק המתקיים בו בין מה שהסרט היה בעצם צריך להיות ומה שהוא הפך להיות, בסופו של דבר, הוא מאבד את איזונו ושיווי משקלו, הופך, לקראת סופו, לסתמי יותר ויותר. העלילה זונחת את ההיגיון היחסי — ויכולתה להפתיע, שאיננו מייגע אותה עד לאותו רגע, הסרט הופך לסתם עוד מותחן שסופו צפוי. גם בסצינות הסיום יש לסרט איזו עוצמה, שנובעת מהזרותם המוזרה לסת של יוצרי הסרט עם הרעיון שהנחה אותו, אולם, האינטנסיביות של המסך הופכת בהדרגה לפיצוי על כשלונו המהולל של הסיפור.

יש הרגשה שהצורות הולד במונ ההתרסה של הסרט, והגרסה הסופית רנת אצלינו, למשל, קצרה בכרבע שעה מהמקורית. לפיכך יש בסרט רמזויות שמופיעות ונעלמות, ולא ברור לנו תמיד מה תפקידן בעלילה. דוגמא קיצונית היא דמותה של תברותה (ויקטוריה טנאבס), סוכנתו של מיצים, שהיתה כנראה שותפה לאינטריגה מראשיתה, אך הדבר אינו ברור להלוטין. לרגע, למשל, נדמה שמיצים אולי נופל בפח שטשמן לו על ידי קלייב במסיע בית ההוצאה לאור, והדבר יכול היה להתאים לתחושת הפאראנויה, שמאפיינת לעיתים סרטי מתח מסוג זה, אך הדבר נותר בגדר תעלומה לא פתורה בלבד.

ג'יימס וודס ("סאלבאדור") הוא שחקן מרשים, והפעם הוא משקיע בדמותו של קלייב הפסיכופאט יותר אינטנסיביות מכפי שהדמות יכולה לשאת. זו דוגמא נוספת לעומס היתר שמעיק, בסופו של דבר, את איזונו של סרט מתח זה, שמתחיל היטב, אך מהר מאד הולך לאיבוד במבוך הקולנועי של עצמו.

הארץ ממליץ

לילי אביב (ת"א) — קומדיה רומנטית שנוצרה ומוצגת מ־1941, כביכול של פרסטון סטרג'ס, עם הנרי פונדה וברברה סטנוויק כששיליהם צעירים ויפים.

המבצר הנסתר (ת"א) — פרודיה עדינה על סרטי הסמוראים שנעשה ב־1958 על ידי אקירה קורוסאווה ("שבעת הסמוראים", "דרסו אוזלה", "קאגמושה" ועוד).

מוכת ירח (ת"א, ירושלים, חיפה) — ירח מלא בברוקלין משפיע באורח רומנטי על אלמנה איטלקיה ועל כל בני משפחתה. עם שר הנפלאה, ניקולאס קייג' ושחקני משנה מצויינים.

תופשה בכפר (ת"א, ירושלים) — ילד פריסאי בן 9 מבלה חופשה קצרה בכפר, בה הוא נפגש בכמה אמיתות חיים ורוכש ידידים אהובים. סרט אישי של הבמאי הצרפתי ז'אן לו הינבר.

עיניים שחורות (ת"א, ירושלים) — סיפור אהבה איטלקי ומריר המבוסס בעיקר על "הגברת עם הכלב" אך גם על סיפורים אחרים של צ'כוב. נעשה במערב ע"י הבימאי הרוסי ניקיטה מיכלקוב. בכיכובו של מרצ'לו מסטרויאני הנפלא.

תקווה ותהילה (ת"א) — מלחמת העולם השניה מוצגת כהרפתקה דרך עיני ילד לונדוני. סרט אוטוביוגרפי של ג'ון בורמן ("גברים במלכודת", "יער האיזמרגד").

הקיסר האחרון (ת"א) — סרטו המרהיב של ברנארדו ברטולוצ'י על תולדותיה של סין במאה זו. בעייתי פחות ומסורתי יותר מסרטיו הקודמים, ולכן, כנראה, זכה הסרט השנה בפרס ה"אוסקר".

שאלה של שפיות (ת"א) — דרמה דידאקטית אודות זונה שרצחה את אחד מלקוחותיה ונאבקת על זכותה לעמוד למשפט כשפויה. במקביל: מוקד קולנועי בדמותה של כוכבת הסרט: ברברה סטרייסנד.

שם המשחק (ת"א) — שעשועון קולנועי שביים המחזאי־תסריטאי דיויד מאמט. נשים, הימורים ואלימות במערבולת שנהנה למרי שהיא אולי יותר תרגיל מאשר סרט מגובש, אך מהנה בכל זאת.

סרטי בידור

חשוד (ת"א) — מתח, דרמה של בית־משפט ופרשת שחיתות, בסרטו של פיטר ייטס ("בוליט", "זה מלכיש"). עורכת־דין יפה ונדיבת לב (שר) מגינה על נאשם ברצח, ובעזרתו של אחד המושבעים (דניס קוויד) חושפת שחיתות בבית המשפט.

מעקב צמוד (ת"א) — סרט פעולה, מתח, קומדיה ורומנטיקה של ג'ון בדהם ("דעם כחול", "משחקי מלחמה"), על בלש העוקב אחר נערתו של פושע נמלט, ומתאהב בה.

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

הוספת רופאים במקרים דחופים: מ־6 בערב עד לשחרית ב־7 בבקר בתחנות מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5793334, 5798333
חיפה 512233
בת ים 781111
הרצליה 052־541333
נתניה 823333
רחובות 08־451333
בת־ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית: בימים א'־ה' — 20.00־8.00
בימי ו' — 15.00־8.00
טלפונים: 03־433300
שח"ן — שירות רפואי ביתי (24 שעות ביממה, כולל רופאת שיניים): ירושלים, מוקד יום — 660585, 669531
מוקד לילה, שבת וחג — 226191 מנוי טל' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן
תל־אביב, מוקד יום — 218820, 218898
מוקד לילה — 681011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ר "טלקום" — שירות רופאי לקטן (ת"א)
שרות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24־19: טל' 03־7549111 "שקמי" קוד מנוי 222
שר"ה — שירות רפואי לקטן (חיפה) בימי חול בשעות 24־19, בימי ששי 24־14, בשבת 24־08 טל' 04־380541 קוד מנוי 1665
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה תל־אביב:
דיזנגוף מכבי שער 3 (ליד המשביר) טלפון: 294869, 03־285832
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים 24 שעות ביממה. בר כוכבא 49 טל' 03־284649 פתוחה בימים א־ה בין 21.00 עד 25.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21:00
ירושלים: בי"ח הדסה ע"כ 22—16 קופ"ח לבית —
שרות מיטיים להתפנות, טיפום וסיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052־546575.
1500 איתורית 7549111
ער"ן — עזרה ראשונה נפשית: (24 שעות):
ירושלים 227171
תל־אביב 5461111
ילדים (נוער) 03־261113
חיפה 672222/3
נתניה 053־335316
באר־שבע 057־418111
כרמיאל (גליל מערבי) 04־988410
כפר־סבא 052־923999
מרכז רפואי באר־יעקב: 08־223858
מרכז מידע לקרובנות אונס (24 שעות):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־660111
יד ביד — איגוד קשבת לילד ולהורים תל אביב — לילד 226027 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' מ־20.00־17.00. 222732
ירושלים — 243558
חיפה ונתניה — 229488
הגליל המערבי — 04־922222
מרכז מידע למצבי לחץ משבים "סמבלים"
א ר"ה 13.00־11.00
ב ר"ד 18.00־16.00
טל: 220031
רח' סאמ 13 תל־אביב
קו אלי — העמותה למען הילד עזרה במצבי אלימות כלפי ילדים 16.00־20.00 א'־ה' 261070
אוזן לשיחות אנוש — חברת סיעודית לשירות הציבור בגוש דן 24 שעות 03־5461727/8
שח"ל — שירותי בריאות כלליים להשגת מידע ע"י (נהיגה) 530846
ליצר — 24 שעות קו אדום לנשים מוכות. טלי 03־5461133, 08־550506 הוועד למלחמה באיידס — הסברה וסיוע לחולים. מידע מוקלט 24 שעות
בטלפון: 03־290101, 03־203121, 03־33602 פתוח בכל יום כ' 19.30—23.00, ת.ד. 33602 תל־אביב.
תורנות מרכזת בטלפון — דרום ת"א 239952, 246365, 611001
דרום ירושלים — 226335
דרום חיפה — 645334
האגודה למניעת האנה מבקי ת"א בן יהודה 146 239207

תורנות בתי־חולים

תל אביב דוקה — (ילדים)
איכילוב — (פנימית, כירורגית)
ירושלים ביקור חולים — (כירורגית)
שערי צדק — (פנימית, נשים)
הדסה ע"כ — (אורתופדית, ילדים, עיניים, א.א.ג.)

תורנות בתי מרקחת

תל אביב אילנוביץ אילנוביץ 76 230746
הבימה דיזנגוף 17 288465
ירושלים אליסון רשפיה 10 583755
חיפה יבנה אבן סינא 672288
נתניה קופ"ח כללית ברודצקי 51 611123
רמת־גן רמת יצחק שד' ירושלים 96 777506
חולון ארדון הסייף 52 889152
בת ים מגור הבימה רייך 20 583360
פתח תקוה קופ"ח כללית חיים עוזר 905271
הקריות הגון סכבת מדריין ק. מוצקין 715156
חדרה יפה הנשיא 66 322122
בני ברק הירשביין עקיבא 11 782655

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא ובריות, משפחה, מיניות — אמצעי מניעה. ימים ב' ג' ד' — 19.00־16.00
רמבי"ם 9, 5101511/2
חיפה: ימים א' ה' 19.00־16.00 רח' הספורט 14 טל' 381520

מרכזי מידע — אגד

02־304304 03־432777 04־549121

מוגש כשירות לציבור על ידי
הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

חינוכית

08.00 חדשות קול ישראל
08.05 שעת כושר
08.15 תלמוד (כ)
08.40 מסך לספרות
09.00 אנגלית ו'
09.20 השעה שלנו
10.00 שעת כושר
10.10 אנגלית ז'
10.30 פרפר נחמד
11.00 השכון ה'
11.15 צרפתית
11.30 גאוגרפיה כללית
12.00 ספרות ד'
12.25 אנגלית ט'
15.00 אנגלית י'
13.30 הסטוריה כללית
14.00 חדשות קול ישראל
רצף דפי טלטקסט
14.05 האוניברסיטה הפתוחה
15.00 רוצו מוסמס
15.35 יוצא מן הכלל
15.45 שעת כושר
15.55 דפי מידע
16.00 הקסם מארץ עוץ
16.20 כך היה היינו
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 היה אז, לא היה
17.40 בחזרה לאי המטמון
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) הרצה פתוח
18.45 (ע) חירושים והמבצאות
19.00 (ע) יומן השבוע
20.00 כתורות מבט
20.02 משהו מהסרטים
20.30 בין הכנסות
21.00 מבט לחדשות
21.30 תשדירי שירות
21.35 לקראת שידור
21.50 שושלת, סדרה
22.35 מבט חזות, תרבות ואמנות
23.25 תפסו על הבאר
23.50 מבט של יום החדשות

ערוץ 2

18.30 קימבה, האריה הלבן
19.00 מורכבת
19.50 פינת הבישול
20.00 אודיכלות
21.00 נקודת זינוק

ירדן ערוץ 6

18.00 רחוב קרנו
18.30 כשרונות צעירים
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 סרט תיעודי
19.30 חדשות בעברית
20.00 חדשות בערבית
20.30 בעלי האבי
21.10 סרט תיעודי
22.00 חדשות באנגלית
22.20 אהרה (בלשי)
23.10 עני ועשיר

לבנון ערוץ 12

14.30 חיים אחרים
15.00 מקרון 700
15.30 מעשיות משמחות
16.00 מלך השווקים
16.30 הבית המעופף
17.00 שובי הסלעים
17.30 סרט (ערבית)
19.00 משפחות חולסן
20.00 60 רקות
21.00 מופעים קלאסיים
22.00 סרט
23.30 מעשיות משמחות
24.00 כדורסל אקריאי

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.09 בהאזנה נינוחה
09.00 קונצרט בוקר
11.57 פינת השיר
12.00 אבנים באולם
13.00 בהאזנה נינוחה
15.00 מוסיקה כאן ועכשיו
16.00 מוסיקה ליום ראשון
18.00 המדריך המוסיקאלי
19.00 מוסיקה קלאסית קלה
20.05 אינטרלודיו
20.30 הקונצרט הקאמרי
השבועי
22.30 מן המקורות
23.00 מחזורי יצירות

רשת א'

15.30 האוניברסיטה הפתוחה
16.05 רדיו עשרה
17.10 צבעי הקשת
18.06 מבחר ערב
19.05 סיכום המשנה היומית
19.10 דף גמרא יומי
19.20 פרקי היום בתנ"ך
19.30 שירותים לעולים
22.05 תמחי־ועץ

רשת ב'

18.06 בלעין בתוני
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 עם ישראל
20.05 אומר בשבחון
22.05 בינינו לבין עצמנו
00.05 יומן חצות
00.15 להיאזנו בחלום

רשת ג'

18.06 מצעד הפזמונים הלועזיים
21.05 אדום עתיק
23.05 הלילה הוא שירים

גלי צה"ל

16.54 באופן מילולי
18.05 שעה קלה על כלכלה
18.45 חמש עשרה קטנות
00.05 ציפורי לילה משמחות
02.00 לא רוצים לישון
05.00 צלילי בוקר

צה"ל 1

19.05 רדיו ספורט
20.05 מכבב הערב
21.00 מבט לחדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת
22.05 על הדבש ועל העוקץ
23.05 עשרים הארבע
23.55 שיחות חצות

צה"ל 2

19.05 שליפה מהמותן
20.05 8 צו
22.05 הפסקת עשר
23.05 קול הגלאי הזה

שידור קבוע

רשת א'

07.30 רדיו קל, עפרית קלה
08.05 חנה עם בני הבול
09.05 טלרדיו, שירות מידע
10.05 שידוקי, מחולות ושירים
11.05 פרקי בוקר
12.05 מעורב ירושלמי
14.06 בראש צעיר, מפגשים לילדים
13.05 בתוך היום, חדשות ומבזקים
14.06 להאזין או לא להאזין, תרבות ואמנות
14.30 בת־צחוק, הורי המסור
15.05 שירים ושיחים (ימים א־ה)
15.05 תמונות הארץ (ימים ו־ה)
15.55 קראתי ספר, קוראים מגליקים
16.05 יומן כלכלה
17.05 רגעי קסם

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה
08.05 עושים עניין
09.05 ביקור בית, עם רבקה מיכאלי
10.05 כל צבעי הקשת
12.10 אלדריאלף בב'

רשת ג'

06.04 בחזרה לאושר, להיטים
07.07 שיר בבוקר־בבוקר
09.05 גימלים, עם מיכל שמאלי
10.05 רבנים סקרים, עם שמיחה איכנר
11.05 שכבים מי יודע? שירי שבות השבעים
12.05 אפנה יומיומית, עם יוסי סיאם
13.05 רק בימי חול, עם מנחם פרי
14.00 לי ולך שיר הבכה
15.05 הרש, ורמש מיהוה, עם שוש עטרי
16.05 הבנה יוטית, עם יעקב אביב

גלי־צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת
06.30 מקומות ע"י, חדשות
07.07 שבע אפס שבע, עם אלכס אנסקי
08.00 בוקרבוק ישראל, אקטואליה
09.05 אילה בוקר, עם אלי ישראלי
10.05 עשר, שירים עבריים
11.05 נבון לעכשיו
12.05 רדיוהיומי, עם רזי לניך
13.35 40 לאפס, סיפור היום בתשי"ח
14.05 פגישה יומית
עם יצחק בירנר ואורלי יניב
15.05 שירים לתנ, עם ארז טל
16.05 ארבע אחרי־הצהרים
17.00 ערב־טוב ישראל

קולנוע

תל־אביב

אורלי — מוכת ירח 5.00, 7.30, 9.40
אסתר — הנשיקה ויאנמוס 5.00, 7.30, 9.45
בן יהודה — היחד גורלי 4.30, 7.15, 9.30
בית לסין — בית הזויות 11.15
בורדון — המאבק לבנרות 5.00, 7.30, 9.30
גת — שאלה של שפיות 5.00, 7.30, 9.45
דקל — חשוד 7.00, 9.30
דיזנגוף 1 — מני ודוד עושים את זה 11.00, 9.30 ,7.30 ,5 ,13.30
דיזנגוף 2 — מסוף 11.00, 13.30, 5.00, 9.30
לאן זה מלורם 7.30
דיזנגוף 3 — תקוה ותהילה 11.00, 13.30, 5.00, 7.30, 9.50
דרייב־אין — בראוזק — מבצע בסוף העוני 5 ,7.45 ,9.45
סקס — 12.00
הקלנוע — בית ביזני אמריקה — יומן של הזמה 5.00, 7.30, 9.45
הוד — רב מכר 5.00, 7.30, 9.30
חן 1 — חל סמרים 4.30, 7.25, 9.30
חן 2 — יד שומר עלי 5.00, 7.30, 9.55
חן 3 — הקיסר האחרון 12.30, 5.30, 8.30, 9.50
חן 4 — אימפריה השמש 11, 2, 4.30, 9.30
חן 5 — מעקב צמוד 11, 2, 5, 7.30, 9.50
לימור — עשבי פרא 4.30, 7.00, 9.30
לב 1 — חושפה בכפר 2, 5, 7.40, 9.55
לב 2 — המבצר הנסתר 2.00, 4.45, 7.15, 9.45
לב 3 — מלאכים כשמי ברלין 2.00, 4.45, 19.15, 9.45
לב 4 — עסקי משפחה 3.2, 7.30, 9.30
מוזיאון ת"א — עיניים שחורות 4.30, 9.30
מוזיאון ת"א הישראלית — ריקוד מושחת 10.00 בערב
פאר — התופת המיכני 4.30, 7.00, 9.30
סינמטק ישראלי — פסטיבל סרטי סמנרגנים 7.30, 9.30
פסיכו 7.30
שחקן 1 — שם המשחק 5.00, 7.15, 9.30
שחקן 2 — מוכת ירח 5.00, 7.30, 9.30
שחקן 3 — מסטכבר 5.00, 7.30, 9.30
פאר — מועדון לנבנים בלבד 5.00, 7.30, 9.30
פריז — לילי אביב 12, 2.5, 7.15, 9.30
רומנטסיקה 11.30 בלילה
צופן המחודש — להתראות ילדים 5.00, 7.30, 9.45
תמר — העולם לפי גארפ 7.00, 9.30
תכלת — הקיסר האחרון 6.30, 9.30
תל־אביב — בראוזק — מבצע בסוף העוני 5.00, 7.15, 9.30
מקס (רמת־אביב) — לורי אנדרסון — בית המציצים 5.00, קונק סלידר — חתונה 10.00
שחף — חנה כמש 6.15, 9.15

בת־ים

אורים — תל אביב לוס אנגלס 5.00, 7.15, 9.30
עצמאות — בראוזק — מבצע בסוף העוני 5.00, 7.30, 9.30

ירושלים

אדיסון — חנה כמש 6.00 — 9.00
אורי־ביל — חל סמרים 4.30, 6.50, 9.15
אורגן — עיניים שחורות 4.30, 7.00, 9.15
בית מנורין — הסיפור שלא נגמר 6, הבלתי משותרים 7.45, בריאן מכב עליון 10
כפיר — מוכת ירח 4.30, 7.15, 9.15
מיטשל — העולם עפ"י גארפ 7.00, 9.30
סינמטק 1 — ריטה, סו והב גם הוא 7.00
קולנוע של אבי 9.30
סינמטק 2 — לקט מפסטיבל לסרטי סטודנטים 9.30
עדן — בראוזק — מבצע בסוף העוני הלוחם 4.30, 7.15, 9.15
סמדר — חופשה בכפר 7.30, 9.50
רון — אדוני הנסגל 4.30, 7.30, 9.30
תיאטרון ירושלים — להתראות ילדים 4.30
לנבלאים 7.00, 9.30

טבריה

יד שמעונית — ריקוד מושחת 7.00, 9.15

רמת גן גבעתיים

אורדש — שאלה של שפיות 5, 7.25, 9.45
אורדע — בראוזק 7.15, 9.30
הדר — מוכת ירח 5.00, 7.30, 9.50
לילי — שם המשחק 7.30, 9.30
שבגט — חיחור גורלי 7.00, 9.30
רב בן 1 — חל סמרים 5.00, 7.30, 9.55
רב בן 2 — מעקב צמוד 5.00, 7.30, 9.50
רב בן 3 — לאן זה מלורם 5.00, 7.20, 9.45
רב בן 4 — הקיסר האחרון 6.15, 9.15

כפר סבא

חן — בראוזק 7.15, 9.30
עצמל — לאן זה מלורם 7.15, 9.30

רחובות

בית העם — שחיתות בגדול 8.30
חדר — חל סמרים 7.15, 9.30
חן — יומיו של הזמה 7.15, 9.30

הרצליה

דוד — מעקב צמוד 7.15, 9.30
חן אמיתיה — ימי הרדיו 7.00, 9.30
מלון דניאל — מני ודוד עושים את זה 7.15, 9.30
תפארת — הקיסר האחרון 6.30, 9.30

נתניה

סבהיר — עיניים שחורות 5.00, 7.15, 9.30
שרון — ריקוד מושחת 5.00 לאן זה מלורם 7.00, 9.30
חדר — התופת המיכני 7.00, 9.30

ראשל"צ

רון 1 — מוכת ירח 5.00, 7.30, 9.30
רון 2 — חנה כמש 6.45, 9.30

עכו

אודיטוריום — לילה מבויב 9"ד

חדרה

תהרה — עטרה בעינים 7.30, חיחור גורלי 9.15

חיפה

אורה — עשבי פרא 4.30, 9.00
חן — הנשיקה ויאנמוס 4.30, 7.00, 9.15
אורלי — ללא מוצא 4.30, 7.00, 9.15
רב גת 1 — יד שומר עלי 4.30, 7"ז, 9.15
רב גת 2 — עשבי בר 4.30, 7.00, 9.15
סינמטק — דקטרין 8.00, הסינית 10.00
עצמון 1 — בראוזק — מבצע בסוף העוני 4.30, 7, 9.15
עצמון 2 — היחור גורלי 4.30, 6.45, 9
עצמון 3 — חנה כמש 9"6
פאר — הלוסריים 4.30, 6.50, 9.15
רב אור 1 — הקיסר האחרון 5.00, 8.15
רב אור 2 — שאלה של שפיות 4.30, 6.50, 9.15
רב אור 3 — מעקב צמוד 4.30, 6.50, 9.15
רון — מוכת ירח 4.30, 7.00, 9.15
שביט — יוסיו של הזמה 7.00, 9.15
קרן אור המחורים — לאמר הכתולים בארי והאנה 4.30, 7.00, 9.15

קריות (חיפה)

אורות — מוכת ירח 7.00, 9.15
בית העם — חיחור גורלי 9.15
היובל — ריקוד מושחת 7.00, להתראות ילדים 9.15
כוכב — חיחור גורלי 7.15, 9.15
כרמן — בראוזק — מבצע בסוף העוני 7.00, 9.15
סביון — אי אפשר לקנות אהבה 7.00, 9.15
פסיך — חשוד 7.15, 9.30

עפולה

מתחנין — חיחור גורלי 9.00

פתח תקוה

היכל 1 — בראוזק — מבצע בסוף העוני 5.00, 7.15, 9.30
היכל 2 — חנה כמש 6.15, 9.10
היכל 3 — הקיסר האחרון 6.15, 9.10

חולון

ארמון — זאב ברלח 7.30, 9.30
מגדל — אי אפשר לקנות אהבה 7.30, 9.30
סבבי — בראוזק — מבצע בסוף העוני 5.00, 7.30, 9.30
ריבה — מוכת ירח 7.15, 9.30

נהריה

הוד — הלם קרב 7.15, 9.15
היכל התרבות — חיחור גורלי 7.00, 9.15
רון — גבי 7.15, 9.15

אשקלון

אסתר — חיחור גורלי 4.45, 7.30, 9.45

באר־שבע

חן — בראוזק — מבצע בסוף העוני 5.00, 7.15, 9.30

רמת השרון

כוכב — יום בטלפורת 2, מעקב הושבי 9.15

בית שאן

מרנ"ס — המועדון 9.15

צפת

בית אלון — חיחור גורלי 7.00, 9.15

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

עקב המחגת שעון הקיץ
תחילת הקונצרטים
במוצאי שבת
ותגים תהיה בשעה 9.00 בערב

תל אביב, היכל התרבות, 5.00 אחה"צ
קונצרט לנוער מס' 5
היום 8.5.88
אריאה וורדי
מנצח
שלומי שם טוב
פסנתרן
התכנית:
מנדלסון — הפתיחה "מערת פינגאל"
מוצאן — קונצ'רטו לפסנתר
ברוריק — מחולות פולובציים
אופנבאך — קטע מתוך "עליצות פריזאית"
דבוז'אק — סמפוניה מס' 9 — פרק אחרון

תל אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
קונצרט מוסיקה קלאסית קלה מס' 5
יום ב' 16.5.88
יובל צליוק
מנצח
דורה שוורצברג
כנרת
התכנית:
דבוז'אק — הפתיחה "קרנבל"
גלאזונוב — קונצ'רטו לכנור
שוסטקוביץ' — 6 מחולות מתוך סוויטת לבלט מס' 1
צ'יקובסקי — פתיחה — פנטסיה "רומאו ויוליה"

חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 7
סדרה א': יום ד' 11.5.88
סדרה ב': יום ה' 12.5.88
סדרה ג': יום ג' 17.5.88
יובל צליוק
מנצח
דורה שוורצברג
כנרת
התכנית: כמו בת"א מוסיקה קלאסית קלה

חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 5
סדרה ד': יום ד' 18.5.88
יובל צליוק
מנצח
דורה שוורצברג
כנרת
התכנית: כמו בת"א מוסיקה קלאסית קלה

קונצרטים מהעונה הקודמת 1986/87
לסמנויי ברנשטיין
מנצח
משה מאיסקי
צ'לו
התכניות:
ברנשטיין — "משחקי יובל"
דבוז'אק — קונצ'רטו לצ'לו
בלוך — "שלמה"
חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
סדרה א': יום ד' 1.6.88
תל־אביב, היכל התרבות 8.30 בערב
סדרה ב': יום ב' 6.6.88
סדרה ג': יום ג' 7.6.88

תיאטרוני ישראל
הערב יום א' 8.5
תיאטרון הבימה:
מאלה שבתי: 20.30
אנשים קשים: 20.30
גן ריקי — בבימרתף: 20.30
התיאטרון הקאמרי:
עלובי החיים: 20.30
הקירה — בצוותא: 21.00
רגשם נפוש — מתנ"ס יהודה: 20.30

בלט
חגיגה לאוהבי המחול
בז'אר
לוזאן
בישראל
פסטיבל ישראל ירושלים
ת"א — היכל התרבות: 19־18־17 במאי שעה 20:30; 20 במאי שעה 15:00; נותרו מספר מצומצם של כרטיסים
קיסריה — התיאטרון הרומי: מוצאי חג השבועות 22 במאי שעה 21:00
ירושלים — בנייני האומה: הדירבוק — בכורה עולמית 26 במאי 20:30; 28 במאי 21:00

התזמורת הפילהרמונית הישראלית
מנהל מוסיקלי: זובין מהטה
הזדמנות מיוחדת
3 קונצרטים עם ברנשטיין
ליאונרד ברנשטיין, מנצח
מישה מאיסקי, צ'לו
התכנית:
ברנשטיין — "משחקי יובל"
דבוז'אק — קונצ'רטו לצ'לו
בלוך — "שלמה"
חיפה אודיטוריום חיפה, יום ד' 1.6.88 בשעה 8:30 בערב
תל אביב, היכל התרבות ע"ש פרדריק ר. מאן
יום ב' 6.6.88 בשעה 8:30 בערב
יום ג' 7.6.88 בשעה 8:30 בערב
כרטיסים במספר מצומצם ניתן להשיג החל מהיום
בתל אביב, בקופת התזמורת (היכל התרבות) בכל יום בשעות 10־13; 17־19; בימי ו' 10־13, ובסוכנות "קסטל" אבן גבירול 153 טל. 444725 (03)
בחיפה, במשרד התזמורת, בית הקרנות, הרצל 16, בימים א' ב' ד' ה' בשעות 10־13; בימי ג' 16־18; בימי ו' 10־12.

התזמורת הקאמרית הישראלית
בחסות משרד החינוך והתרבות ועיריית תל־אביב יפו
חידוש והרשמת מנויים לעונת הקונצרטים 1988–89
יועץ מוסיקלי: שלמה מינץ
לתוכניות:
"קולות וגוונים" 8 קונצרטים + 1 אופרה "הספר מסיביליה"
"אמני ישראל" 3 קונצרטים + 1 אופרה (בביצוי מלא)
"לכל המשפחה" 5 קונצרטים + 1
אמנים אורחים:
שלמה מינץ, לוציאנו בריו, היינץ הוליגר, יפים ברונפמן, מקהלת הנערים מטלץ ועוד...
פרטים והרשמה: במשרדי התזמורת הקאמרית הישראלית — בית אסיה, רח' ויצמן 4 תל־אביב, טל' 03־210102
למנויים ותיקים החל מתאריך 1.5.88 ועד לתאריך 31.5.88
למנויים חדשים החל מתאריך 5.6.88 ועד לתאריך 17.6.88
חידוש המנויים בירושלים וחיפה יפורסם בנפרד.
התקשר טלפונית והזמן פרוספקט לביתך.

דחפון
שרות הודעות מלבפי של־דחף
לבעלי כרטיס אשראי
03־611001

על שם נחום גולדמן
כולל בנין ע"ש משפחת אברהם ואדיתה שפיגל
פשיזם ואנטישמיות בצרפת אחרי פרשת דרייפוס
ערב עיון בשיתוף עם המכון הצרפתי לתרבות לרגל הופעת הספר "לא ימין ולא שמאל. האידאולוגיה הפשיסטית בצרפת".
מאת פרופ' זאב שטרנהל.
משתתפים: פרופ' שלמה אבינרי, פרופ' שולמית וולקוב, פרופ' זאב שטרנהל.
מנחה: ד"ר אלי ברנבי.
יום שני, 9 במאי 1988, בשעה 20.00 באודיטוריום "בני צוקר", בית התפוצות

תזמורת סימפונית חיפה
HAIFA SYMPHONY ORCHESTRA
מנהל מוסיקלי: סטנלי ספרבר
קונצרט למנויים מס' 10
מנצח: סטנלי ספרבר
סולן: פטר זזובסקי (כינור)
רוסיני: הפתיחה "סניור ברוסקינו"
בטהובן: קונצ'רטו לכינור ברה מז'ור אופ. 61
מוצרט: סימפוניה 38 ק. 504 "פראג"
12.5.88 יום ה' צפת, בית יגאל אלון
14.5.88 מוצ"ש קרית חיים בית נגלר
15.5.88 יום א' אודיטוריום חיפה
16.5.88 יום ב' אודיטוריום חיפה
18.5.88 יום ד' קיבוץ דורות
19.5.88 יום ה' נהריה היכל משה
כרטיסים במשרדי התזמורת, רח' פבזנר 50, טל' 660741, 641973; ימים א'־ה' 8.30־12.30, 15.30־18.00, יום ו' 8.30־12.30 ובבית נגלר, קרית חיים.

פנחס פוסטל מציג
רביעית כלי הקשת כרמינה (שוויץ)
פסטיבל ישראל ירושלים
תוכנית א': מוצרט — רביעיה בסול מז'ור ק. 387; ברטוק — רביעיה מס' 2; היידן — רביעיה בסול מז'ור אופ. 76 מס' 1
תוכנית ב': היידן — רביעיה בדו מז'ור אופ. 74 מס' 1; ראוול — רביעיה בפה מז'ור; שוברט — רביעיה ברה מינור "המוות והעלמה"
ירושלים — אולם ה. קראון: 26.5 — 21:15 תוכנית א'; 29.5 — 20:30 תוכנית ב'; כרטיסים בטל. 669933; מספר הכרטיסים שנותר מצומצם
תל־אביב — 30.5 — 20:30 תוכנית ב'; כל הכרטיסים נמכרו
ק. רביבים — בית התרבות: 31.5 — 21:30 תוכנית ב'; כרטיסים בטל. 965111
כרמיאל — חג המוסיקה, היכל התרבות: 2.6 — 20:30 תוכנית א'; כרטיסים בטל. 987951
כפר־סבא — אודיטוריום: 3.6 — 21:30 תוכנית ב'; כרטיסים בטל. 915566
חיפה — מכללת ויצ"ו: 4.6 — 20:30 תוכנית ב'; כרטיסים בטל. 384777
רחובות — אולם וייקס: 5.6 — 20:30 תוכנית א'; כרטיסים בטל. 483207
שער הנגב — קיבוץ דורות: 7.6 — 21:00 תוכנית א'; כרטיסים בטל. 806219
עפולה — במסגרת חג המוסיקה, היכל התרבות: 8.6 — 20:30 תוכנית ב'; כרטיסים בטל. 595797
אשקלון — בוסתן הזיתים (בנאורק): 9.6 — 21:00 תוכנית ב'; כרטיסים בטל. 36777
לאור הביקוש הרב — מופע נוסף בת"א
מופע מנחה — 27.5.88 יום שישי בשעה 14:30 כרטיסים בטל. 299032 ובמשרדים.
הפקה: ארטיסט בע"מ, טל. 659025